Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1821; Vol. 13
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°
1 1 57 0 8 00083 8
+Rex
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

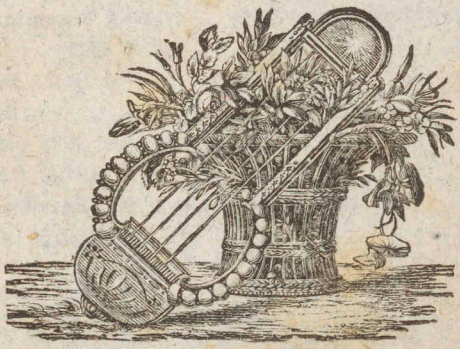

Trettende Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1821.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

	Side
Prinds Frederik	1
Anecdoter af Napoleons Familieliv	56
Rousseau's Kanariefugl	72
Den St Helenas Fødsel	80
Constantinopels Fald, eller Constantin, Grækenlands sidste Keiser	83
Nygræsk Slagsang	91
Nygrækerne	92
Et Dyr, ældre end Syndfloden	96
Natten i Kirken	97
Det venstre Øie (en mongolsk Fortælling)	103
Gubbens Helligaften	107
Constanze, Grevinde de Rossan	113
Vanvid og Død	129
Breve over Italien	148
Prinds Frederik (sluttet)	156
Hvor gammel er Agerbrugen?	221
Sære Skikke	223
Redelighed til det Yderste	224
Lichtensteinerne. En Fortælling fra Trediveaarskrigens Tider	225
De tre Haarlokker	303
Brudstykke af en Studenterreise	306

Det ældste af alle menneskelige Mindesmærker . . . 308
Ridderen med to Koner 309
De ulykkelige Indianerinder 314
Hvor gamle ere de jydske Heder? 317
Digte efter Frederike Bruun:
Chorsang for Hellas Venner 318
Grækernes Seierhœvn 319
Germanien og Hellas 320
De Faldne ved Stinka og Seierherrerne ved Mytilene 322
Bøn for Græker ne, af S. M. Føns 323

Prinds Frederik.

En Fortælling

fra det attende Aarhundredes første Halvdeel.

Ved Rhinens østlige Bred, ligeoverfor den frie Rigsstad Kölln, tumlede sig i Vinhøstens Tid en Hob Studenter hist fra Universitetet. Nogle spillede og sang, Andre lode Bægrene klinge, atter Andre øvede sig i ridderligt Fægterspil. Kun Faa vanhelligede den skionne Høstdag, staaende om et Bord, hvorved den ædle Genueser Fregoso holdt Bank. To Ynglinger havde fiernet sig fra Selskabet, og sadde, ikke langt fra hinanden, ved Flodbredden. Den Ene, en Frieherre von Wachtendonk, som man havde døbt med Øgenavnet: Bogormen, laae paa Jorden mellem Bøger og Landkort og studerede, saa Sveden slød ned af hans Pande. Den Anden, Schmidtberg, som de köllnske Damer ikkun kaldte den smukke Frits, sad med korslagte Arme og skuede henover Strømmens Smaragdglands til det prægtige Kölln, som, overtaarnet af sine 49 Kirker og 37 Klostre, udfoldede sig for hans Blik. Den trøstløse Følelse, at han var allene paa

Jorden, havde grebet ham og fyldt hans Øie med Taarer, som, uden at han mærkede det, nedrandt over hans Rosenkinder. Nu hørte Spillet op, og man styrtede over den arme Wachtendonk med bidende Spot. Bort, profane Pøbel! raabte han kiækt, men det var nær bekommet ham ilde; thi alt treen en Slagsbroder frem og skurgte, hvem han meente med sin Pøbel. Flux sprang Schmidtberg imellem og erklærede Spørgeren, at Enhver, der vovede at tale Wachtendonk et Ord for nær, skulde smage hans Klinge. Dette Ord, udtalt af Universitetets dygtigste Fægter, bragte vel Freden tilbage, men nu paastod hele Selskabet, at Friherren, ved at meddele hvad han havde læst, ogsaa skulde bidrage Sit til den almindelige Underholdning, og han maatte bekiende, at han just havde fordybet sig i Corsika's Historie.

„En jammerlig Gienstand! spottede den gule Fregoso: hvor kan man interessere sig for det lade, hævnlystne, falske, rovgierrige, oprørske Folk?" — „Det er for meget paa een Gang, Hr. Fregoso!" raabte Wachtendonk ærgerlig: „hvad I der siger, taler I hen i Taaget. Corsikanerne ere ikke værre end de andre Welske, skiøndt jeg ei vil nægte, at de under en viis og mild Regiering kunde være gandske anderledes." — „Jeg vil ikke haabe, Baron Wachtendonk," raabte her Fregoso, blegnende af Vrede: „I hermed ville haane den durchlauchtige Republik Genua, som Corsika's Dronning?" — De Andre lagde sig derimellem og forlangte, at Wachtendonk skulde fortælle det Nyeste, han vidste om de korsiske Uroligheder. — „Det er nu visnok ikke meget Trøsteligt," sagde Den-

ne. „Efterat nemlig Corsikanerne under keiserlig Garantie have underhandlet med Genueserne, deres formeentlige Herrer, og Freden er sluttet, samt Amnestie bevilget af alle Befuldmægtigede, er, paa de genuesiske Deputeredes Forlangende, de Indfødtes fire fornemste Overhoveder blevne fængslede og transporterede til Genua." — „Ha, skiændigt!" raabte Schmidtberg i ædel Hede: „det er gandske i de genuesiske Kræmmeres Aand." — „Jeg beder Eder ret alvorligt, Hr. Schmidtberg — sagde Fregoso, skiælvende af Vrede — at vise den durchlauchtige Republik Genua, hvis Souverainitæt er erkiendt af alle Europas Magter, den tilbørlige Agtelse." — „Den tilbørlige Agtelse!" spottede Schmidtberg: „I veed vel, saa godt som jeg, hvad Anseelse Eders Republik kan staae i hos en Mand af Ære efter sine mange Kieltringstreger!" — „Vi staaes!" tordnede Fregoso, kastende Kappen og rivende Kaarden af Skeden. — „Det er ret moersomt — svarte Schmidtberg, dragende sin — at jeg ved Rhin skal staaes for Corsika, som jeg aldrig har seet."

Kampkredsen blev sluttet, og to Seniorer blottede Klingerne, for at sekundere de Fægtende. Men Schmidtberg sagde: „Er Fregoso af min Mening, da jevne vi den Sag allene. Den kunde let vorde alvorlig, og jeg er ikke for, at bringe Nogen i Uleilighed." — „Jeg kan kun vinde derved!" raabte Fregoso stolt. Fægtningen begyndte.

Den var kort og blodig. Medens Fregoso's Terts, hvormed han stødte efter Schmidtbergs Hier-

te, sad i Dennes venstre Arm, styrtede Hiin til Jorden med en ærlig Vinkelqvart over Ansigtet. „Pak Dig, Hr. Broder!“ sagde en Senior, betragtende den Faldnes Vunde: „her er ingen Redning. Hvem veed, om vi faae den arme Djævel levende til Kölln.“

Nu blev det rædsomt stille. Rystede ved Synet af Dødskandidaten forbandt Burscherne, uden at mæle et Ord, hans Saar saa godt de kunde, bare ham ned i Baaden, og roede over Rhin tilbage til Staden. Wachtendonk allene blev tilbage hos Schmidtberg, som, støttende begge Hænder paa den blodige Kaarde, mørktgrublende saae efter Blodsdraaberne, der langsomt neddryppede fra hans venstre Arm.

„Men sig mig, min gode Landsmand,“ spurgte Wachtendonk ham mildtbebreidende, idet han bandt et Tørklæde om hans Arm: „hvilken ond Aand driver Dig til, at gjøre et verdenshistorisk Anliggende til Gienstand for en Privatfeide? Som god Jurist burde Du — — Udmattet af Blodtabet, begyndte Schmidtberg at blegne og sank i Wachtendonks Arme, der med yderste Møie slæbte ham hen paa en Græsbænk og forgiæves stræbte at stille det rindende Blod.

Theorien er noget gandske Fortræffeligt,“ mumlede den nye Saarlæge fortrødelig: „men Praxis er dog ei heller at foragte. Jeg har nu læst saameget om Læger og Chirurger i ældre og nyere Tider, om deres Medikamenter og Instrumenter, og dog troer jeg, at en usel Barbeer, der ikke kan skrive sit Navn orthographisk, vilde vide at behandle den ulykkelige Blessur bedre end jeg.“ — I det samme faldt den

Raadvildes Blik paa en brunn, broget og phantastisk klædt Pige, der nysgierrig tittede frem af Busken.

„Kom nærmere, brune Pige!" bad han hende: „hielp mig at forbinde det smukke unge Menneske, ellers bløder han sig ihiel. Jeg maa nu til Kölln. Naar jeg kommer tilbage og finder, at Du har giort Dine Sager godt, skal Du faae en Dukat." — „Snak dog ikke strax om Dukater, blanke Herre!" sagde Zigeunerinden fortrædelig, nærmende sig den Saarede: „I hvide Folk mene vel, at Ingen af os giør Noget omsonst." Dermed løftede hun Schmidtbergs venstre Arm iveiret og raabte hastig: „Kiolen maa af!" — „Det har jeg tænkt forlængesiden," meente Wachtendonk: „men jeg frygtede at alterere Saaret, ved at trække Ærmet af." — „Ak, hvor I er kiedelig!" sagde den raske Pige, greb til Kniven, skilte med eet Snit Ærmet ad fra øverst til nederst, og rensede og forbandt Vunden med øm og kunstfærdig Haand. — „Jeg betroer Dig Patienten," sagde Wachtendonk: „Dit milde, ærlige Ansigt er mig Borgen for, at jeg finder Dig igien ved min Tilbagekomst." — „Det forstaaer sig!" svarte Pigen kort, idet hun fæstede sit Flammeblik paa den Saaredes ædle, blege Aasyn, og langsomt, ofte seende sig tilbage, vandrede Wachtendonk mod Rhinbredden.

Endnu stedse hang den brune Mø med brændende Øine over den skiønne Yngling, da Denne opslog Sine. „Velkommen tilbage til Livet, blanke Yngling!" raabte hun glad: „vær kun rolig, Din Vunde er ikke

farlig, og Din Ven, som overantvordede mig Dig, kommer snart tilbage." — „Du har forbundet mig, mit Barn? Jeg takker Dig!" sagde Schmidtberg med mat Røst, seende sig om og sammenfarende, da han øinede den blodige Plet, hvorpaa Fregoso var falden." — „Du ræddes for Sporene af Din Daad?" sagde Pigen med blid Alvorlighed: „og Hiertets Stemme er Guds Stemme. Havde Du end Ret mod det slette Menneske, saa havde Du dog ikke skullet tvinge ham til, at vælge Sværdet til Voldgiftsmand. At I Mænd dog strax maa være grusomme, naar I ere modige!" — „Hvem er Du, underlige Barn?" spurgte Schmidtberg spændt. — „Siger ikke Dragt og Farve Eder det?" spurgte Pigen igien: „I Skoven hist holder min Horde Rastdag." — „Umuligt!" raabte Ynglingen: „Sprog og Holdning tyder paa noget Høiere." — „Hvilke Domme I uvidende Blanke dog anmasse Eder over mit arme Folk!" sagde Pigen vredt, stolt kastende med Nakken, og rev Haanden til sig, som han hidtil havde holdt i sin.

Da landede en Baad, og en ung Officeer i fransk Uniform hoppede op paa Bredden, og dandsede tralallende henimod Parret. Efterat have kastet et flygtigt Blik paa Ynglingen, raabte han lystig: „Det interessante Udvortes, Armbunden og den vakkre Böhmerinde lader ingen Tvivl tilbage om, at I er Den, jeg søger. Tillad, at jeg forestiller Eder Eders Fætter, Grev Trevoux, Gardefændrik i Hans allerhelligste Majestæts Tieneste. Tillad mig endvidere, at trykke Jer i mine Arme!" — „I tager feil af Personen" sagde Schmidtberg, skydende ham bort: „jeg

er Schmidtberg, en ubemidlet tydsk Student, som, understøttet af ubekiendte Velgiørere, absolverer sine Studier i Kölln." — „Schmidtberg, Schmidtberg!" spottede Franskmanden: „det Navn er for tydsk for min Tunge. Kan være, at Eders Hr. Fader af hemmelige Grunde har fundet for godt, under dette Incognito at skiule Eders Stand for Publikum og Eder selv. Dog maatte I allerede kunne forudsætte, at en fransk Adelsmand og Officeer ikke vilde trykke en Hr. Schmidtberg slet og ret til sit Hierte, naar han ikke var af god og gammel Adel."

„I snakker over Jer, Hr. Gardefændrik!" raabte Schmidtberg utaalmodig: „og vilde tiene mig meget, om I spadserte videre." — „Min Gud!" sagde Greven formildende: „bliv dog ikke strax saa massiv tydsk, men hør først, hvad en Cavaleer har at sige Jer. Jeg seer, I er gandske uvidende. Tillad mig at hielpe Eder af Vildfarelsen og i Eders egen dyrebare Person at præsentere Eder Baron von Neuhofs og Judithe de Kilmanocks eneste Søn. Til Beviis modtage I dette Brev fra Eders Fader, som jeg har lovet min Moder og Eders Tante, Grevinde Trevoux, at levere i Eders egne Hænder."

Overrasket tog Schmidtberg Brevet, brød det og læste:

„Min Søn!

Timen er kommen, der skal afsløre Eders Stand. En ulykkelig Aarsag tvang mig til at forlade mit Fædreland: Eder lod jeg blive tilbage, fordi jeg ønskede, at give Eder en tydsk

Opdragelse. Man fortaug Eder det ædle Navn, I bærer, paa det I skulde stræbe at fortiene det ved eget Værd. Man gav Eder til Priis for Livets Nødtørft, for at Eders Siel, lig den kongelige Ceders Spire, af egen Kraft skulde giennembryde den trykkende Jordskorpe og stræbe op mod Lyset, fri og kiæk. Efter de Beretninger, man har givet mig om Eder, har I opfyldt disse Hensigter, og fortiener nu vel, at lære Eders Fader at kiende. Omsorgen for et ædelt, ulykkeligt Folk nægter mig for Øieblikket den Glæde at omfavne Eder. Men om faa Maaneder sees vi, for, om Gud vil, ei meer at skilles ad. Jeg befaler Eder, i Løbet af indeværende Aar at fuldende Eders Studier, og derhos øve Eder i alle ridderlige Kunster. Men især ønsker jeg, I ville høre Collegier over Statsretten og Krigsvidenskaberne, samt tage en Privatlærer i det velske Sprog. Eders anstrengte Flid vil erhverve Eder min Tilfredshed og aabne Eder en Løbebane, maaskee endnu mere glimrende, end Eders Stand berettiger Eder til at vente. Jeg behøver en Medhielper i min Daad og en Arving til min Ære. Først i næste Aar reiser I giennem Schweiz, over Mailand og Florents, til Livorno, hvor I hos Corsikaneren Bondelli, der har et Herberg tæt ved Havneporten, venter mine videre Befalinger. Hosliggende Vexel paa tusind Dukater vil dække Eders Fornødenheder til den Tid. Da I ei maa komme til Livorno før først i Marts, saa

er det min Villie, at I opholder Eder en Tid i Mailand og Florents, for saavidt muligt at tilegne Eder Italiens Sproggenius og Verdenstone, hvortil vedføiede Anbefalingsbreve ville give Eder Leilighed. — Da dette Brev intet andet Øiemed har, beder jeg Gud tage Eder i sin hellige og værdige Varetægt.

Eders gode Fader

Theodor."

Beruset af den pludselige Rigdom og uventede Standsophøielse, luerød af Glæde og opblussende Stolthed, saae den smukke Frits med funklende Øine paa Brevet, der forkyndte ham hans Friherlighed, medens Greven, som ogsaa havde seet deri, gjorde sig lystig over, at den gamle Neuhof havde sluttet det med en Vending, som kun Europas souveraine Fyrster hidtil havde tilladt sig. Nu havde Frederik fattet sig, traadte nogle Skridt bort fra den venlige Zigeunerinde, og sagde stolt: „Jeg takker Jer, min Fætter, for det velkomne Budskab. Men I vilde sætte Kronen paa Eders Artighed, hvis I paa mit Æresord vilde forstrække mig med ti Dukater, til jeg har indløst min Faders Vexel. Jeg behøver denne Sum, for at afbetale denne Pige en Gield, det ikke anstaaer mig, længere at være i til hende."

Men trækkende paa Skuldrene producerede Gardefændriken en mangefold indbøiet Hierterdame, for at giøre Aarsagen til sit Afslag anskuelig, og Pigen raabte vredt: „Giøre Æresgield, for at lønne Kiærlighed med Penge? I er med en Fart bleven til en

fuldstændig Baron, og det er ordentlig Skade, at I er saa smuk!" — Dermed vendte hun sig rask mod Skoven, og Bogormen, der ilte hid fra Flodbredden, skreg med ængstelig Hast: „Himlen være lovet, min dyrebare Landsmand, at jeg igjen finder Dig nogenlunde mobil. Du maa øieblikkelig herfra, saa langt Dine respective Fødder ville bære Dig. Da jeg passerede indad Porten mødte mig den lange westphalske Senior og brølte mig i Øret, at samtlige welske Handelshuse i Kölln i bister Harme havde taget Partie for deres Landsmand Fregoso, der laae i sidste Aandedræt, og at Lictorerne alt vare rykkede ud imod Dig."

„Saa er jeg forloren!" raabte Frederik: „jeg er for mat af Blodtabet til at kunne løbe langt. Giv mig derfor min Kaarde i Haanden og lad mig allene. Jeg vil vente det Pak, lænet mod Træet her, og sælge min Frihed dyrt."

Nu sprang Zigeunerinden, der havde lyttet til langtfra, atter frem og raabte: „I fortiener det vel ikke, men naar I lover mig, aldrig i Eders Liv mere at komme mig anstigende med Eders enfoldige Guld, saa vil jeg redde Jer dennegang. Jeg kiender Snigveiene i Skoven og i min Hordes Leir sidder I i Abrahams Skiød." — Dermed greb hun hans Haand, for at drage ham med sig. Endnu nølede Ynglingen, da Trevoux pegede paa en stærkt bemandet Baad, som Rhinen paa sin brede Ryg gyngede fra den venstre til den høire Bred. „Gud være med Dig!" raabte Wachtendonk, omfavnede sin Landsmand og forsvandt.

„Her har J min Adresse, Cousin!“ raabte Trevoux: „og nu afsted uden Adieu! Jeg skal imidlertid dreie den misrable Politivagt en Næse, der skal naae herfra tilbage til Kölln.“ Frederik lod sig lede af den brune Pige, medens den luftige Fætter dandsede ned mod Flodbredden.

Snart røbede en Ild, der lystigt gnistrede og blussede i Skoven, at de Flygtende vare ved Maalet, og nu stode de for et Natsyhke, som en Hoffmann's Phantasie ei kunde tryllе eventyrligere frem. Her slaaede en sortbrun Megære Skindet af en ulykkelig, til Aftensmaaltid bestemt Hare; hist forbandt en Pige medynksfuld to Stikvunder af Hotyve, som en trodsig Zigeunerynglig havde faaet i Læggen paa Jagten efter en Bondes Høns. Den øvrige haabefulde Ungdom hørte just et Privatissimum over Lomme-Requisitioner, som en gammel Zigeuner med konfiskeret Ansigt praktisk foredrog ved Hielp af et ophængt Automat. Ved Ilden tronede i græsselig Majestæt Zigeuner-Oldemoderen, rørende i en dampende Kiedel. De Flygtendes Komme bragte Alting i Oprør. Professoren i Zigeunerretten greb til Bøssen, og lagde an paa Frederik. Denne greb til Kaarden, men hans Ledsagerinde hvisked: Vær rolig! og tilraabte derpaa Skytten vredt: Strax er Du mordfærdig, Kloska, om det end aldrig behøves. Jeg kommer dog nok til, at bede Høvedsmanden jage Dig fra Banden.

Knurrende satte Kloska Geværet ved Foden og til den Gamle sagde Pigen: „Jeg bringer Dig en Flygtning, Wlaska, som søger Beskiermelse hos os mod Justitsen i Kölln. Tag godt imod ham." — Da oploftede Wlaska Mumieansigtet med Ørnenæsen og den vorterige Kind, tog en Brand af Ilden og betragtede Ynglingen derved med de røde, dryppende Øine. „Ei, min Alma!" raabte hun smidskende: „der har Du udsøgt Dig noget Smukt; hvilken deilig Herre! — Nu, Du har vist ikke giort Andet, end slaaet en Medbeiler ihiel, i det Høieste. Sæt Dig til mig her ved Ilden!" — Stum adlød Ynglingen, hos ham satte sig hans Frelserinde. Den Gamle opledte en gammel Brødskorpe, brød den høitideligt itu, rakte Friherren den ene Halvdeel og sagde, selv spisende den Anden: „Spiis den, saa er Du min Giæsteven, og Ingen tør krumme et Haar paa Dit Hoved." Et bedende Haandtryk af Alma overvandt hans Modbydelighed for den ham tilbudne Lækkerbidsken og heltemodig arbeidede han den i sig.

Den Gamle, der ikke kunde see sig mæt paa ham, bad ham nu med hemmelighedsfuld Vigtighed, lade hende betragte hans høire Haand. — „Spaae mig god Lykke, Mutter!" sagde han, rækkende hende den. „Jeg kan behøve den."

Længe stirrede Wlaska i Haandfladen, derpaa i Frederiks skiønne Øine, saa atter i Haanden, og raabte endelig hastig: „I er meer end I kaldes, unge Menneske!" — „Til at sige mig det, behøves ingen ægyptisk Viisdom!" spottede Frederik: „Alma kan have sagt Dig, at man hidtil har kaldt mig

Schmidtberg, og at jeg idag er kommen til et Baronie, uden at vide hvorledes."

„Nei! nei!" paastod den Gamle: „Her tale vi om noget gandske Andet." — Og efter endnu engang at have seet i Haanden, raabte hun i dyb, prophetisk Tone: „En Krones Taagebilled straaler Jer imøde; men det flyder hen i et Virvar af Damp og Klinger og Lænker. I er udkaaret til store Ting. Men jeg frygter, I vil begynde, uden at fuldende!"

Samme Øieblik stødte det stærkt i Skoven. Høvedsmanden! raabte Horden, sprang op og rettede sig. En fortbrun Goliath kom marscherende hen mod Ilden: strax faldt hans Øreneblik paa den Fremmede, og pludseligt raabte han: „I er Student Schmidtberg, som har ihielslaget Genueseren Fregoso, og min Fange. Afleveer Eders Kaarde." — „Levende ikke!" raabte Denne, idet han sprang op og trak Klingen. — „For Guds Skyld, Høvedsmand, bær Dig ikke saadan ad!" skreg Alma, kastende sig mellem ham og Frederik: „I Tillid til Din Høimodighed har jeg bragt ham hid." — „Ligemeget!" fnøs Hiin: „Min Giæsteven er han ikke. Huset Sarina har sat hundrede Dukater paa hans Hoved, som vi hverken kunne fortiene lettere eller ærligere. Hid derfor med Eders Kaarde, unge Herre, eller maal den med min!"

„Holdt, Horra!" skreg nu den Gamle, springende mellem de anlæggende Fægtere med græsselige Miner: „Intet Slag, siger jeg! Den Blanke er m i n Giæst, jeg har brudt mit Brød med ham." Da traadte Høvedsmanden vredt tilbage, stødte Sabelen

i Skeden, gav En af Horden et Vink, tog den stiaalne Sølvpokal, som Denne rakte ham, fyldt med stiaalen Viin, drak Friherren til, rystede, efterat Denne havde giort Besked, trohiertig hans Haand, og lagde sig ned ved Ilden.

„Du maa ogsaa være træt, stakkels Dreng," sagde den Gamle, klappende ham paa Kinden: „Hviil Dig et Par Timer, thi imorgen har Du en lang Vei at gaae. Læg Dig her ved Ilden, Natten er fugtig og kold. Hist ved Høvedsmanden sover Du trygt." — Betænkeligt betragtede Frederik den allerede snorkende Kæmpe, men Wlaska, som bemærkede hans Nølen, sagde bistert: „Du tænker vist, Du er blandt Dine Lige, siden Du befrygter Forræderie!" — „Han har drukket med Dig," hviskede Alma beroligende: „Nu døde han gladelig for Dig, om det skulde gielde."

Friherren lavede sig nu til Nattero. Gribende en Cithar, satte Alma sig ligeoverfor ham. Mildt lød hendes Sang til Strengenes Sølvertoner, lig en Vuggevise, giennem Nattens Stilhed, og snart luktes den Lyttendes Øine, som han havde fæstet paa Sangerinden, i søden Slummer.

En skiærende Piben vakte ham efter Midnat. Han fandt sig tildækket med Horra's varmende Kappe og Denne siddende opreist ved hans Side. Den udgaaende Ild kastede sit sidste Skiær paa den ærlige Tyvs kiække, skarpttegnede Aasyn. Nu raslede det i Busken, og frem treen Kloska rask, rapporterende i et uforstaaeligt Sprog.

„Op!" tiltordnede Herskeren sin Bande, og sagde saa til Frederik: „En stærk Kommando erkebi-

spelige Soldater er gaaet over Rhin og leder efter Jer i Skoven. Men de skulle ikke faae Jer, de Klerkeknegte. Wlaska og Alma skulle bringe Jer i Sikkerhed, medens jeg kurantser Eders Forfølgere, saa de skulle længes efter, at komme i deres Fartøi igien." — „Ved Gud, J er en Hædersmand!" raabte den Overraskede: „desværre har jeg intet Guld, tag derfor denne Vexel til Løn for Eders gode Tieneſter." — Men mørk viſte Hædersmanden ham tilbage og sagde: „Ingen Hædersmand lader sig betale for at have forsvaret sin Giæſteven. J kan nok selv komme til at bruge den Viſk paa Eders Flugt. Skylder J mig Noget, da betal det, naar engang mine Brødres Skiebne ligger i Jer Haand." — Med sin Hob forsvandt han i Skoven, medens Wlaska og Alma trak Frederik til den modsatte Side. Gientagen Skyden og vilde Raab forkyndte snart de Flygtende, at deres Venner og Fiender sloges, og fordoblede deres Trin. Nu stode de frit paa en Korsvei, som Maanen beskinnede klart. „Nu gaaer J Sønder paa, min Søn, og vi Nord efter!" sagde den Gamle venlig: „Lykke paa Eders Reise!"

„Ønsker Du mig det Samme, kiære Alma?" spurgte Frederik, trykkende Pigens Haand, der hidtil havde ledt ham, mod sit Bryst, og skuende hende i Øiet med brændende Blik. Men hun slog sit mod Jorden med Luersødme og vriſtede sig af hans Arme. — „Afsted, afsted!" raabte Wlaska, da Skuddene i Skoven ingen Ende fik: „ellers er J forloren!" — „Et Afskedskys vil Du dog vel ikke nægte mig, huldе Skabning?" raabte Frederik, favnende Pigen paany,

men hun rev sig løs og raabte: „En Friherre og en Zigeunerpige! betænk dog, Hr. Baron, hvad I er Eders høie Ahner skyldig!“ — Derpaa fløi hun pilsnart Nord paa, rivende den pustende Gamle med sig medens Frederik, sørgmodig og eensom, vandrede mod det varme, blomstrende Syd.

Det var i Maii Aar 1736, Frederik, efter mangen udstanden Møie, naaede Livorno. Efter sin Faders Befaling, tog han ind til Corsikaneren Bondelli, og Opvarterſken anviste ham et Værelse. Da han paa hendes Spørgsmaal om hans Stand og Navn meldte sig som den tydske Baron von Neuhof, stirrede hun nysgierrig paa ham med de store, sorte Øine, og raabte derpaa: „I synes mig nok, at have prindselige Lader; Gud bevare Eders Høihed!“ kysſede ham, før han kunde hindre det, paa Kinden, og fløi ud af Døren. Neppe havde Frederik fattet sig lidt, før Bondelli selv aandeløs styrtede ind i Gemakket og for hans Fødder med det Udraab: „Held er vederfaret mit Huus!“

„Er jeg da kommen i en Daarekiſte?“ raabte Frederik, tilbageholdende den Knælende, der med Magt vilde kysſe hans Fødder. — „Jeg forstaaer Eders kongelige Høihed!“ sagde Bondelli, i det han stod op og nærmede sig Døren: „I vil blive inkognito, men da skulde I ikke have beholdt det Navn, der er hver Corsikaner saa bekiendt som dyrebart. Ogsaa maa jeg bede Eder, her at fornægte dette ædle Navn, thi skiønt Toskana ilsn begunstiger vor gode Sag, er dog

Pinelli, Korsikas hidtilværende Tyran, nys landet i vor Havn, og vilde sikkert ved Gift eller Dolk fordærve min Fædreses skionneste Blomster." — „Eders Advarsler ere ligesaa fiantede som Eders Komplimenter," sagde Frederik vranten: „hvad kan en tydsk Friherre have at frygte af Corsikas genuesiske Gouverneur?" — „Meget, desværre!" hviskede Bondelli: „siden Signor Schmidtberg i Kölln har dræbt den almægtige Familie Fregoso's eneste Søn og klædt halve Genua i Sorg. Eders Høihed seer, vi kiende Eder bedre her, end I formode."

„Man vil underminere min sunde Forstand!" klagede Ynglingen, kastende sig i en Lænestol: „Her vil man binde mig en Løgn paa Ærmet. Men vogt Jer, at jeg ikke knækker Halsen paa den første Nar, der prøver paa, at giøre mig til En!" — „I vredes for Alvor?" spurgte Bondelli, nærmende sig ydmygt: „Har I da ikke i Milano faaet Eders Hr. Faders sidste Brev?" — „Der var jeg ikke; forfulgt af keiserlige Dragoner, der, Gud veed hvorfor, fulgte mig i Hælene, maatte jeg lægge Veien udenom den skionne Stad." — „Naar saa er, naadigste Herre, da tillad mig at løse Eder Gaaden. Eders Hr. Fader er — "

„Hr. Bondelli!" raabte flere Stemmer nedenfra. — „I er — skreg Denne, vred over at være bleven afbrudt. — „Hr. Bondelli!" lød det atter op, og Opvarterskken kom springende ind og meldte, at Donna Olympia, Duca Freskobaldi's Enke, nys var ankommen fra Florents, og stegen af i Gaarden.

Eders Høihed ville undskylde — sagde Bondelli — at jeg bliver Eder den skyldige Rapport skyldig. Inat, naar Alting slumrer, skal jeg kontentere Jer med Alt, hvad I behøver at vide. Nu maa jeg hilse paa den engleskisnne Hertuginde. Ophold Eder forelsbigen i Eders Gemak, og tillad mig naadigst, at skiule Eders høie, men her yderst farlige Navn, og kalde Eder Friherre von Kronenstein." Med disse Ord gik den artige Vert, Pigen fulgte ham, og Frederik stod bedøvet tilbage. Med korslagte Arme gik han grublende op og ned ad Gulvet. Da faldt hans Øine paa et Consolbord: adskillige af Værelsets forrige Beboer forglemte Papirer laae derpaa. Det øverste, et trykt Manifest, i hvis Spidse følgende Ord prangede: „Vi Republiken Gennas Doge, Gouverneurer og Prokuratorer" tiltrak sig især hans Opmærksomhed, og han læste med stedse spændtere Mine, stedse større Øine, følgende:

„Paa os tilhændekommen Efterretning at et lidet Koffardieskib i vort Rige Corsica, i Havnen Aleria, har sat en asiatisk klædt Person iland, som det, vor Herre maa vide hvorledes, er lykkedes at insinuere sig hos Folket, blandt hvilket han har uddeelt Vaaben, Krudt og nogle smaae Pengemynter, hvorhos han tillige, med Løfte om tilstrækkelig Hielp, søger at vinde det for adskillige Anslag, der true Undersaatternes Rolighed i bemeldte vort Kongerige, hvis Vel ligger os saa meget paa Hierte, have vi endvidere udspeidet, anlangende berørte Persons sande

Egenskab og Condition, at han stammer fra de vestphalske Grændser og har udgivet sig for en Baron, Theodor von Neuhof, —

Det er min Fader! raabte Ynglingen, gladelig overrasket, og læste videre:

„samt paa diverse Steder for en Chymist og i mange hemmelige Ting erfaren Mand." —

Men fra nu af blev Lectüren stedse ubehageligere, thi den durchlauchtige Republik overøste i sin, som den meente, billige Forbittrelse, den nye Prætendent med en Mængde Grovheder. Den nye Kavaleers Vrede steeg, jo længere han læste, og tilsidst fløi det genuesiske Manifest, sønderrevet og sammenknuget, ud af Vinduet. Et qvindeligt Skrig nede paa Gaden ledsagede dets Fald. En skiændende Mandsstemme lod sig høre, og da Frederik iilte til Vinduet, imødestraalte ham, i Qvindeskionheds himmelske Fuldendelse, en høi Gestalt, der, omgiven af rigtsmykkede Tienere, stod ved den aabne Vogndør. Ansigtets blomstrende Incarnat, Barmens og Armens yppige Fylde og blændende Hvidhed hævedes end meer ved det sorte Fløielsklædebon, ved det tilbageslagne sorte Slør, ved det uskatteerlige Juveelsmykke, der prydede Hals og Hænder. Nu traf den skionne Fremmedes Soelstierner Frederiks Øine, og sank strax igien til Jorden, i sød Forvirring over den Ild, der pludseligt opluede i disse.

Paany opløftede sig den mandlige Røst, der tilhørte Damens Major Domo, for tilbørligt at vurdere det usømmelige Papiirskast. Men Damen bød Jv-

reren tie, og Frederik fik derved Tid til, at nedstamme en Undskyldning. Damen frydedes ved den skiønne Ynglings Forvirring og sagde, huldtsmilende: hun haabede, at den lette Skræk, han havde voldet hende, rigelig vilde vorde giengieldt ved hans Bekiendtskab, hvis det behagede ham, at fortsætte det paa aaben Gade.

Sapienti sat! jublede den lærde Feltherre og løb som besat ud af Døren. Ham imøde rendte, med lige Hast, dog ikke dreven af Elskovs- men af Embedsangst, i sin respectable Ornat, den genuesiske Prokurator, der før havde beboet dette Værelse og nu vilde hente de glemte Papirer. Efter ham styrtede hans tre Skrivere og mod dem stormede Frederik med saadan Fart, at de foran ham rullede ned ad Trappen tilhobe, han bagefter. Da han igien var kommen paa Benene nedenfor, greb allerede Prokuratoren ham ved Kiolen, og spurgte med gravitætisk Vrede om den Signors Navn, der havde tilladt sig slig Formastelse mod en af den durchlauchtige Republik Genuas Prokuratorer.

Men ærgerlig over Faldet og Tidstabet, kastede Frederik med det Udraab: „Jeg troer det fordømte Genua træder mig i Veien allevegne!" Genueseren tilside, og løb til Døren, der, som han meente, gik ud til Gaden. Men han havde feilet, og stod, bandende over sin Ulykke, i Gaarden, løb ind igien, og da han endelig havde truffet Gadedøren, rullede just Vognen bort med den skiønne Fremmede. Dog saa hun ham endnu og tilraabte ham mildt: Hvor blev I ogsaa af? Jeg kiører nu til Kirken. —

Med aaben Mund lyttede Ynglingen efter Kirkens Navn, men dette hendøde i Vognens Raslen, og det bistre Fodtrin, hvorved Friherren skaffede sin Arrighed en Udvei, traf den arme Bondellis Been, der stod hos ham ved Døren og meget heftigt bad ham tilgive, i Fald saa skulde være, at den Smerte, hans traadte Liigtorn voldte ham, medførte nogle usømmelige Ansigtsfordreielser.

Uden at høre derpaa, bestormede Frederik ham med Spørgsmaal. Men Bondelli vidste ei at sige andet end Damens Navn: Hertuginde Freskobaldi. „En deilig Dame — tilføiede han: — men stolt, vel med Rette, thi hun nedstammer fra Briennernes gamle Æt.“

Nu hørtes pludseligt, over den Talende, paa Frederiks Værelse, Prokuratorens skiændende Røst. Snart saaes han ved Vinduet, og befalede en Skriver, at tage Manifestbolden op, der laae for Frederiks Fødder.

Skriveren kom ned og udfoldede allerede nedentil, med pligtmæssig Rædsel, den durchlauchtige Republiks parterede Proklama. Oventil sprudede den Gamle Gift og Flamme, og befalede Skriveren, at hente den Fremmede op paa hans Værelse til øieblikkeligt Ansvar.

„Herr Prokuratoren er ikke i Genua her!“ raabte Frederik, visende Budet tilbage, umiddelbart op til Herren selv: „han har altsaa Ingen at stævne for sig her og ikke længere til mig, end jeg til ham. Men da mit Værelse tillige er hans, vil jeg, fordi jeg nu saa behager, gaae derop og svare, som jeg bliver spurgt.“

— „Ved alle Helgene!“ tilhviskede ham Bondelli: „I taler som en Prinds; men glem for Guds Skyld ikke, at I er i Livorno og nu maa hedde Baron Kronenstein.“

Uden at ændse Advarslen synderligt, sprang Frederik op paa sit Værelse, og da Prokuratoren med fraadende Harme foreholdt ham hans hele Syndergister, svarte han fast og roligt: „Som tydsk Friherre er jeg kun Vasal af det hellige romerske Rige og ellers ingen Autoritet undergiven. Eders Manifest har jeg sønderrevet, fordi jeg, som Kavaleer, fandt mig krænket ved den Frækhed, hvormed den genuesiske Krømmer havde vovet at sværte min Jeonlige. Jeg har rendt Jer overende, fordi I var mig i Veien, og finder I Jer derved fornærmet, da er jeg beredt, at give Jer Satisfaction med Kaarden, saasnart I godtgior mig, at I som Nobile staaer indført i Eders Republiks gyldne Bog.“

Maallos af Raserie stirrede Prokuratoren paa den kiække Yngling og de tre Skrivere skjalv i broderligt Chor. Da raslede paa Gaden en Vogn. Frederik iilte til Vinduet, og da han gienkiendte Olympias Livree, styrtede han, uden Afskedskompliment, ud af Døren.

Med langt, af Ærgrelse kirsebærbruunt Ansigt saae Prokuratoren efter ham og befalte derpaa den første Skriver, at lade Vognen kiøre frem, den anden, at melde ham hos Herr Gouverneuren i Livorno til en hemmelig Audients, og den tredie, at gaae paa Apotheket efter et nedslaaende Pulver. I devot Hast fløi Skriverknegtene afsted. „For denne Kræn-

kelse vil jeg og den durchlauchtige Republik have Satisfaction, eller Døden!" skiar Principalen Tænder, i det han sammenfoldede Papirerne, og, strittende som en vred Kalkun, forlod han Gemakket.

Uden at bekymre sig om Prokuratorens og Republikens fornærmede Majestæt, traadte Frederik imidlertid Hertugindens Vogn imøde, aabnede Døren og vilde hielpe hende ned, men en høi smuk Mand, i spansk Uniform, sprang til hans Harme ud, og Olympia, som fulgte efter, foreſtilte ham som Don Giafferi, en ædel Corſikaner, Oberſt i hans katholſke Majeſtæts Tieneſte. „Hvorledes jeg ſkal præſentere Eder, Don, veed ieg ſelv endnu ikke," ſagde hun med et muntert Smiil til Frederik: vi ere bleyne bekiendte paa en ſaa forunderlig Maade, at vi endnu ikke have faaet Tid, at ſige hinanden vore Navne." — „Navneværdien er ofte det Bedſte, ofte det Sletteſte ved Menneſket, ſvarte Frederik: Friherre von Kronenſteins Navn vil rykkes ſig ſmykket med en Krone, naar J er Den bevaagen, ſom fører det." — „Kronenſtein?" ſpurgte Giafferi, ſom det lod, ſkuffet i en Forventning; dog beſindede han ſig ſnart, førte Friherren ærbødigen et Skridt tilſide og ſagde her i ſagte, betydningsrig Tone: „Tager jeg ikke feil af Eders Træk, ſaa maa Eders Familie være nærbeſlægtet med Friherre von Neuhof i Weſtphalen."

Prøvende ſaae Frederik paa Spørgeren, og da han i det ædeltformede Aaſyn ei fandt mindſte Spor af lurende Trædſkhed, men kun ærlig Deeltagelſes

Træk, tilstod han rask, at Oberstens Formodning var grundet. Dybt bøiede sig nu, med Haanden paa Brystet Don Giafferi for ham, og bad ham ydmygt om en kort Audients. Da Frederik heel forlegen havde bevilget ham den, sagde Obersten til Olympia: „Jeg har fundet ham, vi talte om, og beder om Tilladelse til, efter en uopsættelig, lønlig Samtale, at føre ham ind hos Eder."

Da forklarede en himmelsk Henrykkelses Straale Olympias deilige Ansigt. „I dette Følge vil I være mig dobbelt velkommen, sagde hun til Giafferi, og til Ynglingen vendte hun sig derpaa med opluende Elskovs almægtige Trylleri: Lad mig ei vente altfor længe paa Eders Besøg, Don Federigo! Hvad end Giafferi har at sige Eder — det behøver ingen lang Overveielse. At vinde Hierter, er den eneste Kunst, I paa Corsika behøver, og alt i Livorno her I vist Jer som Mester deri."

Ude af sig selv greb Frederik med lidenskabelig Inderlighed Olympias Haand, som han bedækkede med glødende Kys. Med et Blik, hvori hendes Hierte svømmede, drog den Skionne sin Svanehaand tilbage og ilte ind i Huset, medens Frederik, hensunken i et Glædeshav, med Obersten gik til sit Værelse. Den Sidste stillede en spansk Soldat udenfor Døren, tillaasede denne, og begyndte derpaa høitideligt at tale: „Jeg anseer det for en Lykke, naadigste Herre, at være den Første blandt Corsikas Ædle, der af trofast Hierte bringer dets Kronprinds sin Hylding."

„Nu er det nok," raabte Frederik heftigt: „med Møie har jeg hidtil holdt min Phantasie i Tomme;

nu formaaer jeg det ikke mere. Neppe har jeg fundet mig i Friherren, før en Hertuginde huldt tilstaaer, at jeg har rørt hende, og medens jeg endnu er berusset heraf, vil I presse mig til Kronprinds af Corsika. Jeg beder Eder hierteligt forskaane mig for Eders Goglerier!"

„Den Mands Personlighed, som staaer for Eder, min Prinds, sagde Giafferi omsindlig: skulde være tilstrækkelig til, at forjage denne krænkende Mistro, om I end ikke kiender de Handlinger, hvorved jeg hidtil har stræbt at gavne mit Fædreland. Det smerter mig derfor meget, at jeg først maa beraabe mig paa et Hverv fra Eders Hr. Fader, for at vinde Eders Tiltro."

„Desværre har jeg ved et skiændigt Manifest fra Dogen af Genua erfaret, at min Fader har giort det ulykkelige Forsøg, at stille sig i Spidsen for de misfornøiede Corsikanere," svarte Frederik bekymret: men ogsaa, at han er erklæret i Achten som Rebel, Landsforræder og Majestætsforbryder, og kalder han mig til Corsika, for at understøtte hans Planer, da kiender jeg Sønnens hellige Pligt, men fjernt fra mig være det daarlige Haab, Eders Hilsen kunde vække."

„Haabet er alt bleven Virkelighed!" raabte Giafferi glad: den 15de April har Corsika, i en Generalforsamling, eenstemmigen valgt Eders ophøiede Fader til Konge, kronet ham i Alensano med en Laurbærkrands, Symbolet paa hans tilfægtede og fremtidige Seire, og Grev Giafferi, den korsiske Vaa-

benmagts Overfeltherre, blev udseet til, at overbringe Theodor den Førstes eneste Søn og Thronarving Valgakten, med hiertelig Bøn fra hans kongelige Fader og hans Folk, snart at vise Landet dets tilkommende Hersker."

„Tie, jeg svimler paa den Høide, I har løftet mig paa!" raabte Frederik; men Giafferi vedblev med stigende Ild; „Hele Corsika strømmer til Vaaben, at fægte den hellige Frihedskamp; hele Corsika udraaber med Begeistring de hellige Navne: Theodor og Frederik! Alt vaie, efter blodig Strid, plantede af Kongens tappre Haand, det befriede Corsikas Bannere paa Fæstningen San Pellegrino og paa Sartena's Mure. Alt beleires Bastia. Spanien og Frankrig understøtte os hemmeligt, offentligt har den hellige Fader taget den gode Sags Partie. Kun endnu nogle Seire — og alle Europa's Stater anerkiende det nye Kongerige!"

„Lad mig vinde dem ved Eders Side, disse Seire, Grev Giafferi!" raabte Frederik, slaaende paa Kaarden; da bankedes paa Døren, Giafferi aabnede, og hastig og sagte talte den spanske Skildvagt med ham. Bestyrtet vendte han sig til Frederik, og bad ham følge sig til sit Gemak. Her tog han af sin Kuffert en spansk Uniform, iiig den, han selv bar, og bad Frederik, øieblikkeligen ombytte den med sin Reisedragt. Neppe var dette skeet, neppe havde Giafferi trykt Hatten med den høie Fiederbusk paa hans Hoved, før Døren sprang op og den bestyrtede Bondelli viste den forbittrede Prokurator ind. Ham fulgte

Gouverneuren af Livorno's Adjutant og ude paa Gangen raslede Geværer.

Med Høihed treen Giafferi de Kommende imøde. Prokuratoren forvirredes i Begyndelsen ved Frederiks Krigerdragt, men snart gienfandt han i ham den kiække Fremmede og skreg til Adjutanten, at dette var den foregivne Friherre von Kronenstein.

„Jeg raader Eder dog, Herr Prokurator," raabte Giafferi med stolt Vrede: at være forsigtigere i Eders Yttringer om en Stabsofficeer, der har den Ære, at tiene Kongen af Spanien. Skulde end — vedblev han, vendende sig til Adjutanten; — Eders Besøg gielde denne Kavaleer, da har jeg den Fornøielse, i ham at forestille Eder den nye Major ved det korsiske Regiment, jeg har hvervet for Spaniens Krone."

„Naar saa er, svarte Adjutanten med en ærbødig Kompliment: da beder jeg om Undskyldning for mit paatrængende Besøg."

„Ja, nu er Herren præsenteret, sagde Prokuratoren trædsk: men af hvem?"

„Havde I ei den Lykke, at være en Pennehelt, Herr Prokurator! raabte Frederik heftigt: da skulde jeg besvare Jert Spørgsmaal med min Klinge her; men nu maa jeg nøies med at erklære, at jeg, ved den næste Fornærmelse, kaster Eder efter Eders Manifest!"

„Don Giafferi er tilstrækkelig legitimeret ved sit Patent som kongelig spansk Oberst, sagde Adjutanten, trædende mellem de Stridende: „og I har giort

meget ilde i, Herr Prokurator, saaledes at tilsidesætte den Agtelse, I skylder en Officeer af hans Rang. Jeg iler, at rapportere til Herr Gouverneuren, der sikkert høiligen vil misbillige, at Herr Prokuratoren ved falske Angivelser har tilsneget sig en Arrestbefaling, om hvis Fuldbyrdelse her naturligviis ikke kan være Tale meer."

Han gik med sit ventende Følge; beskæmmet og knurrende listede sig Prokuratoren efter ham, og glad raabte Giafferi: „Det vidste jeg vel, at vi ikke kunde faae Uret i Livorno! Men til et længere Ophold her tør jeg ikke raade Jer, min Prinds. Prokuratoren vil ikke hvile, og Banditterne her ere berømte. Følg mig derfor til Havnen, at vi strax kunne tiltræde Reisen."

„Uden at have seet den himmelske Olympia endnu engang?" raabte Frederik: „aldrig! Helliger jeg mit nye Fædreland mit hele Liv, da kan det vel sagtens unde mit Hierte denne Time!"

„Den korsikanske Alcibiades!" sagde Giafferi smilende: saa il da til den lette Seier, for at vinde Styrke til den tungere; jeg lader imidlertid min Corvette giøre seilfærdig, og henter Jer saa selv. Men forinden maa I for Himlens Skyld ei forlade Gaarden her, hvor Bondellis prøvede Troskab sikkrer Eder og mine Corsikanere bevogte hvert Haar paa Eders Hoved!"

Han gik til Havnen, og Frederik til Olympias Gemak. Tabt i søde Drømme laae hun, støttende Seraphhovedet paa Lilliehaanden, paa Sophaen, i en Stilling, der viste de skiønne Lemmers yppige

Bølgespil i alt dets Tryllerie. Hun fæstede det sorte Øie paa den Kommende og sagde smilende: „hvortil den Forklædning? Federigo, mig skuffer I ikke! har en Qvinde seet Eder eengang, da kiender hun Jer for hele Livet — —" Mildt bød hun ham den lille Haand, han sank ned ved hendes Side, og fortalte, hvad Fare der havde paanødt ham denne Krigerdragt, og tvang ham til, at skilles fra sin neppe fundne Lykke.

„Fra Eders Lykke, Federigo? I gior ikke vel i, at smigre mit svage Hierte med dette Galanterie. Vee mig, om Eders søde Tale lod et Haab opblomstre i min Siel, der ikkun alt for snart vilde visne i den nye Thrones Solglands."

„Haab? himmelske Olympia!" jublede Ynglingen, favnende hende inderligt: nei, lad mig tale om det saligste Haab! I Eders Øine oprandt et nyt Livs gyldne Sol for mig. For første Gang føler dette Hierte Kiærlighedens Salighed og Qval. Opstil Eders Himmelbilled i dette Tempel og lad mig offre Eder min Tilværelse!"

„Federigo!" sukkede Olympia, og sank, i sine Yndigheders Fylde, til hans høitbankende Bryst, og hendes Purpurmund pressede Elskovspagtens Flammesegl paa hans.

„For evigt Min!" raabte Frederik i frydfuld Begeistring. Da vristede hun sig pludseligt af hans Arme og sagde sørgmodig: „Mit Hierte har ført mig for vidt. Glem min Svaghed, Prinds Federigo, og lad os saa sige hinanden Farvel for stedse."

„Olympia!" raabte Frederik, falden af sine Himle. Men hun vedblev fattet: „Olympia kan

ikke vorde Eders Gemalinde, og ethvert andet Forhold vilde vanære Husene Frescobaldi og Brienne. Derfor lad os adskilles, mens det end er Tid, og naar hist I flyver fra Seir til Seir, da mindes stundom mig Forladte, der snart i Nonneslør vil sende varme Bønner for Eders Held til Himlen." — „Ei min Gemalinde?" spurgte Frederik bestyrtet: „saa binder Jer et Løfte?" — „Ja, Dydens og Æreens!" svarte Olympia stolt: Eders Fader og Eders Rige kunne have lagt mere glimrende Planer for Eders Fremtid. I selv kunde maaskee angre dette Skridt engang. —

„Europas første Krone," afbrød Frederik hende hyrig: vilde kun modtage Glands af dette Hoved, ei give det den. Mit fyrstelige Ord er Eder Borgen for Theodors og Corsikas glade Hilsen, og var den skionne Bevægelse, som nys giorde mig saa salig, Sandhed, da kunne disse Rosenlæber ikke afslaae det Kys, hvormed Corsika's Thronarving ønsker at trolove sig med Eder."

Med brændende Rødme slyngede hun nu, glemmende hvert Hensyn, de skionne Arme om hans Hals, hendes glødende Læber hang ved hans, og — fra den nære Orangelund fløitede et Nattergalpar den sødeste Brudesang.

Nu bankede det sagte, derpaa høiere og stedse høiere paa Gemakkets Dør. Olympia foer op og sprang Ternen imøde, der meldte Don Giafferi, som havde vigtige Ting at sige Kabaleeren og stor Hast.

„Ophold ham endnu nogle Minuter i Forgemakket, Laurette!" sagde Olympia, og vendte sig igien til

Frederik. „Efter denne Time kan Olympia ikke frygte noget Afslag af sit Hiertes Yndling, sagde hun, rækkende ham en rigtbroderet Portefeuille. Corsika har kun Jern at kæmpe med, ei det altbetvingende Guld. De Skatte, min Gemal har efterladt mig, sætte mig istand til at erstatte denne Mangel. Men ingen Gave tør jeg byde Kongesønnen. Modtag derfor, hvad jeg gladelig byder Eder, som et Laan af min trofaste Haand. Naar Kong Federigo engang bestiger sin Faders Throne, vil jeg tage det igien af ham, og kun af ham."

Med Favntag og søde Kysse stak hun Brevtasken paa hans Bryst, og samme Øieblik styrtede Giafferi ind i Gemakket. „Tilgiv min Uartighed, Madonna! raabte han ængsteligt: jeg torde ikke bie. I maa strax følge mig, min Prinds. Corsikas gamle Tyran, Pinelli, er, ophidset af den trædske Prokurator og maaskee underrettet om Eders Stand, selv kiørt til Gouverneuren, for at bevirke Eders Fængsling; han har stillet sin egen Person til Borgen og tilføiet skarpe Trudsler, at Gouverneuren ei har tordet Andet, end undertegne en ny Arrestbefaling. Det Qvarteer, Adjutanten har lovet mig at ville tøve, er forløbet, og et tabt Minut kan koste Eder Frihed og Liv."

Da traadte Taarer i Olympias Øine. Endnu engang rev hun Ynglingen til sin Helenabarm, endnu engang brændte hendes Læber paa hans; derpaa stødte hun ham selv fra sig og raabte: „Nu, Federigo, besværger jeg Eder selv, at flye. Mindes paa den lykkelige Øe Eders bange, elskende Brud. Er

Himlen vor Kiærlighed gunstig, da sees vi maaskee snart igien."

Maallos, bedøvet, lod Frederik sig af Giafferi lede ud af Huset, giennem de stille Gader, hvori det alt begyndte at skumre. Medens de iilte mod Havneporten, marschered et Compagnie toskanske Soldater, som Pinelli og Prokuratoren fulgte tilvogns, til Bondellis Giæstgivergaard, og da de vare stegne i Baaden, som førte dem til den ventende Corvette, omfavnede Giafferi glad sin unge Ven og raabte: „Alle Helgene være lovede! Faren var nær og frygtelig, men nu er I frelst."

Sydhimlens klare Azur glindsede over Tyrrhenerhavet, hvori nu Giafferis Corvette seilede med gunstig Vind. Prægtigt forgyldte Solen Corsikas Biergkiæder, der begyndte at fremdæmre paa Horizonten. Med Giafferi stod Frederik paa Fordækket, og mens hans Hiertekompas lod Maalen spille mod Norden, stormede Ærgierrigheds Orkan den stolte Aands Ønsker ned mod Syden. Nu stege Bastia's Taarne og Palladser op af Bølgerne. Paa det yderste Havnekastel vajede det hvide Flag med det røde, guldkronede Kors, trodsigt truende og forkyndende, at denne vigtige Plads endnu var i Genua's Vold. Rask bruste Corvetten giennem Bølgerne; snart viste sig Slottet San Pellegrino, og her, hvor den nye korsiske Friheds Herredømme begyndte, vajede ogsaa allerede Rigets gamle Flag, førende et Negerhoved i hvidt Felt. Equipagens glade Hurra hilste det

velbekiendte Tegn; det spanske Flag, som Skibet hidtil havde ført til Værn mod de genuesiske Galeier, blev nedtaget, Negerhovedet i dets Sted heiset op og Kanonernes Torden bragede fra Skib og Havn. Corvetten lagde sig for Anker.

Da Frederik var stegen iland, treen ham en smuk, alvorlig Mand imøde, der meldte sig som den kongelige Statssekretair, Grev Caffori, og bragte ham Kongens Befaling, strax at ile til Leiren for Bastia. Med Længsel efter at see den elskede, endnu ubekiendte Fader, besteg Frederik den for ham beredt staaende Ganger, Giafferi og Caffori ledsagede ham og nu gik Toget raskt mellem velsignede Marker og duftende Skove. „Ved Gud, Corsika er et Paradiis, men et øde!" sagde Frederik: „thi endnu saae jeg ingen By." — „Hvad her kan bære Vaaben, svarte Caffori: det kæmper for Bastia den hellige Frihedskamp under Eders glorværdige Faders Commando. Men Qvinder og Børn ere blevne tilbage i Landsbyerne, som Frygt for pludselige Overfald i de evige Borgerkrige bød bygge paa Biergenes Top."

„Skrækkeligt!" raabte Frederik, og da Toget vendte sig til venstre, saae han Corsikas Byer hænge paa de høieste Biergtoppe og Klippetinder, og som nu, ved Nattens Indbrud, Lysene i Hytterne og Hyrdernes Vagtild tændtes hisloppe, viste det Hele sig for Frederiks studsende Øie som en i Luften svævende Trylleby.

I Dæmringen naaede de Reisende Flækken Murato. Her saae det heel uroligt og krigersk ud. Ol-

dinger, Qvinder og Børn sammenpakkede det Bedste, de eiede, for at flye til Staden Nebbio, og det vaabendygtige Mandskab havde opstillet sig paa Torvet. Frem traadte Flækkens første Anciano, en ærværdig Olding, for at bevidne sin Konges Søn den skyldige Ærefrygt. Af ham hørte Frederik, at Naboflækkerne, ophidsede og bevæbnede af Genua, havde revolteret og kun ventede genuesiske Troppers Ankomst, for at begynde aaben Feide.

„Min Fader har altsaa ei Genua blot, men ogsaa forblindede Undersaatter at kæmpe med?" spurgte Frederik, ubehageligt overrasket, sine Ledsagere, og sørgmodig svarte Caffori: „Indvortes Tvedragt var Corsika's Forbandelse fra Arilds Tid. For længe siden var det frit, naar det havde lært at være enigt"

Nu galopperede en statelig Krieger, i Spidsen for en korsikonsk Ryttereskadron, op paa Torvet og meldte sig hos Kronprindsen som den kongelige Gardekapitain, Grev Giabikomi, der af Hans Majestæt var sendt, for at eskortere Prindsen gjennem de Egne, der nu pludseligt vare blevne Krigens Skueplads.

Medens han endnu talte, forkyndte Kanontorden Norden fra, at Kampen mellem Frihed og Despotisme alt havde taget sin Begyndelse hist. Frederiks Bryst svulmede af heden Stridlyst og han raabte: „Hvad om vi, forinden vi reise til Leiren, deeltage som Frivillige i dette Slag? Jeg mener, at vi med dette Fodfolk og de Ryttere, I har medbragt, vil kunne vove et Møde med Fienden." — „Det kan jeg ikke billige, min Prinds!" sagde Giafferi: „Eders kongelige Faders Befaling kalder os til Leiren, og

hvorledes hiint Slag staaer, vide vi ikke." — „Ogsaa jeg maa raade derfra, stemmede Giabikomi. Genueserne have ved Fiorenza landsat 2000 Mand regulaire Tropper, og forenede med Rebellerne her ere de os langt overlegne. Gik I under i den forvovne Strid, hvor torde jeg da vove, at træde for min Konge!" — „I kan have Ret, men jeg vil!" raabte Frederik i Herskertone, og gav, dragende Kaarden, Signal til Marsch. Alsted gik Toget til Barbaigo, som, forladt af alle sine Indvaanere, gav et ode, sørgeligt Syn. Stille droge Skarerne igiennem de smaae Gader og snart einede de Patrimonio, som, stukket i Brand af de kongeligsindede Corsikanere, luede op imod Himlen. Dertil bragede Kanontordenen stedse frygteligere over fra Farinola. Alt kunde man skielne Geværildens Salver, og enkelte Saarede kom Corpset imøde.

„Holdt!" tilraabte Frederik den Første: „Beret mig, hvorledes Slaget staaer?" — „Slet, ædle Herre!" sukkede Corsikaneren, støttende sin blodige Arm paa Bøssen: „Gud er vort Vidne, vi have holdt os kiækt og alt havde vi ogsaa trængt de Hunde tilbage til Fiorenza. Men nu ere Capitainerne Franchi og Gagrani faldne os i Flanken med 400 udhviilte Grækere. General Arrighi er fangen og uden Hoved vil Hæren ikke kunne holde sig længe." — „Nu, Venner, er det nu Tid?" spurgte Ynglingen sit Følge med funklende Øie. — „Med Gud for Corsika!" raabte Giafferi, dragende Sværdet: „før os til Seiren, Prinds!" — „Saa tager hver Ryttер

en Fodjæger bagpaa!" bød Frederik: „Hiobsbudet stiger op bag mig og fører os Grækerne i Ryggen. Rytteriet traver foran, Fodfolget følger saa rask som mueligt. Paa Valpladsen fører General Giafferi Commandoen. Nu fremad! med Gud for Theodor og Corsika!"

Hæren gientog Feltskriget og afsted stormede Skarerne, indtil de ved det brændende Farinola naaede Slaget og bagfra angrebe de græske Grenadeerkompagnier, Kiernen af de genuesiske Tropper. En Salve af de afsprungne Fodjægeres Bøsser virkede frygteligt, og nu hug Frederik, i Spidsen for Ridderne, ind paa Fienden med modig Ungdomslyst. Genueserne, der mindst havde ventet et Angreb fra denne Side, begyndte at vige. Nu ankom ogsaa Resten af det korsikanske Fodfolk i kort Trav, rykkede efter og den fiendtlige Vaabenmagts Vigen blev til Flugt, da Giafferi, der havde stillet sig i Spidsen for det kongelige Hovedkorps, endnu engang hug kraftigt ind. Kun den genuesiske Capitain, Franchi, holdt med et Compagnie Grækere fast Stand, selv da allerede Halvdelen af hans Folk var falden. Da galopperede sex af Frederiks Ryttere mod ham, for at give ham hans Rest, og modig satte han sig til Modværge, hvorvel han kæmpede tilfods. Men Frederik jog frem, slog sine Folks Klinger tilside, og raabte godmodig: „Tag Pardon, Hr. Capitain!"

„Af Rebeller aldrig!" skreg Denne til Svar: „Jeg vil ligge ved mit Compagnie!" og hug bistert om sig. — „Saa maal Jer med mig allene!" sagde Frederik, i hvem Studenternykkerne vaagnede, springende af

Hesten, og tilfods angreb han nu Capitainen, som han efter nogle Øieblikkes Fægtning giorde værgeløs ved en Armvunde. „I skal ikke faae Eders Villie endda, Herr Trodshoved!" sagde Seierherren spøgende: „I skal ikke ligge ved Eders Compagnie, men følge mig til Leiren for Bastia." — „For hist at døe for Bøddelhaand?" sagde Franchi tænderskiærende: „I har handlet mod mig, som Mand af Ære, Kamerat; end ligesaa og stød mig ned paa Stedet, at jeg kan døe for ærlig Krigerhaand." — „Slagets Tummel har forvirret Eders Hoved!" sagde Frederik medlidende: „ellers kunde I ikke frygte stigt af Kong Theodor. I Leiren ville vi tale videre derom. Modtag nu mit Ord som Borgen for Ære og Liv, lad Eders Saar forbinde og lad alle Sorger fare."

Mens den Fangne blev bragt bort, saae Yngligen sig om paa Valpladsen, saae med den første Seiers Himmelvellyst Genueserne flye mod Fiorenza og sine Corsikanere bistert hugge efter. Ogsaa han forfulgte dem med sine Ryttere; da slog fra Veien tilvenstre et forvirret Skrig, ledsaget af Bøsseskud, mod hans Øre, og da han red did, saae han, hvorledes de kongelige Corsikanere med Tigerraserie angrebe Contrarevolutionairernes stært hensmeltede Hob. „Overgiver Eder!" tilraabte han de Sidste; men En af deres Anførere skreg vildt: „tregange have vi bedt vore Landsmænd om Pardon, men de tørste efter vort Blod, og saa ville vi da ogsaa sælge dem det saa dyrt som muligt!"

„Tilbage!" tilraabte Ynglingen vredt de Kongelige; men Disse meente, Ingen kunde forbyde dem, at tage Hævn over Landsforrædere. „Tilbage!" tordnede Frederik nu, galopperende mellem dem: „Jeg lader Rytteriet hugge ind paa Jer, hvis I ikke give Pardon!" — Dette virkede. De satte Geværerne ved Foden, og Modstanderne, der alt havde bortkastet alt Redningshaab, lagde deres Vaaben for den kongelige Ynglings Fødder. Men Giafferi, som havde været Vidne til denne Scene, sluttede ham rørt og henrykt i sine Arme, og raabte: „Ved min Eed! I fortiener, engang at herske over Corsika. Thi I fletter Menneskelighedens Oliegreen i Seierherrens blodige Laurbærkrands."

Under Kartovernes glade Torden, under Feltmusikens lystige Spil, ledsaget og hilset af Corsikaners Jubelskrig, drog Frederik ved Giafferi's Side ind i Leiren for Bastia. Ham modtog Grev Caffori i Kongens Navn og fulgte ham til Dennes Telt. Utaalmodigt slog Sønnens Hierte, der nu snart skulde banke ved Faderens Bryst. Men han maatte tove, thi en nysadlet Corsikaner havde just Audients hos Kongen. Endelig aabnedes Teltdøren, og ud treen en liden Mand af kraftig, undersætsig Bygning, med et olivenguult, grovstolt Ansigt, i en utilbørligt galoneret Kiole.

„Hvem er den nye Adelsmand?" spurgte Frederik Grev Caffori. — „Buona, Slagter i Ajaccio," svarte denne, løftende paa Skuldrene: „For en ringe

Pengesum, Manden har laant i denne trange Tid, meente Kongen, at være ham denne Raade skyldig." — „O vee!" raabte Frederik i sit Hierte og treen ind i Teltet. I Baggrunden af det med rige tyrkiske Tepper behængte Gemak thronede, under en gylden Baldachin, paa en høi Divan af Guldbrokade, en stor, majestætisk Mand paa omtrent 50 Aar. Med det kloge Ansigts regelmæssige Træk kontrasterede de Furer, et vildsomt, ei gandske uplettet Liv havde draget, ligesaa fiendtligt, som den lange, skarlagenrøde, guldbræmmede Tyrkepelts, han bar, med den spanske Kaarde, den trekantede Tressehat, og den store, sorte Paryk. Bag ham stode tre Tyrker, af hvilke især den Ene, hvis sortgule, lumske Ansigt syntes et Speil af alle Laster, indgiød Ynglingen en lønlig Rædsel.

Nu vinkede Theodor ad Sønnen, kongelig-, ei faderlighuldt, og da Denne giennem de tvende Rækker af ædle Corsikanere, som stode paa begge Sider, var kommen til Thronen, rakte Faderen ham sin Haand til Kys og sagde: „Vi byde Jer velkommen i vort Land, Prinds Federigo. Vel kunne Vi ei rose Eder, fordi I, uden Vor Befaling, have taget Deel i Træfningen ved Farinola, men de tusinde Genuesere, hvis Liig skiule Valpladsen hist, ere blevne Eders stumme Forsvarere, og det er Os behageligt, at I ved dette Seiersslag tillige have godtgiort Eders ægte Herkomst og Helteaand for alle Corsikanere."

Ikke ventende denne kolde, stolte Velkomst, vidste Frederik ikke, hvad han skulde svare, da Gardekapitainen Giabikomi styrtede ind i Teltet og, stammende

af Raserie, rapporterede Kongen: En Spion havde nys bragt Efterretning om, at Genueserne paa Corvet i Bastia havde hængt den ved Farinola fangne General Arrighi.

Da hævede sig Corsikanernes vrede Mumlen, Theodors Blikke sprudede Død, og mens han endnu gik paa Raad med sig selv, hvad her var at gjøre, bøiede sig den gruelige Tyrk med et Helvedsmiil mod hans Øre, og tilhviskede ham, pegende paa Frederik, nogle Ord. Derpaa vendte Theodor sig til sin Søn og sagde: „I har, som jeg hører, paa Valpladsen giort Genueseren Franchi til Fange. Lad ham strax bringe for vor Throne!"

Frederik adlød, martret af onde Ahnelser, og da den saarblege Franchi stod for Thronen, sagde Theodor med bister Kulde: „Genua har i Bastia ladet den ædle Arrighi døe Tyvens Død. Desværre have vi ingen General fanget dennesinde, for fuldkommen at kunne øve Giengieldelsens Ret. Dog er I, som Rivarola's Fætter, altid et temmelig ansiændigt Offer, og maa belave Eder paa, inden en Time at forsone den Myrdedes Skygge."

„O, havde I paa Valpladsen opfyldt min Bøn!" tilraabte Franchi med bittert Smiil den blegnende Frederik, som, rask fattende sig, med barnlig Ærefrygt og mandig Fasthed sagde til sin Fader: „Denne Helt har mit fyrstelige Ord til Borgen for Ære og Liv, og jeg beder Eder derfor, min kongelige Fader, at tage den skrækkelige Dødsdom tilbage."

Studsende, men ei fortørnet, saae Theodor paa den Kiække og alt vilde Mildheden i hans Aasyn vinde

Seier, da bøiede sig atter den sortegule Satan mod hans Øre, hviskende længe og ivrigt; og atter formørkedes Kongens ædle Træk og han sagde vredt: „Sønnens ubetænksomme Ord kan Faderen og Kongen ved sit Magtsprog løse. I har altsaa Intet lovet, Don Federigo, og Bøddelen giøre sin Pligt!"

Alt grebe Drabanterne efter den ulykkelige Franchi, og Denne vilde, med et takkende Blik til Frederik, følge dem, da Ynglingen sprang frem, og, omfavnende Fangen, med Fortvivlelsens Kraft tilraabte Kongen paa Thronen: „Jeg var tydsk Baron, før jeg blev Kronprinds af Corsika. Kunde I end løse mit Fyrsteord, saa staaer dog Friherrens Ord i Pant endnu og vilde I ved blodig Magt ogsaa giøre dette til Intet, saa sværger jeg nu ved alle Helgene, ei at overleve min Vanære!"

„I er en herlig Yngling!" raabte Franchi, henrykt over denne Selvopoffrelse: „men for min Skyld skal ikke dette ædle Blomster falde. Overlad mig til min mørke Lod. Jeg giver Eder Eders Ord tilbage, lad saa Theodor handle med mig som han vil."

Nu fæstedes alle Øine paa Kongen, der forgiæves søgte at dølge en mægtig Rørelse og havde en haard Kamp at stride med de fiendtlige Magter i sit Inderste. Endelig seirede hans bedre Selv. Med vred Alvorlighed tilbageviste han Tyrken, der atter vilde tilhviske ham Noget, og sagde til Franchi: „Grev Giabikomi skal bringe Eder forbi vore Forposter. Jeg forlanger ingen Ranzion af Eder, men i Bastia fortælle I, hvad I her var Vidne til. Naar Eders blodige

Fætter derved for første Gang lærer at skamme sig, saa har Corsika Satisfaction for denneſinde."

„Ved min Eed, Eders Majeſtæt har handlet vel!" raabte Giafferi, bøiende sig for Thronen. — De ædle Corſikanere, der nys havde tørſtet efter Blodhævn, tilraabte, rørte ved disse Exempler paa gienſidig Hoimodighed, deres Drot et hierteligt Vivat for hans Raadesord, og i frivillig Hylding ſtyrtede Frederik ned for Thronens Fod, og vædede Faderens Haand med Taknemligheds Taarer.

„Jeg vil være ene med min Søn," sagde Theodor nu med rørt Stemme. Og da Alle havde forladt Teltet, omfavnede Faderen Ynglingen med faderlig Varme. „Jeg kunde næſten friſtes til, at holde det for et ondt Omen, sagde han: at vort første Møde var et fiendtligt, min Frederik; men Du har derved aabenbaret mig et saa vakkert og kraftigt Sind, at min Fryd derover undertrykker alle Fremtidsſorger."

„Gud være lovet!" jublede Ynglingen: „det er et Sprog, som jeg havde haabet at høre det fra Faderlæber. Nu sværger jeg, at jeg er Eders ægte Søn. For forekom det mig heel anderledes. I tyktes mig at være en fremmed Kongetrold, der for sin Thrones kolde Glands havde givet sig den Onde i Vold, og det bares mig fore, som om Denne i den fæle Hednings Skikkelse stod bagved Eder, stedse indaandende Eder nye Syndetanker. Hvi taaler I dog dette Spøgelse i Eders hellige Nærhed?"

„Altid er Ungdommen hastigt færdig med slige Domme," svarte Theodor med et forlegent Smiil. „Naar Du lærer at kiende de Forhold, der knytte mig

til denne Muselmand, vil Du angre Din Overilelse. Som Adjutant hos den spanske Oberst Mendoza hialp jeg for ti Aar siden til at forsvare Fæstningen Oran i Afrika mod Deyen af Algier, og kom ved et Udfald i Barbareskernes Fangenskab. Mine astrologiske og chemiske Kundskaber vandt mig snart Deyens Yndest, og da jeg lykkeligen havde endt den Revolution, der løftede hans Sønnesøn paa Tunis's Throne, ønskede begge Regenter, i Gierningen at vise mig deres Taknemlighed. Da tænkte jeg paa det ulykkelige Corsika, hvis uretfærdigen fangne Høvdinger jeg alt tilforn havde skaffet deres Frihed ved det keiserlige Hof. Mig foresvævede Muligheden af, ved Befrielsen af dette modige Folk tillige at høve min Ret paa Kongethronen. Jeg begyndte at underhandle med de corsikanske Rebellere; de fandt sig i alle mine Fordringer. Algier og Tunis lovede mig kraftig Bistand. Paa et engelsk Skib, ladet med alle Krigsfornødenheder og en Million Zechiner, er jeg landet her. Hvilke Fremskridt jeg hidtil har giort, veed Du. Men Landet er fattigt, og uden vedvarende Guldremisser fra Barbariet vilde jeg ikke have været istand til, at føre denne tunge Kamp. Dog er det kun Laan, som jeg maa tilbagebetale, naar først min Throne er grundet. At jeg anvender dem ifølge de Planer, jeg med Muselmændene har aftalt, derover skulle de tre Tunesere vaage, der have fulgt mig hid. Hassan, som synes Dig saa modbydelig, er deres Overhoved, Deyens trofaste Tiener, som jeg selv har hiulpet Sværd i Bælte, og som derfor er mig personlig hengiven. Afhænger jeg end ikke af ham, saa betiener jeg mig dog tidt og gierne

af hans Raad, der altid er saare klogt og fører lige til Maalet. Stundom spøger vel den østerlandske Despotisme i hans Hoved, men da gior, som Du alt har seet, min faste Kongevillie Udslaget. Jeg har intet at frygte af ham, men skuffer min Ahnelse mig ikke, kunde det vel hænde, at hans Forening med mig engang kunde styrte ham i Dødsfare."

Med spændt, sørgmodig Opmærksomhed havde Frederik hørt paa den lange Forsvarstale. Nu sagde han: „Jeg kan ikke være falsk mod Eder, min Fader! vredes derfor ikke, om jeg tilstaaer, at hele Eders Færd synes mig høist usalig. Corsikas Feide med Genua tykkes mig retfærdig, og gladelig vil jeg offre mit Blod for det Folk, der saa modigt har brudt sine Lænker. Men jeg gruer for Eders Bundsforvante. Vel er Eders Forbund med Mohrerne ikke uden Exempel, men med Afsky ihukommer Krøniken saadan Fremfærd, fordi den viser Hedningene Vei til Christenlande. Og nu disse Sørøvere, der ei engang ere ærlige Hedninger, men Skurke af Nationalitet. I vil uddrive Diævelen ved Beelzebub, og det kan aldrig ende godt."

„Nægte kan man ei," svarte Theodor spottende, „at der lod sig skrive en høist moralsk Dissertation over dette Thema, hvori Din Mening maatte vinde en glimrende Seier. Men saalænge Du ei kan skaffe mig de Penge, jeg behøver til at skaffe mine fattige Corsikanere Skoe og Vaaben, er jeg ei istand til, at honorere Din kristelige Iver mod de arme Tunesere."

„Penge fattes I kun?" raabte Frederik glad, rivende Olympias Brevtaske frem: „saa modtag da

med Kiærlighed, hvad Kiærlighed gav mig, og Kiærlighed med Glæde byder Eder ved mig. Give Gud, det var nok til at kiøbe Eder løs af Eders skiændige Afhængighed."

„Det er det vel ikke" — svarte Theodor, med munter Mine tællende de rige Vexler: „dog vil jeg ikke dølge, at denne Hielp er mig ligesaa velkommen som den var uventet. Mine Kasser vare tomme, og Tunis mener, jeg alt er mægtig nok til at forsørge mig nu selv. Du har giort Dig dobbelt fortient af Staten: jeg udnævner Dig derfor til Oberst af Cavalleriet, og skal være betænkt paa, at lønne Dig endnu bedre."

Disse Ord, der atter taltes i Kongetone, vakte i den bekymrede Søn en Følelse, saameget vemodigere, som han begyndte, klarere at giennemskue den glimrende Elendighed, hans Fader levede i. Og da nu den tienstgiørende Kammerjunker med respektfuld Høitidelighed meldte Statskantsleren, Storseglbevareren og Storkantsleren til Geheime-Conseil, bortfiernede Frederik sig med sorgtungt Hierte.

Da han treen ud af Teltet, strømte de Garderyttere ham imøde, som ved Farinola havde fægtet under ham. De kom just tilbage fra en stor Rekognoscering, hvorved det, som sædvanligt, var gaaet de genuesiske Corsikaneres Huse og Marker og Hiorder værre end de bevæbnede Fiender. Dog var ved denne Expedition en meget øm Retsfølelse vaagnet i Rytterne; thi

en Zigeunerbande, som, benyttende den almindelige Forvirring, havde maroderet lidt paa egen Haand, var strax bleven grebet af dem og bunden ført til Leiren, hvor de, med den Forbittrelse, Laugsmesteren altid nærer mod Fuskeren, af deres nye Oberst forlangte kort Undersøgelse og skarp Dom.

Flygtigt overskuede Frederik de brune, tænderklappende Ansigter, der ikke forekom ham gandske fremmede. Da faldt hans Blikke paa en Kæmpe, som, hyllet i sin mørke, lasede Kappe, stod langt fra de Øvrige, saa trodsig, som om han vilde udfordre Skiebnen til, at bøie hans Mod. Strax gienkiendte Ynglingen i ham sin Frelser, den ærlige Tyve-Hovedsmand Horra, og efterat han ved nogle Kryds-spørgsmaal til Klagere og Anklagede var kommen efter, at begge Parter allenfals kunde hamle op med hinanden, fældte han med Gravitæt den Dom, at Tyvebanden skulde stenes, men at kun de Ryttere torde fuldbyrde Exekutionen, som ved Sakramentet kunde sværge paa, ei at have rørt ved fremmed Gods. Da saae Klagerne mumlende paa hverandre, og da Frederik spurgte dem, hvem af dem der vilde løfte den første Steen, løb de leende fra hverandre, og Banden stod allene for sin Dommer. Denne overskiar med sin Klinge de nærmeste Strikker, og fandt, at han havde befriet den vilde Kloska's Hænder, der engang havde sigtet paa ham. Han befalede, man skulde løse hele Banden og føre den efter ham til hans Telt. Her tiltalte han dem med frygtelig Alvorlighed: „Jeg har giengieldt Eder, hvad I ved Rhinen have giort for mig; vi ere qvit. Nu afgiøre Eders

frie Beslutning, om I ville vedblive at være ærel-se Lyve, eller som ærlige Soldater fægte for en god Sag. Vil I vandre videre paa Eders Røvervei, da tager denne Pung her, og pak Jer flux ud af min Fa-ders Rige; thi staae I for mig endnu engang som idag, da lader jeg Jer uden Naade hænge. Men har I Lyst til, for en Forandrings Skyld, at forsøge det med Ærligheden, da melder Jer hos Grev Giabikomi, hilser ham fra mig og beder ham om Vaaben."

Da styrtede Horden for Ynglingens Fødder, men Høvedsmanden nærmede sig ham, ei uden Værdighed, trykte hans Haand mod sit Bryst og sagde: „I er den Første, der viser os Muligheden af, at forlade det Ulveliv, vi længe have ført imod vor Villie, drevne af den jernhaarde Nød. Ved den store Isis! Eders Tiltro skal I aldrig angre. Og at I veed det! — tilraabte han sine Folk i Høvedsmandstone: Den af Eder, der herefter stiæler saameget som en Roe, skal døe for min Haand. Nu marsch til Grev Giabikomi, at han kan give os Vaaben, hvormed vi kunne fægte for vor Frelser!"

Han gik; ham fulgte Banden, og Frederik sagde til sig selv: „Jeg troer, jeg har giort en god Hand-ling, thi ingensteds er Menneskет aldeles slet, saalidt som fuldkommen godt, og Tillid var ofte Dydens Moder."

„Veltalt, min blanke Søn!" hvæste en Qvinde-røst, og studsende traadte Frederik tilbage, da en af-skyelig, i Pialter hyllet Qvindeskikkelse kom pustende ind i Teltet. Snart gienkiendte han den gamle Bla-ska. „Jeg kommer at takke Dig, sagde hun: Du

har handlet som en brav Cavaleer, Du har pardonneret den gode Høvedsmand og de sytten vakkre Drenge. Vær Du vis paa, det skal jeg aldrig glemme Dig!"

„Vil Du maaskee giengielde mig?" spurgte Frederik med et Smiil. — „Holder Du det for umuligt?" spurgte den Gamle i straffende Tone: „Ei, ei, endnu saa formastelig og hoffærdig! Siden han er bleven en Smule Prinds, bliver der vel slet ingen Udkomme med ham. Om jeg nu for Exempel bragte Dig den lille Alma til Teltkamerat, saa var jeg vist den gode Mutter Wlaska. Men Du skal see, jeg giør det ikke, thi vi holde paa vor Honneur, og det kiære Barn er født til noget høiere, end til at være Din Kiæreste i firetyve Timer." — „Er Alma her?" spurgte Ynglingen rask. — „Ei, see engang, see!" raabte Wlaska med en hæslig Latter: „hvor de store Øine straale og de smukke Kinder rødme ved det søde Navn! — Ei, ei! det forkynder jo Kiærlighedens klare Dag. Nu er det blot et Spørgsmaal, om det ogsaa er den rette Kiærlighed, thi Eders Lige forvexle den alt for ofte med dens Stedsøster. Men naar Du lover mig, at ville være smuk artig, saa skal Du faae den gode Pige at see. Siden Du skiltes fra os har hun ikke været et halvt Menneske. Jeg troer, Du har hexet Hiertet ud af hendes Bryst, thi i Tydskland havde hun hverken Rist eller Ro. Det var, som om Noget drev hende afsted efter Dig: hun drev mig igien, og jeg den hele Horde, indtil vi naaede det ulykkelige Corsika, hvor der ei er nogen Silke at spinde for Dig eller os, men snarere Hamp for os Alle." — „Naar Alma er her," afbrød Ynglingen Sladdrersken utaal-

modig: „hvi nøler hun da med at modtage den Tak, jeg saa gierne gav min milde Frelserinde?" — „Nei, hun nøler ikke længere!" raabte den blomstrende Pige, hoppende ind: „og hun frydes hierteligt ved, at hilse Jer i Eders nye Rige."

Med brændende Blikke betragtede Frederik Pigen, der tyktes ham at være bleven dobbelt smuk siden Skilsmissetimen: „Engang nægtede Du Flygtningen Afskedskysset; vil Du ogsaa nægte Corsikas Thronarving det Taknemlighedskys, hans Læber byde Dig?"

Med hvi Purpur paa sine Kinder og nedslagne Øine traadte Alma ham nærmere, og taalte hans Favntag. Men den Gamle brummede: „Altid kommanderer han strax Kronprindsen frem, som om den jammerlige Herlighed skulde vare til evig Tid. Naar han ikke var en flink Knøs derhos, kunde ingen ærlig Kone holde det ud hos ham." — Men Parret hørte ikke paa hende, og stedse fastere trykte Frederik sine Læber paa Almas Rosenmund. „Jeg seer nok — stammede Wlaska videre — at man ikke kan tale et fornuftigt Ord med Nogen af Jer nu. Allenfals kan jeg ogsaa lade Eder ene en Times Tid; men Herr Frederik maa give mig sin Haand paa, at han vil være artig mod mit Pleiebarn." — „Haand og Ord!" raabte Frederik utaalmodig, rækkende hende sin Høire over Almas Skulder: „see blot til, Du kommer bort."

Den Gamle gik; Ynglingen trykte Pigen til sig, og spurgte med forførerisk Inderlighed: „Saa det er sandt, hulde Alma, at Dit Hierte har draget Dig

efter mig?" — „Da Moder nu engang har forraadt mig," svarte hun med elskværdig Aabenhed: „saa vil jeg ei nægte det. Jeg var Eder god fra det Øieblik, jeg saae Jer fægte med den gule Gennesser, og just derfor var jeg siden saa vred over Eders Storhed; men at jeg nægtede Eder Afskedskysset, tro mig, det har giort mig mere ondt end Eder, og jeg har længe angret det."

„Saa lader os nu indhente, hvad vi dengang forsømte!" raabte Frederik, og, holdende den smukke Zigeunerpige for en let Erobring, trykte han hende fyrigere i sine Arme. Ogsaa hun slyngte, følgende sit Hiertes mægtige Drift, sin Arm om ham, og et glødende Kys robede ham, hvad der foregik i hende. Da blev hans Tro paa sin Uimodstaaelighed saa fast, at han meente, at torde vove Alt, og blot holdt det for Kostbarhed af den listige Pige, at hun, da han blev dristig, stødte ham ublidt tilbage. Endnu engang bestormede han hende, men hun stræbte, med fuld Anstrængelse af sine Kræfter, at losrive sig, og da Ynglingen var hende for stærk, raabte hun, saa høit hun kunde, Wlaskas Navn.

Hastigt treen den Gamle ind. Forbandende sin Ustierne, lod Frederik det skionne Bytte fare. Men den Gamle trippede, en grædselig Nemesis, løftende den lange tørre Finger, hen for ham, og hvæste: „Skam Dig, Sonneke! Vil agere Prinds, og kan ikke holde sit Ord, og vil tiltvinge sig Qvindegunst, fordi han ikke kan tilsmigre sig den. Vidste Du, hvad jeg veed, paa Dine Knæe vilde Du bede det gode Barn om Forladelse. Du maa endnu giennemgaae

haarde Ulykkesskoler, hvis der skal blive Noget af Dig. Nu, Himlens Tugteriis vil ikke udeblive, det lover jeg Dig. Før Du har bedret Dig, seer Du ei min Almalil igien."

Under denne Tale var den grædende Alma flygtet. Nu forsvandt ogsaa den truende Gamle, og beskæmmet stod Frederik tilbage.

Bastias Beleiring gik i Langdrag. Thi skiøndt Theodor, paa nogle Havnepladse nær, herskede uindskrænket over hele Øen, og hverken havde Mangel paa Mandskab eller Proviant, begyndte dog de andre Krigsfornødenheder at slippe op. Man havde intet svært Beleiringsskyts; adskillige Skibe, der bragte Penge og Munition, bleve kaprede af Genueserne; Olympias Vexler vare forfalvede for længe siden; Subsidierne fra Tunis udebleve. Theodor vidste i denne Nød intet Bedre, end at udskrive en Generalforsamling af de corsikanske Notabler i Sartena, for alvorlig at gaae paa Raad med dem, at Staten intet Tab skulde lide. For at give denne Akt den størstmulige Glands, blev den aabnet med et Ordenskapitel.

Klokkerne tonte, kaldende [illegible]erne og Folket til Cathedralkirken, og udenfor Frederiks Qvarteer mødte en himmelblaa Ordensherold, at kalde Thronarvingen til Kapitelet.

Her ventede ham et virkelig prægtigt og værdigt Syn. Ligeoverfor Prædikestolen hævede sig i den af kongelige Livdrabanter besatte Kirke en Thronhimmel, hvorunder Kongen stod paa en med rige Tepper beklædt Balustrade, i himmelblaa Dragt, smykket med det store Ordenskors og det brede grønne Baand, holdende den dragne Kaarde i Haanden, og ved hans Sider stode Storprioren, Storkommandeuren, Commandeurerne og Ridderne af Ordenen, ligesom Kongen, med Kors og Baand paa den himmelblaa Dragt. Efterat Biskoppen selv havde læst Messen ved Hovalteret, sang hele Forsamlingen den 70de og 40de Psalme, og Herolden førte Prindsen til Balustraden. Han knælede her, og med sand kongelig Majestæt sagde Theodor:

„For at lønne de Tieneste, I alt har giort Staten, og opmuntre Eder til endnu flere, udnævne vi Eder, Don Federigo, Vor eneste, høitelskte Søn og Arving til Vort Kongerige Corsika, til Ridder og Commandeur af Vor adelige Frelses-Orden. Af Os allene maa I taale, at Vi tregange berøre Jer med blottet Klinge, og I skal fremdeles være os lydig indtil Døden!"

Tregange berørte Kongen med blottet Kaarde Recipientens Skuldre, og fra det høie Chor faldt Pauker, Trompeter og Basuner ind som en jublende Triumphsang, og udenfor forkyndte 21 Kanonskud Kronprindsens Ridderslag. Nu førtes han til Hovalteret af to Commandeurer. Her svor han paa Evangeliebogen Kongen og Ordenen Troskab, og da han vendte tilbage til Thronen, steeg hans Fader selv ned ad Tri-

nene, smykkede ham med Kors og Baand og omfavnede ham først som Broder-Ridder. Hans Exempel fulgte Capitelet med uskrømtet Velvillie for den elskværdige Yngling.

Hele denne Scenes Pomp, der ei forstyrredes ved Synet af Tuneserne, som Corsikanernes strenge Tro havde udelukket af Christenkirken, virkede, lig en Ruus, paa Frederik, der i dette Øieblik ei havde Sands for Andet, end at det dog var herligt, saa at stande ved sin kongelige Faders Throne, himmelblaa, med Kors og Baand og dragen Klinge, lig en bevogtende Cherub med Flammesværdet. Og da han nu tænkte sig Muligheden af, engang, som nu hans Fader, at staae som Stormester under Baldachinen og selv skabe Riddere og Commandeurer, da var hans Henrykkelse uden Maal og Ende. Hensunken i slige Drømme stod han blandt Ridderskaren, og agtede kun lidet paa det Ridderslag, som fulgte paa hans; ja han holdt det ikke engang Umagen værdt, at see paa Recipienten. Destomere maatte det overraske ham, da han hørte Kongen sige:

„For at lønne de Tieneſter, J alt har giort Staten, og opmuntre Eder til endnu flere, udnævne Vi Eder, Don Pedro, Greve af Trevoux, Vor høitelskte Fætter og Prinds af Blodet, til Ridder og Commandeur af Vor adelige Frelses-Orden."

Neppe troede han sine Øren; men vel maatte han troe dem, da han saae Candidaten skarpt i Ansigtet og gienkiendte sin lette Fætter, Exfændriken. Han hensank i dybe Grublerier over, hvor han var kommen her saa pludseligt, og hvilke Tieneſter han alt

kunde have viist Staten. Imidlertid gik Ceremonien sin Gang, og ved Favntaget tilhviskede Trevoux den endnu stedse forstenede Fætter: „Naar Faxerne her ere forbi, besøger jeg Eder, Fætter, for at passiare med Jer efter Hiertenslyst."

Ved Toget fra Kirken blev Frederik af Ordens-herolden parret med den lystige Vindsak. Stum vandrede han ved Dennes Side, med stolte Blikke monstrende de skionne Qvinder, som fra Vinduer og Balkoner lode Baand og Blomster regne ned paa Ridderne. Nu faldt et blaat Baand ligened paa Frederik. Han saae op, og Himlen smilte ham imode fra Olympias Øine. Smykket som en Keiserinde, laae hun i et Hiornevindue. Med et Flammeblik til hende, skiulte han Baandet paa sit Hierte, medens hun opløftede den lille hvide Haand, for, som hun meente, hemmeligt at tilkaste ham et Kys; men den urolige Cousin, der havde Øinene overalt, saae det alligevel. „Ah, hviskede han, skal jeg saa snart træffe Jer paa lønlig Kiærligheds Veie? Nu, Damen er smuk, godt for Eder. Tilmed er hun Hertuginde og uforskammet riig. Jeg tager Jer Begge i min Protection: I ville beundre min Almagt."

Ridderne traadte ind i Forsamlingssalen, hvor alt mange til Taffelet indbudne Damer kom dem imode. Alle fordunklende straalte den herlige Olympia, hvis Blikke strax fløi mod den Elskede. Men samme Øieblik sprang Fløidørene op, og Theodor traadte ind. Med vindende Mildhed hilste han først Hertuginden, og efterat han, paa Fyrsteviis, havde giennemvandret Salen, og affundet sig hos Enhver med nogle

Talemaader, gav han Tafseltegnet. Overhofmarskalken hævede Solverstaven, Trompeterne lød, Paukerne hvirvlede, Kongen bød Olympia Armen og førte hende ind i Spisesalen, hvor hun tog Plads ved hans høire Side. Ved hende satte sig den henrykte Prinds. Det festlige Maaltid begyndte, og han dvælede ei længe med at beile til den henrivende Enkes Haand og Millioner.

Olympia sindsede, nølede, vægrede sig, rødmede, indtil omsider hendes diamantlynende Haand under Dugen lod sig fange af Frederiks Haand og besvarede dennes fyrige Tryk ligesaa fyrigt. Da nu Desserten bares frem, torde han alt med hendes Samtykke vove, høit og offentligt at bede sin kongelige Fader om Tilladelse til, for denne respectable Forsamling at forlove sig med Hertuginde Freskobaldi. Theodor havde ikke det Mindste derimod, han trykte sit faderligt velsignende Kys paa den huldes Datters skionne Pande, forenede høitideligt de Elskendes Hænder, og befalede derpaa Statskontsleren, forskriftmæssigt at indføre denne glade Begivenhed i et Dokument, der skulde deponeres i det kongelige Archiv.

„Bravo, lille Onkel!" skreg den viinglade Neveu, applauderende af Livsens Kræfter, og høit jubledе hele Forsamlingen: „Leve vor elskede Kronprinds, Don Federigo, og hans skionne Brud!"

(Sluttes i næste Hefte.)

Anecdoter af Napoleons Familieliv.

Marie Louise havde forladt Wien, for at bestige Frankrigs Keiserthrone. Hun gjorde kun smaae Dagsreiser. I hver Stad gav man Fester til hendes Ære. I München fik hun et Brev fra Napoleon, og man havde truffet den Indretning, at hun underveis, hver Morgen naar hun stod op, ved en fra Paris ankommen Page fik Brev fra Keiseren. Hun svarte hver Gang før hun reiste igien, og en Page afgik med hendes Svar til Paris. Denne Brevvexling varede hele Reisen, der blev tilbagelagt i fiorten Dage. Man bemærkede, at Marie Louise læste Keiserens Breve med stedse stigende Interesse. Med Utaalmodighed ventede hun deres Komme og alt ved dem vaktes en Tilhøielighed, der snart tiltog i Styrke. Ogsaa Napoleon saae sin unge Gemalinde imøde med fyrig Kiærlighed. Denne Forbindelse smigrede hans Forfængelighed mere end Erobringen af et Rige. Han var saameget gladere, som han vidste, at Marie Louise aldeles frivilligen havde givet ham sit Ja. Man hørte ham ofte forbande Ceremoniellet, der forsinkede hans Møde med hende, som skulde finde Sted i Soissons, hvor Alt var beredt til at modtage Keiserinden. I sin Utaalmodighed begav Keiseren sig did 24 Timer før Prindsessens Ankomst, og da han hørte, at hun endnu var ti Mile borte, reiste han hende imøde med Kongen af Neapel. Begge Vogne mødtes fire Mile fra Soissons. Keiseren steg ud; man aabnede Keiserindens Vogn, og han styrtede

hartad derind. Fyrsten af Neufchatel havde tilsendt Prindsessen et Portrait af Keiseren og hun havde betragtet det saa tidt, at hun havde fast indprøget sig hans Træk. Da Egteparet nu var ene i Vognen, fulgte en stum Pause. Keiserinden afbrød den først paa en for Napoleon smigrende Maade med de Ord: „Deres Portrait, Sire, er ikke smigret." — Det var virkelig smigret, men alt betragtede hun Keiseren med Elskerindens Blikke. Napoleon fandt hende allerkiærest og var saa henrykt, at han neppe vilde opholde sig nogle Øieblikke i Soissons, men ufortovet reiste videre til Compiegne.

De første tre Maaneder efter sin Formæling veeg Napoleon hverken Dag eller Nat fra Keiserindens Side. Han, der elskede Arbeid saa lidenskabeligt, der stundom konfererede samfulde ti Timer i Rad med sine Ministre, uden at hvile, der var vant til, at trætte flere Secretairer efter hinanden, levede nu næsten ene i sin familiefaderlige Kreds. Man fortæller at han her tidt var hidsig og vredladen: jeg kan forsikkre det Modsatte. Han var oprømt og mild og meget huldrig mod sine Undergivne. Skinsyg var han ikke, men han havde omgivet sin unge Gemalinde med en Mængde Skranker, der lignede Skinsygens Forholdsregler. Værdigere Bevæggrunde bestemte ham dertil. Han kiendte sit Hofs tøileløse Sæder og vilde slutte en huuslig Kreds om Keiserinden, der kunde beskytte hende mod den mindste Mis-

tanke. Hun havde to Overhofdamer, sex Meldingsdamer og ligesaamange Kammerfruer. Saasnart Keiserinden havde lagt sig, bleve alle Tilgange lukkede, der førte til hendes Værelse, paa den ene nær, som gik til Sidegemakket, hvori den Hofdame laae, som havde Vagt og hvorigiennem selve Keiseren maatte, naar han om Natten besøgte sin Gemalinde. Livlægerne undtagne, torde ingen Mand uden hans udtrykkelige Befaling betræde hendes Værelser. Paa Reiser gik Alting ligesaa. Her et Par Exempler paa den Strenghed, hvormed Keiseren holdt over sine Befalinger:

Guldarbeideren Biennais havde ladet en Brevtaske besørge for Keiserinden, som havde adskillige hemmelige Rum, hvilke hun allene skulde kiende, og som han derfor maatte vise hende. Keiserinden talte med Napoleon derom og fik hans Tilladelse til, at give Biennais Audients. Man bestilte ham til St. Cloud, hvor man førte ham ind i Musikværelset. Han var med Keiserinden i den ene Ende af Værelset, og en Hofdame stod saa langt derfra, at hun ikke kunde høre Forklaringen. I det Øieblik Biennais var færdig, kom Keiseren, og da han saae Guldarbeideren, spurgte han, hvem den Mand var. Keiserinden nævnede ham og sagde, at Keiseren selv havde tilladt hans Komme. Dette gik Napoleon gandske fra, paastod, Hofdamen havde overtraadt sin Pligt, og gav hende en skarp Irettesættelse, uagtet Keiserinden sagde: „Men, min Kiære, jeg har jo sendt Bud efter Manden!" — Keiseren loe og sagde, Sagen kom hende slet ikke ved, men Hofda-

men var ansvarlig for alle dem, hun indlod i Keiserindens Værelser; hun allene var skyldig, og han haabede, skigt vilde ikke skee siere.

Keiserindens Musiklærer var Paer, der ogsaa havde underviist hendes Moder. En Dag, da han havde Timer hos Hendes Majestæt, havde den tienstgiørende Hofdame en Ordre at udrette, og aabnede en Dør; men medens hun bøiede sig ud af den, for at melde sit Ærende i Sideværelset, kom Napoleon ind, og da han ikke strax saae Hofdamen, meente han, hun var gaaet ud. Musiklæreren gik imidlertid. Napoleon spurgte Hofdamen, hvor hun havde været ved hans Indtrædelse. Hun forskrækkede, ei at have været ude af Stuen. Han vilde ikke troe det, og holdt en lang Prædiken for hende. Han vilde ikke — sagde han — at nogen Mand, han maatte være af hvad Rang han vilde, skulde kunne rose sig af, blot at have været to Sekunder ene med Keiserinden. Jeg ærer og agter Keiserinden, tilføiede han med Ild: men et stort Riges Fyrstinde maa være utilgiængelig for selve Mistanken.

Stundom klagede Napoleon over, at Marie Louise ei giorde sig Umage nok for at behage. Vant til Josephines huldrige Væsen og bestandige Elskværdighed, maatte han rigtignok bemærke nogen Forskiel mellem sin første og anden Gemalinde; men han glemte, at Denne, født paa Thronen, fra sin Barndom af vant til Hylding og Underdanighed, og af

Naturen bly og tilbageholdende, ikke kiendte Folkets Aand, hun skulde beherske. For at vinde franske Hierter, behøver man blot at kunne smile og hilse til rette Tid. Marie Louise besad alle Egenskaber, alle Dyder, der kunde giøre hende elsket af dem, som kiendte hende, men hun manglede hiint huldsalige Væsen, der godt lader sig forene med Værdigheden.

Josephine derimod var mere yndet af Folket end i sin huuslige Kreds. Hendes Hensigt var kun, at giøre Effekt. Hendes Fordeel var det, at hun kiendte de Franskes Aand. Ingen har havt saa stor Magt over Napoleon, som hun, og Marie Louise var ofte lidt skinsyg paa hende. Overalt rostes Josephines Veldædighed, men om den nye Keiserindes Velgierninger talte Ingen. Og dog var hun meget velgiørende, men man bedrog hende ved Uddelingen af hendes milde Gaver. Under Josephine havde hendes Overhofdame, Madame de Rochefoucault, selv Opsigt dermed. Hun havde givet to redelige Mænd det Hverv, at opsøge de Huusarme, og paa det nøieste erkyndige sig om deres Stilling, som forlangte Hielp. Mange saaledes understøttede Familier velsignede Josephines Navn og udbredte hendes Roes i hele Frankrig. Marie Louise gav de Fattige hver Maaned 10,000 Franker af sine Raalepenge, dobbelt saameget som hvad Josephine gav, men desværre forlod hun sig gandske paa sin Secretair, saa kun lidet deraf kom de Fattige tilgode. Og ikke allene til hiin maanedlige Sum indskrænkede Keiserinden sin Velgiørenhed, men enhver Ulykkelig, man nævnte hende, fik Beviser paa hendes Høimodighed. En Aften, da hun just var

staaet op fra Taffelet og gaaet ind i Salen, kom en Lakai, et meget ærligt Menneske, heel sørgmodig til en af Hofdamerne og meldte hende, at en Familie, der bestod af Fader, Moder og sex Børn, laae i syvende Etage af et Huus, og i to Dage intet havde havt at spise. Keiserinden kom i det samme til, og Hofdamen fortalte hende det. Hds. M. gav Ordre til, strax at bringe den ulykkelige Familie 400 Fr. Man forestillede hende, det var næsten Midnat, og at det v.l kunde opsættes til næste Morgen. „Nei, sagde Keiserinden, man skal strax bringe dem Pengene. Den Tanke gior mig lykkelig, at jeg volder dem en rolig Nat." Det skete, og efter den Tid nød Familien hendes Velgierninger.

En Dag var der stor Cirkel ved Hoffet, og Keiserinden forlangte sine Diamanter. Den Dame, som havde dem i Forvaring, kunde paa ingen Maade finde Nøglen. „Nu, — sagde Marie Louise, lidt misfornøiet — saa giv mig mine Perler." Neppe var dette skeet, før Keiseren kom og strax spurgte, hvorfor hun ikke havde sine Diamanter paa? Istedetfor at sige ham Aarsagen, svarte hun: „Behager jeg Dem da ikke saadan?" — „De behager mig nu og evig!" svarte Napoleon, og talte om noget Andet. Hun kiendte sin Gemals heftige Characteer, og vidste, at det vilde bekommet Damen ilde, hvis han havde faaet den sande Grund at vide. Det er et Træk, som gior Marie Louises Hierte Ære.

Blandt alle de Absurditeter, man har udspredt om Napoleon, indtage hans Elskovseventyr en vigtig Plads. Her et Par Træk til Forsvar for hans sædelige Characteer:

Han var meget tilbageholdende mod Hofdamerne, af hvilke Halvdelen vare midaldrende. Blandt de tre Yngste var En temmelig smuk. Hun havde sit lille Hoved fuldt med de Eventyr, jeg har hentydet paa, og hendes Dyd var i evig Angst og Uro. Dag og Nat spekulerede hun paa nye Forsvarsmidler, overveiende, hvad hun skulde svare, og var fastbesluttet, at modstaae alle Fristelser, ja endog at værge sig mod Voldtægt, om galt skulde være. Hver Dag og Time ventede hun det Øieblik, hun skulde giøre Brug af sine Forsvarsmidler; neppe vovede hun at overlade sig til Søvnen, og endelig meddeelte hun en af de andre Hofdamer sin bange Frygt. Denne kiendte Forholdene bedre. Hun beroligede den Angstfulde, og bad hende roligt vente Angrebet, før hun bekymrede sig om Forsvaret. Keiseren har aldrig talt hende et Ord for nær, og tilsidst maatte hun selv lee ad sin taabelige Frygt.

Napoleon var neppe atten Aar gammel, da han følte en meget heftig Lidenskab for en Pige, Døden siden fraroy ham. Hun har, som det synes, ofte været klædt i Linon. Josephine, som kiendte Keiserens Forkiærlighed for dette Slags Tøi, bar det meget ofte. En Dag, da Marie Louise bar en Kiole af indisk Musselin, nærmede Keiseren sig, synlig bevæget, og spurgte, om det ikke var Linon. Keiserinden, som Intet vidste, svarte, det var Musselin. Dette

Ord gav pludseligt hans Træk et andet Udtryk, og paa den levende Bevægelse, man før havde læst deri, fulgte en rolig Kulde.

I sin Ungdom havde han elsket en Polakinde, Fru Paulowska, høit. Hun er en af begge de Damer, som, efter en fortrolig Forbindelse med ham, ei have tabt i hans Agtelse og Venskab. Da han havde fra-sagt sig Thronen, begav hun sig til Fontainebleau, for at sige ham Farvel, og da hun hørte, at Marie Louise ei var fulgt med ham til Elba, reiste hun did med en Søn, hun havde ved ham, i den Hensigt, at blive hos ham som en Veninde, hvis Selskab kunde være ham behageligt. Det tillod Napoleon ikke. Han vilde ikke krænke sin Gemalinde ved, at beholde en Kone hos sig, han engang havde elsket, og hun blev kun tre Dage der paa Øen.

Keiseren havde flere Amouretter, og Josephine var han slet ikke tro. Han var ung, elskede Kvinnet, og paa Leilighed manglede det ham ikke. Man har nævnet mange Damer, der have beilet til hans Gunst. Var det Kiærlighed, var det Egennytte eller Ærgier-righed, som drev dem? Jeg veed det ikke, men de Fleste maatte drage deres Garn tomt tilbage.

Saameget er vist, at der paa Slottet i Compiegne vare hemmelige Værelser midt paa den Gang, der førte til Hofdamernes Gemakker, med hvilke de stode i skiult Forbindelse, saavelsom med Keiserens. Efter Napoleons anden Formæling brugtes de meget sielden.

Han sørgede paa det omhyggeligste for, at ei den mindste Utroskab fra hans Side skulde komme hende for Øren.

Naar Napoleon undertiden for Spøg talte mod det østerrigske Huus, forsvarte Marie Louise det stedse med Varme. Engang talte han om Keiseren af Østerriges Hensigt, at bemægtige sig nogle ham bequemt liggende Steder. „Du seer — tilføiede han — Din Fader tager, hvad der ikke tilhører ham." — „Ja — svarte hun — men Du tager Kongeriger og min Fader kun et Par Byer!" Napoleon loe meget ad dette Svar, og spurgte de Omstaaende, om en Kone, der agtede sin Mand, havde Lov til, at kalde ham en Røver.

Hvo der har seet Keiseren nærved, veed, hvormegen Takt og Aand han besad, og hvor sikkert han vidste at lede sine Folk og stille hver paa sin Plads. Mod dem, han ei holdt af, var han altid kold og høflig; det var kun dem, han kunde lide, der maatte høre haarde Ord af hans Mund. Dog ere de Udtryk, man i mange Flyveskrifter har skrevet paa hans Regning, for det meste ligesaa usande, som de vilde have været den store Mand uværdige. Nu kappes man om, at nedsætte Napoleon, og de, der tilforn have offret ham den meste Viirak, bruge nu Sværtepenselen flittigst. Sligt kunne de ei, uden at haane det Folk, hvis Overhoved han var, og de Fyrster, der vare hans Forbundne.

Napoleon var aandrig, ei fremmed i noget Videnskabsfag eller uerfaren i nogen Konst. Han elskede Lærdom og agtede dens Dyrkere. For sit Hofs Glands sørgede han omhyggeligt. Hver Post var forenet med anseelig Gehalt, men Napoleon vilde, at hans Hofofficianter skulde føre Pragt. Om selve Damernes Pynt bekymrede han sig. Naar han treen ind i Salen, kastede han et mønstrende Blik paa dem Alle. Dem, han fandt smagfuldt klædte, tiltalte han mildt; de Andre derimod gav han Stikpiller. Han kunde ingen Shawl lide, og man torde ikke vise sig for ham med noget paa. Diamanter vare hans Yndlingspynt. Ei kunde man see noget Pragtfuldere, end et Skuespil i Thuillerierne paa en Galladag.

Paa det nøieste kiendte Keiseren sine Stormænds huuslige Forhold, og det morede ham meget, at fortælle Keiserinden Anecdoter derom. Mod Damer, der havde begunstiget ham, var han yderst tilbageholdende, mod dem især, han havde fundet fiendtligst, og han saae dem aldrig igien, uden en ubehagelig Følelse. Kun To havde ikke denne Skiebne, men beholdt stedse deres Plads i hans Hierte. Fru Paulowska var den Ene, den Anden vil jeg ikke nævne.

Spionerne i det Indre af Palaiet holdt Napoleon ikke allene af politiske Hensigter, men ogsaa for sine egne Løiers Skyld. Han gad gierne vide alle skandaløse Anecdoter om sit Hofkryb, og endnu hellere persiflere de Ægtemænd, hvis Koner havde galante Eventyr. Engang havde han saaledes opdaget en Intrigue af Hertuginden af Bassano, og sagde til

hendes Mand: „Nu, Hr. Hertug! Deres Kone har en Galan." — „Jeg veed det, Sire!" — „Hvem har sagt Dem det?" — „Min Kone selv, og just derfor troer jeg det ikke." — Napoleon, som dette Svar forvirrede noget, slog sig for Panden og raabte: „O de Fruentimmer! hvor fine, hvor listige de ere!" — Napoleon, der havde sine Efterretninger af Rovigo, lod Denne vide Bassanos Svar. „Og dog er det sandt — sagde Rovigo — Hertuginden har paa den og den Dag, i den og den Time, ladet sin Vogn holde i de elysæiske Marker, medens hun selv, spadserende nog e Minuter i Alleerne, smuttede ind i et Huus, hvor Generalen ventede hende." — „Alt det vidste jeg — svarte Keiseren — førend De har sagt mig det. Men jeg vidste ogsaa, at Deres egen Kone et Qvarteerstid derefter gik ind i samme Huus, for at give Generalens Adjutant en Rendezvous."

I sin beundringsværdige Lykkes første Dage var Napoleon ei som Lykkeriddere i Almindelighed, der gierne undvige alle Vidner til deres fordums Kaar. Han tog vel mod sine gamle Bekiendte, giorde dem mange Tieneſter, og beholdt i Samtale med dem den forrige fortrolige Tone. Sine Venskabsforbindelser fortsatte han længe, og indbød i sit Consulats første Tid ofte sine gamle Fortrolige til St. Cloud. Men siden mærkede han, det ikke gik an, da Adskillige af dem glemte, hvad de skyldte Regieringens Overhoved. Blandt dem var Skuespiller Dugazon. „Hvor deilig

rund I bliver, Dugazon!" sagde Napoleon engang til den korpulente Mand, og klappede ham paa Maven. „Dog ikke saa rund som De, lille Papa!" svarte Dugazon, og tillod sig samme Gestus. Para svarte intet, men den næsviise Akteur kom ikke for hans Øine mere. Miniaturmaleren Isabey var ikke mindre ubeskeden. Napoleon holdt meget af Bevægelseslege. Adskillige Mænd stillede sig i en Fraastand af nogle Skridt med krummet Ryg og Hoved i en Rad og sprang over hverandre. Isabey bemærkede ikke, eller vilde ikke bemærke, at de Medspillende aldrig sprang over den første Consul, men gik ham forbi og sprang over hans Formand. Uden Omstændigheder sprang han over Napoleons Skuldre. Denne syntes ikke at tage det ilde op, men gav Maleren efter Springet et dygtigt Slag paa Bagen. „Ikke andet end det — sagde Maleren — han har alligevel kysset min .....!" Jeg behøver ikke at tilføie, at Døren fra den Dag af var lukket for den Ubeskedne. Ogsaa Talma tog sig nogle Friheder, der medrette mishagede Keiseren. Han fik ei Adgang mere til den fortrolige Kreds, men Napoleon vedblev alligevel at protegere ham, betalte hvert Aar hans Gield og bevilgede ham desuden betydelige Gratifikationer.

Napoleons Organisation var mærkværdig. Han kunde sove, naar han vilde, og derfor faldt Natarbeide ham saa let. Aldrig maatte der komme mindste Sol:

straale i hans Sovekammer. Sædvanlig gik han til sengs Kl. 10, stod op Kl. 1 eller 2, arbeidede til Kl. 5 eller 6, gik i Bad, lod sig paaklæde, gav Audients, spiste Frokost henimod 10 og arbeidede igien til Kl. 12. Derpaa gik han til sin Gemalinde; men var Arbeidet vigtigt, blev han ofte derved lige til Aften. Smaabesøg giorde han tidt til Keiserinden og sin Søn. Havde han lidt Tid, satte han sig, efterat have omfavnet Hustru og Barn, i en Lænestol, hvor han midt under Samtalen faldt i dyb Søvn, og ikke vaagnede før man meldte ham, at der ventedes paa ham. Hver Dag mellem syv og otte spiste han til Middag ene med Keiserinden. Om Søndagen var Familietaffel. Hans Yndlingsret var Ribbeenssteg med Lindser.

Napoleon havde adskillige ham egne Udtryk. En Dag, da han med Keiserinden talte om nogle Personer, hvis Forhold mishagede ham, endte han med de Ord: „Kydskhed er for Qvinden, hvad Tapperhed er for Manden; jeg foragter en Kujon og en skamløs Qvinde ligemeget."

Keiserens Haandskrift var i de sidste Tider fast ulæselig. Ingen uden hans Secretairer kunde tolke den. I hans Navns Underskrift kunde man ikkun skielne de tre første Bogstaver; Resten bestod af nogle uformede Træk.

Meget bekiendt er det skiønne Træk af Napoleon, at han engang i en utrøstelig Kones Paasyn, som bad om Naade for sin Mand, opbrændte et Brev, det

eneste Beviis for den Anklagedes Brøde. Jeg vil fortælle et andet, der er mindre bekiendt. Efter det afgiørende Slag ved Jena blev Napoleon ventet i Weimar. Saavel det hertugelige Huses Medlemmer, som de anseeteste Indvaanere, vare flygtede, fordi man, da Hertugen stod ved den preussiske Hær, frygtede Seierherrens Hævn. Hertuginden allene bestemte sig til, at blive tilbage. Med sine Hofdamer trak hun sig tilbage i en Fløi af Slottet, og lod de bedste Værelser indrette for Keiseren. Strax efter hans Ankomst stillede hun sig ved Indgangen til Slotstrappen, for at modtage ham. „Hvem er De?" spurgte han. — „Jeg er Hertuginden af Weimar." — „Da beklager jeg Dem, Fru Hertuginde. Deres Mand er forloren!" vedblev Keiseren, og uden at værdige hende videre Opmærksomhed, gik han paa sit Værelse. Næste Morgen hørte hun, man havde alt begyndt at plyndre Staden. Hun sendte en Kammerjunker til Keiseren, lod spørge til hans Befindende og bede om Audiens. Dette Skridt behagede ham, og han lod hende sige, han ønskede at spise Frokost hos hende. Strax ved sin Indtrædelse begyndte han efter sin Sædvane at spørge: „Hvor har Deres Gemal kunnet begaae den Daarskab, at bekrige mig?" — „Deres Majestæt vilde have foragtet ham, hvis han havde handlet anderledes." — „Hvi saa?" — „Hertugen har i 30 Aar staaet i preussisk Tieneste. I det Øieblik, Kongen havde en saa mægtig Fiende at kæmpe med som Eders Majestæt, kunde Hertugen ikke forlade ham med Ære." — Dette ligesaa kloge som passende Svar syntes at formilde Keiseren. Samtalen fort-

sattes, og da Napoleon stod op, sagde han: „De er den agtværdigste Kone, jeg har kiendt; De har reddet Deres Mand. Jeg tilgiver ham, men Dem har han at takke derfor." — Samme Øieblik befalede han, at Plyndringen skulde ophøre, og ikke længe efter underskrev han et Forliig, der sikkrede Landets Fred.

Siden det er bleven Mode, at frakiende Napoleon alle de store Egenskaber, der, Skumlerne til Trods, evigt ville omstraale hans Navn, har man, blandt de Bebreidelser man har giort ham, ei heller glemt de Ord, han talte til den lovgivende Forsamling: „Inden tre Maaneder have vi Fred og Fienden er forjaget, eller jeg er død!" — Hvi søgte han ikke Døden? spørger man. Alle de, der omgave ham ved Troyes, forsikre, han har udsat sig saaledes for Faren, at man skulde troe, han søgte Døden. Følgende Gierningssag er mindre bekiendt: I Fægtningen ved Brienne stillede sig Keiseren, træt af den Modstand han fandt, i Spidsen for en Division ridende Jægere, og ilede til Fortropperne, hvor han under en vedvarende Kugleregn angreb to fulde Timer. Jeg har kiendt en ung Mand, der forsikkrede, han og nogle andre unge Mænd havde giort vel over tyve Skud efter Napoleon, uden at træffe ham. Forgiæves opbød hans Følge Alt, for at bevæge ham til, at forlade det farlige Sted. Sandsynligviis ønskede han, at falde i Kampen. Held ham, om han var falden! Da havde han undgaaet et Fangenskab, værre end Døden.

Endnu et Ord om hans sidste Afreise. Ved sin Ankomst til Rochefort haabede han endnu, uhindret at kunne indskibet sig til Amerika. Man havde bibragt ham denne Mening, men engelske Skibe vare beredte til, at opsnappe ham. I Havnen laae et dansk Skib, hvis Capitain havde ægtet en fransk Pige. Rørt af Napoleons Uheld, gik han til ham og forpligtede sig til, at bringe ham sikkert til Amerika. Han sagde, der var i hans Skib et uopdageligt Lønrum, hvori kun eet Menneske kunde have Plads, og satte sin Ære i Pant paa, at Napoleon vilde være sikker der for al Efterspørgen. Alt var, som man forsikrede, Keiseren bestemt paa, at tage mod dette Tilbud; men hans Tilhængere frygtede, det var en Snare, og opbøde Alt, for at bringe ham fra dette Forsæt. Fru Bertrand, en født Engellænderinde, skal have kastet sig for hans Fødder og bedt ham betroe sig til Engellændernes Ærlighed og Høimodighed. Dette Raad fulgte Napoleon. Fortvivlet over dets ulykkelige Følger, vilde hun styrtet sig i Havet, og kun med Møie hindredes hun deri.

(M. de Durand,
forhen Hofdame hos Keiserinde Marie Louise.)

Rousseau's Kanariefugl.

Jeg hedder Rosa. Min Fader, hvis eneste Barn jeg var, boede i Fyrstendømmet Neufchatel, og var den samme konstige Uhrmager, hvis saakaldte Automater bleve beundrede af hele Europa. Til mig havde han forfærdiget en lille Kanariefugl, der udgjorde min hele Lykke. Indtil Beundring fløitede den tre deilige Arier efter hverandre, dreiede Hovedet, hoppede et Qvarteerstid frem og tilbage i sit smukke Bur og var lig en Levende i Eet og Alt. Jeg elskede den over Alt, og Bibi ledsagede mig som min kosteligste Skat, da min Moder, efter min Faders Død, flyttede til sin Søster i Mottier-Travers. Tanten, vi boede hos, var ogsaa Enke, og havde kun en Søn, 6 Aar ældre end jeg. Tidt og mangen Gang havde jeg hørt, vi skulde vorde et Par engang med Tiden, og var tilfreds dermed, thi næst Bibi var der Ingen, jeg syntes bedre om, end Fætter Armand. Det var ellers god Tid, thi jeg var først 11 Aar, og han blev opdragen hos en Slægtning i Paris.

Vel over tyve Gange om Dagen trak jeg Fuglen op, uden at blive keed af de Arier, den fløitede uden Ophør. Ordene kunde jeg, sang dem rigtigt og behageligt; Kanariefuglen akkompagnerede, nikkede hid og did med sit lille Hoved, og vi opførte saaledes gandske allerkiæreste Concerter.

Vi beboede blot det halve Hus. Resten stod ledig. En gammel Herre fra Neufchatel kommer til min Tante og spørger, om hun ei vil leie en af hans

Venner denne Deel af Huset. Det var en gammelagtig, sygelig, god mild, stille Herre, der blot havde en Huusholderske hos sig. Tanten gav sit Minde, og vor Logerende kom. Det var Jean Jacques Rousseau. Snart hørte vi gandske modsatte Domme om ham. Mange kaldte ham en Gud, Andre et slet Menneske. Tante og Moder toge Begge hans Partie. Jeg, der endnu var en tosset lille Tos, troede hverken Godt eller Ondt om ham, men hans Ansigt behagede mig, og hans Dragt havde jeg Lyst af. Han bar dengang en lang Kiole, foret med Peltsværk, sammenbunden med et bredt Belte, og paa Hovedet en høi Peltshue, der næsten saae ud som en Turban. Da han lignede Tyrken i min Faders Samling, saa kaldte jeg ham altid Automaten Jean Jacques, medens hele Byen kaldte ham Armenianeren. Saasnart han gik ud, fløi jeg til Vinduet. Han spadserede altid ene, med en stor Blikkasse under den ene Arm og en Bog under den anden. Ofte mødtes vi, og jeg giorde ham da en dyb Compliment, som han giengieldte med nogle venlige Ord, thi han holdt meget af Børn.

I sine ledige Timer morede han sig med en Kanariefugl, han havde medbragt. Mine Kammervinduer vendte ud mod hans. Fuglen havde Frihed til, at flyve om i hans Stue, men ikke udenfor. Lokket af min Bibis Sang, fløi den alligevel en Dag over til mig, og satte sig paa Bibis Buur, som jeg nys havde optrukket. Den lyttede en Stund, og sang derpaa ogsaa, men det var ingen Arier; kun en forvirret, mig gandske fremmed Lyd. Den dreiede og-

saa Hovedet, men langt muntrere end Bibi. Jeg strakte min Finger mod den: den sprang derpaa, saa paa mine Skuldre, endelig paa mit Hoved. Da lød en hvinende Fløiten og Raabet: Karino! over fra min Gienboes Vinduer, og Fuglen fløi. Ikke længe efter besøgte han min Tante. Jeg blev kaldet, og fandt ham siddende mellem Moder og Tante. „Jeg takker Dig, mit kiære Barn, sagde han, for den gode Modtagelse, min Fugl har fundet hos Dig, og maa bede om Undskyldning, at den har givet Din, som i Sandhed gior sin Opdragerinde Ære, et saa slemt Exempel." — Ak, sagde jeg; Min vil vist ikke giøre det efter, desværre! Give Gud, den fløi! — „For at Du kunde nyde den Glæde, at see den vende tilbage? O, vil Du vise mig den? Den synger allerkiæreste, tilmed Arier, jeg selv fløiter mangengang." Jeg løb ind at hente den. „Hvad?" raabte han forundret, da han saae den: „en Automat?" Han tog og undersøgte den. Jeg traf den op, og nu bar den sig ad som sædvanligt, hoppede og sang sine tre Stykker, et efter et andet. Mit Hierte slog af Glæde, da jeg mærkede, hvormeget Automaten Jean Jacques morede sig ved Automaten Bibi, thi dengang vidste jeg endnu ikke, at han var det skiønne Syngestykkes (le devin du village) Digter og Componist, hvoraf de tre Arier vare tagne. Hans smaae, sorte og fyrige Øine vare fulde af Udtryk og opflammedes end mere, da Tante bad mig synge Texten. Strax stemte jeg an. Ak, endnu synes mig, jeg seer ham, den gode Jean Jacques, hvorledes han saa inderlig glad lyttede til min Sang, slog Takt paa min Haand,

som han i sin Ild havde grebet, og med en blid, men noget hæs Stemme gientog Omqvædet. Da Sangen var ude, trykte han min Haand mod sine Læber. Han vilde vide mit Navn. „Rosa, min Herre!" — „Du svarer til Dit Navn, min Datterlil!" Jeg slog Øinene ned og taug.

Spøgende fortalte min Moder, at jeg, for hans Dragts Skyld, kaldte ham Automaten. Han smilte og sagde: „Saa vil hun vel ogsaa holde lidt af mig, hun elsker jo sin Fugl saa høit." Han havde Uret, thi jeg følte, at Bibi ikke mere var mig saa kiær. Den var udløben. Med sit halvaabne Næb og sine stive Lemmer, saae den mig saa usigelig tosset ud; jeg stak den i Buret, og vilde gaae med den. „Tak, min lille søde Pige!" sagde vor behagelige Nabo: „Din Automat har voldet mig megen Glæde. Den har lært Dig Sange, jeg gierne hører, men jeg frygter blot, at Rosa snart vil blive keed af dem." — „Ak nei, min Herre, nei, de ere altfor smukke." — Han syntes at være rørt. „Du huldе Barn!" sagde han: „ak, kunde Du bevare denne himmelske Uskyldighed! Vil Du elske mig, Rosa, som Du har elsket Din Fader?" — „Nei, Herre, dertil var jeg ei istand!" — „Herlige Datter! saa elsk mig da som Din Ven, kald mig Din gamle gode Ven. Vil Du ikke nok det?" — Han sagde det sidste saa rørende smt, at jeg kastede mig i hans Arme. Fra dette Øieblik af var jeg hans Rosa, hans gode Datter, og han var min gode gamle Ven.

„Overlad mig Deres Barn!" sagde han til min Moder: „Jeg har før givet mig af med Opdragelse,

og kan ærligt forsikkre Dem, at Deres Datter intet skal tabe derved." — Moder takkede ham rørt og sagde, hun byggede gandske paa ham.

Nu er Du altsaa mit Barn, min Sophie!" sagde han, sluttende mig i sine Arme. Efter en kort Samtale om hvad jeg kunde, eller rettere, hvad jeg ikke kunde, thi hidtil havde jeg ikke lært stort mere, end at trække min Fugl op, bad han mig følge sig og aflægge en Contraviste hos Karino. Fra nu af var jeg hans Lærling. Han holdt, hvad han havde lovet min Moder, underviste mig i det Gode, og lod mig ikke ahne det Onde. Han lærte mig Musik, Historie, Geographie og Botanik, jeg læste hos ham et Udvalg af de bedste franske Digtere, men af hans egne Værker blot nogle Sider af Emil, der sagde mig, hvorfor han altid kaldte mig Sophie. Dette Navn syntes at vække tusinde søde og bittre Erindringer i hans Siel. Ofte talte han hen for sig, idet han strøg Karino henad Ryggen. Mangen Gang sagde han til mig med Taarer i Øinene: „Gode Rosa, skulde Du endnu beholde mig kiær efter Døden, da bær Karino paa min Grav, naar ogsaa han er død. Læg ham paa Stenen, som dækker Din gamle Ven; han er dog vist det eneste Væsen, der i Sandhed har elsket mig." — Nu tog jeg paa at græde, og svarte, holdende for hans Mund: „Vil Du tie! Du siger, man maa ikke sige Usandhed, og selv siger Du der den allerstørste. Du veed jo vel, at jeg elsker Dig, og vil elske Dig mit hele Liv!"

„Dit hele Liv?" gientog han smilende, kyssede mig paa Panden, og gientog sin Bøn. Jeg lovede

helligt, at opfylde den. Ak, dengang ahnede jeg ikke, at han skulde dø saa langt fra mig, og at vi skulde vorde adskilte saa snart. Han vilde — saa sagde han altid — blive i Mottier til sin Død; han vilde see sin Rosa som Kone og Moder. Naar han sagde dette, loe jeg, og min Tanke fløi til Armand, thi han allene manglede i min Lykke.

Endelig kom han. Gandske uventet treen han ind, just som vi sadde og spiste tilaften. Man kan tænke sig vor Glæde. Han var bleven en stor, smuk Herre, men for mig var han endnu stedse den hiertenskiære Fætter Armand. Han studsede ved at see, at den lille Rosa ogsaa var bleven stor Mammeselle, havde smukke Manerer, og talte det Franske saa reent. Men han studsede endnu mere, da jeg nævnede ham min Lærer og mit Forhold til ham. Som afsindig løb han om og skreg i eet væk: „O, hvilken Lykke! Jean Jacques Rousseau Din Ven? Er det muligt! Og jeg faaer ham at see! Naar? før mig til ham!" — Moder og Tante bemærkede, i Aften var det for silde: han maatte bie til i Morgen.

Neppe vare vi opstaaede, før min navnkundige Ven blev hiemsøgt af os, men han botaniserede just. Vi besluttede at oppebie ham, og traadte ind i hans Stue. Jeg legede med Karino, Armand undersøgte Alting nøie, aabnede Bøgerne og noterede just alle-haande i sin Lommebog, da min gamle Ven pludseligt treen ind ad Døren.

Store Gud, er det muligt, at et Menneske kan forandre sig saa pludseligt! Hans milde Ansigtstræk, der stedse smilte til mig, bleve vilde og mørke, hans

Blik udtrykte den heftigste Vrede, den dybeste Foragt. Først overfoer han Armand, saa mig. „Hvad gior Du her, Rosa, med denne Mandsperson? Hvad skal han hos mig? hvem er han? hvad vil han?" — „Det er min Fætter Armand, svarte jeg skiælvende: nys kommen fra Paris." — „Gud! fra Paris?" raabte han i frygtelig Tone, skialv af Vrede, og skiulte sit Ansigt med begge Hænder: „Jeg seer — jeg forstaaer — afsted! afsted! lad mig allene!" — Med store Skridt gik han op og ned. Armand undskyldte sig, men Hiins skrækkelige: Afsted! Afsted! blev stedse bestemtere. Jeg iilte til Karinos Buur, for at spøge med den, og derved bringe ham paa andre Tanker; men han tilraabte mig: „Lad Du den Fugl være, Rosa! Du er den ikke værd. Den er det eneste Væsen, som ikke har forraadt mig." Sørgmodig gik jeg bort, dog haabede jeg, at faae min gamle Ven god igien.

Jeg skrev derfor til ham og bad ham ret bønligt om Tilgivelse; men allerede næste Dag meldte hans Tienestepige mig, at han var reist; tillige bragte hun mig Karino og følgende Brev:

„Lev vel, Rosa! Det vilde koste mig formeget, at hade Dig; det er haardt nok, at jeg maa skilles fra Dig. Jeg vil troe Dig uskyldig i den Sammensværgelse, som fordriver mig fra Mottier. Jeg tænkte, her at ende mine Dage, men vil ei miste Livet paa en Maade, der egentlig kun skulde være bestemt for Riddingen. Jeg reiser, kiære gode Barn! — Nei, Du er uskyldig! Du har ikke sammensvoret Dig mod den Mand, som elskede Dig. Men hvad

har jeg giort det unge Menneske, at han lod sig bruge til at belure mig og saa forraade mig til mine Fiender? Du elsker ham, Rosa! — han er Din Fætter, snart vil han være Din Mand! Gid han giøre Dig lykkelig, og jeg vil tilgive ham! Jeg seer Dig ikke mere, men jeg vil mindes Dig, saalænge jeg kan tænke. Himlen veed, hvorhen jeg skal sætte min vildsomme Stav, maaskee fører den mig over Havet. Karino kan jeg ikke tage med mig; jeg maa ogsaa skille mig ved denne sidste Ven, og det forøger min Smerte. Den var mig et Pant paa den Qvindes Kiærlighed, jeg havde elsket høiest paa Jorden, Dig være den et Pant paa mit Venskab. Sørg for Karino, som Du vilde have sørget for mig, hvis jeg var bleven hos Dig! — Mindes, naar Du betragter den, Din gamle Ven, og glem ei Dit Løfte, at lade min Aske og dens Støv hvile paa samme Sted. Er Graven, jeg engang skal slumre i, for langt fra Dig, eller dør jeg, ubekiendt, i fremmed Land, da lad min Yndling hvile ved Din Side. Lev vel, Rosa! glem ei Din gamle, ulykkelige Ven, Din Fader, Din Opdrager; viis Verden ved en dydig Vandel, at han, som ledte Din Ungdom, var dydig selv!"

Jeg saae ei meer min gamle Ven, men jeg forgiættede ham aldrig. Den gode Karino overlevede Rousseau, hvis Død bedrøvede mig inderligt. Ei kunde jeg valfarte til Ermenouville, da søndre Baand (jeg var bleven Armands Hustru, og Moder) fængslede mig til Mottier. Men jeg havde skrevet til ham og faaet Svar. Han havde hverken glemt sin Rosa, eller hendes Karino. Denne døde syngende, ret som

om den vilde sige mig Farvel, og blev udstoppet af en duelig Konstner, der tilbød at ville organisere den som min Bibi, men jeg kunde ikke lide Automater mere, og Karino skulde hvile hos Jean Jacques.

Endeligen kom det dyrebare Øieblik. Armand hørte fra Paris, at man bragte Rousseau's Støv i Pantheet og her reistes ham et Mindesmærke. Med begge vore Børn, Emil og Sophie, reiste vi til Hovedstaden. En lille Æske, der gjemte den elskede Karinos Levninger, skiulte jeg under den fakkelbærende Arm, der hæver sig af den aabne Hædersgrav.

(M. de Montolieu.)

Den St. Helenas Fødsel.

„Lægger Mærke til — raabte en erfaren Neger, Fiskernes Nestor — lægger Mærke til, Børn, hvorlunde Himlen i det vide Fierne saa besynderligen mørkner. Den hele Synskreds indhyller sig i et dunkelt Slør; det spaaer en frygtelig Forandring." — Anelsesfulde trak de advarede Negere deres Garn ind, satte Seil til, og skyndte sig hiem med deres nye Fangst. — Neppe havde de naaet Kysten, før den hele Atmosphære antog en truende Skikkelse. Hine venlige Vinde voxte til en frygtelig Storm; Orkanen pidskede

Havet i høie Bølger, og nu begyndte et nyt Phæno-
men, som endnu aldrig nogen Dødelig havde seet:

Havet slog sine mægtige Bølger op mod Himlen. Saa langt Øiet naaede, hævede store Blærer sig frem af Dybet; det hele Ocean syntes at være sydende Hav. Dets Grundvold bævede; af dets Indre opsteg en dræbende Dunst; Damp, Røg og Flammer sloge imod Skyerne.

Milelangt ud over Kysten rasede Oceanet. Det opslugte store Strækninger af Afrikas Kyster, og de Døden neppe undgangne Negere stirrede fra fierne Bierge med Forbauselse i det gyselige Chaos. Thi ogsaa Atmosphæren var i det vildeste Oprør; dens Torden rullede, dens Lyn knittrede ovenfra, medens tykke Ildstøtter stormede fra Havet imod Himlen.

I denne Elementernes frygtelige Kamp deelte sig Afgrunden pludseligt. Enkelte skarpe Spidser af sorte Klipper fremtrængte sig af Havet; dem fulgte snart store Masser af dampende Bierge. Da bævede Dybet atter, og pludseligt sank hine Ildbierge tilbage igien i deres Moderskiød, og atter hævede sig Spidserne af det øde Land.

Lidt efter lidt dannede der sig en stor Øe, besat med høie Svovelbierge, en øde, sørgelig, dødforkyndende Jord! Der, hvor dens Høie ikke udspyede Røg og Flammer, sønede man i Kløfterne faste Lag af Leer, Kalk og kieselartige Stene. Over dem flød den kogende Lava i Havet. Vand og Ild dannede de skiønneste Søiler, der atter sønderknustes og overstyrtedes af andre Klippearter.

Endelig havde den heftige Natur udraset. Det nye Jldland laae der i øde Rolighed, uden mindste Spor til Liv! Lidt efter lidt slukkedes Vulkanerne; Søevindene afkjølte Biergenes Toppe; disse indsugede Atmosphærens Vand og Skyernes Fugtighed; smaae Kilder og Bække avledes, og den vulkanske Skorpe hensmuldrede og forvandlede sig til jernholdigt Leer, og derved til en frugtbar Jord; den deri slumrende Sæd til fremtidig Vegetation udvikledes og næredes ved Atmosphæren og dens Fugtighed, og ved den Alt oplivende Sol fik den nyt Liv. Ogsaa bar vel en af Stormen bortrevet Trækfugl mangen Kierne, Resten af dens Afskedsmaaltid eller Planteæd, som blev hængende ved dens Fødder, hen paa det nye Land, og de selv i Atmosphæren usynlig tilværende Rudimenter af Crytogamer ansatte her Mosser og lignende Substanser. — Paa denne Maade fremtraadte da en ny Skabning. Havmaagen, Tærnen og andre af Oceanets Fiæderkræe indfandt sig nu; de skiulte deres Reder og unge Afkom i Hulerne, og gjødede Landet; store Skildpadder betroede Kysten deres Æg; kort, Naturens voldsomme Trang til Liv forjog endelig Døden.

Efter flere Seklers Forløb stod der en behagelig Øe af nogle og tyve Miles Omkreds, under Verdens mildeste Klimat, indbydende ved yppig Vegetation, ved sund Luft, og ved de reneste fra høie Bierge nedrislende Bække.

Men Negrenes Fædreland var nu rykket langt tilbage fra denne Deel af Oceanet. Men da Henrik, med Tilnavn: Navigatoren, omskabte Kundskaben om Jorden, da de diærve Portugisere, besjelede af

hans fyrige Iver, søgte og fandt nye Verdener, da kunde en Ø, som har et Bierg, der kan sees i næsten 80 Sømiles Afstand, midt paa Veien til Ostindien, ikke længere blive uopdaget. Paa en munter Maidag (21. 1508), der bar Navn efter den hellige Helena, viste denne Ø sig allerførst for Portugiseren Pimento i en betydelig Afstand, som et skarpt høit Bierg. Da han kom nærmere, fandt han et skiønt, muntert lille Land, og gav det Dagens Navn.

(C. A. W. Zimmermann.)

Constantinopels Fald,
eller
Constantin, Grækenlands sidste Keiser.

I en Række af Aarhundreder var Constantinopel den første Stad i Europa, og fordunklede ved sin Glands selve Rom, Verdens gamle Hovedstad, indtil Mahomed den Anden Aar 1453 erobrede den med stormende Haand og ombyttede Korset paa dens Taarne med Halvmaanen. Denne Begivenhed, der giør Epoke i Verdenshistorien, er værd at opfriskes i vort Minde nu, da Tidens Varsler og Christenhiertets Ahnelser spaae hiin Keiserstad et nyt Fald, Osmaniderne Undergang, Korset Seier.

Aldrig saasnart havde Mahomed besteget sin Faders Throne, før det blev hans Yndlingsplan at erobre Constantinopel; strax begyndte han at byde Grækerne Trods. Kanalen til det sorte Hav er meget vigtig for Hovedstaden, da den herigiennem faaer en stor Deel af sin Tilførsel. Alt havde Amurath, hans Fader, bygget et fast Slot paa dens asiatiske Bred. Mahomed besluttede, for gandske at have Kanalen i sin Magt, at bygge et lignende paa den europæiske Kyst. Den græske Keiser, Constantin Palæologus, giorde Modforestillinger, men trodsigt svarte Tyrkefyrsten: Grunden var hans, og han gad seet, hvem der vilde forbyde ham at bygge derpaa. — Han byggede altsaa, og let var det ham, snart at finde Paaskud til Fiendtligheder. Alt meer og meer forbittredes Grækerne ved Tyrkernes Overmod, og da disse engang gik saa vidt, at de lode deres Heste græsse paa Hines Kornmarker, kom det til en Fægtning, hvori Mange faldt paa begge Sider. — Det var Løsenet til aaben Feide, og man begyndte i Hovedstaden at skiælve for den truende Fare. Portene lukkedes, al Samfærsel ophørte. Mahomed rustede sig frygteligt. Han lod støbe Kanoner saa uhyre store, at man meente, saa Skud af dem vilde knuse Stadens Mure.

De arme Grækere havde liden Hielp at haabe. De havde ingen Venner, ingen Bundsforvandte. Vel talte Constantinopel over 100,000 Indvaanere, men blandt alle dem kun 4000 Vaabendygtige. Al Fortrøstning stod til selve Keiserens Mod og utrættelige Virksomhed. Han lod de 4000 Mand øve sig i Vaaben, forsøgede dem med 2000 kiække Linietropper,

der anførtes af en ædel Genueser, Guistiniani, lod Murene og Fæstningsværkerne forbedre, og Indløbet til Havnen spærre ved en Kiæde. — — Tyrkernes Magt angives til 250,000 Mand, og en Flaade af over 300 Skibe bedækkede Mar di Marmora.

Det var i Foraaret 1453 at Mahomed brød op mod Constantinopel. De mindre Byer, Grækerne endnu havde tilbage, bøiede sig for ham, som Buske for en fremfarende Storm, og efter faa Dages Marsch plantede han sit Banner for Keiserstadens Porte. — Fra de tre Sider kunde den angribes tillands. Havnen var spærret. Den tyrkiske Flaade nyttede derfor ikke til andet, end at afskiære Tilførselen. — Midtpunktet af Mahomeds Hær dannede Janitskarkorpset, hvorved han selv befandt sig. Da Staden var befæstet ved en dobbelt Muur med en dyb Grav i Midten, maatte han meest stole paa sit grove Skyts, for med dette at nedskyde den forreste Muur og bane sig en Vei giennem Graven til den inderste. Hiin blev derfor uophørligt beskudt af 14 Batterier. Den største af Mahomeds Kanoner førte en Kugle af 600 Punds Vægt. Kun syv Gange daglig kunde den affyres, og dog sprang den uhyre Maskine tilsidst.

Endelig styrtede en Deel af den forreste Muur, og Tyrkerne prøvede strax at trænge ind giennem Aabningen og opfylde Graven. Men Grækerne slog dem heltemodigen tilbage. Medens Mahomed fnøs af Harme herover, oprandt der uformodentligt en Straale af Haab for de Christne. Ifølge Keiserens Foranstaltning udrustedes paa Øerne i Archipelagus nogle Skibe med Levnetsmidler, Ammunition og Tropper,

og ei varede det længe, inden der kom fem, styrende lige mod Constantinopel. Synet af dem oplivede atter de Beleiredes nedslagne Haab; men hvorledes skulde Skibene naae Havnen? Alt havde de tyrkiske Skibe spærret Hellesponten, og først maatte et Sø-slag afgiøre, om hine skulde løbe ind i Constantinopels Havn eller ikke. Mahomeds Flaade stillede sig i Slagorden og dannede, stolt af sin Overmagt, en Halvmaane, hvis Spidser berørte begge Bredder. Bedre bemandede og styrede, skiøndt ringere i Tal, seilede de kristne Skibe dristigt løs paa dem, og Havets Kyster vrimlede af utallige Tilskuere, som, ængstteligt ventende paa Udfaldet, ved deres Tilraab stræbte at opmuntre hver sit Partie. Mahomed selv besteg sin Ganger og jog frem mod Kysten: hans Skikkelse og Røst opmuntrede hans Krigere, og utaalmodig over, ikke selv at kunne tage Deel i Slaget, sporede han gientagne Gange Hesten ud i Havet. For hans Øine fornyedes Slaget anden og tredie Gang, men ved dette tredie Angreb maatte Tyrkernes Overmagt vige for de de Christnes Dueligbed og Klogt, og lykkeligen giennembrøde de den tyrkiske Linie, adspredte deres Flaade og seilede i fuld Triumph og under Folkets skingrende Jubelskrig over den nedsænkede Kiæde, der spærrede Indløbet, ind i Constantinopels Havn.

Derved sank Mahomeds stolte Haab. Hans Plan, blot fra Landsiden at erobre Staden, var saa godt som tilintetgiort. Den sædvanlige Indgang til Havnen var spærret, men han besluttede, at bane sig en anden, og bringe sine Skibe ind tillands, da det tilvands var ham umuligt. Man jævnede en Vei om

Forstaden Galata, og belagde den med Bræder, smurte med Fidt, for at de derpaa lagte Valtser kunde rulle desto lettere. Herpaa bleve 80 lette Fartøier paa 50 til 60 Aarer bragte til Bosphorus. Man satte dem paa Ruller, halede dem frem ved Spil, og saaledes klattrede denne tyrkiske Flaade i een Nat op over Kystbredden, styrede med opspændte Seil over Sletten, og løb paa den anden Side ud i Havnen paa et Sted, der var for sidt til, at de Christnes ulige større Skibe havde kunnet hindre dem deri.

Saamegen større Skræk maatte dette Foretagende udbrede i Hovedstaden, som det var overordentligt og underfuldt. Vel forstod den frygtelige Tyrkehøvding at benytte denne første Skræk. Da han havde indtaget den øverste Deel af Havnen, byggede han her et svømmende Batterie, hvorfra han uophørligt beskød Havnesiden. De Christne forsøgte vel, at stikke dette Batterie i Brand, men Forsøget kom dem dyrt at staae: de mistede adskillige af deres bedste Skibe og endeel af deres bedste Mandskab.

Saaledes ængstet fra begge Sider, berøvet alt Haab om Redning udenfra, saae Constantinopel sin nære Undergang imøde. Mange af Taarnene og endeel af Muren var styrtet, Forsvarernes ringe Antal var indsmeltet ved Kamp og Arbeid, Uenighed og Mistillid voxte i samme Forhold som Faren. Bønner, Løfter og eget Exempel var Alt, hvorved Constantin kunde oplive Sines Mod. Altfor svage Midler mod en saa mægtig Fiende. Nu meente Mahomed, det var Tid, at øve en almindelig Storm. Hans Fordringer (Skat og Overgang til Islamismen) vare

bleyne afslagne, og derfor erklærede han sig fastbe-sluttet til Et af To: enten at bestige Constantinopels Throne, eller finde sin Grav for dens Mure. Dagen til Stormløbet blev bestemt. Det var den 29de Mai 1453, for de Christne den tredie Pintsedag. Dagen iforveien samlede han sine fornemste Officerer, truede alle Feige med uundgaaelig Død, lovede derimod Den, der først besteg de fiendtlige Mure, Gouvernementet over en Provinds. Ved en almindelig Renselse søgte Tyrkerne at vinde Allah's Bistand, medens de Christne og den græske Keiser nu for sidste Gang i Sophiekirken nedbade deres Guds og Frelsers Hielp.

Den lyse Dag skulde være Vidne til Mahomeds Seier. Derfor maatte Tropperne tilbringe Natten i Leiren, skiøndt deres Feltskrig alt forkyndte de Be-leirede den næste Morgens Rædsler. — Allah er Gud, og Mahomed er hans Prophet! gienlød det fra alle Kanter, mens Blusset af deres Vagtild syntes at stikke Horizonten i Lue. Men neppe dæmrede Morgenen, før Scenen forandredes. En frygtelig Ild fra alle Batterier aabnede Skuespillet, og, indhyllede i Damp, nærmede Tropper og Skibe sig Murene. De Christne udholdt med Standhaftighed det første Angreb; ingen af deres Skud feilede. Men Fiendens Mængde over-steg Tallet af deres Pile og Kugler. Mahomed lod stedse nye Skarer marschere frem, indtil han meente, Veien var banet for Kiærnen af hans Hær. Op brød nu Janitskarernes Korps. I Spidsen for et andet paa 10,000 Mand understøttede og opmuntrede selve Mahomed dem. Batteriernes Torden fordobledes fra alle Kanter, og medens Røg og Damp indhyllede

Blodscenen, trængte denne frygtelige Hob frem med Stormens Jil og Styrke. De Faldnes Liig og Murenes Ruiner banede dem Vei over Graven. De naaede den anden Muur, og da Enhver vilde være den Første, klattrede de op ad den som Myrer. Hassan, en Janitskar af Kæmpevæxt, besteg den først. Af tredive, som fulgte efter, faldt de atten ned igien, men han giorde Plads for de øvrige som fulgte ham. Tyrkernes Triumphskrig var Romerrigets Gravsang.

Dog værgede de Christne sig endnu, saalænge Keiseren og deres Anførere kæmpede i Spidsen for dem. Genueseren Giustiniani var den første, som et Saar nødte til, at forlade Slaget. Faa Timer efter opgav han Aanden. Han og Constantin havde været Sielen i Striden; hans Død nedslog Grækernes Mod. Overalt trængte Tyrkerne frem, og forgiæves stræbte Keiseren at standse en Strøm, der giennembrød sin Dæmring overalt. Dog vilde han selv være den Sidste, den rev bort. Omgiven af sine udsøgteste Krigere, der rækkeviis segnede for hans Fødder, stred han saalænge, til Vægtskaalen sank. Slaget havde hans Riges sidste Time, den vilde han ikke overleve. For ei at vorde fangen bortkastede han det Purpur, der udmærkede ham, blandede sig atter i Slaget, og tabte sig omsider i dets Tummel. Ei har Historien optegnet, hvad Død den ædle Drot maatte smage; han faldt for ubekiendt Haand, og fandt sin Grav under sit Herredømmes Ruiner. Med ham var Constantinopel falden. Resten af Forsvarerne søgte ved Altrene den Beskiermelse, Voldene havde nægtet dem.

Qvinder, Børn og Oldinge tyede til Sophiekirken, og inden en Time var denne store Bygning fuld af Ulykkelige, som her med skiælvende Hierter ventede de Overvundnes Jammerslod.

Seierherrerne udbredte sig imidlertid i Stadens Gader, og nu fulgte Rædselsoptrin, Historieskriveren vægrer sig ved at male. Indvaanerne bleve giorte til Slaver; alle Kostbarheder bleve ranede, Kunstværker og Bibliotheker tilintetgiorte. Inden faa Timer var Erobringen tilende. Endnu samme Formiddag holdt Sultan Mahomed sit Triumphindtog i sin nye Hovedstad. Til Hest, omringet af sit hele pragtfulde Følge drog han giennem Hovedgaden St. Romanus til Sophiekirken; for dens Porte steg han af Hesten. Slaverie var de Ulykkeliges Skiebne, som havde søgt Redning her, og endnu samme Dag blev Kirken omdannet til en Moskee.

Saalunde endtes denne mindeværdige Dags Historie, der giorde Constantinopel til et nyt Riges Hovedstad. Mahomed lod den gienopbygge og befolke, og valgte den til sin Residents. Endnu den Dag i Dag residerer Osmaniden deri; dog vakler hans Throne i Friheds Vaabentorden, og Halvmaanen paa Stambuls Tinde blegner i Hellas's nye Morgenpurpur. Knust er Aarhundreders Aag, Sværdet draget, Grækerne slaae! — Gud med dem!

Nygræsk Slagsang.

Til Vaaben, I vakkre Hellener,
Grib Sværdet, Du Hellenas Æt!
Frem styrt Dig paa Blodkampens Scener,
At fægte for Frihed og Ret!
See Redningens Time er slagen,
Alt høre I Vaabnenes Bragen,
Og Brødrene modigen slaae.
Forsager dog ikke i Nøden,
Og skiælver end ikke, om Døden
Jer spiller paa Læberne blaae.

Saa kæmper for Grækenlands Sletter
Mod Islams fanatiske Hær!
See, Møerne Krandse Jer fletter
Og Seierens Gud er Jer nær.
Skiælv ikke for Bødlen og Galgen,
Er Klingen udfaren af Balgen,
Da maae I den mætte med Blod!
Frem, frem mod Byzantiums Høie
Og lad ikke Stormen Jer bøie,
I Qviste fra Heltenes Rod!

Saa strider for Troen, I Giæve!
See Korset forjætter Jer Seir!
For det skulle Tyrkerne bæve,
Som Avner i stormende Veir.

Christ skal Dig i Kampen bevare,
Du Døden indviede Skare:
Saa løft da Dit Banner mod Sky!
Frem, frem! see Dig Seieren vinke,
Som Lynet lad Klingerne blinke,
Siung freidigt til Sværdenes Gny!

Knus, Hellas, den skiændige Kiæde,
Stat fast i det rygende Slag!
Alverden skal hilse med Glæde
Din Friheds oprindende Dag.
I Blod skal de Muselmænd segne
Og Maanen paa Stambul skal blegne, —
Ha, Værket er helligt og stort!
Held Korsets indviede Faner,
Giv Døden hver Mahomedaner,
Og Fald den osmanniske Port!

(Byron.)

Nygrækerne.

Ei er de gamle Grækeres Billed udslettet i deres nulevende Æt. End finder man i denne de skiønne Former, vi beundre i Phidias's Værker. End ere de ligesaa letsindige, ustadige, urolige, ærgierrige og for-

fængelige som paa Alcibiades's Tid, men ogsaa ligesaa tappre og frihedselskende. Manden er i Almindelighed smukt voxen, bærer Hovedet høit, hans Bevægelser ere ædle, hans Gang let, hans Øine spillende, hans Physiognomie aabent. Flydende taler han sit velklingende nygræske Sprog og med Varme udtrykker han sig deri.

Qvinderne have en rank Vext, majestætisk Anstand, behagelige Ansigtstræk. Deres Gang giver dem en vellystaandende Holding. Et smukformet Been med en liden Fod, store sorte Øine, overskyggede af lange hvalte Øienbryn, der tilligemed det morke Haar giver Ansigtet et ubeskriveligt sielfuldt Udtryk; en Haand og en Arm af den fuldkomneste Symmetrie; en herlig velklingende Stemme — kort, Synet af et græsk Fruentimmer siger langt mere, end en malerisk Skribents Pen formaaer at skildre. Deres Tale er fortryllende naiv, deres Indbildningskraft fyrig, deres Adfærd indtagende og mild. De lære adskillige Sprog, især det franske og gammelgræske, og have bragt det vidt i allehaande qvindelige Arbeider. De maae være nok saa fornemme og rige, saa bestyre de dog selv deres Husvæsen, og selv en Prindses Datter foresiaaer sin Husholdning selv.

Ved Brylluper finde følgende Ceremonier Sted: Naar Brudeparret er kommen i Kirken og Begge staae for Alteret hos hinanden, hver med et Voxlys i Haanden, lægger Præsten to Ringe paa det hellige Bord, en af Guld og en af Sølv, for at betegne den gienstidige Tilbøielighed, der skal besiele begge de Trolo-

vede. Derpaa farer han omkring dem med Røgelse-karret, og beder til Gud, at denne Pagt maa vorde lykkelig. Efterat nu Ringene ere gangne fra den Ene til den Anden, bedes der paany, og Vielsesceremonien er forbi.

Naar en Syg er Døden nær, sendes Bud efter en Præst, der sætter sig hos ham, og forelæser ham Stykker af Evangeliet. Saasnart han er død, dyppes Liget i et Vinkar, svøbes i et Linklæde, saa kun Hovedet kan sees, og Præsten beder Gud være Sielen naadig. Derpaa lægger man Liget, iført kostbare Klæder, paa en Pragtseng og bringer det saaledes til Kirken, hvor det lægges i Kisten, der nedsættes i Graven, saaledes, at den Dødes Ansigt kommer til at vende imod Østen. Præsten kaster Jord derpaa, i Form af et Kors.

Grækerne ere meget flittige og virksomme: derved vorde de rige, men leve dog simpelt, for ei at pirre Tyrkernes Rovbegierlighed. Blandt dem leve endnu mange ædle Familier, der ere prydede med Navne, som glimrede i de byzantinske Keiseres Tider. Hid høre Slægterne Ypsilanti, Kallimachi, Suzzi, o. fl. Overhovedet kan man vel antage, at $\frac{2}{3}$ af alle Indvaanerne i det tyrkiske Europa ere Grækere.

Hvad der især overrasker os, naar vi betragte Nygrækerne, er den Standhaftighed, hvormed denne i fire Aarhundreder under de meest barbariske Despoter sukkende Nation har baaret sit jernhaarde Aag, uden at opgive det mindste af hvad den betragter som Nationalitet. Det Sprog, de Sæder og Skikke, de nu have, ere saa omtrent de samme, som Tyr-

kerne, da de erobrede Landet, fandt deri. Dog, det er ikke Alt. Ogsaa Frihedskiærligheden har stedse besielet dem i al deres Nød, og hele Verden kiender det Mod, hvormed Mainotterne*) og Spagioterne**), skiøndt omringede af Fiender, have forfægtet deres Frihed. Men endnu vigtigere og bedre ledte Foretagender vidne om den aldrig i Grækerne uddøde Republikaneraand. Aar 1770 giorde Indvaanerne paa Pelopones, stolende paa Ruslands Løfte om Hielp, almindelig Opstand, og forsøgte at gienvinde deres tabte Frihed. Desværre holdt Rusland ikke Ord, og de maatte give tabt, da der saavel fra det asiatiske som europæiske Tyrkie rykkede talrige Tropper imod dem. 1808 vovede de et endnu farligere Skridt. Grækerne i Thessalien og Naboprovindserne giorde Opstand mod Aly Paska, hvis Tyrannie havde bragt dem til det Yderste, og snart saae han sig berøvet sit Herredømme over hele det gamle Grækenland, saa kun den ene Provinds, Epirus, blev i hans Hænder.

---

*) En græsk Folkestamme, sydost i Morea, nær ved det gamle Sparta. Deres Land er trindtomgiordet med Klipper og tæller 60,000 Hoveder, hvoriblandt 15,000 Vaabenbygtige. De leve simpelt og strengt, ere meget overtroiske, hænge fast ved deres Fædres Tro. Paa deres Klipper have de bygget endeel Kapeller, helligede Propheten Elias.

**) De gamle Kretenseres Ætlinge, der leve frie og uafhængige blandt Hens Bierge. De udmærke sig ved deres Mod, Fædrelandskiærlighed, Had til Osmanerne og sielden Legemsstyrke.

Langt interessantere end disse Anstrengelser er Grækernes videnskabelige Flid. Over 60 Grækere studere ved Universitetet i Paris allene. Ved de tydske og italienske Høiskoler findes ogsaa Mange. Visa tæller henimod 70.

Hvad Lod der nu i Skiebnens Bog er bestemt for dette mærkelige Folk, vil først den Alt opklarende Tid kunne sige os. Dog maae vi bekiende, at Vaabenlarmen, som i disse Dage toner til os fra dets Bierge, vækker i vort Bryst et freidigt Haab om dets Gienfødelse og nære Frelse.

Et Dyr, ældre end Syndfloden.

Catharine Makepeace i Quarry-Hill vilde for noget siden giøre Ild paa, og brød et stort Stykke Steenkul itu. Indeni bemærkede hun noget, der lignede et Spurvebæg. Af Nysgierrighed giorde hun en liden Aabning deri, og studsede ikke lidet, da hun saae en levende Skabning røre sig derinde. Da hendes Mand kom hiem, undersøgtes Sagen videre. Aabningen, hun havde giort, var endnu tillukket med en hvidlig Hinde; Manden giorde den derfor større, og tog Dyret ud paa sin Haand. En Maaned efter, da en Naturkyndig besigtede det, var det heel forandret. Den bageste Halvdeel bestod af en oval haard Hud, den

forreste var sammensat af fem til sex hornagtige Ringe. Nu har man givet de berømteste Naturforskere denne gamle Jordbver til nøiere Undersøgelse. Kullene, den fandtes i, kom fra de woodeyfieldske Gruber, fra 12 Favnes Dybde. Sandsynligviis havde dette Dyr før Syndfloden indspundet sig til Vinteren i de woodeyfieldske Skove; men disse oversvømmedes og bedækkedes med eet Lag efter et andet, og saaledes blev det Aartusinder i denne Vintertilstand, nydende her, fiernt fra Verdens Storme, sit indskrænkede Liv.

Natten i Kirken.

Henrykt stod jeg for en hellig Jomfru af den guddommelige Raphael. Stedets Ærværdighed, Menighedens Andagt og Paterens henrivende Sang virkede mægtigt paa mig. Længe dvælede jeg ved Beskuelsen af det fortryllende Malerie, og min Phantasie skabte en saa yndig Billedverden i mit Inderste, at jeg derover glemte den, som omgav mig. Da jeg omsider vaagnede af mine Drømme, bemærkede jeg med Forundring, at Messen var forbi, og jeg allene i Kirken. Jeg gik til Døren, men den var lukket. Kirken laae temmelig afsides, min Banken var forgiæves, og jeg indsaae, jeg maatte begvemme mig til, at overnatte i den. Ikke nægter jeg, at denne

Tanke var mig noget ængstelig. At være ene i en stor vid Bygning, hvori Vægge og Piller gientage hvert Skridt og Aandedræt, at vandre over de Hensovedes Grave den mørke Midnat, har noget Skrækkende for Enhver. Hertil kom det Rygte, at en Grevinde Salchou, der nys var død i sin blomstrende Alder af Græmmelse over sin Elskers, Grev Blohme's Utroskab, og bisat i denne Kirke — selv havde jeg kiendt hende temmelig nøie — hver Midnat viste sig ved Alteret, og da — sagde man — tonede Orgelet, uden at nogen berørte det. Vel havde jeg altid holdt dette for Drømmerier, men nu ængstedes jeg dog ved at tænke derpaa.

Det var en smuk Aften. Aftenrødens Straaler lnede ind giennem de høie Vinduer. Et mildt Halvmørke skumrede giennem de vide Gange, og en dyb Taushed hviilte trindtomkring mig, kun afbrudt ved Taarnuhrets Slag. Efterhaanden blev Skumringen til Mørke, der kun opklaredes lidt af den evige Lampe. Jeg satte mig paa en Bænk, tog Schillers Armenianer, som den ovennævnte Grev Blohme for længe siden havde laant mig, op af Lommen, og begyndte, for at adsprede mig, at læse deri. Ei havde jeg for min Stilling kunnet vælge noget mere Upassende, naar det havde staaet til mig at vælge, men da jeg ei saae endet Middel til at glemme, hvad der omgav mig, saa begyndte jeg at læse i Bogen. Den havde tilhørt Grevinde Salchou, der, som sidste Beviis paa sin trofaste Kiærlighed, havde testamenteret min Ven Alt, hvad hun eiede. Hendes Navn stod, skrevet af hende selv, paa det første Blad. Jeg læ-

ste, men min Angest forlod mig ikke. Lampen brændte kun svagt, det tog paa mine Øine. Jeg lukkede Bogen til, men at see mig om, vovede jeg ikke. Min Frygt steg med hvert Minut. Nu slog Klokken elleve. Jeg begyndte at læse igien, men jeg vidste ikke mere hvad. Bogstaverne stode for mig som Mennesker, jeg alt havde seet engang før, men ikke kiendte igien. Da slog Klokken tre Qvarteer til tolv, og samme Øieblik faldt et beskrevet Blad ud af Bogen. Jeg tog det op. Det var Grevindens Haand. Hun skrev:

„Snart er Blomsten blegnet, der engang smiilte iblandt sine Søstre, og dens Minde vil være forsvundet med den. Ja, Carl, snart har Din Julie afgrædt. Hendes Øie — hvorfra, som Du saa tidt i Kiærlighedens søde Timer svor, en Himmel straalte Dig imøde — er slukt; hendes Kind, som Du sammenlignede med Rosen, er blegnet; hendes Læber blaane i Døden. Ak, Carl, Julie er ei Julie meer, og snart gaaer hun bort for evig. Jeg bebreider Dig ikke Din Utroskab — en Døende maa jo glemme og tilgive. I Gaar var jeg i Kirken, hvor vi saae hinanden førstegang. Din Plads var tom, snart er min det ogsaa. Ved Udgangen dvælede jeg længe ved vor Familiebegravelse. Det var mig, som jeg fængsledes dertil — jeg kunde ikke slippe derfra. Jeg maa giøre mig fortrolig med dette Sted; snart skal jeg jo sove der den lange Søvn. Naar da Skiebnen engang igien fører Dig hid, og Du mindes den Pige, der

engang var Dig dyrebar og elskede Dig saa høit, da vil jeg omsvæve Dig, og sige Dig, at jeg har tilgivet.

Julie."

Dybt blev jeg greben af disse Linier, der stillede Korsdragerskens Billed levende for min Siel. Hvem der kiendte Grevinden, maatte elske hende, og hvem der saae hende, maatte røres af inderlig Medynk med den skiønne Lidende. Jeg saae hende, som hun beskriver sig selv, med det udslukte Øie, den blegnende Kind og den blaanende Læbe vakle til Graven, saae hende kistelagt, nedsænket i Graven. Klokken slog tolv. Min Angest steg endnu høiere. Det sidste Slag hendøde, og sagte, sagte Toner klang ned fra Orgelet, som fra en Æolsharpe, naar Vinden griber i dens Strænge. Uvilkaarligt vendte jeg mig hen mod Grevindens Begravelse. Langsomt, uden Lyd, gik Jerngitteret op, og jeg saae Julie nærme sig Alteret med svævende Fied; Haarene reiste sig paa mit Hoved — forgiæves søgte jeg at skiule mig — mit Aandedræt standsede — jeg vilde staae op, men jeg var som naglet fast, og mit Øie stirrede paa Synet. Nu stod hun ved Alterfoden, steg op, saae længe hen paa en vis Plet i Kirken; det lod som hun søgte Noget, og da hun ikke fandt det, opsteg et dybt Suk fra hendes Bryst, og en Taare skialv i hendes hule Øie. Nu vendte hun Blikket, blev mig vaer, vinkede; jeg blev ubevægelig paa min Plads. Da forlod hun Alteret og kom lige hen imod mig. „Du kiender mig?" spurgte hun. „Tager jeg ikke feil — stammede jeg skiælvende — saa er De Grevinde Sal-

chou." — „Du feiler ikke. Men hvorfor skiælver Du? Er jeg da saa frygtelig? Vel — vedblev hun, idet hun med omvendt, iiskold Haand berørte min Kind — Vel er jeg kold, og intet Hierte slaaer mere i dette Bryst; men hvad Skrækkeligt er der ellers ved mig, at Du skiælver saa ved Synet af mig?" — „Midnattens Stilhed — Eensomheden — Synets Ubegribelighed — jeg har seet Dem i Kisten, Grevinde, og jeg maa tilstaae, jeg kan ikke —"

„Begribe, hvorledes det gaaer til, at jeg nu staaer for Dig? Ja, Døde stige op til de Levende paa Jorden, naar de paa den have efterladt et elsket Væsen. Du veed, hvor høit jeg elskede Grev Carl, hvis Utroskab styrtede mig i Graven."

„Ved Gud! han var Dem aldrig utroe!" sagde jeg modigere. „De har miskiendt ham, Grevinde. Han var Dem altid tro, og Deres Død har saaret hans Hierte dybt. Nu stakker han omkring, at søge Rolighed for sin Siel."

„Han mig tro? Tilskrev han mig da een eneste Gang i to samfulde Aar? Lod han ikke mine ømmeste Breve ubesvarede? Og forbandt han sig ikke med Baronesse Drosten? Du siger ikke Sandhed."

„Jo, Grevinde. Ved Alt, hvad mig er helligt, Carl var Dem tro! De veed, at hans Kald førte ham til det ***ske Hof, og at han derfra underholdt den ømmeste Brevvexling med Dem. Han behagede, fordi han var en smuk og aandrig Mand, alle Damer, og giorde sig snart unndværlig for Fyrstinden, med hvem han, som han tilskrev Dem, gik paa Reiser til Frankrig og Italien. Fyrstinden maatte snart be-

mærke, at en tredie Person stod i Veien for hendes Kiærlighed til Greven, og desværre lykkedes det hende, at opdage hans Forhold til Dem. Fra nu af tænkte hun kun paa, at sønderrive det Baand, der sammenknyttede deres Hierter. Alle Deres Breve til Greven opsnappede hun, ogsaa hans til Dem vidste hun at faae i sine Hænder. Carl grædmede sig inderligt over det formeente Tab af Deres Kiærlighed, indtil omsider Fyrstinden vidste at give denne Smerte en anden Retning, idet hun lod Deres Haand efterskrive i et Brev, der meldte ham, De havde forbundet Dem med den rige Grev Folsach, ligesom hun paa samme Maade meldte Dem, han havde givet Baronesse Drosten sin Haand. Saaledes syntes de Begge tabte for hinanden, og De blev Offeret for dette Bedragerie. Paa sin Dødsseng tilstod Fyrstinden ham det, men det var for silde. De var ikke mere blandt de Levende."

Orgeltonerne gik over i en sagte Klage. Længe stod Grevinden taus foran mig. „Skiændigt!" sagde hun omsider: „Hvor er min Carl nu?" — „Hans sidste Brev er fra Neapel, og jeg frygter meget, jeg seer ham aldrig mere. Langsomt hendøer mit Legem som mit Hierte, — tilskrev han mig sidst — den skionne Himmel, som smiler over mig, vil snart nedsmile paa mit Liig. Hvad har jeg ogsaa at leve efter, da min Julie er død? Snart er det forbi! Træernes Løv vil falde paa min Kiste."

Pludseligt suste Noget forbi mig. Jeg kiendte ham igien. „Han er død!" raabte jeg. „Seer De ham ikke? — Vi havde svoret hinanden, at den, som

døde først, skulde vise sig for den Efterlevende. Nu har han viist sig for mig."

„Død!" sagde Grevinden langsomt: „Død?" — Orgelet taug. Død! gientonede den vide Tempelhal. — Høit blussede Lampen, Orgelet begyndte paany at bruse i dybe Tordentoner, Kirkevæggene optaarnedes til en umaalelig Høide, et frygteligt Skrald lød giennem Luften, Grevinden stod for mig som en Kæmpeskikkelse, Loftet brast sammen over mig, og samme Øieblik, det vilde knuse mig — bankedes der paa min Kammerdør, og Lars raabte: „Nu slog Klokken sex, Herre!"

(A. Niemeyer.)

Det venstre Øie.

En mongolsk Fortælling.

I fierne mongolske Stepper nomadiseerte en meget riig gammel Mand. Han havde tre Døttre, af hvilke den Yngste, ved Navn Kookju, udmærkede sig ved Skiønhed, Skarpsindighed og Forstand. Engang, da han vilde drive endeel Kameler, Heste, Faar og Øxen til Salg paa Chanens Torv, tillod han sine Døttre, at hver af dem maatte udbede sig en Gave af ham, som han lovede at bringe med. Begge de ældste Søstre forlangte kostelige Klædebon, men den

skionne Kookju sagde, hun vilde Intet have, og paa Faderens Spørgsmaal svarte hun, at det, hun ønskede, var meget vanskeligt at faae. Han elskede hende hierteligt, og lovede at bringe det med, i hvad det end maatte være. „Nu — sagde Kookju — vil Du det, saa opfyld denne min Bøn: Sælg hvad Du bringer til Torvs, for hvad Du vil, men for den store puklede Tyr skal Du forlange Chanens venstre Øie." I Begyndelsen forfærdedes den gode gamle Mand over denne synderlige Fordring, men, ihukommende sin Datters sieldne Klogskab, lovede han dog, at gisre som hun sagde. — Han kom paa Torvet, og solgte alt sit Qvæg for en Mængde Sølv, undtagen den store puklede Tyr: for den fordrede han af Kisberne Chanens venstre Øie. Chanens Hoffolk hørte tale om denne sælsomme Priis, gik paa Torvet, bandt den gamle Mand, og stillede ham frem for deres Herskr. Han faldt Denne tilfode og tilstod, hans yngste Datter havde bedet ham handle saa. Chanen, som troede, at en Hemmelighed laae skiult derunder, lod den Gamle gaae, befalende ham at hidbringe sin Datter, som den eneste Skyldige. Da Kookju mødte for Chanen, spurgte han hende, hvi hun havde bedet sin Fader gisre saa underlig en Fordring. „O, Herre!" svarte hun: „for at Du, naar Du hørte tale derom, skulde blive nysgierrig efter at see mig." — „Af hvad Aarsag ønskede Du at vorde seet af mig?" — „For at sige Dig en vigtig Sandhed." — „Hvad er det for en?" — „Herre, af Dine to øverste Dommere, der skulle værne om Retfærdigheden, staaer i Almindelighed den rige og fornemme ved Din høire

Side; men den fattigere og ringere ved Din venstre. I min Eensomhed hørte jeg stedse, at Du forsvarer de Store, men lader det gaae de Smaae som det kan. Derfor overtalte jeg min Fader til, at fordre Dit venstre Øie." — Opbragt over dette Svar, befalede Chanen, at Kookju skulde dømmes for sin Dristighed. Da Retten havde samlet sig, proponerede Formanden, den viseste og ældste Lama, først at undersøge, om Kookju's Adfærd kom af Ondskab eller Klogskab. Forsamlingen gav hende derfor et tykt Træ, hvoraf Barken var tagen, og bød hende sige, hvad der paa samme var Toppen, hvad Roden? Hun kastede Træet i Vand, og Roden sank tilbunds, medens Toppen flød ovenpaa. Derpaa gav Dommerne hende tvende Slanger, og fordrede, hun skulde sige, hvem af dem der var Hannen, hvem Hunnen? Hun lagde dem paa Bomuld og saae, hvorledes den Ene rullede sig gandske sammen, medens den Anden krøb omkring den. Deraf sluttede hun, at denne var Hannen, hiin Hunnen. Derpaa meldte Dommerne Chanen, at Kookju's Forhold ei var en Følge af Ondskab, men af hendes store Forstand. Han var ikke tilfreds dermed, men vilde selv prøve, ved endeel spidsfindige Spørgsmaal at bringe hende ud af Fatning. Han lod Kookju komme, og spurgte hende i de Stores Paahør: „Naar man sender to Piger i Skoven, for at samle vilde Æbler, sig mig, hvem af dem samler da flest, og hvorledes?" — „Den, svarte hun straxder ikke klatrer op i Træet, men bliver nedenfor, ryster det og samler op." — „Sig mig, hvorledes kan man bedst gjøre Fremmedes Bekiendtskab?" — „Naar

man gior dem vel." — „Hvorledes bliver man dydig og from?" — „Naar man begynder hver Morgen med en Bøn og ender hver Aften med en god Handling." — „Hvem er den sande Vise?" — „Den, der ikke bilder sig ind at være det." — „Hvori bestaaer en fuldkommen Qvindes Egenskaber?" — „Hun maa være smuk som en Sommerfugl, blid som et Lam, forsigtig som en Muus, sandhedselskende som et Speilglas, og reenlig som Fiskeskiel; hun maa sørge over sin afdøde Mand som Hunkamelen over sin Mage, og leve i sin Enkestand som en Fugl, der fælder Fiædre." — „To af mine Undersaatter trættes om, hvem der er den sande Fader til en Dreng. Hvorledes kan man erfare det?" — „Befal dem, at skyde et Æg af Drengens Hoved; den sande Fader gior det ikke, men den falske vel." — Chanen var høilig forundret over den Skarpsindighed, der laae i disse Svar, men vilde hende alligevel ilde, fordi hun havde kaldt ham uretfærdig. Han betænkte sig derfor nogle Dage, og bad hende omsider bestemme alle hans Skattes Værd. Naar hun kunde det, sagde han, vilde han erklære hende uskyldig, og lade hende los. Kookju forlangte to Dages Henstand, samt at Chanen i den Tid ikke maatte spise noget. Da den var udløben, bragte hun ham et Stykke kogt Kiød paa en Træbrikke og sagde: „Herre! tilstaae nu, at alle Dine Skatte, i Mangel af Spise, ei ere saameget værd, som dette Stykke Kiød!" — Overvunden af denne Sandhed, erklærede Chanen hende for en skarpsindig Pige, og gav hende siden efter sin Søn til Ægte.

(Joh. v. Müller.)

Gubbens Helligaften.

Den gamle Conrad, Klokker og Organist i Blumenthal, havde endelig ogsaa mistet sin Anne; han havde klædt det elskede Liig reent og hvidt, havde lagt hende paa Straa i hendes Seng, ved siden af sin egen, og som hun nu laae der med det gamle, fromme og venlige Ansigt, bares det ham stedse fore, som om hun sov og snart vilde vaagne igien og tiltale ham i de bekiendte dyrebare Toner; men hun vedblev at tie, og dog kunde Conrad ikke skilles fra hende. Ofte gik han ud i den lille Dagligstue, i Kokkenet og Gaarden, men Alt var øde for ham, overalt savnede han hende, og han maatte igien tilbage til Kammeret og han greb atter hendes kolde Haand og sagde: Mo'er! saa sig dog blot eet eneste Ord endnu! Vil Du da saa gandske forlade Din gamle Conrad og gaae til Hvile uden mig?

Saaledes var det næsten bleven Aften og Conrad tænkte paa, at han endnu maatte op i Kirken og ordne Mangehaande, thi det var Pintseaften. Han tog Kirkenøglerne og ud af Skabet en lille Pakke Kirkelinned, som Anne kort før sin Død havde vasket og strøget pynteligt til den nære Fest, og vilde nu gaae, men det mindede ham, han maatte see sin Anne endnu engang. Han listede sig ind i Kammeret, og en rosenfarvet Straale af Aftensolen skinnede paa hendes rolige Aasyn, som en Himmelens Aande. — Conrad treen hen for den Sovende, betragtede hende længe taus, og een Taare efter en anden dryppede fra hans Øine ned paa hende, uden at han vidste det. Ende-

lig vaagnede han af sine dybe Tanker og sagde: „See, Anne, her er Din kiære Alterdug, som Du for 40 Aar siden selv har syet og skiænket til Kirken paa vor Bryllupsdag; som altid var Dig saa kiær, naar den paa hellige Festdage smykkede Alteret, og mindede Dig om vor Ungdom og om den første Paaskedag efter vort Bryllup, da Du selv bar den til Kirken, og bredte den paa Alterdisken; see, vi ere blevne gamle, men Dugen seer endnu næsten ligesaa ny ud, som den Tid; skal jeg i Dag for første Gang brede den ene paa Alteret og vil jeg ogsaa kunne gjøre Dig det tilpas? Reis Dig, kiære Anne, og gjør det selv, som Du pleier. — Men Du ligger der stum og stille. Anne, det bæres mig fore, som jeg snart skal ligge ligesaa. Husker Du endnu, hvorledes vi hver Aften bade, Gud vilde lade os døe paa een Tid, og Du er dog først indslumret. Nu, den gode Gud har saa villet det; dog lader han mig vist ikke blive her ret længe: Anne, jeg kommer sikkert snart." Med disse Ord gik han, dog saae han sig ved den lille Dør endnu engang ret længselsfuld om efter hende.

Udenfor aandede en varm Foraarsluft, og skiøndt Solen endnu var oppe, var dog Alting gandske stille i Byen. Langsomt gik Conrad opad Høien, over den grønne Kirkegaard, med beklemt Bryst, ind i den lyse Kirke, og udførte sit Ærende. Da nu Alting var færdigt og han saae sig om i den af Solens sidste Skiær oplyste Kirke, kom det ham fore, som om han skulde sige Farvel til Alting her: til Prædikestolen, hvorpaa han havde staaet som Dreng, og siden over fyrretyve Aar som Klokker, bag Sognepræsten —

til Dsbefonten, hvorover han havde holdt næsten alle Byens Beboere som Børn — til Alteret, ved hvis Fod han saa tidt havde knælet, ogsaa dengang ham blev viet til sin Anne. Hans Fader og Bedstefader vare forudgangne ham i samme kirkelige Embed, denne Kirke og By havde været hans Verden. Derfor var Alting bleven ham saa dyrebart.

„Conrad — sagde han, og traadte midt hen i den stille, menneskefomme Kirke: Conrad, Dit Haar er hvidt forlængst, og Dit Hoved bøier sig mod Graven. Snart vil vel en Anden træde i Dit Sted, og Du gaaer stille bort som Dine Fædre, men ingen Søn følger Dig, som dem, i Embedet; Din, Din Eneste, har Du forlængst begravet, og D[illegible] er her den Sidste af Dit Navn. Vil den Fremmede ogsaa holde Alt i Ære, hvad Du og Dine Fædre have agtet? De gamle henvisnede Dødningkrandse og Voxfrugter paa Væggen ved Alteret; Vaandene og Tavlerne med de gamle bekiendte Navne og Din Annes hvide Alterdug — vil alt dette synes ham saa helligt, som det er for Dig? Mig tykkes evig Fred er bunden til alt dette, og de Afdødes Aander vaage som Engle derover! — Du milde Herrens Tempel! hvor fredeligt er ei mit Haar graanet i dig, hvor salig har jeg ei altid været i dig med min fromme Anne, naar vi bade i dig, og naar vi til høie Festdage havde smykket dig med grønne Qviste! I Aften har jeg vel pyntet dig for sidste Gang, smukt, ret smukt, med friskt Grønt og Sølvpopler, at Alting kan være grønt om min Anne, som om en Himmelbrud, naar hun bæres herind i Overmorgen. Om min Kiste vil Ingen plante en Qvist; de gamle

Venner ere alle døde, og den nye Verden tænker kun paa Livet. — Men jeg maa endnu engang ud til Gravene, til min Faders og min Søns Grav. Det kommer mig fore, som om de tilraabe mig: Conrad, kom ned til os! Du er nu gammel og graa og Dine Fødder ere trætte."

Og han gik ud paa Kirkegaarden og besøgte alle sine gamle Venners Grave, og talte til de Døde, og reiste de omstunkne, skriftløse Kors, og løftede Blomsterne iveiret, og tog Nelderne bort. Ved sin Familiebegravelse fandt han den gamle Frants ifærd med at kaste en Grav til hans Anne. Det Syn gik den gamle Mand nær til Hjerte, og en Taare efter en anden styrtede frem under de tynde Øienhaar. Han tog Huen af, foldede Hænderne, og bad ret inderligt, at dog Gud ogsaa vilde lade ham dø ret snart og lade ham komme til hans kiære, trofaste Anne.

„Gud staae Dig bi, Broder!" sagde den gamle Frants, hans eneste endnu levende Ungdomsven: „det er mit sværeste Arbeid, Din Annes Grav! Nu maa Du vel ogsaa snart herned; mellem Eder kommer Ingen. Din Bedstefaders og Din Faders Kister ere sunkne sammen, men Din Vilhelms er fast endnu; see herned, Du seer den der. Din Anne vil hvile godt herovenpaa, saa kommer Du; da lægger jeg den store gamle Gravsteen hist i Hiørnet derpaa, den tilhører Ingen meer, og saa kaster jeg ingen Grav meer, men venter kun paa min, her ved Din Side.

„Hør Frants — sagde Conrad — giør mig en Tieneste. Jeg er saa forunderlig tilmode. Det bæres mig fore, som dette er en stor Helligaften, en For-

sabath for den hele Verden, som om Gud og hist den dalende Sol, og Englene og de Døde tale med hinanden om en evig Fred, og som om min Anne og min Vilhelm, og endnu længere borte min gamle Fader staae ved Solen i Aftenrøden og vinke mig did, hvor de Alle ere. Vil Du see, Frants! er det ikke som om de række hinanden Hænderne og græde af Glæde, og som om Gud staaer hos Dem, og trykker dem Alle til sit Hierte, og som om et evigt Foraar med legende Engle omsvæve dem, mens paa den grønne, med Blomster og utallige hvide Roser bestrøede Jord mange tusinde Mennesker knæle og synge: Ære være Gud i det Høie!"

„Conrad, Du dør vel snart!" sagde Frants: „Jeg seer Intet, men mig tykkes, Alt maa være som Du siger, thi hvad Du taler, det taler Gud af Dig. Men hvad Tieneste skal jeg gjøre Dig, Conrad? Du veed, jeg nægter Dig jo Intet." — „Følg mig op i Kirken, Frants: jeg maa staae Orgelet og synge det store Halleluja med, som toner til os hisset fra."

Taus fulgte Frants sin ilende Ven op paa Choret, og Conrad spillede og sang, vendende de begeistrede Blikke mod Aftenrøden, med sagte hendøende Stemme og Orgeltoner:

Fra Sorgens Dal hernede
Opløft mig til Din Glæde,
Min Fader og min Gud!
Ved Staven jeg mig lister,
Mit sidste Livshaab brister,
O, sluk min Lampe ud!

Jeg kan paa Jord ei dvæle,
Til mine elskte Siæle
Hos Dig jeg stunder hen.
Forbarm Dig, send mig Døden!
Hist synker Aftenrøden —
Mig synke lad med den!

Mit Bryst af Glæde luer,
Dødsengelen jeg skuer —
Har Du Din Tiener kaldt?
Min sidste Taare blinker,
Min Annas Skygge vinker —
Jeg er i Himlen alt!

Ved de sidste, neppe hørlige Ord sluttede den gamle Frants sin Ven i sine Arme; det endnu ikke afløbne Orgel tonede endnu en Stund, da Conrads Haand laa stille paa Tangenterne, indtil hans mod Vesten vendte Øine langsomt luktes. Frants bad. Derpaa lagde han ham sagte ned, og trak, med skiælvende Haand, i Dødningklokken, og anden Pintsedag blev Conrad med sin Anne baaren ind i den af ham selv udpyntede Kirke. — Frants sænkede dem Begge ned i Graven, og den gamle Gravsteen dækkede de Forenedes Been, og ingen Fremmed blev begraven over dem.

(Heine.)

Constanze, Grevinde de Rossan.

Et Aktstykke fra Ludvig XIV Old.

Ved Ludvig den Fiortendes glimrende Hof oprandt en ny Skionhedsstierne, da Marqvis de Castellane forestillede Kongen sin unge Gemalinde. Den Maade, hvorpaa Kongen, overrasket af hendes Yndigheder, udmærkede hende, virkede mægtigt paa hele Paris. Alle trængte sig om hende, og la belle Provencale var Dagens Samtale. Selv den svenske Dronning Christine, som, efter at have fraſagt sig Thronen, dengang opholdt sig i Paris, sagde offentlig om hende: hun havde i alle de Lande, hun havde giennemreist, ei fundet hendes Lige i Skionhed, og hvis hun selv var et Mandfolk, vilde hun kun skiænke hende Kiærlighed og Hierte! — Constanze var den rige Grev de Rossans eneste Datter. Fiernt fra Verdens Larm havde han opdraget hende paa sit fortryllende Landgods Chateaublanc.

Da hun var Grevens eneste Barn, havde han, efter sin Gemalindes Død, taget en fattig Slægtnings Søn, ved Navn Eugen de la Montagne, til sig i Søns Sted. Thi da Grev Rossan var den Sidste af sin Stamme, skulde Eugen med en Deel af de herlige Godser ogsaa overtage hans Navn. Han var fire Aar ældre end Constanze, tog til i legemlig og aandelig Uddannelse, og det var et frydeligt Syn, at see begge de smukke Børn. Greven levede gandske i dem og dulgte ei sit Ønske, at de engang maatte vorde

hinandens. Ogsaa var Kiærligheden vaagnet i Yngslingens Siel, og med sielden Ømhed søgte han at omskabe sin Søster til sin Elskerinde. Men hendes Hierte fængsledes ikke, og kun med søsterligt Veemod tog hun Afsked med den attenaarige Eugen, da Faderen bragte ham til Armeen.

To Dage efter døde Grev de Rossan. Barnligsørgmodig, men ogsaa fuld af usigelig Længsel, ilte Eugen tilbage til Constanze. Hans hele Siel var sysselsat med hende, han saae ei meer i hende Søsteren, men kun den Elskede. Hun havde i hans Fraværelse lært at kiende den elskværdige Marqvis de Castellane, og alt forlængst var Elskovspagten lønlig sluttet. Hvem beskriver Eugens Følelse, da hun efter Faderens Begravelse tilstod ham sin Kiærlighed til Marqvien, da den Lykkelige selv kort efter kom, og han maatte lægge de Elskendes Hænder i hinanden! — Mørk forlod han Slottet og ilte tilbage til Armeen. Han tog sin Afsked, og lod opsætte et Dokument, hvori han skiænkede den ubemidlede Marqvis Alt, hvad hans Pleiefader havde tiltænkt ham, og — forsvandt.

Sørgeaaret var forbi, Marqvien havde feiret sin Formæling, og taget de herlige Godser i Besiddelse. En aldrig ahnet Lykke smiilte til det unge Par. Men et Aar randt hen efter et andet, og deres Ægteskab blev barnløst. — Den unge Kones Længsel efter et Kiærlighedspant tog stedse til, og giød en stille Tungsindighed i hendes ellers muntre Siel. Den bekymrede Marqvis giorde, for at adsprede hende, en Reise til Hovedstaden, og her var det, hvor Constance, der

nu i sit nittende Aar prangede i Skiønheds fulde Blomster, vakte Kongens Opmærksomhed.

Neppe havde Grevinde de Montespan, dengang Ludvig den Fiortendes Maitresse, der med giftig Skinsyge bevogtede Kongens Hierte, seet Constanze, før hun vel følte, hvor slet hendes halvthenblegnede Yndigheder vilde tage sig ud ved Siden af denne i Morgenrøden blomstrende Rose. Strax besluttede hun derfor, det koste hvad det vilde, at fierne hende bort fra Hoffet. Men dette var ikke saa let, thi det skiønne Par behagede Kongen, og han søgte ved mangehaande ærefulde Hverv at fængsle Marqvien til sit Hof.

Den Tid Marqvis de Castellane besøgte Constanzes Fader, for at vinde hans skiønne Datters Kiærlighed, havde ogsaa to Brødre de Ganges ofte viist sig paa Chateaublanc som hans Medbeilere. Den Ældste af dem var Abbed, den Yngste Ridder. Begge vare de i hele Egnen velbekiendte for deres Ødselhed og tøileløse Sæder, og vel var det at undre over, at de, Begge beilende til Constanze, kunde enes saa vel. Thi medens Abbeden lønligt giorde Cour til hende, fremtraadte Ridderen hos Faderen med et formeligt Ægteskabstilbud. Men det var dem mindre at giøre om, ærligt at eie den skiønne, uskyldige Pige, end om at besidde hendes store Formue, og som trofaste Brødre meente de at burde dele hvert Gode med hinanden. Fader og Datter bortviste dem Begge; de reiste, men tænkte, Hævnens Stund slog vel engang. De vare imidlertid komne til Paris, og her var det lykkedes

Abbeden, at indsnige sig i Fru Montespans Ynde, saa hun brugte ham som Værktøi til hendes hemmelige Planers Udførelse. Ham gav hun nu det Hverv, det koste hvad det vilde, at bortfierne Marqvis de Castellane med hans skiønne Gemalinde fra Hoffet, og da Ridderen var bekiendt som Constanzes fordums Tilbeder, blev han indviet i Hemmeligheden, og fik til sin Glæde Hovedrollen. Han maatte nu overalt, hvor hun viste sig allene, trænge sig til hende som en gammel Bekiendt og antage et Forhold mod hende, hvorfra man kunde slutte sig til en tidligere altfor fortrolig Omgang. Ogsaa lykkedes det snart, at giøre Kongen opmærksom og sætte Constanze i usigelig Angest. Hun ønskede at komme bort fra Paris, men da hun undsaae sig ved, at sige sin Mand hvorfor, holdt han det for en forbigaaende Lune, og — — man blev.

En Dag vandrede Constanze heel sørgmodig i Thuillerierne's Have. Da mødte hun Enken Scarron, siden Marqvise de Maintenon, dengang Lærerinde hos Madame de Montespan, med Dennes Børn ved Haanden. Constanzes Længsel efter egne Børn vaagnede paany: hun standsede foran de skiønne Smaae, knælede derpaa for dem og sluttede dem grædende i sine Arme. Madame Scarron, som kiendte hende og hendes Forhold nøie, tog hende blidt ved Haanden og sagde med sin ubeskrivelige Ynde: „Kiære Frue! jeg vilde ønske, De var disse Børns Moder; men da De ikke er det, saa søge den virkelige. En Blomst, som De, gienfinder først sin Fred i den stille Have, hvor den er opblomstret.“ — Med disse Ord sluttede

hun den Bekymrede i sine Arme og gik hastigt bort med Børnene.

Grublende kom Constanze hiem; det var i Skumringen og just paa den Tid, en Franciskanermunk daglig pleiede at indfinde sig i hendes Vaaning, for taus og tæt indhyllet i sin morke Kutte at bede hende om en Gave. Da hun dennegang rakte ham en fuld Pors og, holdende Haanden for de forgrædte Øine, sagde: „Ærværdige Fader, giv ogsaa mig en Almisse! Giv mig den stille Fred i Eders Bryst, eller Trost for mit!" svarte han: „Hvor skulde jeg kunne give Eder, hvad jeg selv ei eier? Men har I ikke Eders Mands trofaste Hierte? Hvi lægger I ikke Eders Sorg deri?" — Disse Ords Sandhed greb Constanze; hun lod Munken staae, og iilte at opsøge Marqvien. Med glødende Kinder tilstod hun ham, hvi hun ønskede at komme bort fra Paris. Med funklende Øine hørte han paa hende; taus holdt han længe den skiælvende Qvinde i sin Favn. Derpaa lovede han hende rask, at reise om faa Dage. Men først vilde han tugte sin Gemalindes frække Fornærmere og offentligen skaffe hende Fyldestgiørelse. Han iilte at opsøge Brødrene, og fandt Ridderen paa et offentligt Sted. Her erklærede han ham i Alles Paahør for den frækkeste Nidding, og tvang ham til, for ei at vorde mishandlet, at forsvare sig med Kaarden. Skiælvende førte han den, medens Marqvien fægtede som en Rasende og efter faa Øieblikkes Kamp løb Ridderen sin Klinge giennem Livet.

Ene sad Constanze paa sit Værelse og ventede paa den længe udeblivende Marqvis. Da traen Franci-

skaneren sagte ind. „I er hævnet, naadige Frue!" begyndte han: „Eders Gemal har nedlagt Ridderen i Tvekamp. Snart vil Politiet opsøge ham. Redder Eder og ham, og flyer! Udenfor Døren holder en Vogn med Koureerhesie!" Ogsaa Marqvien treen nu heel forstyrret ind. I Hast samlede Constanze sine bedste Sager; de kastede sig i Vognen og fløi til Avignon til Marqvisens Bedstefader, den gamle Markgreve de Rocheres. Denne raadte Marqvien for det første at flye til sine Slægtninge paa Sicilien, og lade sin Gemalinde blive tilbage hos ham, indtil Sagen blev jevnet. Marqvien fulgte hans Raad og gik under Seil. Men de troløse sicilianske Vande opslugte Skibet, hvorpaa han var, og saaledes blev det skionneste Baand sønderrevet.

Den unge Enke drog tilbage til Chateaublanc, men heller ikke her skulde hun finde Ro. Ridderen var ikke død af sit Saar, men fuldkommen, skiøndt langsomt, helbredet. Paa begge Brødre havde den unge skionne Kone giort et nyt dybt Indtryk; Skiebnen selv havde bersvet hende sin Forsvarer, og ei kunde det falde vanskeligt, at udføre hvert Anslag mod hende paa det eensomme Slot. Hver Aften pleiede hun at spadsere i sin Have: da var det jo let, uden Opsigt og Modstand at gribe hende. En Vogn med nogle Bevæbnede skulde holde i Nærheden, Brødrene skulde slæbe Marqvisen derhen; til det gamle befæstede Slot ved Staden Ganges, som tilhørte Brødrene, skulde hun bringes. Alting var forberedt; ene og uden Ahnelse kom Offeret, Brødrene sprang frem, greb hende, tilstoppede hendes Mund, bandt

hendes Hænder, og iilte til Vognen med det skiønne Bytte. Men en stærk Haand slog pludseligt Ridderen til Jorden, et andet Slag traf Abbeden, og en spøgelseliig mørk Skikkelse stod for den bedøvede Constanze. Det var Franciskaneren. Taus førte han Marqvisen tilbage til Slottet. Her kom Alt i Oprør, man iilte med Vaaben efter Røverne, men de vare ei at finde, og Ingen ahnede, hvem de havde været, da Masker giorde dem ukiendelige. Ei heller Munken var at finde meer.

Nu besluttede Constanze at gaae i Kloster. Hun valgte et i Avignon og havde her tilbragt to Aar, da hendes Bedstefader døde og efterlod hende en Formue paa 400,000 Pund. Nu maatte hun atter træde ud i Verden, og da hun og hendes Bedstemoder ei kunde undvære mandlig Bistand, vendte de sig til Gouverneuren i St. Andree, Markgreve de Ganges, der overalt gialdt for en fortræffelig Mand. Vel var han de to omtalte Riddingers ældste Broder, men aldeles ubekiendt med disses Forhold mod Marqvisen. Den Iver og Ærlighed, hvormed han antog sig Constanzes Sag, og den ømme Opmærksomhed, han viste hende, erhvervede ham hendes fulde Tillid, og medens Gouverneuren fattede en heed og stille Kiærlighed til hende, blev hendes Hierte ogsaa ham hengivent. Et Aar efter den Gamles Død bad han om hendes Haand; hendes arme ængstede Hierte fattede med den nye Kiærlighed nyt Mod for Fremtiden, og hun blev hans.

Vielsen fuldbyrdedes med fyrstelig Pragt, Kirken var festligt smykket og fuld af Tilskuere. Da faldt Constanzes Blik tilfældigviis paa en lang Skikkelse,

der stod ubevægelig op mod en Kirkepille ved Alteret og stirrede paa hende med et Par dybe Øine. Hun blev urolig, men da traadte Franciskanermunken langsomt frem, indhyllet i sin Kutte, gik tæt forbi Constanze, giorde, som til Velsignelse, det hellige Korses Tegn over hende, og forsvandt i Vrimlen.

Constanze grebes af bange Ahnelser, men Grevens Kiærlighed forjog dem snart, og Himlen selv syntes at ville velsigne dette Ægteskab, thi hun blev Moder til en Søn og en Datter. Hendes Lykke var ubeskrivelig, og al den lidte Jammer tyktes hende en Febernats Drøm.

Imidlertid havde Abbeden og Ridderen aldeles tilsat deres Formue, og, sunkne i Madame Montespans Gunst, opsøgte de igien deres Broder, for at leve af ham. Hvor studsede de ei, da de fandt ham formælet med den fortryllende Eierinde af Chateau-blanc! Fulde af Hævn- og Guldtørst klappede de i Hænderne med diævelsk Glæde, thi nu troede de, gandske at have den hulde Qvinde og hendes umaalelige Rigdom i deres Vold. Broderen vare de velkomne, og Constanze taug af Kiærlighed til ham; Begge vidste imidlertid at paatage sig en saadan Maske, at de vandt hans fulde Tillid, og indbildte hende, de havde forbedret sig. Saaledes henrandt et Aarstid. Gouverneuren havde efterhaands vant sig til sine Brødres lystige Omgang, og dem var det omsider lykkedes, uformærkt at drage ham ind i deres Udsvævelser. Nu troede de, at kunne udstrøe Skinsygens Sæd, thi vel vidste de, den vilde fæste Rod i et Hierte, der havde tabt sin egen Reenhed.

Gouverneuren, der før vilde have døet paa, at Constanze aldrig kunde svige ham, laante nu Øre til deres onde Tale, og fattede en uhyre Mistanke til sin uskyldige Gemalinde. Hertil kom endnu, at han, halv af Fortvivlelse, havde forelsket sig i en Bolerske, saa Constanze nu var ham i Veien overalt. Uden at sige hende Farvel foretog han pludseligt en Reise med sin nye Elskerinde, og sagde, som i halv Forstandsforvirring, til Brødrene: de maatte see til, ret snart at løse hans Ægteskabs byrdefulde Baand! — Det var det, Brødrene vilde, men før de lagde Haand paa Hævnens Værk, vilde de sikkre sig deres Svigerindes Formue.

I Languedoc, 19 Mile fra Avignon, ligger Staden Ganges, som tilhørte Familien. Her meente Brødrene, gandske hemmeligt at kunne udføre deres Plan, og bragte Constanze hendes Gemals mundtlige Befaling, strax at begive sig til Ganges, og der oppebie hans Tilbagekomst.

Den Ulykkelige bævede, men dog besluttede hun at adlyde, og lavede sig til Afreisen. Greben af mørke Ahnelser nedlagde hun hos Øvrigheden i Avignon sit formelige Testament, hvori hun testamenterede sin Bedstemoder hele sin Formue og begge sine Børn, tilføiende, at hvis hun døde udenfor Avignon, og der fandtes yngre Testament efter hende, da skulde saadant være aldeles ugyldigt og intetsigende.

Aftenen før hendes Afreise kom den bekiendte Franciskanermunk igien, og rakte hende taus en blinkende Dolk. Men mildt gav hun ham den tilbage, sigende, hun forstod ei at føre slige Vaaben. Derhos bad

hun ham inderligt, han vilde dog for Alting nedbede Guds Barmhiertighed over hende, at han ei vilde lade hende døe uden det hellige Sakraments Nydelse! — Efter saaledes at have beskikket sit Huus, drog hun med Brødrene til Ganges, som Lammet til Slagterbænken.

Dog opklaredes hendes Sind, da hun paa Slottet fandt den gamle Markgrevinde de Ganges, der virkelig meente det godt med hende. Ogsaa Brødrene vidste saaledes at forstille sig, at hun meente at have giort dem Uret, og nærmede sig dem meer og meer. Men da Gouverneuren ikke kom tilbage, aabnede hun endelig sit Hierte for sin Svigermoder, og bad hende paa sine Knæe løse Misforstaaelsen i hendes Ægteskab. Med Forundring og Smerte hørte den gamle Moder sine Børns Tvedragt, og tog begge Brødrene i alvorligt Forhør. Disse forelsi hende Adskilligt, og sluttede med den Forsikkring, det vilde være Constanze let, at gienvinde sin Mands Kiærlighed, naar hun blot vilde tage det i Avignon nedlagte Testament tilbage. Gouverneuren — foregav de — var med angerfuldt Hierte kommen tilbage til Avignon for at overraske og forsone sin Gemalinde. Men da han hørte, hvad Testament hun havde deponeret der, havde haa deri fundet et nyt Beviis for, at hendes Hierte gandske havde vendt sig fra ham, og forgiæves havde de søgt at overtale ham til, at komme til Ganges. Neppe havde Markgrevinden sagt Constanze dette, før hun lod et nyt Testament opsætte, hvori hun formeligt tilbagekaldte hiint, indsatte sin Mand til Universalarving og anviste Brødrene anseelige Legater.

Saa vare da nu disse endelig ved Maalet, og saae Constanzes hele Rigdom i deres Hænder. Hertil kom endnu, at hun for faa Dage siden havde ladet sig udbetale en Sum af nogle tusinde Karoliner, som hun havde bestemt til en mild Stiftelse. Denne Sum ansaae begge Brødrene, der bleve ængstede af deres Creditorer fra alle Kanter, for det eneste Middel, der kunde frelse dem fra Vexelarrest. For nu at bortfierne Moderen, overtalte de hende til, at reise til Avignon, for at underrette Gouverneuren om det nye Testamente og føre ham tilbage i hans Gemalindes Arme. Hun troede dem, reiste, og — Constanze blev allene tilbage i begge sine Bødlers Hænder.

Hun havde ei befundet sig vel i nogle Dage, og derfor af sine Svogres Livmedikus ladet sig lave en Kryderdrik. Men Drikken var dennegang saa graa og tyk, at hun intet smagte deraf. Brødrene, som kiendte dens raske Virkning og meente, hun havde drukket den, havde hele Formiddagen travelt med at spørge, hvorledes hun befandt sig. Dog var deres hele Væsen spændt og ængstelig, saa hun begyndte at frygte for dem, og derfor til sin Adspredelse lod nogle Fruentimmer fra Byen bede til sig om Eftermiddagen. Selskabet opmuntrede hende, og til Brødrenes Forundring giorde Giften ingen Virkning. Neppe formaaede de at skiule deres Uro, og da nu endelig de Fremmede havde taget Afsked, fulgte Abbeden dem ned, medens Ridderen som i dybe Tanker og som fængslet til sin Stol blev allene hos Constanze. Ei varede det længe, før Abbeden kom tilbage med forstyrret Ansigt; i den ene Haand holdt han en spændt

Pistol, i den anden et Bæger med Gift, og efterat have lukket Døren, styrtede han mod den Ulykkelige, forlangende med tordnende Røst, hun skulde vælge sin Dødsmaade. Halv bevidstløs sank hun paa Knæe for ham. Med englemilde Ord besvor hun ham, at skaane hendes unge Liv. Men forgiæves! Ogsaa Ridderen havde draget sin Kaarde, og fordrede, hun skulde tømme Giftbægeret. Da nu endelig de Skiændige saae den himmelskjønne Qvinde segne om paa Sengen i usigelig Sieleangst, giorde Abbeden hende det Forslag, at foretrække hans Kiærlighed for den visse Død. — Da reiste hun sig stolt, løftede bedende sine Hænder mod Himmelen, og drak Giften. Men aldrig saasnart mærkede de, at Arseniken og den i Skedevand graduerede Merkur, hvoraf Helveddrikken var tillavet, havde sat sig paa Bunden af Bægeret, før Abbeden greb en Skee og tvang hende til, ogsaa at tage dette Bundfald. Dog beholdt hun det i Munden, kastede sig, som stridende med Døden, paa Sengen, indhyllede sit Hoved i Puderne, hvori hun uformærkt udspyttede Giftgrumset, og bad om en Skriftefader. Herpaa gik Morderne bort, tillaasede Døren og gave Vikaren, som de ved store Løfter havde bragt paa deres Side, Nøglen, befalende ham at høre den Dødendes Skriftemaal.

Men saasnart Constanze saae sig ene, sprang hun op af Sengen og aabnede et Vindue, for at redde sig ved et dristigt Spring. Da nu Døren aabnedes samme Øieblik, og Vikaren traadte ind, sprang hun virkelig ud, men havde sikkert knust sit Hoved paa Steenbroen, hvis ikke Vikaren var ilet til, og havde holdt

hende fast i Silkekiolen. Vel brast nu denne, saa han blot beholdt en Flig deraf i Haanden, men Faldet blev derved opholdt saaledes, at Constanze ubeskadiget kom til at staae paa sine Fødder, skiønt hun var nedsprungen fra en Høide af 22 Fod. Da Vikaren saae dette, kastede han en tung Krukke fuld af Vand efter hende, men traf hende ikke.

Saasnart nu Constanze kunde fatte sig, stak hun sin lange Haarfletning ned i Halsen og voldte derved en heftig Brækning, hvorved hun meente at forebygge Giftens Virkning. I Dødsangesten løb hun til Stalden og bad en Staldknegt skiule hende. Men alt havde Vikaren underrettet Brødrene om hendes Flugt, og bevæbnede sprang de Rasende ned i Gaarden, just som Constanze skiælvende klamrede sig fast til Staldknegten. Abbeden trykte sin Pistol af mod hende, men den slog Klik; herpaa gav Ridderen hende fem Kaardestik, i det han som rasende skreg: „saaledes har Din Mand giennemstukket mig!" Men Fiskebeenssnørlivet beskiermede hendes Bryst. Ved det sidste Stød i Skulderen sprang Klingen over, og den halve Part blev siddende i Saaret. Karlen, der ei torde forgribe sig paa sin Herres Brødre, skreg imidlertid om Hielp. En Mængde Qvinder styrtede til, og da de saae Markgrevinden svømme i sit Blod, toge de Mod til sig, og grebe Brødrene ved Haaret, slæbte dem ud af Gaarden, og vendte saa tilbage til den Ulykkelige. Bevidstløs bragtes hun paa sit Værelse, hvor man neppe formaaede at stille Blodet. Omsider kom hun til sig selv igien, og da man ei var istand til, at trække den sønderbrudte Klinge ud af hendes Skul-

der, befalede hun, at man skulde sætte en Fod mod hendes Ryg, og saaledes trække den ud ved Magt.

Imidlertid var hele Ganges kommen i Oprør. Borgemesteren kom i Spidsen for en væbnet Skare, for at beskytte den almeenelskede Markgrevinde og gribe Morderne. Disse vare, efter at have bemægtiget sig hendes Chatol, flygtede til Auberas. Man sendte et Tilbud til Gouverneuren i Avignon, og lod de dueligste Læger hente fra Montpellier. Men skiønt disse ei erklærede Saarene for farlige, havde dog Giften giort sin Virkning, og da Lægerne saae, at nogle Draaber, der vare faldne paa Markgrevindens Bryst, havde ætset Huden sort, sluttede de strax til den diævelske Blandings Bestanddele, trak paa Skuldrene og erklærede deres Konsts Afmagt.

Da nu Constanze hørte, at hun var redningsløs forloren, bad hun med ubeskrivelig Mildhed de Omstaaende at lade hende ene, og efterat de Alle vare bortgangne, undtagen hendes tro Kammerfrue, Madam Brunelle, bad hun længe inderligt, tilgav sine Mordere og befalede Gud sin Siel. Derpaa bad hun om en Geistlig, der kunde høre hendes Skriftemaal og give hende den sidste Olie. Kammerfruen tændte Lys, thi Natten var forlængst brudt ind, og ilte efter en Geistlig. Men der var i hele Ganges ingen uden Vikaren. Man opfordrede derfor Denne til, at bringe den Døende Trøst. Constanze laae som allerede halvforklaret; de skiønne Kinder glødede endnu engang, det blide Øie straalte som i himmelsk Henrykkelse, og med Længsel ventede hun den geistlige Trøst, da Døren aabnedes og Madam Brunelle traadte ind med

Vikaren. Da var det, som en Helvedes Gestalt steg op for hende og afskiar hende Veien til Evigheden. Gysende bedækkede hun Øinene med den ene Haand, medens hun vinkede ham bort med den anden. Vikaren sneg sig ud, og da den Ulykkelige med barnlig Fromhed ogsaa hang ved sin Kirkes udvortes Skikke, jamrede hun over, at hun skulde døe saa forladt.

Døden treen stedse nærmere, og Uhret viste paa tolv. Da aabnedes Døren nok engang gandske sagte, og da Constanze med Møie løftede Blikket op, saae hun Franciskaneren træde ind. Rystet standsede han langtfra, løftede, som i Fortvivlelse, sine foldede Hænder mod Himlen, og holdt dem derpaa længe for sin Pande. Men da Constanze gladelig rakte ham, som et Fredens Bud, sin kolde Haand imøde, sluttede han den skiælvende i sin. Derpaa fremtog han tauss det hellige Sakrament, bøiede sig ned mod hende, for at høre hendes Skriftemaal, og med bævende halvqvalt Røst tilsagde han hende Syndernes Forladelse. Herpaa gav han hende den sidste Olie, og som han nu salvede hendes Fødder, var det hende, som vaktes hun endnu engang til Livet ved et Par hede Kys, som brændte paa hendes Fødder. „Ærværdige Fader! hvad giør i der?" spurgte hun med svag Røst. Da reiste sig Munken, der havde knælet for hendes Leie, Munkekutten var tilbagefalden, og Kierterne bestraalede en smuk mandig Skikkelse. Udstrækkende sine Arme raabte han med usigeligt Veemod: „God Nat, Constanze!" — Men alt havde den nære Død draget sit Slør for hendes Sandser; vel hørte hun en dyrebar Stemmes velbekiendte Toner, men hun vidste ikke

meer at skielne, om det var en Englehilsen som tonte hende imøde fra en bedre Verden, eller om det var et Afskedsord, en elsket Mund fra Jorden sendte efter hende — brustet var hendes Hierte.

Man traf strax alle Anstalter til at forfølge Morderne, og en Koureer blev sendt til Parlamentet i Toulouse med en Beretning om Ugierningen. Skiøndt der nu ingen Klager fandtes, afsendte dette dog en Kommissair til Ganges. Denne lod strax Vikaren gribe, der skød al Skylden paa begge Brødrene og Gouverneuren selv. Da derfor Denne faa Dage efter var hidkommen fra Avignon med den trøstiøse Moder, blev ogsaa han fængslet og ført til Toulouse, hvor der anlagdes Sag imod ham. Uden at forsvare sig, fandt han sig i Alt, og gientog ofte: han indsaae vel, at han havde tabt det Kosteligste paa Jorden, og efter dette Tab agtede han intet Andet.

Hvad Parlamentet har besluttet over ham, om det har fordømt eller frikiendt ham, har man ei erfaret.

Begge Morderne lykkedes det at flye og indskibe sig ved Agde. Hvad der er blevet af dem, vides ikke heller. Men den Alvidende veed, hvor deres Grave ere, og paa Dommens Dag vil han finde dem!

(C. W. Contessa.)

Vanvid og Død.

Et Brudstykke af mine musikalske Vandringer.*)

Vi havde giennemvandret Italien, og vare komne til Neapel. Alt havde vi opholdt os flere Uger her, havde ladet os høre nogle Gange offentligt med Bifald, hvorved vor Reisekasse var kommen i god Stand, havde beseet Egnens Skiønheder, spillet op i Herkulanum og Pompeji og bragt Vesuv en Serenade; det havde nu været Tid at fortsætte Reisen, men vor Kasserer Weiße var syg, og hans Helbredelse maatte vi oppebie. Mens nu mine Venner derved fik Tid til at knytte mangt et Bekiendtskab, drog en egen Interesse mig til Havnen. Her havde vi musiceret nogle Aftener, og hvergang havde vi paa Murens yderste Spidse bemærket en Mand, der fængslede hele min Opmærksomhed. Han stod med blottet Hoved, støttet til sin Harpe, og skuede ud over det vide Hav. Han bar en mørkegraa Kappe og var omgiordet med et kort, bredt Sværd. Men saasnart vor Musik begyndte, blev han urolig, gik os alvorlig og mørk forbi, og vendte først da tilbage til sit Standpunkt, naar vi havde forladt Havnen. Jeg besluttede, at lære ham nærmere at kiende. Næste Aften gik jeg ene did. Det var alt sildig, og det begyndte at blive stille i Havnen. Da hørte jeg Klangen af en Harpe

*) See Konstnerkiærlighed. Læsefr. XI Bds. II Hefte.

og en smuk Tenorstemme, som sang dertil. Det var min Harpeslager. Jeg spurgte en velklædt Mand, der syntes at høre til, hvem hiin Sanger var, men fik det utilfredsstillende Svar, Ingen kiendte ham egentlig her, ei heller vidste man, hvor han var kommen fra; men hver Aften kunde man høre ham synge her til langt ud paa Natten. En Pige pleiede at følge ham hiem, og han var bekiendt under Navnet: den gale Harpespiller. — Jeg traadte nærmere til, og hørte ham paa Engelsk synge et Qvad af Ossian, hvortil han med megen Færdighed greb i Harpens Strænge. En ubeskrivelig Følelse henrev mig, og stille henrykt lyttede jeg til den herlige Sang.

En Pige forstyrrede mig i min stille Nydelse. Hun bad om en Gave, foregivende, hun samlede til Harpespilleren hist, og da jeg havde givet hende rigeligt, nærmede hun sig ham og sagde: Maanen er oppe! hvorpaa han tavs lod sig lede bort af hende.

Saaledes gik det tiere. Efterhaands havde jeg vundet Pigens Tiltro, og hun fortalte mig: Hendes Fader var en Lazerone, og havde en Dag udenfor Byen fundet et sygt, meget hielpeløst Menneske liggende under en Pinia. Da han traadte tæt hen til ham, rakte den Syge ham en Pung med mange Penge, og bad, han vilde stikke ham ihiel. Det rørte Lazeronen, og da han vel mærkede, Manden talte vildt, førte han ham til sin Hytte og overlod ham til sin Datters Pleie. Men hun havde snart faaet den Syge kiær, thi han var saa god og saa smuk, og da han igien var kommen til Kræfter, og havde seet hendes Harpe, var et nyt Liv vaagnet i ham, og han havde tilegnet

sig Harpen, klædt sig heel forunderligt, og begyndt sit herlige Spil.

Nu søgte jeg selv at nærme mig ham. Hver Aften listede jeg mig til Havnen, tiltalte ham i forskiellige Sprog, men fik aldrig Svar. Da tog jeg en Aften min Luth med, og istemte en Sang af Ossian. Saasnart jeg tang, greb han nogle mægtige Akkorder og svarte mig med en lignende. Derpaa nærmede han sig mig, saae længe paa mig med milde Blikke, og spurgte mig paa Tydsk: „Har en tydsk Moder født Dig?" — Jeg svarte gladelig Ja. „Mig ogsaa!" sagde han: „Syng mig et tydsk Qvad! i denne fremmede Verden klinger det som en Vuggevise fra min Barndom."

Han satte sig stille hen hos mig. Med Glæde opfyldte jeg hans Ønske, og da Maanen just steg op over Vesuv, valgte jeg følgende Sang:

Tindrende fra Biergets Tinde
Seer Du ned i stille Pragt,
Nattens smilende Veninde,
Klædt i gylden Luedragt.

„Venlig synes jeg, men Smerte
Brænder i det arme Hierte,
Tændt ved Kiærlighedens Magt!"

Overalt mit Fied Du følger,
Blinker fra den klare Sky:
See, hvor Strømmens Sølverbølger
Hisset med Dit Billed flye.

„Om jeg ogsaa nu dernede
Kisle kan mit Hiertes Hede,
Snart den tændes dog paany!"

Som en Svane stolt heniler
Ad den blanke Bølgesti,
Du paa Vovespeilet hviler,
Seer Dit Billed klart deri.

„Ogsaa her med vaade Blikke
Søger jeg, men finder ikke
Elskeren. Naar samles vi?"

Mørke Timers Trosterinde,
Svigter Du den bange Aand?
Maaskee kan Din Ven Du finde,
Løses kan Din Smertes Baand.

„Ak, jeg synker, træt af Sorgen,
Kommer dog igien imorgen —
Finder ei Endymion!"

„Kommer dog igien imorgen!" sagde Harpespilleren, da jeg havde udsiunget: „Maanen er oppe — god Nat!" Og med disse Ord forlod han mig alvorligmild, og gik hiem med Pigen, som ventede paa ham.

Hver Aften mødtes vi nu i Havnen. Han frydedes, naar jeg kom, og vi vexlede mangen herlig Sang. Hvem og hvorfra han var, vilde han ikke sige, men af hans Yttringer hørte jeg, at han holdt sig for en Barde. Hans Vanvid havde slet ikke antaget nogen frygtelig Skikkelse, og ofte fattede jeg den dristige Tanke, med mine Venners Hielp at helbrede

ham derfor. Men Reisen var nu engang vort Hovedmaal, og da der just var indløbet et engelsk Skib i Havnen, som herfra gik lige til Glasgow i Skotland, besluttede vi eenstemmigen at gjøre Reisen med. Saasnart min Harpespiller hørte dette, holdt han Haanden for sin Pande og sagde: „Skotland? Skotland? ak, jeg har engang havt herlige Drømme om dette Land! Tag mig med, jeg vil blive hos Dig, lad mig dog ei allene blive her tilbage! Jeg vil med." — Det var Aftenen før Afreisen. Han lovede at vente mig i Havnen næste Morgen, og da jeg kom med mine Venner, stod han alt reisefærdig der. Pigen bar en lille Bylt og hans Harpe efter ham. Hun tilhviskede mig ret veemodigt, at hendes Fader paalagde mig det som Pligt, at sørge for den arme Harpespiller, da det ei var muligt at holde ham tilbage. Da vi stege i Baaden, rakte hun ham grædende Harpen. Han strøg det mørke Haar fra hendes Pande, trykte et flygtigt Kys derpaa, vendte sig saa hastigt bort, og Baaden stødte fra Land. Neppe havde Skibet optaget os, før det lettede Anker.

Efter en lang og lykkelig Fart — Harpespilleren var glad og stille som et fromt Barn den hele Tid — saae vi endelig Skotlands gamle Bierge dukke op af Bølgerne, og løb ind i Glasgows Havn. Da vi stege i Land, stod Harpespilleren ubevægelig en Stund, aandede dybt, saae sig stirrende omkring, rystede med Hovedet og fulgte os taus. Medens vi nu paa det nærmeste Kaffehuus afgjorde vor Regning med Skipperen, var han pludseligt forsvunden. Al Søgen efter ham var forgiæves, han var og blev borte.

Vi fik Tilladelse til, at give en Concert paa den store Universitetssal, og affatte et meget betydeligt Antal Billetter til en høi Priis. I dybeste Taushed lyttede Tilhørerne til Müllers mesterlige Violinspil, og man vovede neppe at aande, da han begyndte Cadencen. Men neppe fløde hans første Toner giennem Salen, før vi hørte dem sagte ledsagede af fierne Accorder, der vare som Æolsharpens. Alle vare overraskede og henrykte, og vore Blikke fløi til Salens Baggrund, hvorfra Tonerne syntes at komme. Der stod da vor Harpeslager, lænet mod en Pille, gribende i Harpens Strænge.

Bifaldet var ualmindeligt. Man holdt det Hele for aftalt; vi taug dertil og gik videre i Concerten. Weiße traadte frem, at blæse en Adagio paa Fløite. Men neppe havde han foredraget de første Takter blidt og skiønt, før der opstod en Larm i Salen og en Stemme skreg: „Holdt! Holdt! det er min Fløite! Han har stiaalet den fra mig. Ned med Skurken!" og samme Øieblik saae vi den vanvittige Harpespiller trænge sig frem giennem Mængden med draget Sværd. Man vilde standse ham, men han slog rasende om sig, fløi mod Weiße, kastede ham ned, fravristede ham Fløiten og foer ud giennem en Sidedør. Oproret var almindeligt, Damerne flygtede skrigende ud af Salen, de skotske Officerer fløi med dragne Kaarder efter Harpespilleren. Adskillige Mænd vare saarede, Instrumenter vare sønderslagne, Politiet kaldte paa Vagten! — Weiße laae blødende i vore Arme, han havde faaet et dybt Hug i Skulderen, saa vi neppe kunde stille Bodet; ogsaa Meßling var saaret i Haan-

den. Concerten var naturligviis sluttet, og medens Politiet tog vor Indtægt i Beslag, fulgte Vagten os hiem.

Næste Dag førtes vi for Retten, for at forklare, i hvad Forhold vi stode til Harpespilleren. Vi sagde hvad vi vidste, Skibskapitainen vidnede med os, og saaledes fik vi da vor Concertindtægt igien, men tillige Ordre, at forlade Staden.

Weißes Saar var just ikke farligt, vi kunde altsaa uden Hinder fortsætte Reisen ad Biergene. I mangen Borg fik vi riig Belønning for vort Spil, og tredie Dagen saae vi Høilandets Bierge hæve sig fiernt i den blaaelige Taage. Det var en mørk Dag og vi maatte passere en stor Skov, der ingen Ende vilde tage, skiøndt det alt begyndte at skumre. Ad en Fodsti kom vi omsider til en Dal, hvori vi saae et stort Slot ligge for os, og her haabede vi, at finde et Natteherberg. Men det syntes næsten ubeboet, thi Portene vare lukkede, og paa vor beskedne Banken gav Ingen os Svar. Vi grebe derfor vore Instrumenter, og istemte et høit Allegro. Strax aabnedes den lille Port, en gammel mørk Mand saae ud, og da vi ret veemodigt bade ham om Natteqvarteer, tilstod han os det uden Betænkning, og førte os ind. Vi traadte i en Sal, der var svagt oplyst af en Kaminild. Den Gamle bad os giøre os det mageligt, og lod sin Kone bringe os Forfriskninger, hvorpaa han selv gik bort, for at besørge Natteleie til os. Da han kom tilbage spurgte han, om vi ei havde Lyst til at drikke en Bolle Punsch. Gladelig toge vi derimod, rykkede Bordet hen til Kaminen, og nødte ham

til, at sætte sig hos os, da Punschen var bragt ind. Som vi nu tømte et Glas efter et andet, bade vi ham, fortælle os ret meget om sig og sin Eensomhed, til Giengield vilde vi fortælle ham vor Reises Eventyr. „Ak — sagde han sukkende — maaskee kunde De give mig Underretning om Meget, hvorefter mit Hierte længes, thi, ikke sandt, De ere Tydskere? Jeg har kiendt Dem paa Deres Sprog, som jeg ogsaa har forstaaet engang."

Da vi yttrede vor Forundring herover, spurgte han: „Kiender De ikke i Tydskland Friherre von Norderoses Familie?" Jeg bekræftede det, tilføiende, at denne Familie, saavidt jeg vidste, havde Slægtninge i Engelland. „Gandske rigtigt!" sagde den Gamle: „De ere, mine Herrer, her i et Huus, hvori, saa ode det end nu maa være, mange brave Qvinder af denne Familie have levet og udbredt megen Velsignelse omkring sig." — Nu lode vi ham ikke Ro, før han maatte fortælle os Følgende:

„Under den store Feltherre Marlborough vare mange fornemme Engellændere og Skotter dragne til Tydskland, ogsaa den rige Grev Mac Alva, Eier af denne og flere Borge. Han blev i Tydskland bekiendt i Friherre von Norderoses Huus, og forelskede sig i en deilig Frøken af denne Familie, ved Navn Anna. Hun fik ham ogsaa snart saa kiær, at hun gav ham sin Haand og drog hid med ham. Dette Ægtepars Sønnesønner, Greverne Richard og Edvard, deelte broderligt dets Besiddelser, og da en betydelig Arv i Tydskland var tilfalden dem efter deres Bedstemoder, besluttede begge de reiselystne Herrer, selv at reise did

og tage derimod. Jeg maatte ledsage dem. Men i Tydskland gik det dem som deres Bedstefader. De forelskede sig i to smukke Søstre af Familien Norderose og vendte ligeledes tilbage til deres Borge med tydske Gemalinder. Dette Slot var tilfalden Grev Richard, og her boede han, medens hans Broder til sit Opholdssted valgte et, der kun adskilles fra dette ved en stor Søe. Jeg blev i den Sidstes Tieneste; ham fødtes to Børn, en Søn, Edvard, og en Datter, Fiona. Grev Richard skiænkede Himlen ogsaa en Søn, der blev opkaldt efter ham, men faa Aar efter mistede sin Moder. Dette bragte nu megen Sorg i Familien, og Grev Richard havde efter dette Tab ikke Sands for andet, end for Børnenes Opdragelse. Skionne og kraftfulde voxte de op i denne Eensomhed. Richard havde gandske sin Faders Aand. I alle Videnskaber var han de Andres Mester, og det var en Lyst at høre ham med sin skionne Stemme synge de skotske Folkesange til Harpen. Faderen kaldte ham derfor altid sin lille Barde. Men især hang Richards Siel ved Fiona, der ogsaa elskede ham. Forældrene frydedes ved denne oprindende Kiærlighed, og ofte hørte jeg min Herre sige: Han vil ei behøve at søge sig en Hustru hiin Side Havet, som vi! — Begge de unge Grever vare nu 18 og Fiona 14 Aar gammel, da den gamle Grev Richard døde. Den arme forladte Søn, der ei kunde blive saa ene her paa det øde Slot, drog over til os. Derved blev hans Forhold til Fiona endnu inderligere."

Pludselig holdt den Gamle inde og spurgte forfærdet: „Hvad var det? Kaldte man ikke paa mig?"

Vi havde intet hørt, og han vedblev: „Et Aar efter Grev Richards Død toge de unge Herrer Tieneste paa den engelske Flaade. Ved Afskeden gav Fiona sin Richard en kostbar Mindering. Men det var, som al Fred og Lykke med dem var vegen fra os. Den gamle Grevinde døde noget efter, og Greven reiste med sin Datter til London paa nogen Tid. Vel var han en herlig Mand, men han elskede Verden, og maa vel snart have forvundet sin Kummer i Hovedstadens Adspredelser, thi en Emigrantinde af en fornem fransk Familie gjorde her saa dybt et Indtryk paa ham, at han tilbød hende sin Haand. Han var dengang en Herre paa 50 Aar, men endnu smuk og rask, hun en Dame paa 25 Aar, meget skiøn, men fattig, og saa modtog hun da med Glæde den rige Mac Alva's Tilbud. Greven vendte tilbage til os med sin unge Gemalinde. En Fest afløste en anden, og Alting her blev indrettet paa fransk Fod. Ogsaa Fiona vilde hun have anderledes, men hun blev sig selv tro, og sagde: som hun nu var, hevde Richard faaet hende kiær, og han skulde gienfinde hende uforandret! — Dette forbittrede den stolte Kone, og hun maa vel hemmelig have fattet den Beslutning, at løse det skiønne Baand og skaffe sig hele Herredømmet, før de unge Grever kom tilbage. Fra dem havde vi god Efterretning; det behagede dem vel tilsøes, og modigen gik de den Krig imøde, der udbrød mellem Engelland og Frankrig. Endelig lød Budskabet om det vundne Slag ved Abukir. Vi hørte, at adskillige Skibe vare indløbne til London med Fanger, og Greven reiste did med Fiona, for at spørge til Sine. —

Faa Dage efter hidkom en Aften en ung fransk Officeer og spurgte efter Greven. Han blev meldt for Fruen, og paa hendes Befaling strax ført til hende. Efter en lang Samtale med ham bleve Værelser indrettede paa Slottet for ham. Han blev her, for, som det hedte, at oppebie Grevens Komme. Vi hørte, at han i Slaget var bleven giort til Fange af en af vore unge Grever, paa hvis Forbøn man havde anviist ham Slottet her til Opholdssted. — Grevinden var meget sammen med sin Landsmand, og anlagde efter nogle Dages Forløb Sorg, idet hun under mange Klager fortalte os, den franske Officeer havde endelig tilstaaet, at Grev Richard var bleven haardt saaret i Slaget og kort efter død. Omsider kom ogsaa Greven tilbage med sin Datter. Han havde hørt meget om begge de unge Grevers Tapperhed i Slaget, men virkelig fundet Grev Richards Navn paa de Haardtblesseredes Liste, og saaledes traf da Dødsbudskabet ham ikke uforberedt. Men Fiona havde det nær kostet Livet. — Som næste Arving tog den gamle Greve Richards Gods i Besiddelse. Snart fik han den unge Franskmand, der kaldte sig Marqvis d'Arignac, ret kiær; ogsaa hos Fiona vidste han at indsmigre sig, idet han syntes at dele hendes Kummer, og fortalte hende meget om Richard: hvorledes han havde fægtet med ham, og omsider bleven overvundet; hvorledes han havde pleiet den siden Haardtblesserede som hans Fange, var bleven hans Ven, og havde holdt ham i sin Favn, da han døde. Han slog ofte paa, at Richard endnu kort før sin Død havde givet ham det meest talende Beviis paa sin Kiærlighed. Men da han

altid med en hemmelighedsfuld Mine afbrød her, og Fiona endelig besvor ham, at sige hende Alt, forevise han den Ring, som Richard ved Afskeden havde faaet af hende, og som den Døende nu tilbagesendte hende med Bøn, at indrømme dens Overbringer al hans Rettighed til hendes Haand. Vel forfærdedes Fiona saare, men Stedmoderen holdt Richards sidste Villie fast, bragte Faderen paa sin Side, og ei havde Marqvien været her et Aar tilende, før han blev os foreſtillet som den unge Grevindes Brudgom. Virkelig havde han ved sit kloge, indsmigrende Forhold vundet Alles Kiærlighed, og da den gamle Kaſtellan paa dette Slot var død, bad jeg ham om denne Poſt. Han saae mig skarpt i Øiet, og sagde endelig, jeg skulde faae den, naar jeg vilde sværge ham, og være taus og tro i Eet og Alt. Jeg aflagde en frygtelig Eed, og fik hvad jeg søgte. Nogle Maaneder havde jeg boet her, da traadte Marqvien en Dag ind til mig med forstyrret Ansigt. Han bød min Kone gaae ud, og da vi vare ene, sagde han: Gamle, jeg kommer at minde Dig om Din Eed. Grev Richard er ikke død! Jeg har Efterretning om, at han snart kommer tilbage. Saasnart det skeer, melder Du mig det, og siger ham ei et Ord om hvad her er foregaldet. Selv skal jeg da ile hid, at løse Misforstaaelserne; ellers kunde det let komme til blodige Optrin! — Jeg forfærdedes og lovede Alt. Neppe vare fiorten Dage hengangne, før Grev Richard en Aften ilde kom hid, ledsaget af een eneste Tiener. Jeg bævede af Glæde over at see ham igien, han frydedes ogsaa ved at træffe mig her, men jeg torde kun spar-

somt give Svar paa hans mange Spørgsmaal, og sneg mig omkring som den onde Samvittighed, stedse undvigende den kiære Herre. Dog tænkte jeg virkelig at forebygge en Ulykke, og gav Marqvien strax den forlangte Efterretning. Neppe havde Greven begivet sig til Ro paa sit Værelse, og befalet mig, med Dagens Frembrud at holde en Baad beredt til Overfart, før Marqvien kom, ledsaget af tvende Tienere. Jeg vilde lyse ham op til Greven, men han bød mig blive her i Salen, da han vilde tale med ham ene. Jeg blev og hørte, hvorledes Greven endnu phantaserede saa smukt paa sin Fløite — strax efter faldt et Skud, og Marqvien raabte om Hielp. Jeg sprang til med Lyset, Marqvien mødte mig paa Gangen, med Fløiten i den ene Haand, den afskudte Pistol i den anden, og fortalte mig, at han, idet han havde villet løse alle Misforstaaelser, var bleven rasende anfaldt af Grev Richard og hans Tiener; han havde villet værge sig, hans Folk vare sprungne til, og saaledes var da Ulykken skeet. Da jeg med Forfærdelse styrtede ind i Værelset, fandt jeg Greven og hans Tiener svømmende i deres Blod. Marqvien skød al Skylden paa mig, paastod, jeg maatte have sladdret, og befalte mig, strax at nedgrave Ligene i Kielderen og fortie Alt. Herpaa forlod han Slottet, og jeg blev allene hos de Myrdede.

„Hør! kaldte man ikke nu paa mig igien?" sagde den Gamle her og foer op. Os forekom det virkelig, som vi hørte et tydeligt Raab. En sagte Gysen overfoer os, men vi lode den Gamle ingen Tid, og han maatte fortælle videre: „Marqvien vidste ikke, at

min eneste Søn, der reiste for et Handelshuus i London, just var hos mig i Besøg. Ham kaldte jeg hid i min Angest, han skulde hielpe mig, at slæbe Ligene ned i Kielderen. Tieneren var skudt igiennem Brystet, men Greven havde et dybt Hug i Hovedet. Ak, medens jeg knælede ved ham, hylende og jamrende, greb min Søn et Bæger Vand og vadskede Blodet af hans skiønne Ansigt; da mærkede vi, at der endnu var Liv i den elskede Herre. Strax bragte vi ham i Seng, forbandt den dybe Vunde, og anvendte Alt, for at bringe ham tillive. Endelig slog han Øinene op, men vidste intet af sig selv. Nu begyndte først v r Nød, thi hvor skulde vi giøre af ham? Her hialp m n Søn. Han havde Heste og Vogn med sig: paa denne lagde vi om Natten gandske hemmeligt den halvdøde Greve. Min Søn, der i Handelsærender skulde til Tydskland, lovede at tage ham med og bringe ham til Familien Norderose, som han vilde aabenbare Alt. Dog — min Søn naaede ei den fremmede Kyst. Han døde underveis! Man har sendt mig hans Efterladenskab, men hvad der er blevet af den ulykkelige Greve, veed jeg ikke. Sandsynligviis er han død af sine Saar."

Den Gamle græd bitterligt. Alle taug vi. Endelig spurgte jeg, hvor da Marqvien nu var? „Han har faaet sin Løn — svarte han. Uformodentlig vendte Grev Edvard tilbage, og da han ikke fandt sin Richard, som han forlængst troede lykkelig her, forfulgte han hans Spor. Snart opklaredes da Marqviens Forbrydelser, hans egne Folk vidnede imod ham; ogsaa mig tvang Retten til at bryde min Eed, hvilket Gud vil tilgive mig. — Grev Richard havde

nemlig i Søslaget giort Marqvien til Fange, og da han havde faaet den Falske kiær og ved sin Forbøn bevirket, at det blev ham tilladt, her at tilbringe sin Fangenskabstid, havde han, istedetfor et Anbefalingsbrev, som hans svære Blessure i Armen forbød ham at skrive, medgivet Fangen Fionas Ring til Vidnesbyrd om deres Venskab. Sagtens har Grevinden indgivet ham de onde Tanker. Den gamle Greve har nu ladet sig skille fra hende. Marqvien er for kort Tid siden bleven dømt."

„Og den arme Fiona?" spurgte jeg.

„Hun har det godt! hun er, som jeg hører, død i Gaar. Man fortæller, hun har for ikke længe siden paa en eensom Spadseretour havt et grueligt Syn. Skrækken skal have rovet hende Bevidstheden, og hun skal være død i Gaar i de frygteligste Feberphantasier. Ak, ogsaa jeg har i de sidste otte Dage havt græsselige Syner, og om Natten kalder det mig tidt ved Navn. Grevindens Billede —

„Hvor hænger det?" afbrøde vi ham Alle. „I Grevens Kabinet," svarte han. Eenstemmigen bade vi ham føre os did. „Ak, sagde han: jeg gaaer ikke gierne did, nødigst om Aftenen, thi der blev salig Greven myrdet! Alting staaer og ligger der endnu som ved hans Død, Uniformen med Hat og Kaarde ligger endnu paa Sophaen, Blodpletterne sees endnu paa Gulvet. Nu er det ogsaa saa silde!" — Men vor Nysgierrighed var engang spændt; vi indgode den Gamle Mod, og idet vi paanødte ham et Lys, forsikkrede vi ham smilende, en Aand vilde vel neppe vise sig for sex Mænd paa eengang. Han gav omsider

efter, lyste os igiennem adskillige store mørke Værelser, aabnede Kabinetsdøren, gik først ind, vi bag efter. Men samme hellige Øieblik styrtede han ogsaa til Jorden med et græsseligt Skrig; thi lang og bleg stod Greven for os midt i Kabinettet i fuld Søeofficeers-Uniform — —

Ved den Gamles Fald var Lyset bleven slukket; der stode vi i det rædselfulde Mørke, rakte hverandre Hænderne og raabte høit. Den gamle Kone kom langt om længe med Lys. I Kabinettet var der Intet at see. Vi havde Møie med, at slæbe den Gamle tilbage i Salen, og bleve sammen den hele Nat, til Morgenen dæmrede. Da besluttede vi, at drage videre. Vor Vert bad os besøge Grev Edvards Slot, hvis Taarne han viste os hiin Side Søen. Indbyrdes havde vi alt besluttet det, sagde Farvel, og begave os paa Veien. Dagen var meget lummer og det tordnede langt borte. Vi naaede den modsatte Bred henved Aften, traadte ind i Slotshaven, og saae en Pavillon, hvis Vinduer vare svagt oplyste. Døren stod halvaaben og vi traadte sagte ind. Salen var sortbeklædt, midt i den stod en aaben Kiste; en stor Sølvlampe brændte ved dens Hoved og gød sit Skin over en qvindelig Skikkelse, hvis skiønne Ansigt Døden havde farvet med sin Bleghed.

I Salens Baggrund sad en sortklædt Mand med bøiet Hoved. Længe stode vi dybtbevægede, thi vel vidste vi, det var Fiona, der slumrede her for os. Endelig sagde Müller sagte til mig: „Saa grib dog Din Luth!" Jeg gjorde saa, satte mig stille hen ved Kisten, og reciterede de her saa passende ossianske Ord:

„Naar vil Du vaagne i Din Skiønheds Rodme,
Du Fagreste blandt Egnens unge Møer?
Ak, Gravens Søvn er dyb! Din Morgenstierne,
Den milde Sol, hentræder for Dit Leie
Og raaber: O, vaagn op, vaagn op, Fiona!
Ved Høien vifter Vaarens milde Luft,
Og Blomsterbægret spreder himmelsk Duft,
Og Skoven suser med sit unge Løv —
Tilbage! tie! hun er jo vorden Støv.
Fiona sover — vaagner aldrig mere! — —"

Medens jeg sang havde mine Venner trukket sig tilbage i en mørk Allee, og svarte mig med deres Instrumenter, som Ekkoet i Harmonia. Den fortklædte Mand var staaet op og nærmede sig alvorlig. „Hvad drager Jer til dette Sorgehuus?" spurgte han blidt: „vi ere saa fattige paa Glæde, at vi skulle advare Enhver, der kommer os nær."

„Vi kiende Eders Kummer — svarte jeg: vi have overnattet i Slottet hiin Side Søen; men vi tænkte, Musiken, Eders gamle Veninde, skulde trøste Eder." — „Nu, saa værer mig hiertelig velkomne!" sagde han, rækkende mig og mine Venner, der vare traadte frem, sin Haand. „Jeg spørger Eder ikke, hvem I ere, thi enhver Deeltagende er det sønderrevne Hiertes Frænde!" — Det var den unge Greve Edvard. Han førte os ud i Haven til et Lysthuus, der stod paa en Klippe tæt ved Søens Bred. Maanen speilede sig i Bølgerne for vore Fødder, medens fierne Lyn spillede paa Horizonten som gloende Slanger. Den unge Greve lod sin Fader kalde hid, og vi

istemte et alvorligt Adagio, der henflød over Søen og vakte Klippebreddens gamle, tause Stemmer. Men neppe havde vi derpaa fuldendt Melodien af en gammel skotsk Folkesang, som Grev Edvard ønskede at høre, før den langtfra gientoges som af et Ekko i Fløitetone. „O, hvilket herligt Ekko!" sagde Müller. „Nei! — raabte Greven — det er min Richards Aand. Jeg kiender hans Toner, og saaledes blæste han tidt denne herlige Sang. Ja, hans Aand forkynder mig nu hans Forening med Fiona og hans Nærhed!" Da traen den gamle Greve ind til os. Hans Søn forestillede os for ham som hans Moders Landsmænd, og da han med smertelig Begeistring vilde fortælle ham det Forefaldne, begyndte Fløiten nok engang at blæse det gamle skiønne Qvad. „O, du søde, elskede Stemme!" raabte Edvard: „kan du ei tale tydeligen til mig?" — Men Faderen foer sammen og sagde rask: „Lader os gaae op paa Slottet; Aanderne have opslaaet deres Bolig her. Alt har deres Aabenbarelse dræbt min Datter, og følger jeg ikke snart efter hende, røve de mig min sidste Smule Forstand!" — Han førte os alvorlig ud af Lysthuset, forbi Pavillonen. Grev Edvard vilde vende tilbage til sin Liigvagt; men Faderen bad, han vilde dog skaane sig denne Nat, nu havde han jo vaaget to Nætter efter hinanden. Meßling og jeg tilbøde, i hans Sted at vaage ved den Døde. Saaledes overtalte vi ham da, og efterat vi paa Slottet havde spiist til Aften, gik jeg med Meßling til vor Liigvagt.

Ingenlunde fordulgte vi hinanden, at vore Hierter sloge lidt uroligt; men Synet af den dybe hellige

Rolighed, hvori Fiona slumrede for os, hendes usige-lig henrivende Træk, hvori man læste en sød Drøms eller ogsaa Dødens Salighed, beroligede os snart igien, og vi tilbragte en Deel af Natten med mange-haande Alvorstale.

Imidlertid var Uveiret trukket nærmere; en hef-tig Storm greb det nu, og drev det over Søen. Him-len stod som i Lue, Tordenen rullede næsten uden Op-hør. Pludseligt skete et stærkt Slag! Kort efter saaes Flamme, Stormklokken klemtede, vi hørte Stemmer fra Slottet og endelig Greven raabe: „Til Hielp over Søen! Richardsborgen brænder!" — Virkelig saae vi, hvorledes Luen slog op fra et af Taar-nene hiinsides Søen. „Broder!" udbrød jeg og greb Meßlings Haand: „Seer Du det blinde Fatum van-dre hist, ubarmhiertigt nedtrædende selv det Aller-sidste?" — — Hvert Øieblik kom Uveiret nærmere, Lyn og Slag fulgte stedse raskere paa hinanden. Da hørte vi Salsdøren stille aabnes. Sagte indtreen Grev Richards blege Skikkelse, som vi igaar Nat havde seet den paa hiint Slot, og nærmede sig lang-somt Kisten. Med foldede Hænder stirrede han længe paa Liget, sagde derpaa: „Mon det da nu atter er det virkelige Liv, jeg skuer her? Har Hiemmet maattet vække mig af Vanvidsdrømmen, for at jeg her skulde gienkiende Dig endnu engang? O, min Fiona!" raabte han, og knælede ved Kisten, omslyn-gede den blege Elskede og trykte hede Kys paa hendes kolde Læber. — — Strax ved de første Ord havde vi i Greven gienkiendt vor fordums vanvittige Harpe-

spiller. Men som han favnede den Elskede, skete et nært og frygteligt Tordenslag, og en gammel Gran styrtede, knust af Lynet, bragende til Jorden tæt udenfor Havehuset. Alle vare vi bedøvede, Greven selv var sprunget op. Men langsomt reiste sig Fiona, slog Øinene op og spurgte: „Hvem kalder mig?" — „Døden3 Herre!" sagde Meßling, og vi sank stille paa Knæe, og, da vi havde gienkiendt hverandre, i hinandens Favn!

Morgenen dæmrede, Ilden i Borgen var slukket. Begge Greverne kom tilbage. Vi førte dem de gienopstandne Elskede imøde. „Seer Du endnu det blinde Fatum?" spurgte Meßling mig. „Nei!" raabte jeg gladelig: „jeg skuer kun det Øie, som vaager over os Alle!"

(Houwald.)

Breve over Italien.

(Skrevne for hundred og tyve Aar siden, under de Franskes Felttog i Italien, af en fransk Greve til en Hertuginde i Paris.)

Mailand, den 5 Januar 1701.

— — Jeg befinder mig i en Stad, der tæller tretten Porte, 200,000 Indvaanere og 3000 Equipager. De vilde undres, og Deres Kudsk endnu mere, over at møde saamange Vogne, hvoraf aldrig nogen

vover at rulle i Trav. Alle krybe de afsted i phlegmatisk Skridtgang; derfor opstaaer aldrig nogen Forvirring, skiondt Gaderne ere meget snevre. Man kiører langsomt forbi hverandre, og faaer endogsaa Tid til, at føre en lille Diskours. Ligesaa roligt gaaer det til paa Mailændernes Corso. De hæslige Vogne postere sig, fulde af Herrer og Damer, paa Pladsen ligefor Cathedralkirken, og blive holdende her fem til sex Timer, uden at røre sig. Unge galante Herrer krybe om mellem Vognene, sladdre og kige derind, og naar samtlige Equipager have staaet den sædvanlige Tid, saa faste som Milepæle, saa kalder man dette: „det store Divertissement, det gode Selskab." Nu, man maae tilstaae, at disse Forsamlinger blot ere forskiellige fra store Assembleer derved, at Ingen her stiger ud af sin Vogn, og det er forvist ingen ringe Fordeel, da man saa kan gabe ubemærket, blot man bøier Hovedet tilbage.

Hoffet her maa jeg ikke glemme. Herr Gouverneuren og hans Fru Gemalinde beboe et Pallads, større end Palais royal. Om Aftenen vorde to store Sale klart oplyste; den ene hedder Thronværelset, den anden Sengeværelset, og virkelig findes her en Thronhimmel og en Seng saa kostbar som muligt. I begge disse fra evige Tider Kiedsomheden viede Sale stilles saamange Stole, som der er Plads til, i Rader bag ved hverandre. Klokken 6 komme Damerne, meget pyntede, grusomt snorte, og stræbe, saavidt muligt, at erobre de første Pladser. Gouverneurinden kommer, og nu bliver der Oprør i Leiren. Der spilles en lille L'hombre, og naar den er tilende holde samt-

lige Damer, to til tre hundrede i Tallet, med beundringsværdig Standhaftighed ud til Klokken 10. Man præsenterer Chokolade, Caffe, Thee, Jis, og det kalder man Conversation. Nær havde jeg endnu forglemt en allerkiæreste Omstændighed. Der er ingen Kamin, Værelserne ere følgelig kolde, og da Dørene, formedelst Mændenes evige Ud- og Indgang, altid staae aabne, er her en uforskammet Træk til; derfor bringer hver Dame sin Ildpotte med.

Klostrene ere Skuepladsen for det listigste Galanterie. Ingen Datter bliver hiemme; en Skik, som høilig vilde misbage vore franske Damer, thi ingen Moder kan her gaae paa Bal under det Paaskud, at maatte følge sin Datter did.

Mailand, den 11 Januar 1701.

De undres over Ildpotterne? I Frankrig, mener De, vilde denne Skik være utaalelig? — Her har man vænnet sig dertil. Ingen agter mere derpaa. Gandske ugeneert stikke Damerne deres Ildpotter under Skiørterne; ja, de drive endogsaa Luxus med dem, lade dem giøre af Sølv og bære dem paa Armen som en Strikkepung. De Elegante tage nu og da nogle Korn Røgelse op af Lommerne, løfte Kiolen en Smule op, og kaste dem paa Kullene. Jeg begriber ikke Hensigten med dette Røgelseoffer, thi de Fleste bære Beenklæder; Damer af første Rang have dem af sort Fløiel, Andre af Bomesie. Seet dem har jeg vel ikke, naadige Frue, men jeg kan forsikkre

Dem, det forholder sig saaledes. Det vilde ogsaa være farligt, at komme disse Damers Ildpotter alt for nær, thi hver af dem er forsynet med to Dolke, den ene i Barmen, den anden i Lommen, for at de i Nødsfald kunne forsvare deres Dyd.

Jeg skrev forleden, at Døttrene opdrages i Klostre, hvor de maae vente paa Friere, hvis Himlen beskiærer dem nogen. Faaer nu en Pige det Indfald, at ville være Nonne, da forordner Loven, at hun først skal leve frit i den store Verden et Par Aar, besøge Baller og Skuespil, og deeltage i alle de Forlystelser, hun, hvis hun bliver sit Forsæt tro, aldrig tør nyde mere. Det finder jeg meget fornuftigt, skiøndt jeg vel veed, at Nonner ikke ere værre at faae i Tale end Baldamer.

Pavia, den 28 Januar 1701.

Jeg har besøgt de venetianske Grændser, og iler nu vore Tropper imøde. I Forbigaaende har jeg seet Bergamo, Hovedstaden i en Provinds, hvis Indbyggere næsten alle ere fødte Komedianter og dandse bestandig. Hvermand spiller Guitarre, og der er en Tradition i Landet, at der for mange hundrede Aar siden er forefaldet et blodigt Slag mellem dette lille Folk og dets Naboer, hvorpaa man næste Morgen fandt hele 12000 Guitarrer paa Valpladsen.

Jeg kom temmelig sildig til Verona, og da jeg vilde afreise igien næste Morgen tidlig, sendte jeg Bud efter en Juveleer, for at kiøbe Noget. Han kom til

mig, ledsaget af to bevæbnede Svende med fire Laterner og en Munk. Jeg kunde ikke dølge min Forundring over saamegen Forsigtighed; men han forsikrede, den var høistnødvendig. Hvortil da Munken, min Herre? — „Han skal strax absolvere mig, hvis der skulde hændes mig en Ulykke."

Mailand, den 4 Februar 1701.

Endelig har jeg da været paa Bal her, naadige Frue! Forestil Dem en uhyre Sal, hvori 5 til 600 Fruentimmer bevæge sig, hver prydet med elleve Skionplastre i det mindste, der have Skikkelse af Sol, Maane, Stierner, Blomster og deslige. Her tør man Ingen engagere til Dands, men midt i Salen gaaer gandske phlegmatisk en Ceremoniemester, der bærer et Spanskrør i Haanden og med stiv Værdighed bukker sig for de Herrer og Damer, som det behager ham at lade dandse sammen; thi det afhænger ene og allene af denne Herre, og uden hans Samtykke vilde man et heelt Aar forgiæves bestræbe sig for, at faae denne eller hiin Dame til Dandsefælle. Iøvrigt have Damerne her aldrig rene Handsker paa. Her er mangen smuk Haand, der ikke har skiftet Handsker i sex Uger.

En vis Dame af Stand har her i disse Dage taget en tragikomisk Ende. Hun var ligesaa rig som gierrig; Lægen opskrev en meget dyr Medicin for hendes syge Datter, men hun var ikke at overtale til at smage mere end en Skeefuld deraf. Moderen, der

befandt sig meget vel, frygtede, den dyre Medicin skulde staae og fordærves, drak den ud til sidste Draabe, og blev ret rigtig deraf.

Mailand, den 1 Marts 1701.

Jeg har i Tieneſteſager maattet giøre en Reiſe til Venedig og i ti Dage ſlakke om ſom en Zigeuner. Ved Lago di Gardia holdt min Poſtillon pludſeligt ſtille, ſteg af, kyſſede Jorden, bad høit og forlangte, jeg ſkulde hvergang beſvare hans Litanie med et ora pro nobis. Da jeg yttrede min Forundring over denne brændende Andagt, fortalte han mig et langt Eventyr om en Dronning, der havde herſket her i fordums Tid og var bleven opſlugt af Bølgerne med ſamt Baad og Roerknegt, fordi hun havde forſømt at bede et ave Maria i rette Tid. I Vicenza ſendte jeg Bud efter en Barbeer, og ſtudſede, da jeg ſaae to Mænd træde ind, hver med en Muſket, et Par Piſtoler og en ſtor Sabel. Men fredeligt lagde de deres Vaaben paa Bordet og toge et Barbeerbækken frem. Den Ene var nemlig Meſteren, den Anden hans Dreng. Hiin beholdt, medens han barberede mig, Kaarden ved Siden. Endelig kom jeg til Venedig, der, ſom De veed, ſtiger op af Havet og ikke ligner nogen anden By i Verden. Gaderne ere Kanaler, Equipagerne Schalupper, og i det mindſte 30,000 kulſorte Schalupper. Kun fremmede Geſandter og Nygifte i deres Ægteſtands første Aar maae lade deres forgylde. Et

sørgeligt Billede af Ægtestanden! I det første Aar forgyldt og siden evig sort.

Mantua, den 9 April 1701.

Igaar rykkede jeg herind med 6000 Mand, og havde min første Audients hos Hertugen. Han modtog mig med en Kaarde under Armen, halvottende Fod lang. Deres hele Toilette, naadige Frue, maaskee allene Deres Speil undtagen, vilde have kunnet rummes i dens Skede, der dannede et Slags Kurv, hvori Hertugen forvarede sine Handsker, to Lommetørklæder, nogle Tobaksdaaser, Uhre, Spænder, med eet Ord: en heel Krambod. I Haanden holdt han en lille graa Hat med en lang sort Fiæder. Man gav mig et Maaltid i grand styl. Jeg fandt Corender i Suppen og Chokolade i stegte Høns. Men disse skionplastrede Damer kan jeg ikke vænne mig til. Min Borddame, en ret smuk Kone, havde blandt andet klinet et Hierte paa den venstre Side af Næsen og en Piil i den venstre Øienkrog.

Castiglione, den 23 Apr. 1701.

Jeg har aflagt nok et Besøg i Mantua. Hertugen kom os imøde paa en isabelfarvet Hest, omringet af 24 Løbere. Han bar en brun Vams med Staalknapper, saa store som Hønseæg. Hans lille graa Hat med den sorte Fiæder, sad paa en blond Paryk.

Hans Hiortelæderrs Handsker naaede lige til Albuerne. Hans lange Halsklæde var broderet med Guld og besat med venetianske Kniplinger, sex Tommer brede. Men det meest Komiske var hans Bevæbning, nemlig paa hver Side af Hesten to Pistolhylstere, og i hvert Hylster tre Pistoler, Summa Summarum tolv Stykker. Denne sælsomme Udstaffering fraregnet, er han en aandrig, vakker og vor Konge meget hengiven Fyrste. Da han tog Afsked fra mig, omfavnede han mig og sagde rørt, at han i hele Verden kun stolede paa to Personer: den franske Konge og den hellige Jomfru.

— Den 1ste Mai 1701.

Paven, min naadige Frue, har udrustet Kavalleri, der staaer ti Mile fra os, og hvis Officerer næsten alle have faaet Tonsuren. Hans Hellighed vilde ikke sende sine gamle skrøbelige Tropper i Felten imod deres Villie, derfor lod han høitideligt erklære: De blandt dem, som deres Fromhed muligen kunde være hinderlig i, at sætte deres eget eller deres Medkristnes Liv i Vove, kunde i Guds og den hellige Jomfrues Navn blive liggende hiemme paa halv Sold. Af 800 Ryttere resolverede kun 25 sig til, at rykke ud; de øvrige vilde intet Blod udgyde. Hvert Regiment ledsages af en Præst, der besprænger Officererne med Vievand, naar de stige tilhest. Men med Subordinationen er det heel slet bestilt. For nogle Dage siden afreve Rytterne en Ritmesters Paryk. Han vilde

trække blank, men Klingen var rustbunden i Skeden. Der blev et stort Spektakel. Vicelegaten ilte hid med Sbirrerne; Oprørerne galopperede ind ad en aaben Kirkedør, lode Hestene løbe ind i Kirken, og retirerede selv ind i Klosteret. Imidlertid giorde de løse Heste de argeste Optøier inde i Herrens Huus, vrinskede endogsaa. Vicelegaten befalede, at disse fiirbenede Misdædere skulde belægges med Arrest; men da enhver Kirke er et Fristed, vægrede de rettroende Sbirrer sig ved at adlyde. Imidlertid lode Munkene Urostifterne slippe ud af en Bagdør. Vicelegaten udskiældte Munkene og de ham. Endelig kom det til Forlig. Ritmesteren fik sin Paryk igien. De sultne Heste gik frivilligen ud af Kirken, der nu skulde indvies paany.

(A. v. Kotzebue.)

Prinds Frederik.

(sluttet.)

Taffelet var tilende; Kongen var gaaet i sit Kabinet, for at arbeide med sine Ministre. Frederik, der i saadan Haandevending fra fattig Student var vorden Friherre og Kronprinds, seierrig Cavallerieoberst og Commandeur af Frelses-Ordenen — og tilsidst den skionneste Qvindes Brudgom, bekymrede sig ei om

slige Bagateller, og drog, for at undflye den lykkønskende Vrimmel, den lykkelige Brud ud paa Balkonen, hvor den skumrende Nat beskiermede det ømme Par mod Folkets Blikke. I taus Omfavnelse stode de Salige her, uden engang at høre de tre Kanonskud, der aabnede Fyrværkeriet, hvormed Artilleriets Generalinspecteur feirede den kronprindselige Trolovelse.

Men pludseligt stege nu med majestætisk Susen hundrede store Raketter paa eengang op i Luften. Med et tusindstemmigt, beundrende Ah! fulgte den gabende Pøbel deres kiække Flugt, og da de nu i umaaalelig Høide bøiede sig ned, og, udsendende en Vrimmel af knittrende Stierner, omskabte Natten til klaren Dag, da tonte Folkets lystige Vivat. Men nær ved Balkonen lød giennem Fryderaabet et smerteligt Levvel! — Det er Almas Stemme! sagde Frederik til sig selv og skuede ned i den hulde Piges taarevaade Ansigt; Wlaska drog hende bort.

Samme Øieblik slukkes Glimmerlysene, det gamle Mørke dækkede Torvepladsen, Folkets Vivat hendøde og kun hørte man hist og her deres Banden, der vare trufne af nedfaldende Gnister. Det hele Spektakel synes mig en Satire paa den „Haupt- und Staats-Action", vi spille her, spottede en velbekiendt Stemme ud af Vinduet ved Siden af Balkonen. „Vi ere ei allene!" tilhviskede Olympia undseelig den Elskede, og den satiriske Stemme, der ingen Anden tilhørte, end Prindsen af Blodet, vedblev: Man stiger iveiret med store Ophævelser; naar man er deroppe, forblinder man Folkets Øine, derfor skriger det Vivat. Men snart slukkes den Smule Glimmerild, det bliver

lige saa mørkt som før, Folket tier saa stille som en Muus, og naar det indseer, at det af hele Herlighe-den ei har profiteret Andet end nogle Puf og forbrændte Næser, tager det sig vel endog den underdanigste Fri-hed, at bande lidt.

„Gid I dog blot ikke vilde proklamere slige Sotti-ser ud af Vinduet!" tilraabte Frederik Spotteren vredt, og leende svarte denne: „Ak, er det Hs. kongelige Høihed, min Fætter? Behager det Eder ikke, at føre en fortrolig Diskurs med mig ved nogle Flasker Lacryma Christi? Jeg mener, vi have Meget at fortælle hinanden."

Dertil var Frederik villig, og snart sadde Begge sammen i et eensomt Kabinet. Trevoux lod Munden løbe om ingen Ting. Men Frederik afbrød ham: „Vil I dog ikke hellere fortælle mig, hvilken Ustierne der har ført Eder hid?" — „Derpaa kan jeg give Eder kort Besked. Jeg spiller med Lidenskab og Uheld. I en mig evig uforglemmelig Nat bortspillede jeg min Børs, mit Uhr, mit Skiærf, min Kaarde og min Oberst's Hvervekasse, gjorde desuden en konsiderabel Æresgield, hvoraf der opstod nogle fatale Æressa-ger; jeg maatte abandonnere mit Regiment, og da jeg, som en forloren Søn, i Paris kastede mig for min Moders Fødder, hørte jeg tale om en Billet doux, Hans Majestæt havde ifinde at bære mig med, og skiøndt den sikrede mig frit Qvarteer i Bastillen, ind-saae jeg dog, at min Rolle i Frankrig var udspilt. Da nu min Moder just behøvede en Ambassadeur til Eders Fader, besluttede jeg mig til at drage hid." — „Og derfor er I her bleven Prinds af Blodet og

Ordens-Commandeur?" raabte Frederik, foldende sine Hænder med smertelig Forundring: „det er altsaa de Fortieneſter, I har erhvervet Jer af Staten?" — „Om Forladelſe, Eders kongelige Høihed!" raabte Ex-Fændriken lystig: „Mine Fortieneſter af Corſika ere ikke uden Vægt. Jeg har bragt Eders Fader 30,000 Louisneufs, ſex Karthover, fire Falkonetter, 600 Bomber, samt en Mængde Kugler, Flinter og Munition, hvilket jeg jo havde kunnet bortſpille alt-ſammen eller ſlaae i Hartkorn paa anden Maade, hvis jeg ikke havde tænkt reelt. Men amuſerer jeg mig ikke bedre herefter end hidtil her paa Øen, vil jeg ſnart fortryde min Soliditet. Allerede har jeg været 36 Timer paa dette miſerable Eiland, og endnu har jeg ikke kunnet knytte nogen Kiærlighedsforbindelſe." — Ærgerlig ſaae Frederik først paa Sladdreren, ſaa paa hans blinkende Ordenskors, tilſidſt paa ſit eget, og begyndte ordentlig at ſkamme ſig derved i ſaadant Selſkab.

Da indtraadte med forſtyrret Aaſyn Gardekapi-tain Giabicomi, bedende begge Høiheder møde hos Kongen. „Det vorder atter et kiedeligt Partie!" ſagde Trevoux paa Veien: „Jeg meente, Alt var overſtaaet med det ſlaue Ridderſlag, og maa nu, iſtedetfor at drikke, høre politiſke Collegia, der slet ikke høre til mine Paſſioner." — Han knurrede end-nu, da de traadte ind i Theodors Kabinet. Her fandt de de fleſte Medlemmer af det høie Raad i vred Bevægelſe, og med frygtelig Alvorlighed tiltalte Kongen Prindſen: „Vi have opdaget en ſkiændig Sammenſværgelſe mod Corſikas Frihed, hvori mange

ansеete Indfødte ere indviklede. Man vil begynde med at forraade den vigtige Havn Porto Vecchio til Genua. Kun raske og kraftige Forholdsregler kunne redde os, og Eder, som ved Blodets Baand er knyttet til vor Throne, har jeg, med Rigsraadernes Samtykke, udkaaret til, at handle i mit Navn. I, Don Federigo, gaaer strax med tohundrede Ryttere til Porto Vecchio. Fire hundrede Fodjægere skulle følge efter. Denne Skrivelse vil aabne Eder Pladsens Porte. I arresterer strax Commandanten Salidro, Oberst Imperiali, samt Majorerne Luciani og Ornani, bemægtiger Eder deres Papirer, og handler derpaa efter denne forseglede Instruction. Hver den, der vover at modsætte sig, nedskydes uden Naade. I, Don Pedro, arresterer med et Compagnie af mine Livdrabanter min første Minister, Grev Hiacintho Paoli, samt min Generalauditeur Aitelli, og bringer dem foreløbig ned i Palladsets Souterrains. Inden 24 Timer venter jeg Rapport. Gaaer til Eders Pligt, og Gud med Eder!"

Begge Fætterne bortfiernede sig med en taus Compliment. Men da de naaede Corridoren, kunde Trevoux ei længer styre den snakkelystne Tunge, men raabte: „Det er allerkiæreste Commissioner, Majestæten der har læsset paa os! Jeg glædede mig alt til Souper og Bal, og skal nu arrestere et Par Statsforrædere, der rimeligviis ikke ville lade sig gribe saa gandske godvillig. Hvis I synes, Fætter, ville vi, før vi gaae til vort Dag- eller snarere til vort Natværk, endnu drikke nogle Glas Lacrymæ Christi, for ei at vorde bløde om Hjertet ved Expeditionen." —

„Det sømmer sig vel efter, ei før fuldbragt Pligt." indvendte Frederik. — „Hver sin Smag!" loe Trevoux, og dandsede til Drikkegemakket.

Frederik mødte Olympia, der just havde forladt Salen, for at søge ham. „For alle Helgenes Skyld!" raabte den ængstelige Qvinde: „berolige mig! Vor Kiærlighedsfest er forstyrret. Alt er i Forvirring. Mændene trædes sammen i Salens Hiørner, samtalende lønligt og heftigt; næsten alle Damer ere kiørte hiem, og en Ryttereskadron stiller sig op for Palladset." — „Spørg mig ikke, Madonna!" svarte Yngslingen mørk: „Jeg tør kun sige Eder, at jeg nu gaaer til et blodigt Alvorsværk, hvorfra jeg maaskee aldrig vender tilbage. Den salige Tanke, at jeg kæmper for den Krone, der engang skal hvile paa Eders skiønne Hoved, vil giøre mig til Helt. Lad mig blot tage den Overbeviisning med mig, at jeg seirer eller falder som Eders elskte Ridder." — „O, hvi fødtes Jei i Støvet!" hulkede Olympia ved hans Bryst: „Da kunde jeg løfte mit Hiertes Mand op til mig, og behøvede ei i Stormene, som rase om Jordens Throner, at skiælve for hans dyrebare Liv."

„Bevar mig disse Følelser!" bad Frederik: „da skal jeg vorde salig, ogsaa uden Throne." Og med disse Ord rev han sig løs og fløi til Torvet, hvor alt hans Hest stod opsadlet og Ryttere, der skulde ledsage ham, havde opstilt sig. Majoren, som førte dem, galopperede imod ham og meldte sig med en paafaldende krybende Ydmyghed til hans Ordre. — „Hvor er Fodfolket, som skal følge mig?" spurgte

Frederik. „Forud!" var Svaret. Da kastede han sig ubekymret paa Hesten, og, hilsende med Kaarden op mod Balkonen, hvorfra Olympias Slør nedvifstede det sidste Farvel, travede han med sine Ryttere ind i den mørke Nat.

Forlængst var Solen oprundet over Frederiks Tog, og dog vilde det ikke dages, thi en tyk graa Taage havde bedækket Jorden som et Lagen. Neppe kunde man see tre Skridt frem, og Talens Lyd saavelsom Hestenes Trin dæmpedes paa en rædsom Maade. En sælsom Banghed overlistede den modige Frederik, naar han hørte Trampen bag sig, og, vendende Hovedet, saae sine Rytteres spøgelselige Skyggeskikkelser. Omsider sagde han til Majoren, der den hele Vei havde redet tæt ved hans Side: „Vi maae være nær ved Porto Vecchio, og endnu have vi ikke indhentet Fodfolket." — „Maaskee ere vi i Taagenatten redne det forbi, meente denne: maaskee har det selv, vildledt af Taagen, forfeilet den rette Vei."

„Saadan Taage er dog god for Meget!" sagde en dyb Basstemme med Betydning bagved dem: „den undskylder og begunstiger hemmelige Anslag."

Bestyrtet vendte Majoren, forundret Frederik sig om, og hans Ordre hidkaldte den Talende, i hvem han gienkiendte den forrige Zigeunerkapitain Horra, som Mod og Troskab i kort Tid havde hævet til Ryttерlieutenant. — „Har I talt med Hentydning?" spurgte Frederik ham sagte. — „Her er ikke Alt, som

det skulde være!" hviskede denne tilbage. „Jeg troer, Fodfolket vor endnu ikke afgaaet, da vi rede bort, og vi ere omgivne af Forrædere. Jeg har advaret Eder, og saalænge jeg kan føre Klingen, kan I regne paa mig."

„Her er Porto Vecchio!" raabte Majoren, pegende paa nogle Taagetaarne, der svævede i Luften. „Vil nu Eders kongelige Høihed bære mig med Eders Ordre? thi Commandanten er forskarpt instrueret til, uden forudgaaet Legitimation, at indlade os i Fæstningen." — „Saa overbring ham denne kongelige Haandskrivelse!" befalte Frederik: „og afhent os derpaa her, ledsaget af ham." — „Send hellere mig," bad Horra sagte: „at jeg kan see, hvorledes det staaer til derinde." — Men imidlertid havde Majoren alt faaet Brevet og var pilsnart forsvunden i Taagen. De maatte vente meget længe, og Fodfolket kom ikke endnu: fra Fæstningen kom heller intet Svar. Langt om længe hørtes Hestetramp. Majoren kom galopperende med en Adjutant, der undskyldte Commandanten med Sygdom og tilbød, at føre Ryttterne ind i Fæstningen.

Nu blev Frederik dog betænkelig og yttrede: han vilde først oppebie sit Infanterie, der kunde ventes hvert Øieblik. Det syntes at undre Adjutanten. Men Majoren drog Frederik tilside og sagde: „Vel troer jeg ikke, vi bør betænke os paa, at drage ind i Fæstningen, men frygter Eders kongelige Høihed alligevel, vil jeg lade et Telt bringe herud, at I ei skal behøve at kampere under aaben Himmel i denne usunde

Taage." Disse Ord virkede, hvad de skulde. Selv den svageste Frygt for, at man kunde tiltroe ham Frygt, var den ærgierrige Yngling utaalelig, og strax raabte han i Herretone: „En anden Gang vælge I Eders Udtryk bedre, Major! og følger mig nu ind i Fæstningen. Infanteriet bliver mig for længe borte, til at jeg kan oppebie det." — „Saa kommandeer idetmindste mig i Eders Suite!" brummede den kæmpestore Lieutenant ham i Øret: „og overlad mig Valget af mine Folk!" — Alt vilde Frederik ogsaa forsmaae dette Vink; men en fordægtig Hvisken, han samme Øieblik troede at bemærke mellem Majoren og Adjutanten, bevægede ham til, at give den forlangte Ordre, og Horra udvalgte tolv Ryttere, med hvilke han sluttede sig tæt til Kronprindsen. En Trettende, med hvem han hemmeligt havde talt, blev, da Toget bevægede sig frem, tilbage, for at fastspænde sin Sadelgiord, hvorefter han pludseligt svang sig paa Hesten og med slap Tøile galopperede tilbage samme Vei de vare komne.

„Deserteur!" skreg Majoren rasende, affyrede sin Pistol efter ham, men feilede. — „Med Forlov, Herr Oberst-Vagtmester," sagde Kæmpen i dybeste Bas: „Exekution uden Dom er mod Krigsartiklerne. Jeg havde sendt Manden tilbage, for at hente min Kappe, som jeg havde tabt underveis." — „Det er den anden Ubesindighed idag, Major!" sagde Frederik vredt, oprørt ved den vilde Mordlyst, dog uden at ahne noget Ondt: „Giv Adjutanten Eders Kaarde!" — Stum adlød Majoren, og nu rede de ind ad Fæstningsporten. Horra meente, det gienlød her, som

om de rede over Grave. Da nu de store Portfløie pibende sloge i efter dem, og de tunge Jernlaase raslede til med deres Kiæder, da blev pludseligt Frederiks Ahnelse, at det ei var sikkert her, til Overbeviisning. Han bød derfor en Afdeling af sine Ryttere blive holdende ved denne Port, og red, ledsaget af de Øvrige, op for Commandanturet. Her lod han dem holde opstillede, og steg med sit Følge op til Commandanten, der sund og munter kom ham imøde. I Gemakket befandt sig endnu tre Officerer med høist tvetydige Ansigter, hvilke Salidro forestillede Prindsen som Oberst Imperiali og Majorerne Lucioni og Ornani, og da Frederik saae sig rundt omkring, og tillige i Adjutantens og den kaardeløse Majors Miner bemærkede et trædsk triumpherende Smiil, da blev det ham frygtelig klart, at han var forraadt og solgt og midt iblandt Fiender i truende Livsfare. Dog fattede hans kraftige Aand sig snart: i sin Faders Navn affordrede han med kongelig Værdighed de fire Herrer deres Kaarder og befalte Lieutenant Horra at modtage dem.

Da opsloge Arrestanterne en isandhed diævelsk Latter, og haanligt sagde Salidro: „For denne sinde maa nok Bladet vende sig, unge Herre; vær dog saa artig, at række mig Eders Kaarde!" — „Landsforræder!" skreg Frederik, dragende Sværdet, og sprang til Vinduet. Samme Øieblik fløi sex Klinger af deres Skeder og stormede løs paa ham. Han slog Vinduet ud, og kaldte sine Ryttere til Hielp; derpaa værgede han sig heltemodigt mod Overmagten, medens Risen greb Commandanten i Brystet og med ham nedslog Oberst Imperiali; derpaa sønderslog han med

et Spark den udenfra tillaasede Dør, raabte sine Folk hid, og nu først brugte han Sværdet, hvormed han meiede om sig som en Dødsens Engel. Imidlertid trængte Rytterne, fægtende med en Hob Hellebarderer, tilligemed disse ind i Gemakket, der nu blev til en Valplads, lig Pladsen nedenfor, hvor der blandt selve Frederiks Eskadroner opstod et lignende Myrderie. De troe Corsikanere blandt dem vilde ile deres Kronprinds til Hielp, de Sammensvorne vilde hindre det, og saaledes raste Fægtningen oven- og nedentil med lige Forbittrelse, indtil der fra Porten lød Skud og Skrig, og det forsinkede Infanterie rykkede frem i Stormskridt, anført af den trettende Ryttet og ledsaget af de trofaste Svende, der havde bevogtet Porten.

Nu var Kampen afgiort for det kongelige Partie. Den forræderske Major og Adjutanten vare faldne; Salidro, Imperiali, Lucioni og Ornani, der vare haardt saarede, men dog, til deres Forfærdelse, ikke døde, bleve sluttede i Lænker, men dyrt var Seieren kiøbt. — Den blege Frederik var, udmattet af et Hug over Panden, sunken hen over sine Ryttere, der alle vare faldne i hans Forsvar, og betragtede med veemodige Blikke den tro Kæmpe, som, blødende af dybe Hædersvunder, med sin sidste Kraft slæbte sig hen til sin Herres Fødder. „Jeg dør en ærlig Soldaterdød! stønnede Horra: derfor har jeg Eder at takke, min Prinds; thi dør jeg gladelig for Eders Frelse, og nu først ere vi qvit.“ Derpaa skød han Hatten ned i Øinene, strakte de svære Lemmer langt ud, og var ikke mere. Men den stolte Yngling rødmede ei ved, for Alles Øine at bøie sig ned over den

fordums Roverhovedsmand, kysse hans blodige Pande og med Taarer i Øinene klage: „Jeg har tabt min troeste Ven!"

Horra's Liig var, fulgt af Kronprindsen, bleven stædt til Hvile paa Fæstningens Hovedvold med Major-Honneurs. Forrædernes Papirer vare undersøgte. De leverede de klareste Beviser for, at en stærkbemandet genuesisk Galei Dagen efter skulde løbet ind i Porto Vecchios Havn, indbuden af de Sammensvorne. Denne havde virkelig ogsaa indfundet sig til den bestemte Tid, men havde, ilde modtaget af Havnebatterierne, strax igien maattet søge rum Søe.

Af Mandskabets Officerer havde Frederik udvalgt en Krigsret, i hvis Overværelse han aabnede den faderlige Instrux. I frygtelig Korthed bød den, at de fire Conspiranter skulde skydes en Time efter at de vare overbeviste om Forræderiet. „O, min Gud!" raabte Ynglingen, smertelig rystet: „jeg har sandelig ikke vægret mig ved, i aaben Kamp at give Døden, ligesom jeg ogsaa selv var beredt at modtage den; men mit Hierte oprøres ved, at jeg skal lade værgeløse Fanger myrde!"

„I har endnu et Hierte?! saa frasiger Eder Thronfølgen!" raabte den lystige Fætter, der, uden Kaarde, ledsaget af Capitain Giabicomi, dandsede ind i Gemakket. — „Hvad? hvor kommer I til Porto Vecchio, Fætter?" spurgte Frederik forundret. — „En allernaadigst Specialbefaling fra Hans mu-

hamedanske Majestæt bringer mig hid!" svarte Trevoux med frøk Spot, og Frederik, der frygtede, han skulde sige noget endnu værre, lod Krigsretten gaae med Ordre til, inden en Time at samles igien, for at dømme Forbryderne. Derpaa spurgte han ærgerlig, hvad Fætteren vilde. — „Hvad jeg vil? Jeg vil slet Intet, jeg vilde heller ikke hid paa nogen Maade, men denne Herre har nødt mig til, at gaae frivillig med. Min durchlauchtige Onkel vil, at jeg, paa min Sundheds Vegne, under Eders Opsigt skal bruge et Svluft-Bad i Porto Vecchio paa ubestemt Tid, og da han sagtens har anseet mig for en stivnakket Patient, har han ladet mig eskortere ved vor Ven Giabicomi." — „I er altsaa Arrestant? Hvorfor?" — Ak, hvad er det værdt at tale meget om. Lad mig for Alting give et Par Flasker Viin. For faaer I ikke et Ord at vide. Min Hals er bleven gandske tør af det lange Parforceridt."

Frederik vinkede, og efterat Prindsen af Blodet havde tømt nogle Glas, begyndte han gandske lystig: „I vil erindre, at I, da vi sidst skiltes ad, talte om at drikke efter opfyldt Pligt. Jeg tænkte, at drikke er ustridigen Hovedsagen, før eller efter — det gielder ligemeget. Jeg drak altsaa endnu en Smule, hvormeget: veed jeg selv ikke; men jeg blev kordial. Da melder mig min Lieutenant, at mit Compagnie staaer til Befaling, og samme Øieblik faaer jeg en Billet fra min Onkel, hvori den gode Mand skal have skrevet: Minister Paoli var retfærdiggiort; jeg skulde altsaa ikke arrestere ham, men blot Aitelli. Nu, vor Herre maa bedst forstaae, om Kongen har skrevet slet,

eller jeg har læst slet, nok er det, jeg forvexlede i min Forvirrelse begge Navnene, arresterede med uendelig Bravour den gamle Paoli, hvormeget han end satte sig paa Bagbenene; imidlertid løber Aitelli over til Genueserne i Bastia. Kongen lader mig komme, den arresterede Excellents ogsaa. Der forefaldt en fatal Scene. Excellentsen paastod Satisfaction, og saa tilraadte Kongen mig Soluftkuren her paa Stedet."

„Deri kan jeg ikke fortænke min Fader!" raabte Frederik leende. — „Det skete overhovedet blot, for at stille Grev Paoli tilfreds, sagde Giabicomi: Kongen har befalet mig, i Porto Vecchio at give Eders kongelige Høihed Eders Kaarde tilbage. I behager blot, at gjøre Kronprindsen Selskab her i nogle Dage, og derpaa at vende tilbage til Hoffet med ham." — Han lagde Kaarden paa Bordet og gik. Men Trevoux sagde leende: „Det kalder jeg en maneerlig Justits, der tager glasserede Handsker paa, naar den engang nødtvungen maa tage fat fat paa en Synder af Blodet!" — „Hos mig havde I ikke sluppet saa let!" sagde Frederik, og spurgte om Nyt. — „Det er ikke synderlig opbyggeligt. Det staaer heel daarligt med os. Genueserne have giort grove Udfald fra alle Kanter, og at vi have faaet varme Prygl, er notorisk. Kongen har ingen Penge til Soldaternes Lønning. Mine 30,000 Louisneuf ere allerede ude; Hasfan begynder at blive brutal, og Olympia har ogsaa bragt sin Brudeskat i Sikkerhed." — „Olympia er borte?" spurgte Frederik bestyrtet. — „Ja, min Engel! Men hvorhen? det skal vor Herre vide. Nogle mene, hun er i Bastia, og diverterer sig ret vel." — „Hvad

kan have bevæget hende til dette Skridt?" — „Ja, det er min fataleste Nyhed. Generalforsamlingen var meget stormende. Notablerne vare utaalmodige over Udeblivelsen af den fremmede, saalænge lovede Hielp. De knurrede over de europæiske Magters Uhøflighed, der endnu ikke ville gratulere Onkel til hans Thronbestigelse. Der ere faldne knubbede Ord, og den gode Onkel har maattet bequemme sig til, i al Stilhed at love Abdikation, hvis ikke Hielpetropperne komme inden November." — „Forfærdeligt!" raabte Frederik. — „Ja vist!" svarte Fætteren; men, sandt at sige, forekommer I mig idag saa kiedelig, som nogen Tydsker kan være. Hvad har I da egentlig at ærgre Jer over? Eders Vunde eller Sagernes uheldige Stilling, eller Olympias Flugt?" — „Mindst det Sidste!" svarte Frederik med Varme: „Min Brud er jeg vis nok paa. Hun er, uden Beskiermer, undvegen den truende Fare, men svige mig kan hun aldrig. Hun er knyttet til mig ved Naturens og Ærens hellige Baand, og har forsikkret, at ville opløfte mig til sig, var jeg end Hyrde født." — „Nu, med slige qvindelige Talemaader maa I ikke tage det saa meget nøie, spottede Fætteren: Saaledes maatte hun tale til Kronprindsen, for at giøre Mandens Forfængelighed en Compliment. Men — I har noget Andet i Hovedet, thi saa jammerfuld har I aldrig siddet der. Siig mig: hvad feiler Eder? Maaskee kan jeg hielpe."

Da tog Frederik Uhret frem, lagde det paa Bordet og sagde: Inden en halv Time maa jeg lade fire Officerer skyde. Uskyldige ere de vel ikke. De have

villet forraade Porto Vecchio til Genueserne og fange eller myrde mig. Min brave Horras Død og denne Vunde har jeg dem at takke for, men —

„Men dog generer det Jer, at sende dem ind i den anden Verden?" spurgte Trevoux med skraldende Latter, grublede lidt, sprang derpaa op og spændte sin Kaarde om: „Velan — sagde han: I er blesseret, I er selv Partie i Sagen, kan altsaa ikke være Dommer. Men jeg, næst Eder den Første i Kongeriget, befinder mig her, og maa see til, at Intet skeer, som kunde stride mod Tieneften og Kongens Ære. Jeg affordrer Eder altsaa Akterne, for i Eders Sted at præsidere i Krigsretten, og skal aflægge Hans Majestæt Kongen umiddelbar Rapport."

Tvivlsom saae Frederik paa Sophisten; hans Hoved blev tungt. De mange Affecter, Trevoux's Nyheder havde vakt i ham, havde virket paa hans Vunde: han sank i Afmagt. Fætteren bemægtigede sig Akterne, lod Frederik bringe tilsengs, præsiderede med usigelig Værdighed i Krigsretten, brød med megen Anstand Staven over de Anklagede, hvis Brøde var soleklar og slet ikke nægtedes af dem, og da Frederik igien kom til sig selv, knaldede alt den første Musketsalve fra Volden, og Besætningen skreg jublende op mod Frederiks Vinduer: „Saa maae alle Forrædere døe! Høit leve Kong Theodor og Prinds Federigo!"

Henrettelsen havde, hvor retfærdig den end var, bragt hele Corsika i Gjæring, thi Forræderne tilhørte mægtige Familier, der anvendte Alt, for at hævne Frændernes Død. Det politiske Schisma paa Øen naaede sin høieste Spidse. Da Frederik paa Theodors Befaling med den neppe lægte Vunde kom i Leiren for Bastia, for at kommandere Blokadekorpset, fandt han allerede Hæren stærkt indsmeltet, og endnu deserterede Corsikanerne hver Dag i Hobetal, da deres Lønning udeblev. Fra Plateformen af det faste Taarn, hvori han havde opslaaet sit Hovedqvarteer, skuede han med mørke Blikke paa sin lille Hær og paa Bastias trodsende Mure. Da kom Oberstlieutenant Castagnetta, der førte Blokadekorpset under ham, bandende op ad Trappen, og meldte rasende, atter var et heelt Compagnie løben sin Vei med Pik og Pak. „Vi have neppe 300 Mand tilbage! raabte han vild: vare Genueserne ikke Cujoner, da havde de forlængst giort et Udfald." — „Det er ret ilde, svarte Frederik: men uden min Faders Befaling tør jeg ikke ophæve Blokaden. Tag derfor god Bedækning med, Oberstlieutenant, og hent os fra Nebbio Succurs, eller Ordre til Afmarsch." — „Saa tillad, sagde Castagnetta, at jeg anbefaler min Hustru og mit Barn, der af trofast Kiærligbed have fulgt mig hid, til Eders Varetægt og Naade!" — „De ere mig anbefalte!" svarte Frederik mildt, og kort efter saae han Oberstlieutenanten give sin Hustru og Datter Afskedskysset og saa marschere Sydvest paa med et Compagnie.

Nu lænede han sig atter paa Taarnets Tinde, og hans Tanker fløi over det fiendtlige Bastia og over

Tyrrhener-Havet til Livorno, hvor, som han haabede, end et trofast Hjerte slog for ham. Olympia! sukkede han, og bebreidede sig selv, at der til Længslen efter den smme Hertuginde knyttede sig en Erindring om den grædende Zigeunerms, og at han, prøvende sit Hjerte, fandt Erindringen varmere end Længslen.

Musketskud, Mordskrig og Trommelarm vakte Ynglingen ublidt af hans Nattero. Han sprang op paa Plateformen, og saae i Dæmringen Taarnet omringet af et stærkt Corps Genuesere, som underrettede om Castagnettas Afmarsch og Blokadekorpsets Svaghed, ei længere havde villet blive Udfaldet skyldige. Med tunge Sorger i det stolte, blege Ansigt og sit grædende Barn ved Haanden, kom Julie, Castagnettas Gemalinde, op til Frederik, og spurgte, hvad han tænkte at gjøre. — „Jeg vil holde mig, til der kommer Succurs, svarte han fast: eller begrave mig under dette Taarns Ruiner." — „I er værd, at anføre Corsikanere!" raabte den heltemodige Qvinde: „Ogsaa jeg haaber at vise Eder, at jeg fortiener at kaldes en Corsikanerinde og Castagnettas Hustru. Men for Alting besværger jeg Eder, ei at tænke paa min Sikkerhed, men handle, som om jeg ei var her. Gladelig kan jeg døe med mit Barn, naar det kommer an paa at vise vore genuesiske Bødler, hvad Corsikas Qvinder formaae."

Dybtbevæget trykte Frederik hendes Haand, tog den lille Claudia i sine Arme, og steg saa ned, for at ordne Taarnets Forsvar. Alt en Time havde den bistre Hævnlyst grebet an, den faste Fortvivlelse værget sig. Frederik stod igien paa Plateformen, og kom-

manderede tyve Skytter, hvis Kugler giorde lyst mellem de genuesiske Bataillioner. Bedende knælede Julia med sin Datter, da hørte pludseligt Ilden op, og sex Underofficerer kom, som Deputerede fra Besætningen, at melde: „Hidtil have vi kæmpet som Corsikanere. Af 100 Mand, der laae i Taarnet ere allerede 40 faldne. De Andre have ingen Lyst til, at lade sig slagte uden Nytte. Vi kan og vil ikke holde os længer, og vi fordre, I skulle overgive Taarnet paa Capitulation." Opmærksom havde Julia hørt til, og forlod nu, som greben af en stor Beslutning, Plateformen med sin Datter. Men Frederik sagde fattet: „Jeg forsvarer min Post, saalænge der er Aande i mig! I kunne svigte mig, hvis I hellere ville døe for genuesiske Bødlers Haand, end falde her som troe Frihedskæmper i glorværdig Strid."

Men Insurgenterne begyndte at sammenknytte et Par hvide Tørklæder, hvilke de vilde lade vaie fra Tinden som en Fredsfane, og alt vilde Frederik forsøge sin Klinge paa dem, da kom den lille Claudia op og skreg: „Jeg skal hilse fra Moder, hun sidder nede i Krudtkielderen med en brændende Lunte og vil sprænge Taarnet i Luften, hvis der ikke bliver skudt ud igien paa Øieblikket."

„Satan! skreg den Ene: jeg kiender hende." — Hun er istand til at holde Ord! raabte en Anden; halvtredsindstyve Centner Krudt er dernede! en Tredie. — Skytterne ladede paany. Underofficererne sønderrevе Fanen og løb ned til deres Folk, og da Besætningen, af Frygt for den nære, grædselige Død, hellere vilde giøre formeget end forlidet, forvandledes

hele Taarnet til et ildspyende Helvedsvælg, der nedstrakte Genueserne i Hundredtal. Men nu reiste Fiendene et Kastebatterie, de græske Brandkugler hvislede giennem Luften og Træværket i Taarnet fængede Ild, der ei stod til at dæmpe.

Da gik Frederik ned i Kiælderen til den skrækkelige Julia, som, med det sovende Barn paa sit Skiød og en brændende Lunte i sin Høire, sad ved et aabent Krudtfad, en frygtelig Norne. „Taarnet brænder! sagde sagde han: Jeg kan ikke holde mig længere. Jeg vil med Resten af Besætningen giøre et Udfald, for at slaae mig igiennem eller i det mindste fægtende at døe. Men hvorledes skal det gaae Eder, min ædle Frue? Kan jeg ei frelse Eder, da er min bedste Kraft forloren, thi jeg agter Eder som en hellig Martyrinde."

„Fald kun trøstig ud, Don Federigo!" svarte Julia rolig: „og vær ikke bange for mig. Jeg tør ei følge Eder, da jeg ikke kan medtage mit Barn; jeg bliver her, til min Mand kommer at redde eller hevne mig. Vil I giøre Noget for mig, da lad Stormerne tilraabe, at I forlader Taarnet, men at 50 Centner Krudt ligger i dets Kiælder, som Castagnettas Gemalinde har svoret at antænde, saasnart en fiendtlig Krigers betræder det. Genueserne kiende mig, og ville ikke tvivle om min Sandhruhed."

„Gud beskierme Eder!" raabte Frederik smerteligt, og styrtede ud af Mordergruben. Efterat have kastet sig i korsikansk Bondedragt, gav han Ordre til Udfald. Den Bekiendtgiørelse, han havde forudsendt, og det Ry, Castagnettas modige Gemalinde stod i hos Fien-

derne, kyfede alle Genuefere bort fra Taarnets Omkreds, og uhindret kunde Frederik marfchere ud med fin ftærkt indfmeltede Skare. Men neppe havde han fiernet fig paa Skudvidde, før Fiendens Overmagt ftyrtede mod den lille Skare. Forgiæves giorde Corfikanerne Underværker af Tapperhed. Styrken feirede over Retfærdigheden. Faa undkom, de Fleste faldt. Midt blandt Hines Liig fegnede Frederik, truffen af et Kolbeflag, bedøvet ned, og da han igien kom til fig felv, laae han bunden paa en Vogn, fom, omgiven af genuefifke Dragoner, raslede giennem Baftias Port. „Gud, hvor er Din Retfærdighed?" — ftønnede han og fank i Afmagt paany.

Hos den genuefifke Generalkommisfair Rivarola i Baftia var ftort Affemblee. Stolte Genueferinder, fmukke Damer fra Baftia og Livorno fadde, i deres Diamanters Glands, i den prægtige Sal, og opvartedes med koftbare Forfriftninger. Genuefifke Nobili, Officerer og Embedsmænd, trolofe Corfikanere, trængte fig om det yppigt befatte Skiænkebord. Alt levede herligt og i Glæde. Kun den mørke Rivarola gik, indhyllende fig faft i forten Kappe, ftille, langfomt, liig Mordet, op og ned i Salen, rugende over nye Planer til at fordærve den ulykkelige Ø.

Nu viste fig en ftraalende Sol, Feftens Dronning, Hertuginde Olympia Freskobaldi. Blodmandens Træk opklaredes, han fløi den fkiønne Qvinde imøde, hvem han, fom man i Baftia vilde vide, ikke hyldede

ubønhørt. Han førte hende til Salens Høisæde, satte sig ved hendes Side og de vexlede iløn mange søde Ord. Da traadte Major Morati ind og meldte i sin haardtsaarede Oberstis Navn, at hele Blokadekorpset, efter en lang og blodig Fægtning, var nedsablet, og at den Eneste, man blesseret havde fanget, lænkesluttet ventede sin Skiebne i Forgemakket.

„Gud være lovet! raabte de ædle Genueserinder: Altsaa blive vi dog Dronninger af Corsika en Stund endnu." — Men Rivarola vilde ikke dele denne Glæde, da han hørte, at denne Expedition havde kostet Republiken 500 Mand, og befalte bistert, den fangne Rebel skulde strax føres paa Torvet ved Fakkelskin, bindes til Pælen og ihielslaaes med Flintekolber." — „Giør os dog først den Fornøielse, at tage Misdæderen i Øiesyn!" bad Hertuginden ham spøgende: „Et glubende Dyr i Bure er altid interessant." — Ude af Stand til, at afslaae en Bøn af denne Mund, gav Rivarola Majoren et Vink. Denne gik og bragte strax en smuk Yngling i Bondedragt, hvis Ansigt var ukiendeligt ved Blodstænk og et bredt Hovedbind. Trodsig stod han der, viklende sine Lænker om de sammensyngede Arme.

„Smuk er han med alt dette!" tilhviskede en Dame en Anden, der svarte: „En Anstand har han, som om han var den saakaldte Kronprinds, der skal have været Damerne saa farlig." — Men Olympia betragtede Ynglingen med kolde, ligegyldige Blikke, og sagde: „Jeg finder intet Udmærket ved denne Fange, men han synes mig endnu at være meget ung, og det

gior mig ondt, at man har misbrugt hans Uerfarenhed, idet man har forført ham til at deeltage i Oprøret mod den høie Republik; havde jeg ikke Grund til, at undvige enhver Forbindtlighed mod Eder, Generalkommissair, da vilde jeg bede Eder om hans Liv." — „Det er mig behageligt, svarte Riverola forlegen, at J ikke sætter mit Galanterie paa denne Prøve, thi jeg maatte afslaae denne Bøn, da det er min Grundsætning, ei at benaade nogen Rebel, der gribes med Vaaben i Hænderne." — „En Vægring endnu før jeg bad!" raabte Olympia fornærmet: „Nu bliver det mig en Æressag, og jeg maa paalægge Eder, at give Mennesket Pardon, hvis J sætter nogen Priis paa min Gunst."

Den lumske Genueser stred med sig selv; men da Olympia lagde sin Haand paa hans, og med hjertesmeltende Tone spurgte: „Betænker J Jer endnu, Rivarola?" da bød han dog, Fangen skulde bringes i Fængsel, indtil hans Dom blev fældet imorgen.

Fra det Øieblik, Olympia havde aabnet sine Læber, havde Corsikaneren staaet som naglet til Gulvet, med Haanden paa det saarede Hoved. Først da Majoren viste ham Døren, foer han sammen, pressede Haanden mod Brystet og vaklede ud med et smerteligt Suk.

„Det er meget besynderligt!" raabte Rivarola, hidvinkende Hannibal Luciani, en ædel Corsikaner, der først for kort siden var gaaet over til Genueserne, og hans Fætter, Capitain Franchi, og talte længe og

hemmeligt med dem i en Krog af Salen. Men langt fra holdt Olympia Øie med de Talende og sagde sagte: „Saa er han dog frelst for idag!"

Martret af sin Vundes Smerter, men endnu mere af Sielelidelser, laae den arme Frederik i sit Fængsel og ønskede sin Dødsmorgen frem. Da faldt en svag Lysstraale gjennem Vinduesgitteret, han hørte en Fiil gnave paa Jernstaverne, Gitteret faldt ned, og en Stemme hviskede: „Kom herop, jeg vil redde Jer!"

„Min Engels Røst!" svarte Frederik sagte, og klattrede, med Anstrengelse af sin sidste Kraft, op til det høie Vindue. Her ventede en Mand, som paa den Strikkestige, hvorpaa han selv var kommen op, bragte ham ned i den indre, tørre Fæstningsgrav. Her stod Døren aaben til en Minegang. Manden greb Frederiks Haand, trak ham med og Døren til efter sig, og rask vandrede de nu med hinanden gjennem den lange, snevre Gang. Langt om længe naaede de den frie Luft: her holdt en Rytter med en ledig Hest. „I er reddet!" sagde Ledsageren glad, omfavnende Ynglingen hierteligt.

„Det er Franchi's Røst!" raabte Denne overrasket. — „Der føler sig lykkelig ved, at maatte vove sit Liv, for at frelse Eder" — sagde Franchi, oversilende Frederiks Lænker: „Alt havde Rivarola fattet Mistanke om, at I maatte være den, I er. Næste

Morgen skulde skaffe ham Vished, og da var Eders Lod bleven skrækkelig."

Lænkerne faldt. Franchi kastede en Rytterkappe om Frederik, satte en genuesisk Dragonhielm paa hans Hoved, hialp ham tilhest og sagde: „Capo Corso er gandske vores; Nebbio har underkastet sig Republiken, og Eders Fader beleires af sine egne Tropper i Klosteret Monte Maggiore. See derfor til, at liste Eder sydlig langs med Kysten til Pellegrino. Paa Eders Ledsager kan I forlade Jer. Gud beskierme Eders Flugt!"

Franchi forsvandt i den underjordiske Gang, og Frederik travede med sin Følgesvend rask mod Syden. I den nye Friheds salige Følelse raabte han, ei agtende sine Vunders Smerte: „Guds Jord er dog skiøn, og overalt paa den boer gode Mennesker!"

Mange Uger havde Frederik ligget syg i Pellegrino, pleiet af en hæslig Qvinde og en ung Pige, der havde afnødt Pladskommandanten Tilladelse til, at opvarte den Syge. Ofte hørte han i sine vilde Phantasier Musik og Sang, og da Saarfeberen satte sig, forekom den syngende Stemme ham bekiendt. Ja, da engang i et lyst Øieblik en Pigeskikkelse treen for hans Leie, at række ham en kiølig Drik, raabte han paa eengang glad: Alma! Men Skikkelsen forsvandt, og han saae den ikke mere. Ogsaa den Gamle udeblev, da Patientens friske Ungdomskraft havde seiret. Ingen af dem Begge var meer at finde i Pellegrino.

Da Frederik førstegang forlod Stuen og paa Terrassen følede sig i den styrkende Søluft, følte han sig pludseligt omfavnet bagfra, og, vendende sig om, gienkiendte han sin vindige Fætter, som, endnu stedse den Gamle, lod Munden løbe: „Jeg frydes ved at see Eders Høihed igien, skiøndt noget bleg og smalkindet. I har imidlertid bedækket Eder med Hæder i det gamle Taarn, ogsaa seet Jer en Smule om i Bastia, hvor det dog ikke skal have behaget Eder saa synderlig. Os er det gaaet heel underligt. Den gode Onkel havde i Monte Maggiore en Æressag en gros med sine Undersaatter, der dog blev afgiort i Mindelighed. Og da der i Isola Rossa landede et Skib med Kanoner, Kugler, Krudt, kort: med et heelt Arsenal til ham; da der indløb friske Vexler fra Livorno: da strakte vi atter Hovederne tilveirs og Hæren blev sat paa en respektabel Fod, det vil sige: den fik nye Skoe. Vi sloge Genueserne tilbørligt ved Tilia gandske totaliter ved Isola Rossa. Corsikanerne forgude os paany, de skrige sig hæse: Viva il re nostro Theodoro il primo! og denne Herlighed varer sagtens en fiorten Dage, tør vi haabe. Vi ville altsaa smedde, mens Jernet er varmt, og have udskrevet en ny Generalforsamling til Surzenna, hvor det rimeligviis ei gaaer af uden en Smule Te Deum, Victoriaskyden og Folkefestivitet, og hvor Notablerne sikkert ville bede den gode Konge paa deres Knæe, fremdeles regiere dem saa lykkaligt som hidtildags. Til denne Fest skal jeg nu paa Eders Faders Vegne indbyde Eder, hvilket jeg hermed vil have giort paa det Zirligste."

Han aandede dybt og begyndte at lette ved en Flaske Capraria, han havde ladet bære efter sig. For førstegang smilte Frederik paany. Budskabet om de gientagne Seire over den ydre Fiende og den indre Tvedragt gav hans Aand den gamle Spændkraft tilbage, og vidunderligt virkede denne paa det svækkede Legeme. Rask sprang han op og gav Ordre til Afreisen.

Glæden, forenet med Bevægelsen i fri Luft, fuldendte Helbredelsen. En yndig Rødme blomstrede atter frem paa Kinderne, og da han udenfor Sursenna havde kastet sig i det store Ordenskommandeur-Kostüme, raabte selve den forfængelige Fætter: „Paa min Ære, I er deilig! I er vel endog smukkere end jeg, og det er meget! Saae Olympia Jer nu, maatte jeg frakiende hende al Smag, hvis hun ikke paa Stedet afskedigede sin magre Rivarola."

I sin Yndes Fylde traadte Frederik med sin Fætter ind i den store Forsamlingssal, nærmede sig med Værdighed sin Fader, knælede for ham. „Til mit Hierte, kiække Helt!" raabte Theodor, sluttende ham i Favn: „Corsika takker ved mig den naadige Gud, der har beskiermet Eder i saamange Farer og idag ført Jer tilbage i vor Favn. Dog sømmer det sig vel, at Kongen belønner, hvad Faderen med Tak erkiender. Tag derfor af min Haand Storkommandeurkorset af min adelige Frelses-Orden! Kommandeurkorset, Du hidtil har baaret med saamegen Hæder, tillader jeg Dig, at give den, der tykkes Dig det værdigst."

Da gjennemfløi Ynglingens Blikke den tætte Heltekreds og fæstedes omsider paa den gamle Castagnetta, som han nærmede sig rask, spørgende med bange Tvivl: „Lever Eders ædle Gemalinde endnu?" — „Gud være lovet, ja! min Prinds," svarte den gamle Krigeren, gladelig bevæget: „Faa Timer efterat I var fangen, kom jeg med Undsætning; de tykke Qvaderstene havde beskiermet Krudtkielderen mod Ilden, der endnu raste i de øverste Gemakker. Vel fandt jeg Hustru og Barn i dødelig Afmagt, men det lykkedes mig, at bringe Begge tillive igien og i Sikkerhed. Ogsaa det rige Krudtforraad — tilføiede han med krigersk Triumph — har jeg revet af Genuesernes Kløer!" — „Men Eders Gemalinde og Datter?" afbrød Frederik ham utaalmodig.

„Her ere Begge, min værdige Vaabenbroder!" raabte Donna Julie, som, med sin Claudia ved Haanden, nærmede sig ham glad: „og vi anse det for vort Livs lykkeligste Øieblik, endnu engang herneden at kunne bringe Jer vor Hylding!"

„Sieldne Handlinger, høiværdigste Stormester!" sagde Frederik, vendende sig til Kongen: „fordre, efter min Ansuelse, ogsaa Undtagelser fra den strenge Regel, der blot tillader, at optage Mænd i Ordenen. Denne ædle Kone har vovet sit og sin Datters Liv for at forsvare Taarnet, der var mig anbetroet, til det Yderste; hendes Beslutningsraskhed koster Republiken flere hundrede Soldater. I har tilladt mig, at give mit Kommandeurkors til den, jeg anseer værdigst; ei miskiender jeg Rogen af disse Helte, men denne ædle Frue, hos hvem Fædrelandskiærligheden var

stærkere end Kiønnet, end selve Moderens stærke Kiærlighed, tykkes mig den Værdigste."

Bifaldende nikkede Theodor, Frederik smykkede med sit Kors Heltindens Bryst, Giafferi raabte: Held vor Kronprinds! og hele Forsamlingen gientog med een Røst: Held vor Kronprinds!

Nu hviskede den tienstgiørende Kammerherre Kongen Noget i Øret. Med undrende Mine hørte denne til, forlod Salen, vendte efter en Tids Forløb tilbage og tilhviskede Frederik: „En Dame forlanger Jer i Tale, min Søn. I finder hende i den venstre Corridors første Kabinet, og I maa nu, med Hensyn paa hende, beslutte hvad I vil, mindes maa I dog, at en ærlig Ridder altid er galant mod Damerne, og at vi især ere hende meget forbundne." — „Ubegribeligt!" stammede Frederik, og ilte ahnende ind i det betegnede Gemak.

Her laae Olympia, som fordum i Livorno, lig Kiærlighedsgudinden, som venter Krigsguden, paa Sophaen, og rakte den Kommende sødtsmægtende sin varme Sneehaand. Men han drog ublidt sin tilbage og raabte heftigt: „Hvad, Hertuginde? Efter hvad der er skeet vover I Jer tilbage til det frie Corsika?"

Da loe den skiønne Sirene: „Nu, ifandhed! I er en sælsom Brudgom. Er det en Modtagelse efter lang Skilsmisse? Strax knæl ned og bed mig om Forladelse, thi før tager jeg Jer ei til Naade." — „I behager at spøge, Madonna!" svarte Ynglingen, oprørt ved denne Frækhed: „men min Stemning tillader mig ei, at gaae ind i Eders Spøg. For imidlertid at opfylde min Cavalleerpligt, byder jeg Eder

min Arm, at jeg kan lede Jer til Selskabet." — „Jeg troer virkelig, Mennesket mener det alvorligt! Naar saa er, Don Federigo, da forlader J ikke Gemakket her, før J har sagt mig, hvad J har imod mig." — „Saa glemmer J, Madonna, eller vil glemme, at jeg var saa lykkelig, i Bastia at see Jer i Rivarolas Selskab?" — „Nu ja, gandske rigtig! Jeg saae, kiendte ogsaa Eder, og var hidtil saa forfængelig at troe, at J fra den Tid af var mig lidt forbunden." — „I Bastia, i Rivarolas Selskab!" gientog Frederik tænderskiærende.

Nu ja!" raabte Olympia: „Min Mands Død havde indviklet mig i tusinde fortrædelige Sager. Nogle af mine Godser ligge endogsaa paa gennesisk Gebeet. Da maatte jeg vel aflægge et Besøg hos Republikens almægtige Generalkommissair, hvor fatalt det end var mig." — „Men den milde Tone og det Kiærlighedsblik, som ledsagede Eders Haandtryk og aftvang Tigeren Opsættelsen af hans Mordleeg?" spurgte Frederik, alt vaklende i sin Overbeviisning om Olympias Brøde.

„Grusomme!" hulkede hun: „Selve Offeret, jeg bragte Din Redning, regner Du mig til Forbrydelse! Nægter jeg, eller kan jeg for, at Rivarola tilbad mig? Skulde jeg lade Dig slæbe til Marterdøden? Gaae, Dit ædle, smukke Ansigt er en Larve! Du har aldrig elsket mig! Du kan ikke elske. Endnu i denne Time forlader jeg for evigt denne Øe, og Nonnesløret drage en uigiennemtrængelig Skilevæg imellem dette svage Hierte og dets hede Ønsker."

Stormende vilde hun forlade Gemakket. Men nu var det Frederik, der udstrakte sin Haand efter hendes. Modstræbende lod hun sig holde. Paa Knæ sank Kronprindsen og bad ydmygelig: „Tilgivelse, min Olympia!“ — Hun saae kun paa ham med halve Blikke, men for svag til at imodstaae det bedende Øie, faldt hun ham i fuld Elskovshede om Halsen og hvi-skede med Luersdme: „Ak, Federigo, hvor svage ere vi arme Qvinder!“

„Bravo!“ raabte Fætteren, der just treen ind i Kabinettet: „Det kalder jeg en priselig Gesvindighed. Hastig Vrede og hastig Forsoning. Jeg beklager, at jeg maa forstyrre denne Himmeltime; men mig und-skylde den ædle corsiske Ungdoms eenstemmige Ønske, at see Eder i Spidsen for Christenhæren ved den Mo-reska, den idag vil dandse til Kongens Ære.“

„Jeg kiender ikke denne Dands, indvendte Frederik ærgerlig: og Saarlægen har forbudt mig, at echauf-fere mig.“ — „O, saa forstyr dog ikke Ungdommens Glæde!“ bad Trevoux: „I skal jo, paa Kongeviis, blot repræsentere, ikke handle. I rider foran Chri-stenhæren og giver Tegn til Angreb. Det er jo intet Herkulesarbeide. Eders Costüme ligger færdigt alt. I vil tage Eder saa ridderligskiønt ud deri, at den hulde Hertuginde vilde blive dødelig forliebt i Jer, hvis hun ikke allerede var det.“

Saaledes sladdrende slæbte han Frederik afsted med sig. Men Olympia saae efter ham med et spot-tende Smiil, og da han var forsvunden, sagde hun haanligt: „Ha! Eders Sandselighed og Forfængelig-

hed er ubegrændset, Mænd, som man med en Taare, en Barmbevægelse, et Smigrerie kan bringe til at troe Alt, hvad Man vil!"

Dandsen var tilende. Da kom Capitain Giabicomi heel aandeløs hid, bringende Kongen fem tykke Paketter, der nys vare indløbne fra Porto Vecchio. Denne rev Omslagene af, giennemløb Indholdet med alvorsfulde Blikke, gik pludseligt i sit Kabinet, og hans Vink bød Miniſtrene følge efter.

Folket, som i Theodors Blikke troede at læse Kummer og Fortræd, ſtak Hovederne sammen; den almindelige Glæde ſtandsede, Mængden adſpredtes, og Trevoux galoppeerte hen til Frederik, som, holdende under Olympias Loge, lod ſig ſige meget Forbindtligt af hende om sit smukke Ridderkoſtume. „See, hvor de corſikanſke Veirhaner dreie ſig!" hviſkede han til Prindſen: „Vinden har vendt ſig nok engang; jeg troer, der vil reiſe ſig en gandſke paſſabel lille Storm."

I Theodors Kabinet ſtode begge Prindſer i Miniſtrenes Kreds. Med mørkt Alvor talte Kongen som følger:

„Den Succurs, jeg nu i flere Maaneder har ventet fra det faſte Land, er endnu ikke kommen. De Breve, jeg idag har faaet, give mig Mistanke om, at mine Conſuler bedrage mig, og jeg anſeer det for min Pligt, ſelv at hente den Hielp, jeg har lovet mit betrængte Rige. Eder, min elſkte Søn, udnævner jeg i min Fraværelſe til Vicekonge af Corſika; Eder,

min dyrebare Fætter, til hans Lieutenant. Under Eder kommandere Greverne Giafferi og Paoli paa hiin, Marchese Ornani paa denne Side af Biergene. Eders Instruction er denne: Ingen Fred med Genua, men Samdrægtighed indbyrdes! Resten overlader jeg Eders Mod og Klogskab. Og saa tage Jer Gud i sin naadige Varetægt, og give, at vi snart maae gienses med Glæde!"

Længe holdt Theodor Sønnen i Favn, derpaa trykte han ham fra sig og vinkede ham bort. — „Ak, Fader!" raabte Frederik, greben af mørke Ahnelser: „Mon vi gienses nogensinde? — og gives der end et Gienssyn for os herneden, vorder det da et frydeligt eller et qvalfuldt?"

Nystet fæstede Faderen sit Blik paa Sønnens angestblege Aasyn, dog fattede han sig, sagde med hemmelighedsfuld Høitidelighed: Astra regunt homines, sed regit astra Deus! *) og gientog Vinket.

Prindserne adlødte, og Trevoux sagde til Frederik: „Modtag Eders Pladsholders Lykønskning, Durchlauchtigste Vicemajestæt! Nu er J endog vorden en Qvasi-Konge; nu er J aldeles uimodstaaelig for Olympia, og klippefast kan J bygge paa hendes Troskab."

Det var først i Aaret 1738, da den beklagelsesværdige Vicekonge af Corsika sad i sit Klippeslot i Corte,

---

*) Stiernerne beherske Menneskene, men Gud beherster Stiernerne.

skuende ud over det blødende, rygende Land, som han maatte forsvare, uden at turde beherske det. Det stod ilde til paa den ulykkelige Ø. Uden Hvile raste Ødelæggelseskrigen mod Genua, der benaadede alle sine Mordere og Misdædere paa det Vilkaar, at de skulde aftvætte deres Synder i Corsikanernes Blod. Blandt Frihedskæmperne selv rystede Tvedragt sin Fakkel, og dens snigende Gift undergrov Nationens bedste Kræfter. Desuden var, som tidt tilforn, den frygteligste Ebbe indtraadt i de kongelige Kasser, de barbariske Subsidier vare forlængst udeblevne, og i mange Maaneder havde man Intet hørt fra Kongen.

Derfor sad den arme Frederik, Fortvivlelsen nær, ved Vinduet, da den lystige Trevoux stormede ind, kastende en ziirlig Billet i Fætterens Skiød. „Fra Olympia?" spurgte Frederik studsende, brød den, og var ude af sig selv, da han i tørre Ord læste Efterretningen om, at den dyrebare Brud, som vigtige Anliggender kaldte til Florents, havde villet spare sig og ham den mundtlige Afskeds Smerte.

„Hun er borte!" raabte han heftigt rystet. — „Ja, Eders Høihed! dermed har det sin fuldkomne Rigtighed. Jeg har selv løftet hende i Vognen, og er Vinden ret gunstig, kan hun alt imorgen ved denne Tid spise en Ret Fisk i Livorno." — „Qvindekiærlighed og Qvindetroskab!" skiar Ynglingen Tænder, og sønderrev Billetten.

„Jgior alt for tydske Prætensioner til velske Qvinder, min Skat!" sagde Trevoux, roligt tilstående: Der har nu Eders Forfængelighed fat sig i Hovedet, at Hertuginden blot elskede Manden i Jer, skiøndt

hun dog egentlig var skudt i Prindsen, og kun tog den smukke Yngling med som en behagelig Tilgift!" — „Tie, Skumler!" raabte Frederik, hvis forfængelige Hierte strax igien tog den Elskedes Partie: „hun har offret mig ei blot sit Guld, men sin Ære; hun kan ikke forraade mig, uden at tilintetgiøre sit bedre Selv."

„Hun har vovet sin Gunst og sine Dukater paa, engang at vorde Dronning af Corsika," svarte Fætteren koldt: „og da hun nu seer, at Spekulationen ikke vil lykkes, pikker hun af. Deri giør hun Ret, thi her er vort Regimente ude." — „I raser, Fætter!" sagde Frederik vredt: „endnu tilsægte sig vore Corsikanere nye Seire over det genuesiske Pak, og naar vi blot holde os til Kongen bringer den lovede Hielp —"

„Dermed har det Tid! afbrød ham Trevoux med Latter: Man vorder nok færdig med os her forinden. Jeg mærker vel, I veed slet Intet: Intet om Versailler-Traktaten, Frankrig har sluttet med Genua mod os; Intet om Boisseux's og Contades's Landing ved Bastia med et fransk Troppekorps.

Maalløs stirrede Frederik paa Ulykkespropheten, og raabte saa: „Umueligt! Vi have paa den meest rørende Maade foreslillet Kongen af Frankrig Alt, hvad Corsika i Aarhundreder har lidt af Genua, og tilbudet ham Lehnsherredømmet over os. Han kan ei ville bringe os tilbage under dette Kræmmerfolks skiændige Aag." — „Han kan og vil! paastod Trevoux: „En Konge af Frankrig tør ikke taale, at Undersaatter ville tilsægte sig Rettigheder mod deres Regenter, hvis han ei vil aabne sine egne allerunderda-

nigste Underſaatters Øine, hvilket let kunde lede til mangehaande Fataliteter." — „Saa ſende Tyrannen ſine Leieſvende hid til hæderløs Kamp!" raabte Frederik i ædel Vrede: „at deres urene Blod kan væde Friheds hellige Jord!" — „Talen er her om otte Bataillioner Kiernetropper!" ſagde Trevoux, og hoppede ud af Døren.

Der ſtod den ulykkelige Yngling, lige greben af den Elſkedes Utroſkab og Statens nære Fare, men ſnart ſeirede Sielens Elaſticitet, afkaſtende Ulykkens Blyvægt.

En Page ſendtes til Paoli og Giafferi, og Frederik udbredte et Kort over Corſika paa Arbeidsbordet, for med ſine Venner at aftale de nye Operationsplaner. Da han, for at faae Plads til Kortet, maatte ſkyde det faderlige Tolerantsedikt, Planerne til Oprettelſen af et Univerſitet, adſkillige Hoſpitaler, Waiſenhuſe og Invalideboliger, tilſide, ſukkede han: „Krigen er dog et grundondt Haandværk, der ei lader ſig forene med nogen Fredskonſt, eller lader Regenten Tid til, at lykkeliggiøre ſit Folk!

Den franſke Flaade var alt løben ind i Baſtias Havn, Boisſeux og Contades havde bragt Tropperne iland, og deres frygtelige Virkſomhed begyndte. Langſomt, men med mægtig Kraft trængte Forbundshæren frem. Endnu engang kaldte Giafferi og Paoli Folket til Vaaben ved et kraftigt Manifeſt, der ei forfeilede ſin Virkning. End engang ſammenſtrømmede

Corsikas Mænd, forsonede ved den almene Fare. Forgiæves! Fiendernes høiere Krigskonst og bedre Mandstugt seirede, og hvor ei Andet vilde hielpe, maatte lumpen Krigslist giøre Udslaget. Grev Boisseux iførte nemlig en Deel af sine Tropper den corsikanske Landsdragt, og denne List kostede mange Frihedsforfægtere Livet. Overvunden i flere Træfninger var Frederik med Resten af sin Hær trængt tilbage til det østlige Kystland, og forsvarte kun med Møie et smalt Strøg ved Havet. Spioner havde meldt ham, at Contades, der førte Commandoen i Boisseux's Sygdom, til et afgiørende Slag blot ventede friske Tropper, hvis Skib alt havde viist sig paa Dens Høide, og, søgende Raad uden at finde det, fortvivlende om Guds og Menneskers Hielp, vandrede han ved Havbredden. Mørket var brudt ind, uden at han, hensunken i sin Ulykke, havde mærket det.

Pludseligt skrækkede en sælsom Lyd ham op af mørke Drømme. Han foer sammen og fandt sig gandske ene, langt fra sin Leir. Det var en smuk Foraarsnat. Den underlige Lyd blev ved. Den klang ei som Stormens Hvin, ei som Ugleskrig, ei som Ulvehyl, ei som menneskelig Haanlatter; men den havde Noget af Alt, og var saa græsselig, at Frederiks Haar begyndte at reise sig. Dog, sin Sædvane tro, at gaae alle Betænkeligheder saameget dristigere imøde, som hans indre Menneske gruedes derfor, gik han med dragen Klinge efter Lyden.

Da saae han endelig blandt Strandklipperne et mørkerødt Skin, og kort efter ved en Ild, hvorved en Riedel kogte, tre knælende Qvindespøgelser, der istemte

den afskyelige Sang. Nu stode de op og gik langsomt om Ilden tre Gange, derpaa greb de hverandres Knokkelhænder, og begyndte en Kredsdands om Flammerne; saa knælte de paany, og uden Ophør tonte deres vilde Sang, og jo længere den tonte, desmere formørkedes Himlen; Stormen reiste sig og Søen begyndte at bruse.

Nu stod et af Uhyrerne op, rørende i Kiedelen med en Stav. En blaalig Flamme luede op af den og belyste den græsselige Troldqvinde, i hvem Frederik troede at gienkiende den gamle Wlaska, kun endnu rørere og fortere end sædvanligt. „Grøden er mør!" hvæste hun: „Lader os nu sætte den for Giæsterne!" Og med hylende Sang bar det gruelige Kloverblad Kiedelen hen paa Klippens Rand. Giæsseligt flagrede de iisgraae Haar, de pialtede Klæder i den begyndende Storm, og Frederik, der ei havde skiælvet i noget Slag, følte Angestens kolde Sved nedrisle af sin Pande.

„Ras, Storm!" skreg Wlaska, svingende Staven med vilde Fagter: „brøl Torden! tænd, knuus, dræb, du knittrende Lyn! slug, du fraadende Hav!"

„I den Høiestes Navn!" raabte Frederik nu, kraftigt skridende frem bag Klippen, som skiulte ham, og førende et Korshug med Klingen mod Qvinderne: „Hvad er det for en skiændig Troldom, I driver i min Faders Rige, I gale Qvinder?"

„Vee! der er Kronprindsen!" raabte den Ene; „Trolddommen er forstyrret!" den Anden, og hylende flygtede de bort. Kiedelen styrtede i Havet, der

skummede og bruste frygteligt; men Wlaska sprang i rasende Vrede ned til Ynglingen, betragtede ham vildt med de røde, rullende Øine, og skreg derpaa bistert: „Kunde jeg ikke nok tænke, det maatte være den dumme Kronprinds, der altid kommer for seent eller for tidligt, aldrig tilpas, og selv ikke veed, hvad han vil!" — „Hvad gior Du her, Wlaska?" spurgte Frederik vredt. — „En smuk Storm vilde jeg giøre Dig, Sønlille!" knurrede den Gamle: „en Storm, der skulde blæse lige til Frankrigs Kyster, og havde Du ikke forstyrret mig, saa vilde Havmenneskerne og Haierne og de andre Sødyr have bidt sig fast i ti tusind Franskmænd, inden tregange tre Timer. Men nu er det blot blevet et lumpent Veir, der ikke kan hielpe Dig Noget. Jeg har meent det godt med Dig; men Du troer, Du maa have Din kronprindselige Næse allevegne. Nu kan Du have det saa godt!"

„Mig til Bedste har Du altsaa drevet den diævelske Trolddom?" skreg Frederik endnu vredere giennem Uveiret, der hvert Øieblik blev frygteligere. — „Nu, for hvem ellers?" sagde Hexen mildt: „Jeg gad gierne giort Dig til Drot paa Corsika, min smukke Dreng, thi saa fioget Du end er, er Du dog den Bedste blandt Menneskepargadset, og min Alma kan aldrig glemme Dig, al den Flid hun end giør sig. Men nu kan jeg ikke giøre mere for Dig, thi Stormmageriet lykkes kun i Nymaane."

„Hør, Gamle!" raabte Frederik, gribende hende haardt ved Skulderen: „Jeg skylder Dig mit Liv fra Rhinen af, og Du har ogsaa paa Din Viis meent det ret godt med mig denneſinde, derfor vil jeg ikke dømme

Dig med Strenghed, men det sværger jeg Dig ved min Fyrstehæder: træffer jeg Dig endnu engang i Corsika paa slige Veie, lader jeg Dig brænde uden Naade som en leed Hex. Min Sag er god og trænger ei til Helvedkonster. Kan jeg ei seire med Gud, da vil jeg heller undergaae, end tage Hielp af Satan!"

„Du est en underlig Helgen," sagde Wlaska rort: „og alt bleven ret god ved den Trængsel, Du har lidt. Ved den store Isis, Du var vel værd, at vorde Konge, men just derfor vil Du aldrig vorde det!" Hun forsvandt i Stormnatten, der stedse blev fortere og vildere. Som om Elementerne virkelig lystrede Wlaskas Stav, hvislede Lynene, bragede Tordenen, Havet reiste sine Bølger høit mod Sky, og Angestskrig og Nødskud, som Vinden bar til Frederiks Øre fra den høie Søe, forkyndte ham, at flere Skibe hist kæmpede Dødsens Kamp med de oprørte Elementer.

Nu slog Lynet ned i et majestætisk Laurbærtræ, som stod ved Stranden. Taus og længe saae han derpaa. Da det omsider, fortæret af Luen, styrtede om, og tusind Funker sprudede op ved det tordnende Fald, raabte Frederik rystet: „Ja, jeg føler, at jeg daler. Saa være Du mit Billed, kongelige Træ! Lad mig staae stolt og fast, indtil jeg ligger under for Himlens høiere Magt!"

Morgenen bestraalte utallige Skibsvrag, med hvilke Havet, ligesom triumpherende, spøgte, og der-

paa haanligt kastede dem iland. Adskillige franske Transportskibe, der hidtil-havde modstaaet Stormen, strandede paa Corsikas Kyster. Desuden indløb det glade Budskab, at Boisseux var død. Da reiste Friheden sit Hoved paany. Frederiks Hær blev atter forstærket, og Contades tvungen til, at forandre Angrebet til Forsvar. Men det var Lykkens sidste, matte Solblik.

I Marts 1739 landede Marqvis Maillebois med 16 Bataillioner af de bedste franske Tropper. Denne General, der var vel øvet i Mordhaandværket en gros, raadslog med den trædske Rivarola, hvorlunde Corsika bedst kunde underkues. Begge fandt, at Frankrig og Genua hidtil kun havde leget med Øen, og at større Forholdsregler maatte gribes. Skiændende og brændende trængte han ind i Landets Hierte, lod alt Korn, alle Viinstokke, alle Olietræer afhugge, alle Fanger hænge uden Naade. Nødsel og Ødelæggelse vandrede i hans Spor. Frederiks Hær veeg — ret langsomt og modigt kæmpende, men dog veeg den, og Landet havde intet Valg; tænderskiærende maatte det atter bøie den blodige Nakke under Genuas Jernaag.

Langt mod Øens Sydkant var Frederik trængt tilbage og havde kastet sig ind i Ruinerne af Castellet Nanuccio, ikke langt fra Porto Vecchio, for, understøttet af Besætningen i denne Havneplads, for sidste Gang at byde Fienden Spidsen i aaben Feide.

I et gammelt Sovegemak blundede han i en urolig Søvn. Da følte han sig greben og rystet, og da han aabnede Øinene stod atter den gruelige Wlaska for ham, nu fortæret til et fuldkomment Skelet, holdende

en brændende Lampe i sin Haand. „Jeg kan ei slippe Dig, min Dreng," hvæste hun venligt, men med sælsomme, stirrende Blikke: „Jeg troer, Du maa have forgiort mig. Hør og læg vel paa Hierte, hvad jeg har at sige Dig: Det er ude med Dig, hvis Du forsmaaer min Hielp. Porto Vecchio er inat gaaet over til Fienden. Herfra ville Franskmændene ogsaa snart jage Dig bort; saa har Du kun Sorraco tilbage, hvor de heller ikke ville taale Dig ret længe. Kun eet Middel er endnu tilbage. I Statskielderen her ligger atten Sække, samlede af mig og mine Søstre med rastløs Flid paa Corsikas Bierge. Gifturten Padella er deri; det skrækkelige Toxikum, kogt af Taxgrene; den frygtelige Belladonni, hvis Lugt gior Folk rasende. Jeg selv er, ved at samle og tillave disse Giftarter, bleven gandske syg, men min gode Forstand har jeg, Gud være lovet, beholdt; ja, hvad jeg nu vilde sige, i Kielderen sover Døden for mange tusinde Siele. Fienderne staae to Miglier herfra ved Floden, hvoraf Mennesker og Heste drikke. Lad endnu i denne Nat Sækkene tømme i Vandet. I Krigen gielder Alt, det har Din Fiende lært Dig, og Din Sag er retfærdig. Imorgen og overmorgen holde Franskmændene Rastdag; de drikke sig ihiel i Helvedsuppen, og Du faaer Luft."

„Viig bort," raabte Frederik, springende op af Leiet og dragende sin Kaarde: „Du skal ei giøre nogen ærlig Mand til Giftblander!" Men Wlaska blæste sin Lampe ud, og som langt borte tonte den hæse Røst: „Dig velsigne den store Moder! Du er en

tosset Dreng, men med Dit Hierte vil Du selv som Tigger staae langt ophøiet over Pøbelverdenen!"

Næste Morgen stod Frederik ved den dødsvangre Borgkielder, som hans Corsikanere maatte tilkaste, da Trevoux, som sidst havde kommanderet i San Pellegrino, kom hidgalopperende paa skumhvid Ganger. „Hvad, Fætter? I har forladt Eders Fæstning?" spurgte Frederik stundende. — „Min Fæstning har udspyet mig!" raabte denne: „Vor Herlighed er til Ende. Nu gaaer det endogsaa ud over det kongelige Blod; med Vice-Majestæten kan det heller ikke vare længe." — „Men Eders Besætning?" raabte Frederik heftigt. „Har gandske høfligt erklæret mig, at den udbeder sig en fransk Commandant. Jeg vilde i Begyndelsen ikke troe det, dog befalede jeg at lade nogle af de Værste skyde; men da to Compagnier lagde an paa mig, maatte jeg respectere et saa vægtigt Beviis. Vi skiltes ad som de bedste Venner, og jeg er blot kommen hid, for af Eders kongelige Høihed foreløbigen at udbede mig Orlov paa ubestemt Tid." — „Saa vil I forlade vor gode Sag?" raabte Frederik vredt. — „Vor gode Sag har forladt os!" svarte Trevoux; „og paatrænge mig den vil jeg ei. Jeg har længe tænkt, det vilde tage en gal Ende med os, og nu har jeg faaet Troen i Hænderne. Genua kan ikke opgive Den. Genua er stærkest; jeg holder det altsaa for raadeligst, at giøre en retrograd Bevægelse, og er I klog, følger I snart efter. Det er

dog altid bedre, I tager fat paa Eders Jura igien, end at roe Jer ihiel paa en genuesisk Galei, hvis man af overmenneskelig Naade skaaner Jer for Galgen."

„Gaae og frels Eders usle Liv!" sagde Frederik, foragteligt vendende ham Ryggen: „Jeg bliver, som det sommer sig en Mand af Ære." — „Dimissionen er ikke altfor ziirlig! spøgede Trevoux: imidlertid vil jeg dog tage den for gyldig, og ønsker, snart at see Eders Høihed velbeholden paa det faste Land." Dermed vendte han sin Hest og galopperede bort, tilkastende Frederik et Kys.

Men Denne nærmede sig en Officeer fra Sorraco, der bragte ham Efterretningen om hans Faders pludselige Ankomst, og Ordre til, strax at komme did med sine Skarer. Rystet af den overraskende Nyhed, besjelet af nye Forhaabninger, jog Frederik strax derhen, befalende sine Officerer, at følge ham med Tropperne.

I Gouvernements-Bygningen i Sorraco fandt han Kongen. Men hans Blik var ikke frydeligt. Klædt som Dominikaner, med tunge Sorger og en fortvivlende Bestemthed i det blege, hentærede Ansigt, traadte Faderen ham imøde, og hans eneste Følgesvende, den gule Hassan og et listigt Jødeansigt, fyldte Frederiks Hierte med smertelig Harme. „Ingen af os er det siden vor Skilsmisse gaaet altfor vel!" sagde Theodor, fremtvingende et sørgeligt Smiil: „I har giort meer end Eders Pligt!" vedblev han, da Frederik vilde undskylde sin Ustierne.

„I bringer os Hielp?" afbrød Frederik ham hastigt, og Theodor svarte: „Høist betydelig; men dog, som jeg finder Sagerne her, ikke tilstrækkelig." Her

faldt hans Blik paa Jøden, der med ængsteligt, nysgierrigt Aasyn ligesom snappede Ordene af hans Mund. Han gav Hassan et Vink, at gaae bort med ham, og vedblev derpaa: „Jeg er landet med adskillige Skibsladninger Kanoner og anden Krigsmunition, der er leveret paa Kredit af amsterdamske Jøder, som jeg til Giengield har maattet give Bomoliemonopolet i Corsika. Skurken, Du har seet, er Superkargo over Ladningerne, og skal her af mig modtage 100,000 Dukater. Har Du saameget i Din Kasse?"

Benægtende løftede Frederik paa Skuldrene, og udenfor reiste sig en heftig Ordvexling, hvori man tydeligt skielnede Jødens vrede Veeskrig. En Stund efter styrtede Hassan ind med et af Ondskab gandske mørknet Aasyn, og talte længe med Theodor i hiist Tone. Denne foer rasende op ved hvad han hørte, men syntes dog ikke at ville tilstæde Noget, som Hassan forlangte. Men stedse heftigere stormede denne ind paa ham, indtil Kongen samtykkende nikkede med Hovedet. Rask, med mordfunklende Øie, styrtede nu Tuneseren ud.

„Det staaer slet med denne Sag!" sagde Theodor, som beskæmmet, til Sønnen. „Jøden, som maatte ahne Sandheden, og som Angesten for hans Guld gav Mod, begyndte alt at trodse og at knurre, og jeg maatte befrygte, at hvad han paa uforskammet Viis udskreg om den amsterdamske Handel skulde komme mine Folk for Øre, hvis Troskab allerede vakler. Derfor har jeg seet mig tvungen til, at følge Hassans Raad." — „For Himlens Skyld, Fader! hvad Raad kan den Diævel have givet Eder?" spurgte Fre-

derik, fryglende det Værste, vridende sine Hænder. — „Den lede Skrighals maa gjøres taus for evig!" sagde Theodor, tvingende sin vaklende Tone til Fasthed. — „Nei, min dyrebare Fader!" skreg Ynglingen, omfavnende hans Knæe: „Er Eders Ære, er Eders Søn Jer endnu kiær, da øv ei denne Rædselsgierning. I bringer derved Forbandelse over vor rene Sag!" — „Corsikas Frihed og et Jødeliv!" sagde Theodor, med Foragt betonende det sidste Ord. „Her er ei Talen blot om et Menneskeliv!" blev Frederik ved: „Jeg har i Eders Slag dræbt 57 Fiender med egen Haand, Tusinder ligge ihielslagne paa mit Bud; men denn Mand bør I ei myrde. Ham førte Pligten hid. Han paastaaer blot sin Ret, Opfyldelsen af Eders kongelige Ord. Derfor kan I ikke give Ordre til hans Død, uden at vorde slettere end den sletteste af Genuas Bødler, uden at dræbe Eders bedre Jeg." — Rystet saae Theodor paa den ædle Søn, og sagde bevæget: „Bring Hassan Contra-Ordren, min vakkre Frederik!"

Denne fløi ud af Gemakket til Fængselet, hvori den ulykkelige Israelit foreløbigen var bleven slæbt: „Superkargoen har Pardon!" tilskreg han Hassan, der mødte ham med begge Tuneserne i Fængselsdøren. „For sildig, Eders Høihed!" svarte Hassan, pegende ind i Fængselet med et Haansmiil: Jøden laae qvalt paa Jorden.

Nu var Frederik ei mere Herre over sit Raserie. Han rev Dolken af den haantleende Riddings eget Belte, og med det Udraab: „Satan! Du skal ingen Sjæl forføre mere!" borede han Staalet i hans Bryst

og kastede Bødlens Liig paa Offerets. — „Rasende, hvad har Du giort?“ raabte Theodor, der var ilet efter ham: „den eneste, den sidste Mulighed, at frelse Corsika, har Dit Raserie tilintetgiort. Du har myrdet min Bundsforvandtes Yndling, og derved forvandlet min troeste Ven til min argeste Fiende. Flye, før min Vrede naaer Dig, før jeg raser mod mit eget Blod, og aldrig see mit Øie Dig igien.“

Da trykte Frederik, trøstløs i sin barnlige Smerte, men lidet agtende Kongens Vrede, den Rasende til sit Hierte og sagde: „Evigt Farvel, min ulykkelige Fader! Ei formaaer jeg længere at være Vidne til, hvorledes dette skiønne Guddomsbilled lemlæstes af Barbarers Haand. Gud bedre Eder og udslette Eders Blodskyld, at vi engang gladelig kunne favnes efter Døden!“ Med disse Ord styrtede han ud, og, stirrende paa Ligene, sønderreven af Angers og Selvforagts Slangetand, skreg Theodor fortvivlende: „Nu er Alting forloren!“

Alting var forloren. Et Forsøg, Kongen giorde paa, at gienerobre Porto Vecchio, mislykkedes aldeles. Omgiven af Forrædere, flyede han for stedse Corsikas Strande, og Rygtet om, at han var fængslet i Neapel, bevirkede ogsaa snart Sorracos Fald.

Rastløs streifede Frederik imidlertid, som en banlyst Aand, om blandt Corsikas Bierge. Snart samledes om ham en Hob af de nidkiæreste Patrioter, og da der, siden Giafferi og Paoli havde forladt Øen,

ei mere existerede nogen corsisk Hær, maatte man indskrænke sig til en Biergkrig. Lig en Romade, drog Corsikas Kronprinds om i de uveisomste Biergsvælg med sine Vaabenbrødre, der kaldte sig de sidste Corsikanere. Om Dagen sloges de som Løver, om Natten slumrede de i Skovens Huler, og snart blev Livet dem Alle en utaalelig Byrde.

Da førte Forsynet Redning hid i selve Faren. Efter en gjennemsørget Nat laae Frederik for sin Hule; hans Kampvenner havde Jagten adspredt. Pludseligt lød Vaabengny, Frederik sprang op og spændte Bøssen; da fremtraadte en fransk Officeer, som, viftende med et hvidt Klæde, skreg af alle Kræfter: „Holdt, Kammerat! jeg kommer at parlementere!" — Frederik saae noiere til, gned sine Øine og raabte heftigt: „Hvad, Fætter! er det Eder?"

„I egen, om end ikke meer i høistegen Person, min gode Fætter!" raabte denne, omfavnende ham hierteligt: „Man maa tiene Jer imod Eders Villie, ellers gaaer I tilgrunde i Eders saakaldte Consequents." — „Hvor kommer I i denne Kiole?" spurgte Frederik mørk, mønstrende den franske Capitainsuniform, som prydede Fætteren.

„Hvad er her at spørge om!" svarte denne: „Jeg havde trukket den Kiole af en Stund, for at reise til Corsika paa Maskerade. Fortræffeligt har jeg hævdet min antagne Charakteer: jeg har drukket, fægtet og spillet som en Prinds af Blodet; derpaa pudsede Genua Lysene ud, Legen var tilende, og jeg har igien iført mig min gamle Kiole, hvilket nu er mig dobbelt kiært, da det sætter mig istand til, at gribe min gode

Fætter under Armene." — „Jeg er Jer forbunden for Eders gode Villie, Grev Trevoux!" sagde Frederik, trykkende ham tilbage: „men Eders Tilbud kan jeg ikke modtage, og beder Eder pakke Jer herfra paa Øieblikket." — „I er endnu stedse ualmindelig forbindtlig!" loe Capitainen: „men dertil ere vi og vore Lige saa vante. Jeg er nu engang rasende forpikket paa, at arbeide paa hele Corsikas Lykkalighed, og tør ei gisre nogen Undtagelse med Eder. Behag derfor at see Jer omkring og tag mod Capitulationen, jeg har afnødt den skrækkelige Maillebois, med samme Godmodighed, som jeg byder Eder den!"

Frederik saae sig om, og hans Leirplads var omringet af franske Grenaderer, der traadte frem af Skoven med fældte Bajonetter fra alle Sider. Endnu stedste rørtes Lysten i ham til at trodse selv den overlegneste Magt, og han lagde an paa Trevoux. Men denne, som kiendte sin Mand, sagde rolig: „Nu, det var et usselt Heltestykke, at snigmyrde den fiendtlige Parlamentair!"

Da satte Frederik Bøssen ved Foden, vendte Mundingen mod sit eget Bryst, og spurgte, idet han holdt Ladestokken mod Trykkeren, fastbestemt: „Lader Frankrig mig og mine Folk frit bortmarschere med Vaaben og Munition, og sikkert sætte over til Livorno?" — „Bevilger!" raabte Trevoux. Grenadererne satte Geværet ved Foden; Frederiks Venner, der efterhaands kom til, vare glade ved, at man tilstod dem, der alt mistvivlede om Livet, en saa hæderlig Capitulation. Trevoux lod et Bæger fylde med god Corsikaner, bød Fætteren det og sagde: „Drik Erindrin-

gen bort, og see ikke saa ærgerlig paa mig. Egentlig er det dog mig, der har pardoneret Eder." — „Nei, Greve!" svarte Frederik, alvorligt visende Bægeret tilbage: „Vel skylder jeg Eder Tak, ei for min, men for mine Venners Livsfrelse, men — tag mig det ikke ilde op — drikke med Jer kan jeg ikke mere!"

Orgelet klang, Klokkerne drønede, Røgelsen dampede, alle Alterkierter flammede i Livornos høie Domkirke, hvori Folket vrimlende trængte sig ind.

Udenfor Domkirken havde en Billedhandler opslaaet sin Krambod, og tilbød med frygteligt Skrig den gabende Hob: Deyen af Algier, Kongen af Frankrig, Dogen af Genua og Sommerkongen — for fem Soldi Stykket, over en Bank.

„Sommerkongen, hvem er det?" spurgte en ung, bleg Mand, hyllet i en simpel, graa Kappe, trædende nærmere med funklende Øie. — „Det er Theodor, saakaldet Baron von Neuhof!" svarte Kræmmeren: „Prætendent af Corsika, nu paa Flugten, og af sit korte Regimente, der kun varede en Sommer, kaldet Sommerkongen." — „Hund! tael med Agtelse om Corsikas retmæssige Regent!" skreg den unge Mand, og slog med nogle dygtige Nævehug Kræmmeren og hans Billedgallerie til Jorden.

Da oploftede Pøbelen sine Næver for begge Parter, og som nu Theodors Kroneret skulde afgiøres ved et ordentligt Slagsmaal, drev toskanske og franske Soldater Ven og Fiende fra hinanden med Kolbestød,

gjørende Plads for et prægtigt Vogntog, der i langsom Majestæt bevægede sig mod Kirken.

„Hvad Fest feires idag?" spurgte Graakappen sin Nabo. — „Et stormægtigt Bryllup!" svarte Denne: „Den underdeilige Hertuginde Frescobaldi formæler sig med den franske Generalissimus paa Corsika, Marqvis de Maillebois." — „Umuligt!" sagde Spørgeren tænderklapprende, og lænede sig op mod en Søile i Kirkens Forhal.

Nu holdt den første Vogn. I riig Generalsuniform, dekoreret med mange Ordener, sprang Marqvien ud, ridderlig-galant bydende den fortryllende Olympia sin Haand. Stolt vandrede Parret mod Kirken. — Da fik Graakappen Liv. Frem styrtede han, treen Hertuginden imøde, slog Kappen tilside og raabte: „Olympia!" — Ængsteligt saae Denne paa ham, og sank derpaa, bleg som et Voxbilled, i Brudgommens Arme. — „Gud være lovet, hun har dog en Samvittighed endnu!" skreg den blege Yngling: „hun var altsaa ingen Diævel, hun var kun en Qvinde!"

„Denne Uforskammenhed fortiener Straf!" raabte Maillebois, læggende Haanden paa Kaarden. — „En Vanvittig!" stammede Olympia, som Angesten hindrede i, at falde i fuldkommen Afmagt. — „Vanvittig?" raabte Ynglingen, trædende hende nærmere: „Endnu er jeg det ei; men vorde det kunde jeg, naar Du med Dine dyre Eder saa frækt har skuffet mig. See, Olympia! Dine Ønsker ere opfyldte: jeg er nedstyrtet fra min Høide, og Hyrden er lykkeligere

end jeg. Hold nu Ord, Du skiønne Slange, og løft mig op til Dig!"

„Det Menneskes Tale synes at have en dybtforborgen Betydning, Hertuginde!" sagde Maillebois studsende: „og Eders Forlegenhed beroliger mig just ikke synderligt." — Da raabte Olympia, som Frygt for Skiændsel tirrede til bister Vrede: „Nu kiender jeg den Elendige! det er den forrykte Sommerprinds af Corsika, der allerede hist i sin Vildelse indbildte sig, jeg var hans Brud, og hvis Forfølgelser jeg kun med Møie undgik." — Nu stirrede Ynglingen hende ind i det skiønne Ansigt, og da intet Spor af den fordums Kiærlighed, men kun den dybeste Foragt, mødte hans her, sank han, uden at tale et Ord, livløs til Jorden, og forbi ham skred den hulde Brud triumpherende ind i Kirken.

Nedtonende høit fra Orgelchoret hilste Sphærers Harmonier det majestætiske Par, der vandrede den lange Vei til Høialteret, som til en Kroning. Efter dem strømmede, blinkende af Juveler, Kors og Ordensstierner, den ædle Bryllupsskare. — Alt ventede Bispen ved Alteret i festlig Ornat, for at tilsammenføie, hvad intet Menneske skal adskille. Nu stode Brud og Brudgom hos ham, og alt aabnede hans Læberne — da hvæste pludseligt en hæs Stemme i Menneskevrimlen: „Det er hende!" og, borende sig Vei gjennem Trængslen med de spidse Albuer, med et Portrait og en Rosenkrands i Hænderne, styrtede et gnult,

pialtet Knokkelspøgelse mod Olympia. „Det er hende!" skreg Uhyret lende og grædende: „det er min kiære lille Datterdatter!" og hun rev Hertugindens Liliehænder mod Mund og Hierte. — Studsende saae de høie Giæster paa hverandre, og giennem Folket løb en sagte Mumlen.

„Har da dele Livornos Daarekiste sammensvoret sig mod mig paa min Glædesdag?" raabte Maillebois vredt, og greb efter den Gamle, for at kaste hende af Veien. Men hun klamrede sig fast ved den arme Olympia og skreg: „Daarekiste? Det taler det klare Hovmod af Din Brudgom, fordi jeg ikke er ham fornem nok til Svigermama og ikke har Bryllupsklæderne paa. Jeg kommer fra et smukt Slot med Gittervinduer, hvori man optager alle kloge Folk i Livorno, at de ei skulle gaae de Tossede i Veien ude paa Gaden. Dog er jeg ved min fulde Samling, hvorledes skulde jeg ellers, efter saa lang Tids Forløb, strax have gienkiendt mit Datterbarn?" — „Nu, paa min Ære, Hertuginde!" sagde Maillebois med bitter Haan til den angestfulde Brud: „Eders Venners og Frænders Kreds bliver stedse større, skiønt just ikke hæderligere." — „Gud forlade mig evindelig, hvis jeg kiender dette Spøgelse!" jamrede Olympia hendervridende.

„Kiender Du mig ikke? saa kiender jeg Dig alligevel, min Hierte!" sladdrede den Gamle væk med rullende Øine: „Min Datter Thermutis var for tyve Aar siden død i Barselseng i næste Skov. Hendes ugegamle Datterlil bar jeg paa min Ryg, da jeg bad om Almisse i en Villa. Den stolte Grevinde af Bri-

enne, som herskede her, traf jeg i Haven. Hun truede vredt, at lade mig pidske bort. Da besluttede jeg Hævn, dog uden Blod; thi jeg har altid været den gode Wlaska. Med Grevindens Patteglut gik Ammen i Haven. Hende tryllede jeg i dyb Søvn, tog Barnet fra hendes Bryst, viklede min Alma i det kostelige Svøb og lagde hende i Ammens Arme. Den lille Grevinde bar jeg til Horden, og lurede saa langt fra. Ammen vaagnede, og skiøndt hun ret betænkeligt saae paa min Alma, ahnede hun dog Intet, og havde hun end giort det, maatte hun dog tie, da Opdagelsen af Byttet vilde have kostet hende Livet. Nogle Dage sneg jeg mig om Villaen, for at lure paa, hvorledes det gik mit Datterbarn. Pludseligt fegnede Grevinden paa et haardt Sygeleie, og da Døden alt omflørede hendes Øine, lod hun den lille Alma bringe til sig, og velsignede Dig som sin Datter!"

„Madonna, vær mig naadig!" skreg Olympia fortvivlende, og med rædsom Kulde sagde Maillebois: „Hvis denne Dames Vanvid kan bevise ligesaa grundigt, som det fortæller sandsynligt, da kan jeg uden tvivl lykønske Eder til Eders respektable Bedstemoders Gienfyn." — „Skumlerie!" stammede Olympia med den sidste Kraft: „Af mine Fiender i Corsika er denne Qvinde bestukken til offentligen at beskæmme mig." — „Det er formeget!" hylte Zigeunerinden: „Jeg har meent det saa godt. Jeg er deserteret af mit skiønne Slot, da jeg saae Dig kiøre forbi, i Glands og Herlighed. Jeg tænkte strax, Du var den opstandne Thermutis selv. Der, see hendes Por-

trait! Din Fader har selv malet det. Han var en konstrig Maler, som, af Kiærlighed til hende, drog en Tidlang om med Horden."

„Familien bliver stedse større!" loe Maillebois krampagtigt: „Den gode Kone synes kaldet til, paa høist frydelig Viis at berigtige Eders Stamtræ." — „See kun ret paa Portraitet!" skreg den Gamle vildt: „og nægt saa, at Du ligner hende! Dog havde min Thermutis et fromt Hierte, men i Dit slaaer Hoffærdigheden sit Paafuglehiul. Du vil ikke kiende Din gode Bedstemoder, der har bragt Dig til stor Værdighed og Ære. Men jeg er det dog og bliver det, Dig til Trods for Din Brudgom og den hele Verden! Og skal Portraitet Intet gielde, saa maa den Rosenkrands tale, der hang om Grevebarnets Hals, da jeg stial det. Hun er i vore Skovleire blandt det vilde Folk opblomstret til en himmeldeilig Skabning, og stod hun nu i Dit Sted, da laae hun forlængst fuld af Kiærlighed og Tak ved mit Hierte. Derfor skal hun ogsaa blive min kiære Datterdatter, og Du —

En Afmagt afbrød den Forbandelse, der syntes at svæve paa den Gamles Læber, og hun sank livløs til Jorden. Rask nærmede Maillebois sig hende, rev Portraitet og Rosenkrandsen af hendes Haand, og betragtede begge Dele skarpt og længe, medens Opsynsmændene over den nære Daarekiste, der længe havde søgt den bortløbne Patientinde, nu fandt hende og slæbte hende ud af Kirken.

Nu havde Maillebois endt sin Undersøgelse, og sagde med skiærende Høflighed til Olympia: „I maa tilstaae, Madame, Liigheden mellem Eder og dette

Portrait er ret frappant, og paa Skuepengen, som hænger ved denne Rosenkrands, pranger Briennernes Vaaben. Et Bedrag er ikke tænkeligt her; thi Vanvid pleier ei at skuffe, men vel at forraade. I vil derfor selv finde det naturligt, om jeg indtil videre udsætter Ceremonien, hvortil jeg har uleiliget Jer hid."

Han forlod Kirken med en let Compliment. Pøbelens Mumlen blev til lydelig Haanlatter, der grusomt sønderrev den ulykkelige Bruds Hierte. Hviskende og skulderløftende snege Bryllupsgiæsterne sig bort, og Olympia segnede i sine Knæe og raabte op mod Himlen i bitter Klage: „Du straffer retfærdigt, men haardt!"

Da Bevidsthedens første Straale, efter mange Ugers Raserie, opdæmrede i Frederiks Siel, fandt han sig i en stor Sal, fuld af Sygesenge. Ved hans sad en Officeer og en Nonne. „Hvor er jeg?" spurgte han med mat Røst. „I Livornos Badehospital!" sagde Sygevogteren, der hialp ham at reise sig op. „Evige Forsyn!" raabte Ynglingen, seende mod Himlen: „Her laae fordum Faderen med sine høitflyvende Planer; her ligger nu Sønnen, og det stolte Æres-tempel er knust!"

Gud være lovet, sagde Officeren: han har igien sin fulde Forstand." — „Næst Gud har han denne fromme Novize fra Magdalenaklosteret at takke for

sin Helbredelse," sagde Sygevogteren: „Hun har giort Knæfald for Herr Biskoppen, og ikke ristet, før hun fik Dispensation til, at pleie det unge Menneske. Ufortrøden har hun vaaget hos ham Nat og Dag."

Med ængstelig Glæde stirrede Frederik paa Nonnen, og for at svække Indtrykkets Heftighed, greb Officeren hans Haand, spørgende: „Kiender I mig igien, Don Federigo?" — „Min Ven Giafferi!" svarte Dennne mildt: — „Og Du er Alma!" raabte han, pludseligt sættende sig op, til Nonnen, der ilsn fældte sine Glædestaarer.

„Stakkels Frederik!" hulkede hun, trykkende hans Haand til sin Barm. — „Du har endnu ikke udtalt det frygtelige Løvte?" spurgte han med flammende Blikke, og da hun stammede: „Nei!" sagde han til Giafferi: „Jeg føler, at denne Glæde maa dræbe eller helbrede mig snart; derfor besværger jeg Eder, ved Eders Indflydelse at udvirke, at en Præst strax forener mig med denne Engel. — „For Himlens Skyld!" raabte den yndige Pige, ligesom forfærdet over sit kiæreste, lønligste Ønskes uventet pludselige Opfyldelse. — „Betænker Du Dig?" spurgte han hende omt. — „Nei!" stammede hun, knælende ved hans Leie: „Eders i Liv og Død!"

„Det var formeget for det svage Legeme, men dør jeg nu, da dør jeg en salig Død." — Hans Øine luktes og han sank tilbage. Da han vaagnede, faldt hans første Blik paa de Elskede, der, tilligemed en Præst, stode ventende om hans Leie. Hans Haand holdt Hospitalslægen, der ved Pulsslaget erklærede

sig berettiget til, at tillade den vidunderlig-snart helbredte Patients Udgang af Stiftelsen.

„Vielsen først!" bad Frederik: „paa det Sted, hvor jeg har lidt og denne Engel pleiet mig, vil jeg see mig forenet med hende indtil Døden."

Guds Tiener forrettede sit Kald, og Giafferi førte det unge Par til hans gamle Qvarteer, til den ærlige Bondelli, som Græmmelsen over Fædrelandets Fald imidlertid havde giort til en sand Jammersskikkelse. Da han saae den blege Frederik, brast han i Graad og hulkede: „Skal vi saaledes gienfees, Eders kongelige Høihed?" — „Stille, gode Gamle!" sagde Frederik: „den Titel tilkommer mig ikke mere; jeg lod den blive i Corsika. Vil Du være Frederik Neuhofs gode Ven, skal det hierteligt glæde ham."

„Hvad er der bleven af Wlaska?" spurgte Frederik, da han igien var ene med Alma og Giafferi. — „Jeg saae hende ikke — svarte Bruden — efterat jeg havde tiltraadt mit Noviziat, før hun for syv Uger siden, paa Gouverneurens Befaling, som en Sindssvag bragtes i vort Kloster til bedre Pleie. Et hemmeligt Rygte var i Omløb, hun havde ved listigt Bedrag forvirret to mægtige Huse, og skulde derfor, saasnart hun var helbredt, af særdeles Naade blot indklædes. Dog kom hun alt til os som et halvt Liig. Hun syntes at have Meget paa sit Hierte. Mig kunde hun bringe til høi Værdighed, sagde hun, dog var det for min Siels Skyld bedre, hun tog Hemmeligheden med i Graven. Ogsaa Eder mindedes hun ofte; daglig bad hun for Jer og takkede Jer inderligen for, at Eders ædle, faste Ridderaand havde strækket hende

tilbage fra den onde Vei og ført hende til Bod og Bedring. Hvad hun dermed meente, vilde hun ikke tilstaae, men var hun virkelig saa stor en Synderinde, som hun kaldte sig selv, da har hun vist ved Bøn og Anger forsonet Himlen. Igaar have vi begravet hende."

„Lad nu de Døde hvile, sagde Giafferi: at vi kunne tale om Livet, som ligger os nær. Den corsikanske Friheds- og Kongedrøm er endt; med blødende Hierte have vi Begge løsrevet os fra den ulykkelige Ø, der fattes Kraft og Villie til at vorde fri. I har giort Eders ømme Sygevogterske til Baronesse af Neuhof, Don Federigo; men Eders vestphalske Baronie have Eders Faders Frænder og Creditorer deelt imellem sig. Modtag derfor, i det mindste indtil videre, hvad Eders gamle Tiener byder Jer af ærligt Hierte. Siden Genuas og Frankrigs forenede Magt tvang mig til, at forlade Corsika, skylder jeg min gamle Vaabenhæder en Oberst-Post i neapolitansk Tieneste. Da jeg af denne trofaste Siel hørte, I var i Livorno, ansøgte jeg Kongen, der er mig meget naadig, om en hemmelig Audients, hvis Udfald I seer i dette Gardeoberst-Patent, der sikkrer Eder ei blot Beskiermelse mod Genuesernes Efterstræbelser, men ogsaa en hæderlig og sorgfri Tilværelse i det herlige Neapel.

„Hvad? allerede Hielp, før Noden følges?" raabte Frederik, omfavnende sin Hielper, taknemmeligrørt. Nu kastede ogsaa den ømme Alma sig mod Frederiks Bryst, og omslyngende begge de Elskede

jublede han: „En tro Hustru og en ærlig Ven! hvad fattes endnu i min Lykke? Sandelig, ei Corsikas blodbestænkte Diadem!"

I Sommeren 1757 sad den kongelig neapolitanske General og Ridder af den hellige Januars Orden, Frederik, Baron af Neuhof, med sin Gemalinde, den endnu stedse fortryllende-skisnne Alma, i Orangetræernes Skygge, udenfor sin Villa. Da meldte hans førstefødte Søn, efter den ulykkelige Bedstefader kaldt Theodor, en underlig Fremmed fra Tydskland, der vilde tale med Faderen under fire Øine. Besielet af det glade Haab, maaskee dog endelig at gienfee sin Fader, som han længe forgiæves havde forsket efter, iilte Frederik ind i Palladset, og lod den Fremmede vise til sit Cabinet.

Da kom en lille hentørret Mand i en simpel graa Overkiole, hvis Lommer vare propfulde af Mineralier og Urter. Udaf Brystet stak en Kikkert og en Insektfanger, hans Øine vare væbnede med Briller, i Hænderne og under Armen bar han en grøn Reisehue, bedækket med allehaande Kryb, et Barometer og nogle Classikere. Saaledes stillede han sig hen for Generalen og sagde med pudseerligt Alvor:

„See, Trælle, Tiggere i Gravens Rige
Med Helte og med Konger vorde lige!"

„Det er Wachtendonk!" raabte Frederik, hierteligt favnende sin gamle Universitetskammerat. Men Denne trak sig skrigende tilbage, og først efterat han

havde afpakket al sin Siebensak og taget Plads paa Sophaen ved Siden af Generalen, rakte han Denne maneerligt sin Haand, sigende: „Befinder Du Dig vel, er det godt; jeg befinder mig vel!" — „Du seer mig ud til det, stakkels Menneske!" sagde Frederik medynksfuld: „vi ere paa eens Alder, og Du kunde gandske magelig forestille min Grand-Oncle."

„Ei, Du taler om de ydre allotria, svarte Wachtendonk ærgerlig: der altid var Din svage Side. Jeg mener det indre, det aandige Velbefindende." — „Hvad er da Din egentlige Bestilling i Livet?" spurgte Frederik. — „En riig Arv, jeg fik efter en Onkel, har sat mig istand til, at følge min Yndlingspassion. Over i tyve Aar har jeg nu været paa Reiser, for at efterspore alle Konstens og Naturens Mærkværdigheder." — „Du var paa Corsika?" — „Derfra kommer jeg just. Det seer heel ilde ud paa dette Eiland. Folket slaaes endnu med Genua, ogsaa indbyrdes. Men deri er man dog eenig, at man ikke meer vil have Din Fader til Konge."

„Jeg veed det," sagde Frederik ømfindtlig: „Jeg har hørt tale om hans sidste ulykkelige Forsøg, men siden Intet kunnet spørge fra ham. Er Du kommen hid over Livorno?" — „Rigtig! I det derværende Magdalenakloster har jeg bivaanet en meget opbyggelig Actus. En Dame af den fornemste florentinske Adel blev indklædt som Nonne. En vis Hertuginde Freskobaldi, som Du jo i det mindste maa kiende par renommée, da hun ogsaa havde Godser i Corsika."

„Videre!" raabte Frederik. — „For lang Tid siden havde denne Dame høitidelig forlovet sig med

den franskcorsikanske Pontius Pilatus, Marqvis Maillebois, og Vielsen skulde alt gaae for sig. Da havde man vakt Tvivl om hendes retmæssige Fødsel; den ubeskrivelig stolte Marqvis var løben sin Vei, og Hertugindens Familie havde formeret ham en Proces, der alt havde varet i 15 Aar, indtil omsider Pariser-Parlamentet dømte ham til, ved en høitidelig Formæling at reparere den haardtkrænkede Dames Ære. Han maatte adlyde, nolens volens. Hertuginden lod sig offentlig copulere, men aflagde samme Time den evige Kydskheds Løfte."

„Det lod sig vente af hende!" raabte Frederik, rystet: „Hendes Hierte kunde fare vild, men aldrig var hun saa slet, som hun efter mangen enkelt Handling maatte ansees for at være. Maatte hun under Sløret finde Rolighed ved Bod, og glemme Alt, hvad jeg har lidt ved hende, og hvad jeg gladelig tilgiver hende." — „Du synes altsaa dog at have nogle nærmere Notitser om forbørte Hertuginde?" spurgte Wachtendonk nysgierrig og ironisk. — „Du var ogsaa i Engelland?" spurgte Frederik igien, for at undvige Svaret: „Hørte Du Intet der om min Fader? Flyvende Rygter fortælle, han har været der." — „I St. Annakirken har jeg fundet en underlig Gravskrift, svarte Wachtendonk: Af Curiositet har jeg noteret mig den, og ved min Indtrædelse citeret et Sted deraf, for at forberede Dig paa det Hele. Den lyder —

Da traadte den hulde Alma ind i Gemakket, at hilse sin Frederiks Ven. Den vilde Theodor og to nydelige Smaapiger sprang foran hende, bærende Viin og Frugter ind til den Fremmedes Forfriskning.

Det sidste Kiærlighedspant, en Dreng, skiøn som en lille Johannes i den hellige Familie, hviilte ved hendes Bryst. „Min Kone og mine Børn!" sagde Frederik, præsenterende dem.

„Ei, see! ret behageligt. Det nye og, om jeg ikke feiler, ogsaa det gamle Bekiendtskab" — sagde Wachtendonk, siffigt smilende: „Nu falder det mig ind, at jeg ogsaa har villet gifte mig. Men det har aldrig villet flaske sig for mig. Jeg havde altid mange Forretninger, og immervæk kom der Noget imellem. Nu er det vel for silde, hvilket dog tykkes mig haardt, naar jeg betragter Dig, min gamle Ven, i al Din Kraft og Herlighed."

„Gravskriften, Ven!" sagde Frederik utaalmodig.

„Næsten giør det mig ondt — svarte Wachtendonk betænkelig: at jeg maa traktere Dig dermed, men engang maa Du jo dog høre den, og naar Din Hustru med sin skiønne runde Arm trykker Dig til sit trofaste Bryst, naar Dine Børn applicere Dig nogle Kiærlighedskys, kan, efter mit Tykke, Smerten over en uundgaaelig Begivenhed ikke saare Dig alt for grovt."

„Wachtendonk, Du er min kiære gamle Ven og Broder!" raabte Generalen med utaalmodig Nysgierrighed: „men Du er endnu langt kiedeligere end før. Giør mig den Tieneste og snak ikke saameget, men læs!"

Wachtendonk aabnede sin Brevtaske og læste:

„Nær ved dette Sted ligger Theodor, Corsika's Konge, begraven. Han døde i dette Parochie, den 11te December 1756, efterat han kort tilforn var bleven løsladt af det kongelige Bankfængsel, ved Hielp af Akten om de Uformuendes Ret, ifølge hvilken han forskrev sit Kongerige Corsika til sine Creditorers Raadighed.

*** *** ***

See, Trælle, Tiggere i Gravens Rige
Med Helte og med Konger vorde lige —
Det lærte Corserdrotten før sin Død.
Ham Skiebnen lærte, hvad vi her tør haabe,
Den smykkede ham med en Kongekaabe,
Og nægtede ham Brød!"

Da skiulte Frederik sit vaade Øie ved sin grædende Hustrues Bryst. Børnene, som han havde lært at elske Bedstefaderen, hang sig hulkende ved ham; selve Wachtendonk lod en Taare falde i Bægeret, som han, for at dølge sin Bevægelse, havde sat mod sine Læber. Derpaa sagde han trøstende: „Efter talløse Storme har han fundet Hvilens Havn. Han har det godt!"

Et gammelt Malerie fornye jeg vilde,
Hvorlunde Cyrnus efter Frihedskrandsen
Har grebet, blodbestænkt, i Vaabendandsen
Med Genua, beruſt ved Haabets Kilde.

Men ingensinde blomstre kan den milde,
Den høie Frihed der, hvor slukt er Sandsen
For Enighed, og hvor i Fakkelglandsen
Partier rase. Ak, der gaaer det ilde!

Her seirer Retten ei; men Jammerskongen
Fandt dog omsider, haanet og betvungen,
En Grav i Bretland, efter haarde Krige.

Vel Den, der rev sig ud af Kampens Smerte,
Liig Frederik, og reddede sit Hierte,
Sin Kiærlighed, sit Held, sit Himmerige!

(van der Welde.)

Hvor gammel er Agerbrugen?

I Ægypten skal Osiris, i Grækenland Ceres, i Italien Saturn have indført Agerbrugen. Men hvem kan sige, naar disse Guder vandrede paa Jorderig? Hvad der er vist, er kun dette, at Agerbrugens Oprindelse taber sig saa dybt i den graa Oldtid, at dens Opfinder ei er at efterspore, saavidt menneskelige Traditioner gaae.

Men forlades vi her af Historiens Vidneshyrd, da lære de i Jordens Afgrunde giorte Opdagelser, at der alt for mange, mange tusinde Aar siden maae have boet Agerdyrkere der, hvor Tydskland og Italien nu udbreder sig.

(Nu anfører Forfatteren de i Hertugdømmet Modena ved Langensalza, i Hannover ved Herrenhausen, paa Schweizerbiergene og ved Falun giorte Opdagelser i Jordens Indre, der alt i Læsefrugternes andet Bind, Side 140, findes anførte efter Ballenstedt.)

Den sidste Oversvømmelse, hvorom Historien taler, var, som jeg mener, blot en Partial-Flod, der umuligt kunde bedække Jorden med en Skorpe, 20 til 30 Fod tyk. Disse svære Jordlag synes mig derfor at være Virkninger af et Hav, der har bedækket vore Egne i mange tusinde Aar. Med Vished vide vi, at det nu sydlige Hav tregange har besøgt vore Lande.

Men — hvad er Aarsag i denne Havets Gang fra Syd til Nord og igien tilbage? Jeg mener, den

maa søges i en regelmæssig, for et Aartusinde neppe mærkelig Forandring i vor Jordaxels Stilling mod Ekliptiken. Hvad der bestyrker mig i denne Mening, ere hine Jagttagelser, der naae fra Pytheos næsten lige til vore Dage, og vise, at Ekliptikens Skraahed stedse aftager meer og meer, saa at vor Jord efterhaanden nærmer sig det Øieblik, da dens Axel, som nu er Tilfældet med Jupiter, staaer lodret paa Fladen af dens Løbebane. Da forsvinde, paa lang Tid, alle Aarstider fra vor Jord.

Pytheos, der levede omtrent 300 Aar før Christus, beregnede nemlig Ekliptikens Skraahed paa sin Tid til 23°, 49′, 10″. Mod Enden af det 17de Aarhundrede, altsaa efter omtrent 2000 Aars Forløb, blev den af hiin Tids navnkundigste Stiernekyndige bestemt til 23°, 29′, saa at Skraahedens Aftagelse i 2000 Aar beløber 20 Minuter, for et Aarhundrede altsaa eet Minut.

Hertil kommer endnu, at Klimatet i Norge, Island og Grønland beviisligen har forværret sig, at man i Tydskland, ja endog i Siberien finder Aftryk af tropiske Væxter, i det første Land endogsaa hele Pomerantsskove under Jorden, hvilket gior det klart, at disse Lande maae være rykkede længere mod Nord.

Antage vi altsaa, at Ekliptikens Skraahed i 100 Aar omtrent aftager et Minut, saa udgior dette i 6000 Aar 60 Minuter eller 1 Grad. Dette Polernes Omsving, d. e. denne Nordpolens gradvise Fremrykken til Sydpolsegnen og igien tilbage, vilde da være fuldendt i 2,166,000 Aar.

Antage vi endvidere som vist og uomstødeligt, at 2,166,000 Aar maae henrinde, før Nordpolen er rykket did, hvor nu Sydpolen befinder sig, og tilbage igien til sit nærværende Punkt; fremdeles, at den sydlige Hemisphæres Have trænge frem til den nordlige, naar Nordpolen paa sin Vei har naaet Sydpolens Punkt; og endelig, at Nordpolen, naar den igien har naaet sin forrige Stilling, atter afgiver sine Vande til den sydlige Halvkugle: saa er der, siden det i Modena fundne Kornneg blev bundet, henrunden det uhyre Tidsrum af omtrent 6,498,000 Aar.

Naar, ifølge Braminernes historiske Traditioner, Ægyptens Pyramider have opnaaet 3000 og Templet ved Ellora 8000 Aars Alder, ja, naar en Eeg oplever en Alder af 800 til 1000 Aar, hvor kan det da synes os utroligt, at Jorden alt har staaet i Millioner Aar.

(Edw. Stern.)

Sære Skikke.

Hver Paaskemandag strømme Londons Beboere af den lavere Klasse til Greenwich, hvor de bestige et Bierg, hvorfra de lade sig trille ned, hulter til bulter, Mandfolk og Fruentimmer imellem hverandre. Denne Skik er meget gammel, og Almuen vilde anse det som et Angreb paa Liv og Ære, om man ophæ-

vede den, da den giver dem en af deres bedste Lystighedder i hele Aaret, og de have en saa ærværdig Hævd derpaa. Indbyggerne i Grevskaberne Shropshire, Chesshire og Lankashire rose sig af en lignende Ancienitet, som de kalde Hearsig, og hvorved de iagttage følgende Ceremonie: Paaskemandag gaae Mændene med en Stol ind i alle Huse, og her tvinge de ethvert Fruentimmer til at sætte sig paa Stolen, som de derpaa løfte tregange iveiret, idet de udstøde et Jubelskrig. Derfor maa Damen give dem et Kys; men er hun for knibsk til dette, slipper hun med at erlægge en Shilling, hvorfor hun erholder en Qvittering, for at hun, hvis hun skulde vorde løftet af Andre samme Dag, ei skal behøve at betale nok en Shilling. Næste Dag gaae Fruentimmerne om i Husene og foretage samme Manevre hos Mændene, hvorhos de med alvorlig Mine forlange deres Belønning enten i Kys eller Penge.

Redelighed til det Yderste.

Blandt de Døde paa Valpladsen ved Waterloo fandtes Regimentsqvarteermesteren Weyer med sit Navn paa Panden, skrevet med hans egen Finger, som han havde dyppet i sit Blod, for at man skulde kiende ham og ikke troe at han var løben bort med Regimentskassen.

Lichtensteinerne.

En Fortælling fra Trediveaarskrigens Tider.

Juleaften 1628 stod Catharina, den Schweidnitzer Handelsherre Fesfels Hustru, med sin Patteglut paa Armen og lagde Julegaven til Mand, Børn og Husfolk tilrette paa det hvidtdækkede Bord med pindelig Pænhed. Ved et Bord i et Hiørne af Stuen sad Bogholderen Oswald Dorn, læggende sidste Haand paa den smukke Kryhbe, han konstfærdig havde bygget til sin Principals Børn. Endnu engang overskuede han med Velbehag det vellykkede Værk, og traadte derpaa hen til Catharina, der imidlertid overalt havde udbredt det Nyttige og Behagelige, Klæder og Solvdalere, Bøger og Legetøi, og nu med viis Upartiskhed tildeelte enhver Portion de tilbørlige Makroner og Marcipaner, Sukkerdyr og Peberkager, Æbler og Nødder. Betænkeligt tog Bogholderen et Par store Figurer i Haanden, dannede af Peberkager og forestillende Doctor Morten Luthers Modstandere Tetzel og Eck i deres Embedsdragt, men med Dyrehoveder. Navnene ved deres Fødder lode ingen Tvivl tilbage. Hovedrystende sagde Dorn: „Giv dog ikke Eders Børn disse taabelige Figurer. Haan og Spot ere slette Vaabenbrødre for den hellige Ret. Ulykke nok har den usalige Forbittrelse bragt over Europa, hvormed Kampen føres for Sandhed og Aandsfrihed. Lad ikke denne Dæmon indsnige sig i Eders Barnestue." — „Hvor I dog tager Alting alvorligt!" sagde Ca-

tharina spøgende, idet hun lagde Billederne tilside. „Den, der hørte Eder tale saa, skulde ikke troe, I selv havde ført Sværdet modigt for den nye Tro. Det røde Ar paa Eders Pande modsiger Eders Mund." — „I har Ret!" raabte Dorn bevæget: „Jeg har ført Sværdet for den nye Tro. Men hver Dag beder jeg Gud tilgive mig det." — Han bortfiernede sig ilsomt. Diakonus Johannes Beer, som ubemærket var traadt ind i Stuen, saae forundret efter ham og spurgte derpaa Vertinden: „Bogholderen fører en sælsom Tale. Er han maaskee en hemmelig Papist, udsendt af vore Fordærvere som en Spion?" — „Ingenlunde!" raabte Catharina: „I veed, ærværdige Herre, at han blev saaret i Kampen for den augsburgske Bekiendelse, og i de to Aar, han har levet i vort Huus, har han stedse viist saamegen Hengivenhed for os, saadan ædel Iver mod Pavens Tyrannie, at jeg med mit Liv vil indestaae for hans Ærlighed." — „I bedømmer Eders Næste efter Eders eget skiønne Hierte," svarte den Geistlige: „ogsaa blandt Apostlerne fandtes en Judas. Man kan ei være vaersom nok i denne Tid. Overhovedet er Diævelen nu igien bleven gandske diævels. Keiseren har besluttet en Contrareformation i Schlesien og alt rase i Glogau disse Lichtensteinere, disse mæhriske Saliggiørere, paa den grueligste Maade." — „Ak, naadige Herre," klagede Catharina: „Vi have indbudet Eder til at deeltage i vor Juleglæde, og I forbittrer os den gandske med Eders Rædselstidender." — „Det er den tro Sieleførgers Pligt, at forjage Sikkerhedens Søvn," svarte Diakonen: „Ogsaa vort gode Schweidnitz vil

Hævnen træffe. Har man ikke alt berøvet os vor Frue-Kirke? ikke alt forbudet os Gudstjenesten i Helliggeistes Kirke? Tro mig, en nær og stor Ulykke truer vor Troesfrihed."

Catharina havde imidlertid tændt Lys. En klar Dag oplyste den vide Stue. Barnet ved hendes Bryst vaagnede og udstrakte smilende sine Hænder efter den straalende Glands. „See, hvor min Johannes fryder sig," sagde Moderen til den mørke Mand: „Lader os følge Bibelens Formaning: Vorde I ei som Børn, da komme I ingenlunde ind i Himmerriges Rige —! Fortie for Alting Eders sørgelige Efterretninger i Aften. Min Husbond har saa i nogle Dage været ret alvorlig og tungsindig, og det vilde bedrøve mig inderligt, om Noget skulde forbittre os denne Aftens Glæde, hvori hele Christenheden tager Deel."

Nu aabnede en af Fessels Contoirdrenge Døren. „Herren lader Eder sige — meldte han — at I maa begynde Høitiden, at det ei skal vorde alt for sildigt. Han har endnu meget at gjøre paa Contoiret. Der er kommet et Par vigtige Breve. Men saasnart han kan, kommer han ned." — „Det er mig slet ikke kiært!" sukkede Catharina, da Budet var gaaet. „Jeg mener altid, det er ingen rigtig Familiefest, hvorved Huusfaderen mangler. Men han har Ret. Tøvede jeg endnu længere, kom vi reent ud af vor gamle Orden." — Hun greb en Klokke og ringede. En fiern Børnejubel besvarte den kaldende Klang. Og andengang ringede hun, og nærmere kom Jubelen og en glad Tummel opstod udenfor. Nu lagde hun

Klokken bort og saae med milde Blikke hen mod Døren, udenfor hvilken den utaalmodige Sværm, fnisende og hvisskende og sagte trampende med Fødderne, ventede, at det skulde ringe tredie Gang. — „De maae vente lidt," sagde Catharina smilende til Diakonen: „det krydrer Glæden." Bifaldende nikkede Denne, men imidlertid havde alt Moderhiertet feiret og ført hendes Haand til Klokken. Saasnart den tonte, foer Døren op, og ind stormede de fire Børn, to raske Drenge og to nydelige Piger, omringende Bogholderen, deres Yndling. Dem fulgte Betienterne og Drengene, Karlene og Pigerne, beskedent ordnende sig ved Indgangen.

Liig en rivende Strøm styrtede Børnene til det rigtbesatte Bord, og deres skarpe Blik saae snart, hvad der var bestemt for Enhver. „Dermed marscherer jeg mod Wallenstein!" skreg den vilde Martin, svingende et lille Sværd, han havde fundet paa sin Plads. „En Bibel og femogtyve Pennepoſer, raabte den tænksomme Ulrich, holdende begge Dele iveiret: Nu vil jeg skrive mod Paven, liig den ædle Hutten, som jeg er opkaldt efter." — „Ak, de stakkels Piger, som aldrig blive gifte!" klagede Søstrene, bringende Moderen to store Nonnedukker: „Tag dog de hæslige Klæder af dem, kiære Moder! Imorgen ville vi gierne lege Bryllup, og saa skal den Ene være Brud og den Anden Brudepige."

„Herlige Børn!" sagde Diakonen, trykkende dem alle til sit Hierte; men de løb fra ham, for at tage den smukke Krybbe i Betragtning. Derpaa løb de atter vildt omkring, til Moderen, til Diakonen, til

Dorn, hver forevisende sin Gave og jublende og takkende.

„Vil I ikke see, hvad Christusbarnet har beskaaret Eder, Herr Dorn?" spurgte Husfruen Boghol-deren, der, som sædvanligt, stille og alvorlig havde holdt sig til en Side. Med et veemodigt Smiil vendte han sig til den betegnede Plads, og da han saae den rige Gave, en herlig, fuldstændig Høitidsdragt og en Pakke med det fineste Linned, traadte han bevæget til Catharina, sigende smertelig rørt: „det er formeget! Hvi kan I saaledes begunstige den Fremmede fremfor Husets Sønner?" — „Den Fremmede?" spurgte hun: „I vore Hierter er I det ei mere, og det vilde giøre os ondt, om I selv ansaae Jer derfor. Tro mig, vi erkiende, hvilken trofast Medhielper min Husbond har vundet i Eder, og at Alt, hvad vi giøre for Eder, kun er en ærlig Betaling af vor Gield."

„Ei, Herr Dorn! see engang, I har ogsaa faaet en Kaarde!" raabte Martin, løftende Sværdet, der, som et væsentligt Requisit til hiin Tids Borgerdragt, laae ved Dorns Julegave. Denne traadte rask til, tog det statelige Sværd af Drengens Haand og betragtede det med lønlig Lyst. Endelig kunde han dog ikke modstaae sin Drift til, at drage Klingen og giøre nogle Prøvehug i Luften med den.

„I vredes dog ikke — spurgte Catharina mildt — fordi en Qvinde har vovet at give Jer Værge i Haand. Men Eders gamle Kaarde med de mange Skaar og Lustpletter havde ikke passet til Høitidsdragten." — „I har giort vel!" sagde Dorn, sættende Klingens Od mod Gulvet, og bøiende den frem

og tilbage. „Vel var den gamle Kaarde bleven mig kiær, som en gammel Ven, der tro har holdt ud hos mig i Nød og Fare; men naar jeg tænkte paa de Handlinger, jeg med den havde fuldbyrdet, maatte jeg dog skiælve. Denne Klinge har vel endnu intet Blod seet, og saasandt Gud hielpe mig vil jeg holde den reen, med mindre jeg skulde nødes til at drage den til Forsvar for den Arne, der har modtaget den Fremmede saa giestemildt." — „Eller til Evangeliets Bekiermelse!" lagde Diakonen til. — „Det rette Evangelium, mente Dorn, trænger ei til Klingers Forsvar."

Alt vilde Diakonen giendrive den kiække Paastand, da treen Husherren ind, mørk og alvorsfuld, med to aabne Breve i Haanden. Let hilste han den Geistlige, bortviste Børnene, der stormede ham imøde, og gav sin Kone det ene Brev. „Fra Din Moder i Sagan," sagde han, og medens hun med synlig Skræk og Bedrøvelse læste det, drog han Bogholderen hen i et Vindue. — „Jeg har en hastig og ubehagelig Forretning til Eder, min Ven!" tiltalte han ham. „Den gruelige Wallenstein huserer i sit nye Hertugdømme med uhørt Tyrannie. Nu stævner han fra Sagan alle Borgersønner under tyve Aar til den Skole, han har stiftet i Gitschin. De, han har fundet paa Stedet, ere alt med Magt blevne bragte til Bøhmen; for de Fraværende skal deres Familier indestaae. Som I veed, studerer den unge Engelmann, min Svigermoders Søstersøn, paa det herværende Gymnasium. Hans Onkel og Formynder har Barbaren ladet kaste i Taarnet, indtil han skaffer Myndlingen

hid. Derfor bliver intet Andet tilbage, end at did-sende den arme Dreng saa snart som muligt, og for at han i denne farlige Tid kan komme sikkert til Sa-gan, skal I have det Venskab for mig, at ledsage ham." — „Jeg staaer til Eders Tieneste, Herr Prin-cipal! svarte Dorn beskedent: naar skal jeg reise?" — „Frygtede jeg ikke at begaae nogen Synd derved, vilde jeg bede Eder, kiøre endnu inat. Sagan er langt herfra, og den gamle Engelmann er en meget vakker Mand, som jeg gierne ret snart vilde hielpe ud af Taarnet." — „Pligtopfyldelse er jo ogsaa Guds-tieneste!" raabte Dorn: „Jeg gaaer, at lave Alting til Reisen." Han gik, ledsaget af de jamrende Børn, der med ham mistede deres bedste Juleglæde."

Grædende foldede nu Catharina Brevet sammen, rakte sin Mand det og spurgte blidt: „Hvad har Du besluttet, kiære Tobias?" — „Jeg vilde først gaae paa Raad med Dig, min kiære Trine," svarte han: „Det er Din Moder og Søster, som søge Tilflugt hos os, og gierne vilde jeg redde dem af Ulvens Kløer, men jeg veed ikke, om Du kunde ønske, at boe med dem under eet Tag." — „Du veed det ret vel!" for-sikkrede Catharina glad: „og tør min Mening giøre Udslaget her, Da beder jeg Dig hierteligt, lade dem hente."

Nu indtraadte Dorn i Reisedragt, med den rustne Kaarde ved Siden. Ham fulgte den unge Engel-mann, ret bedrøvet over, at han skulde fra det kiære Schweidnitz til den fremmede Skole. „Vognen er forspændt, sagde Bogholderen: jeg kommer, at sige Farvel, og spørge, om I ellers Intet har at befale."

— „Endnu en Bøn har jeg til Eder, min kiære Ven!“ svarte Principalen, venligt truende med Fingeren: „Hos min Svigermoder i Sagan har en Capitain ved de wallensteinske Livdrabanter indqvarteret sig, som i Enkens stille Huus spiller Hertugen af Friedland i det Smaae, og til al Ulykke ovenikiøbet har forliebet sig i min Kones Søster, til hvis Gunst han beiler med en Tartarchans Galanterie. Naturligviis har hun viist Uhyret tilbage, der alt har tient under fire Herrer, fire Gange skiftet Tro, og nu atter hyldet Papismen; men Kurven har ei bragt hende Roser, og kun den, der veed, hvor grusomt en slem Indqvartering kan pine Folk, formaaer at giøre sig et Begreb om, hvad de stakkels Fruentimmer maae lide. Derfor ville de lade Alting i Stikken hist og flygte til mig, og naar I har fat Tertianeren af, skal I medbringe dem som Retourfragt. Denne Skrivelse maa være Eders Creditiv.“ — „Vogt Eder blot for de maroderende Krigsfolk, der giør Veiene usikkre,“ bad Catharina med bange Bekymring. — „Jeg tager jo min gamle Slagbroder med!“ raabte Dorn, og slog paa sin Kaarde: „Vi have haard Frost. Jeg lader de Brune træde skarpt til, og vil Gud, spiser jeg i denne Stue Nytaarsaftens Nadvere med Eders kiære Frænker.“ — Han kyssede Børnene, Et efter Andet, bøiede sig til alle Sider, og forsvandt med Tertianeren. Snart hørte man Vognhiulene henpibe over den faastfrosne Snee.

Det var tredie Juledags Aften. Udenfor fygede det lystigt; i sin varme Stue i Sagan sad Kiøbmandsenken Prudentia Rosine med sin Datter, den yndige Fides, begge spindende flittigt. Paa Matronens Lænestoel havde den lede Drabantcapitain plantet sig, og piinte de arme Fruentimmer med Fortællingen om sine græsselige Heltegierninger, tømte derhos flittigt Sølvpokalen, der stod for ham paa Bordet, og beskød den stakkels Fides med Elskovsblikke, der just ikke giorde ham elskværdig. Da meldte Pigen en Fremmed, der vilde tale med Matronen allene. Alt reiste Enken sig, for at gaae ud til ham, men Capitainen meente haanligt, hun havde formodentlig ingen Hemmeligheder at forhandle med den Fremmede og kunde vel altsaa give ham Audients paa Stedet selv. Sukkende gav Enken Pigen et Vink, og denne bød en ung Mand træde ind, der med sædelig Mildhed hilste Damerne, men med alvorlig Høflighed Capitainen.

„Jeg er Eders Svigersøns Bogholder — sagde han — og overrækker Eder som Creditiv dette Eders eget Brev, hvorhos jeg har at melde Eder, at J, hvis J ønsker det, imorgen kan kiøre med mig til Schweidnitz med Eders Datter." — „Hvad? I vil forlade Sagan?" spurgte Capitainen, og strøg sig bistert om det røde Skiæg. — „Familieforhold giøre denne Reise uundgaaelig," svarte Enken med rolig Fatning. — „Det maa I giøre om igien," larmede Uhyret: „Eders uundgaaeligste Pligt er at blive her og sørge for Eders Indqvarterings Bequemmelighed." — „Derfor kan I være ubekymret," svarte Enken

beroligende: „Ogsaa i min Fraværelse skal I faae Alt, hvad Jer tilkommer."

„Saa kiør i Satans Navn, hvorhen I vil!" skreg Capitainen: „men Eders Datter bliver her, for at forestaae Vertskabet, at jeg kan blive i min gamle Orden." — „Vær I kun rolig," trøstede Dorn den forskrækkede Matrone: „Naar I ikke paa Hertugen af Friedlands Befaling er en Fange i Eders eget Huus, saa lader Herr Capitainen Eder nok reise, uden at forlange Gidsler."

„Hvad var det?" raabte Capitainen tirret, og betragtede den unge Mand fra øverst til nederst. Rolig gav ham denne det maalende Blik tilbage, mens den skiønne Fides, seende op fra sin Rok, lønligt frydedes ved den smukke Fremmedes Frygtløshed. — „I er en smuk Karl — sagde Høvedsmanden med et lumsk Smiil: velvoxen, stærk, og det kiække Væsen klæder Jer over al Maade vel. I maatte kunne afgive en dygtig Rytter. Kom og drik med mig paa vor allernaadigste Keisers Sundhed!" — „Vi maae først vorde Bekiendtere med hinanden, Herr Capitain, svarte Dorn, før vi drikke sammen!" og høfligt viste han Pokalen tilbage.

„I vil dog ikke foragte mig for min gode Menings Skyld," fnøs Capitainen: „eller hører maaskee til Rebellerne, siden I ikke vil drikke Keiserens Skaal?"

„Drik!" tilhviskede Fides bedende den kiække Yngling. Rask greb han Bægeret og raabte: „Gud oplyse Keiseren, og vise ham den rette Vei til sine Undersaatters sande Lykke!" — „Bravo, Kammerat!" skreg Capitainen, da Bægeret var tømt. „I vil

aldrig fortryde, at være tragdt i keiserlig Tieneste. Jeg giver Jer mit Ord paa, at J inden en Maaned skal være Corporal."

„Hvorledes mener J det?" spurgte Dorn studsende: „det er aldrig faldet mig ind, at træde i keiserlig Tieneste." — „Passiar! raabte Riddingen: J har med en keiserlig Høvedsmand drukket Keiserens Skaal, og er altsaa hvervet." — „Er det muligt?" raabte Dorn: „J kan misbruge Eders Keisers Navn til saa nedrige Konstgreb?" — „Ingen Raisonneren, Knegt!" truede Capitainen: „Du har samtykket i, at lade Dig underholde af Hans keiserlige Majestæt, og derved skal det have sit Forblivende." — „Jeg er Schweidnitzer Borger, sagde Dorn: J har ingen Ret til mig." — „Hvad Ret! hvad Ret!" larmede Capitainen, og stødte sin Kaarde mod Gulvet: „Her er min Ret, og den gielder over hele Europa."

„Jeg advarer Eder, Capitain!" sagde Dorn heftigt: „Vogt Jer for et Skridt, der beskæmmer Eder, uden at føre til Maalet." — „Det vil vise sig!" haanloe Høvedsmanden, gik til Døren, rev den op og skreg: „Ordonants!" — Og en kæmpehøi Drabant kom klirrende op ad Trappen, skred bøiet ind i Gemakket, rettede sig derpaa iveiret som et Mastetræ, og tordnede: „Her!"

„Bring Rekruten her paa Hovedvagten!" befalte Capitainen: „og afleveer ham i mit Navn til den vagthavende Officeer. Strax iaften faaer han Monduren paa og imorgen sværger han til Fanen!" — Og Kæmpen nærmede sig Dorn, pegede paa Døren, og kommanderede: „Marsch!"

Men kraftigt kastede Dorn Giganten tilbage, og fremtog af sin Brevtasse et forseglet Papiir, som han holdt Capitainen for Øinene. „Mit Patent som kongelig dansk Capitain — sagde han vredt: befrier mig fra den Ære, at tiene under Eder. Imorgen skal Hertugen af Friedland prøve dets Ægthed. Men mig skal I paa Stedet give Satisfaction for den personlige Fornærmelse. Hav derfor den Godhed, at følge mig udenfor Porten!"

Capitainen, der skiulte Haresren under Løvehuden, stod forlegen for den vrede Yngling, i hvem han saa gandske uventet havde fundet sin Mand. Derpaa bød han Kæmpen gaae. „Idag er det mig ikke muligt at modtage Eders Indbydelse, men imorgen tidlig skal vi tales videre ved!" sagde han med stikkende Høflighed og forlod Stuen.

„Altsaa kan vi ikke reise før imorgen Eftermiddag," sagde Dorn ærgerlig: „Hav imidlertid den Godhed, endnu idag at indpakke, hvad I vil tage med." — „Ak, kiære Herre!" jamrede Enken: „det vilde være forgiæves Umage. Capitainen er nu engang ond; troe mig, han lader os ikke slippe, om han saa skulde ihielstikke Hestene for vor Vogn." — „Der maa jo dog være en Herre at finde over ham!" sagde Dorn: „I værste Fald taler jeg selv med Hertugen af Friedland."

„Derfra bevare Jer den milde Gud!" raabte Enken: „det er en over al Maade skrækkelig, rasende og tyrannisk Herre, der ikke kan lide Spurvene paa Taget. Naar et Menneske gior ham det Mindste imod, lader han ham strax hænge. Nys har han jo ladet en

Apothekerdreng hænge, fordi han har giort ham alt-formegen Larm med sin Morter i Officinet, og et lille Barn, fordi det har grædt paa Moderens Arm!" — „Jeg tænker dog, han lader mig leve," sagde Dornleende: „Ved Dessau har jeg jo alt seet det Hvide i hans Øine og ikke bævet for ham. Vær derfor ubekymret og pak flittig ind. Imorgen Middag Klokken Et kiører jeg for Døren. Jeg har lovet Eders Fru Datter at være i Schweidnitz Nytaarsaften, og vil holde Ord."

Han vilde gaae, men Enken holdt ham fast med begge Hænder. „Jeg slipper Eder ikke," raabte hun ængstelig. „Jeg takker Himlen, at jeg engang har faaet mandlig Beskiermelse i Huset. Hvis jeg skulde sove allene med det tirrede Uhyre under eet Tag, maatte jeg jo døe af Angest. Nei, I blivey hos os. Min Fides skal anvise Jer det lille Giestekammer. Gierne vilde jeg dog igien engang beværte en velkommen Giest, at jeg dog kan vide, jeg er Kone i Huset endnu." — Og adlydende det moderlige Vink tog Fides rødmende Lyset, for at følge Giesten til hans Værelse. Han fulgte hende giennem det gothiske Huus, et Par Trapper op og ned, over nogle krumme Gange til det lille pyntelige Kammer. Medens Fides tog det storblommede Silketeppe af den snehvide Seng, fyldte Vaskebækkenet med friskt Vand og hængte et reent Haandklæde derved, betragtede han den yndige Blondines vidunderligskiønne Former.

„Men volder jeg Jer ingen Smerte ved at hente Jer herfra, huldе Jomfru?" spurgte han, for at bryde Samtalens Bane. — „Hvor kan I tænke det,

min Herre?" spurgte Fides hastig: „Jeg takker Gud og Eder, at jeg kan vorde frelst af dette Helved."

„Nu, man kan ikke vide det," spøgede Dorn: „Hjertet kan mangengang fængsles til et Sted, der ellers ikke er synderlig behageligt at dvæle paa." — „Vidste jeg, at J meente Høvedsmanden, sagde Fides suurt: da kunde jeg sandelig vredes paa Jer i vort Bekiendtskabs første Time."

„Vistnok — vedblev Dorn: er denne Beiler ikke meget elskværdig, men der maa dog vel ogsaa i Staden Sagan findes smukke Ungersvende, der have Øine for en saa yndig Mø." — „Jeg kiender Ingen her, jeg kunde have Øine for." svarte Jomfruen rask. — „Her ikke, men andensteds maaskee?" spurgte Dorn hastig, og greb Pigens skionne Haand.

„Den kiække Spørgen er sikkert endnu en slem Vane fra Eders Soldaterstand," sagde Fides, og søgte at fravriste ham den lille Haand. Han slap den langsomt, Finger for Finger, hans Øine fandt imidlertid hendes, der luede ham mildt imøde, ei med Solens fortærende Ild, men som den hulde Maanes kydske Skin. — „Saa har J endnu aldrig elsket, smukke Fides?" spurgte han fyrig, fastholdende den fangne Haands Lillefinger. — „Hvor J ogsaa kan spørge!" hviskede hun, vendende sig fra ham: „jeg er jo først sexten Aar gammel." — „Altsaa kan endnu den første Sølvertone lokkes af dette rene Strængespil? O, Held den Konstner, som det engang lykkes!" raabte Ynglingen, og hans Øine flammede.

Den qvindelige Instinkt sagde den smukke Fides, at Eensomheden, ligeoverfor saa brændende Øine, havde sine Farer. Hun raabte pludseligt: „God Nat, Herr Capitain!" rev Lillefingeren til sig og forsvandt.

Da Dorn næste Morgen slog Øinene op, stod en Drabantcorporal med sex Hellebarderer for hans Seng. „Klæd Eder hastigt paa," sagde han i bydende Tone: „Jeg har Ordre at bringe Jer til Hertugen." — Dorn overbeviste sig snart om, at her ingen Modstand var at tænke paa, og adlød. Mens han med sine Ledsagere gik igiennem Gaderne, havde han mangehaande underlige Syner, der bare Vidne om den Mands Egenmagt, for hvem Europa og hans egen Keiser skialv og bævede.

Midt i Krigens grændseløse Jammer maatte hele Rækker Huse repareres og udstafferes, for at den Stad, hvori Friedlænderen herskede, kunde falde anstændigt i Øinene. Dreven af grædende Borgere, maatte Byens skiønne Hiord for stedse vandre ud af Porten, fordi dens Tilværelse ei lod sig forene med en Residentsstads Værdighed. Om Slottet vare over 50 Huse nedrevne, fordi de hindrede den frie Udsigt. Paa alle Dorns Spørgsmaal havde Corporalen blot det ene Svar: „Herren vil det!" — Nu havde de naaet Slottet. Corporalen fulgte Dorn giennem Vrimlen af Heidukker og Pager ind i Audientsværelsets Forgemak, der bevogtedes af 50 Drabanter, og

blev til Opsigt hos ham. To schlesiske Adelsmænd, Gesandter fra Hertugerne af Liegnitz og Oels-Bernstadt, ventede her i taalmodig Ydmyghed paa, om det maatte behage Dictatoren, at give dem Audients.

Endelig traadte en af Friedlænderens Raader ud af Audientssalen, og vinkede med frækt Overmod Liegnitzer-Gesandten til sig. Ærbødigt nærmede sig den stolte Ridder. „Hvad I har overrakt Herren i Landsanliggender," sagde Raaden med haanlig Ringeagt: „derom skal han næste Fyrstedag lade Eders Hertug sin Villie tilkiendegive. Eders Klager over Tropperne ere ikke værd at tale om. Soldaten maa ogsaa have Noget for sin Møie. Derimod har Herren langt billigere Grund til Klage over Eders Hertug. Denne har ladet en Mand henrette, der vilde tage Tieneste i vor Hær." — „Den Henrettede var min Hertugs Undersaat og en forsætlig Morder," indvendte Gesandten: „han er bleven halshugget efter Lov og Dom." — „Ingen Domstol, fnøs Raaden: tor formaste sig at straffe Nogen, der har begivet sig under Friedlænderens Varetægt. Herren lader Hertugen sige, han skal, istedetfor den Henrettede, sende ham 200 Fodknegte af sine egne Tropper; i manglende Fald vil man lægge et Dusin Liegnitzer Adelsmænd Hovederne for Fødderne." — Liigbleg traen Liegnitzer-Gesandten tilbage, og Oels-Bernstädteren blev vinket frem.

„Hertug Wentzel" tiltalte ham Raaden i skiærende Tone, „har fordristet sig til, at hænge nogle Soldater af Grev Terzky's Regiment." — „Som Rovere, grebne i Gierningen, afbrød ham Gesandten: ifølge

den af selve Generalissimus udstedte Ordre, at holde Veiene rene og straffe overbeviste Forbrydere paa Livet."

„Terzky har tilskrevet ham — vedblev Raaden, uden at høre paa Forsvaret — at ligesaamange fyrstelige Raader maae hænges, og at der alt er sat en Priis paa deres Hoveder. Derover har Herr Wentzel besværet sig umiddelbart hos Keiseren selv, og hans Klage er, som tilbørligt, bleven tilstillet Herren, for at han kunde resolvere derpaa. Han lader Eders Hertug melde: det bliver ved Grev Terzky's Erklæring, og overhovedet skal der paa de schlesiske Fyrster statueres store Exempler. Man vil fratage dem deres Fyrstendømmer og uddele disse blandt fortiente Soldater, som billigt kan være. Og hermed kan I gaae!" — Han vendte ham Ryggen og gik stolt tilbage til Salen. Maalløse bortstiernede Gesandterne sig, og en Drabantcorporal indførte to velklædte Fruentimmer, der græd bitterlig under deres Slør og vrede Hænderne. En anden Corporal førte en bunden Wallensteiner med vildtstirrende Øine, blaae Læber og stivtstaaende Haar giennem Forgemakket ind i Audientssalen. Nu sloge Fruentimmerne Øinene op, og da de gienkiendte Dorn, afslørede de sig hastigt. Han gienkiendte sine giestmilde Vertinder.

„Kiære Fides!" raabte han med om Medlidenhed, men hans Korporal klappede ham paa Skulderen og tilhviskede ham: „Hold Kiæft, saasandt Eders Hals er Jer kiær! Her maa ingen Aande røre sig uden Herrens Tilladelse."

Dyb, rædsom Stilhed herskede nu i Gemakket, kun nu og da afbrudt ved nogle Klagetoner der lode fra Audientssalen gjennem Dobbeltdørene. Pludseligt raabte en bister Stemme derinde: „Lad ham hænge, det Bæst!" — „Det var Herren!" hviskede een Drabant til en Anden. Og Dørene aabnedes og Delinqventen førtes tilbage gjennem Forgemakket. „Gud være mig naadig!" stammede han tænderklapprende, tumlede forbi og forsvandt.

Atter dyb Stilhed, og atter aabnedes Audientssalens Døre og Raaden skreg ud: „Dansken og de to Fruentimmer!" — „Vorwärts!" commanderede Corporalerne, og Dorn gik ind i Salen, med faste Fied, understøttende den vaklende Moder og Datter. En stor, skarp Mand, med frygteligt Alvor paa det gule Ansigt og i de smaae funklende Øine, en prægtig Fiederhat paa det korte, røde Hovedhaar, i en sort, spansk Fløielsvams, rigt behængt med blinkende Ordenskiæder og med en mørkviolet bestiernet Fløielskaabe med Hermelin om sine Skuldre, stod for sin gyldne Armstol ved et rødtbeklædt Bord, hvorved der sadde tre Raader og en Jesuit. Sex Friherrer og sex Riddere stode i ærbødig Taushed langs med Væggene, for at fuldbyrde den Almægtiges Befalinger saa rask, som Tordenen følger Lynet. Bag Armstolen stod den velbekiendte Drabant-Capitain, smilende den Indtrædende imøde med diævelsk Triumph.

Majestætisk som en Underverdens Fyrste treen Hertugen mod Dorn, stirrende paa ham med sine smaae Dolkøine, som om han med dem vilde bore sig ind i hans Siel, og spurgte kort: „Dansk Capi-

tain?" — „Ifølge dette Patent!" svarte Dorn rolig, overrækkende ham Bestallingen. Hertugen kastede et Blik derpaa, gav den tilbage og sagde: „Altsaa Krigsfange!" — „Da J, svarte Dorn, jog Grev Mansfeld giennem Schlesien, blev jeg haardt saaret liggende i Oels. Her fandt mig en menneskekiærlig Kiøbmand, der lod mig helbrede og tog mig med til Schweidnitz, hvor jeg, træt af Mordhaandværket, har tient ham som Bogholder i to Aar. Under disse Omstændigheder maa Eders Retfærdighed dømme, om jeg kan betragtes som Krigsfange." — „Eller Spion?" spurgte Hertugen skiærende. — „Mit gode, lovmæssige Pas ligger hos Byens Kommandant," svarte Dorn. — „Hvad vil J i Hovedqvarteret?" spurgte Hertugen igien. — „Aflevere en Discipel fra Schweidnitz her," sagde Dorn: „J har fordret ham til Eders Skole i Gitschin. Desuden skal jeg hente min Principals Svigermoder og hendes Datter til Schweidnitz." — „Bevis!" raabte Examinatoren. — „J behøver blot, at erkyndige Eder hos Kiøbmand Engelmann, der endnu iaftes er løsladt af sin Arrest," svarte Dorn: „og min Veninde her maa endnu have det Brev, som hun desangaaende skrev til Schweidnitz, og som jeg bragte hende tilbage istedetfor andet Creditiv."

„Her er det Ulykkesbrev!" hulkede den skiælvende Enke, og overrakte Hertugen det med et Knæfald. Han tog det, læste, og vendte sig til Høvedsmanden: „Det er Eders Portrait," sagde han: „Ikke smigret, men godt truffet. J vidste, det var Hensigten med

hans Hidkomst?" — Capitainen fremstammede nogle uforstaaelige Ord.

„Ja, han vilde jo forbyde Fruentimmerne at reise," sagde Dorn. — „At vide og fortie er at lyve!" sagde Hertugen vredt. Derpaa til Dorn: „Men I har jo haanet Keiseren?" — „Det er ikke sandt!" raabte han heftigt.

„Han har med Høvedsmanden drukket Keiserens Velgaaende!" raabte Fides, som Ynglingens Fare pludseligt gav Mod: „det kan baade jeg og min Moder bevidne, og just fordi han giorde Besked, vilde Capitainen med Magt presse ham til Soldat." — „Skam Jer!" tordnede Hertugen: „Behøver vel en Hær, hvis Hvervingsplads hele Europa er, saa lumpent Kneb?"

„Her er et Kiætterkomplot!" raabte Høvedsmanden, fattende sig: „sammensporet til min Fordærvelse! Denne Enke er hemmelig lutherisk, saavelsom hendes Datter. Allerede to Gange har jeg beluret hende paa lønlige Kirkereiser til Prædikanten i Eckersdorf. Derfor har hun hidkaldt Mansfelderen, at han kunde hente hende til det kiætterske Schweidnitz, for der at drive sit Afguderie uforstyrret, og fordi jeg af rettroende Iver vil forhindre saadant Hedningværk, bagvaskes jeg af disse frafaldne Qvinder og deres Makker." — „Ingen nye Fornærmelser!" raabte Dorn, glemmende Stedet, hvorpaa han stod: „I veed, at I endnu skylder mig Satisfaction for den fra igaar. Vel lovede I, at give mig Fyldestgiørelse imorges, men I har hellere ved Eders

falske Klage med Friheden villet berøve mig Mulighed, at tugte Jer, som I fortiente!"

„Ei, Du hidsige Dansker!" formanede Hertugen, hemmeligt gottende sig ved Krigsmandens Kiækhed: „Vi ere her ogsaa endnu!" Og, vendende sig til Høvedsmanden, spurgte han: „Hvad har I hertil at svare? — Udfordret og ikke kommen!" skreg han, da Høvedsmanden taug, og hans Øine glødede i et græsseligt Flammespil: „En friedlandsk Høvedsmand! Meld Jer paa Slotsvagten som Arrestant, og ansøg derfra om Eders Afsked. I kan herefter ikke tiene under Wallenstein!"

„Dog fortiener vel Capitainens Angivelse af disse Fruentimmers hemmelige Kirkereiser nogen Opmærksomhed," bemærkede Jesuiten. — „En Soldat skal ikke være nogen Klerkespion!" sagde Hertugen vredt: „Jeg er Keiserens Generalissimus, men ei hans Kiætterdommer. Hvad spørger jeg om Undersaatternes Katechismus. De maae troe, hvad de ville, naar de kun give, hvad de skulle. Derfor bliver det ved min Resolution." — Med et fromt Suk mod Himlen taug Jesuiten, og fortvivlende over at ei heller denne sidste Piil naaede sit Maal, forlod Høvedsmanden Salen.

Med en Velvillie, der klædte dette steenkolde Ansigt heel forunderligt, traadte Hertugen nu tæt hen mod Dorn og støttede sig fortrolig paa hans Skulder. „I er kort og resolut, sagde han: det holder jeg af. Ivrigt maa jeg have seet dette Ansigt engang før." — „Maaskee ved Dessau," svarte Dorn. — „Rigtig!" raabte Hertugen: „I er den Officeer, der holdt

sig saa trodsig i den sidste Skandse. Allerede dengang syntes jeg godt om Jer. Vil I være Oberstvagtmester i mit Livregiment? Jeg slutter snart Fred med Danmark, saa Eders Patent ei er til nogen Hinder her." — Uden Frygt tør Sandhed nærme sig den ægte Helt!" sagde Dorn: „Jeg kan ei fægte mod min Overbeviisning." — „Det gior mig ondt," sagde Hertugen. „Dog vilde jeg gierne vise Jer en Naade. Ubed Jer Noget af mig!" — „Saa beder jeg Eder, sagde Dorn: lad mig endnu idag uhindret reise til Schweidnitz med de ængstede Fruentimmer, og tillad mig ogsaa, at tage den stakkels Dreng med mig igien." — „Saa tag den hele Bagage, Kammerat!" sagde Hertugen mildt: „Og Lykke paa Marschen! Jeg skal lade Dig det Nødvendige udfærdige." Naadig vinkede han, og Dorn førte Fruentimmerne ud af Salen.

„Lykkelig undvegen af Løvens Hule!" sukkede Matronen af lettet Bryst, da de havde Slottet i Ryggen. — „Hvad formaaer ikke en Mand, der er det i Ordets fulde Betydning!" raabte Fides begeistret, trykkende Dorns Haand imod sit Bryst.

„Jeg veed ikke, sagde Dorn sørgmodig, om jeg her har Noget at frydes ved, thi med Eders Piners Afsked ophører tillige hans Qvarteer hos Eder, og altsaa ogsaa den Grund, der fordrev Eder fra Sagan, saa I nu vel neppe ville følge mig til Schweidnitz." — „O vi har saa alligevel grumme længe ønsket, at besøge vor Catharina engang!" forsikkrede Fides med megen Hede. „Frit bliver vort Huus saa aldrig for den afskyelige Indqvartering, og hvem veed, hvor-

ledes den næste vil føre sig op. Tilmed er jeg nu dobbelt saa bange for Capitainen som før. Han har mistet den Fornøielse, at martre os endnu længere, og sin Tieneste ovenikiøbet. Evig bliver han ikke siddende paa Slotsvagten, og et slet Menneske har, hvor ubetydelig han end er, med Villien til at skade ogsaa Evnen dertil." — „Min Datters Iver, tilføiede Matronen smilende: sparer mig den Uleilighed, at foredrage Eder mine Grunde. Det bliver derved, vi reise til Schweidnitz.

Nytaarsaften sad i Schweidnitz den fesselske Familie om det klartoplyste, rigtbesatte Bord. Men Maden vilde ikke smage Nogen ret, thi Dorn, Husets Afgud, var ikke kommen endnu.

„Jeg havde dog tænkt, Herr Dorn var en anderledes ordholden Mand!" raabte den utaalmodige Martin og slog paa den tomme Stol ved Siden af sig, som ventede paa den Tilbagekommende. — „Du skal see, han kommer nok!" trøstede Ulrich. — „Det give Gud!" sukkede Husmoderen, og: „En Vogn, en Vogn!" skrege de lyttende Døttre og løb til Vinduerne. „Det er Faders Brune!" jublede de; op fløi begge Drengene, væltede Stolene med Tordenlarm, og som om det gialdt et Veddemaal, hvem af de fire Børn der først kunde brække Halsen, styrtede de alle paa eengang ud af Døren, ned ad den steile Trappe.

„Velkommen i Schweidnitz, Fru Moder!" raabte gladelig Husherren ned giennem Vinduet. — „Min

Søster er dog ogsaa med?" spurgte Catharina bekymret, og fløi til Døren. Moder og Søster kom hende alt imøde paa Trappen, og alle Tre sammensmeltede i een yndig Gruppe.

„Altsaa lykkelig forløst af det assyriske Fangenskab hos den hæslige Holofernes?" spurgte Fessel. „Ja, tog Fides raskt Ordet: det kan vi takke den tække Ridder for, I sendte efter os."

Og samme Øieblik indtraadte Dorn med den unge Engelmann ved Haanden, omjublet af de fire Børn. „Hvad? ogsaa Tertianeren bringer I med igien?" spurgte Husherren studsende, hjerteligt omfavnende sin Bogholder. — „Han har Tilladelse til, at absolvere sine Studier paa den herværende Skole," svarte Dorn. „Her er Bevillingen, egenhændig underskreven af Hertugen." — „I maa forstaae Jer paa den sorte Konst!" raabte Fessel glad. „Sæt Jer nu Alle tilbords og fortæl os omstændelig, hvorledes I har fuldbragt Verdens ottende Underværk."

Og Alle satte sig om Bordet. Dorn fik Plads ved Siden af Fides, og som sværmende Bier surrede Fortælling og Berigtigelser, Mellemspørgsmaal, Svar, Roes og Forundring, Frygt, Forfærdelse og Latter om det muntre Bord, saa man kun tænkte lidt paa at spise.

„Gud være lovet, at vi ere her!" sluttede endelig Moderen, og opløftede sit Bæger, for at klinke med Bogholderen. „Min hjerteligste Tak!" sagde hun rørt, og gav den huldе Fides et Vink, at gjøre som hun. — „Takker mig ikke saameget!" bad Ynglingen veemodig, idet han klinkede med den rødmende Pige:

„ellers har jeg min Løn borte." — „Og taber derved Modet til, at bede om en skiønnere," spøgede Catharina, der vel havde bemærket de Blikke, han kastede paa den frelste Pige.

„Vi ere saa lystige iaften!" raabte den lille Hedevig, Fesels yngste Datter: „Nu kan Du nok lade Lysene svømme, kiære Moder. Du er os det overhovedet skyldig fra Juleaften; dengang gik det altfor sørgeligt til hos os." — „O ja, lad Lysene svømme!" jublede de andre Børn, klappende i Hænderne. — „Saa bring mig den store Tintarrin, sagde Moderen: men gaae fornuftig og spild ikke paa Dig." — „Herligt!" skreg Børnechoret. Hedevig fløi ud af Stuen, Søskendene hentede Voxlys og begyndte at skiære dem i utallige Smaaestykker, medens Fides, Dorn og Tertianeren maatte skække endeel Valnødder og pille Kiernen af Skallen.

„Jeg veed ikke, om I kiender denne schlesiske Børneleeg," sagde Fesel leende til Dorn. „I sior blev den glemt, fordi min Hustru var syg. Egentlig er det et alvorligt Orakel, som tyder paa Kiærlighed, Ægteskab og Død." — Nu aabnedes Døren, vigtig treen Hedevig ind med den store Tinskaal, fuld af klart Vand, i Hænderne, og satte den midt paa Bordet. „Nu Lysene i Skibene!" kommanderede Martin. I hver halve Skal fastklæbedes et Lys, saa det ragede frem deraf, som Masten af et Skib.

„Hvem skal nu først svømme?" spurgte Elsbeth, tændende to Lysskibe. „Fader og Moder!" skrege de tre Søskende, og Skallerne bleve satte i Skaalen, hvor de stillebrændende svømmede ved Siden af hin-

anden paa den klare Vandflade, indtil de landede ved Skaalens Rand og hvilte her.

„Vi ligge alt for Anker i den trygge Havn," sagde Fessel spøgende, rækkende den elskte Hustru sin Søn: „og i huuslig Lykkes stille Fred bekymre vi os ikke om det urolige Liv paa aabent Hav." — „Ak, maatte blot ikke Tidens Storm bruse ind udi vor sikkre Havn og losrive vort Skib fra dets faste Ankergrund!" raabte den trofaste Catharina, greben af en bange Ahnelse.

Da sprudede pludseligt Lyset i det ene Skib høit i Veiret med hvislende Lyd, opflammede endnu engang og sluktes. „Nu, hvem af os gialdt det? Hvem tilhørte det Skib?" spurgte Catharina smilende. — „Det er ikke bleven afgiort!" raabte Ulrich ivrig: „og derfor gielder hele Orakket ikke."

„Hvem kommer nu?" spurgte Elsbeth. — „Ære den, Ære bør!" sagde Hedevig leende: „Nu maa Tante Fides svømme." — „Men med hvem, maa hun selv bestemme," sagde Fessel: „Jeg har ikke været i Sagan lang Tid, og veed ikke, hvem der kunde være bleven hende farlig."

„Jeg veed sandelig ikke at nævne Nogen," hviskede Pigen, ildrød over den Usandhed, som var kommen over hendes Læber. — „Saa tage vi Herr Dorn dertil!" raabte Martin kiækt: „han seer altid saa mildt til hende, tykkes mig." — „Ja," jublede Ulrich: „og de skulle have de skionneste Lys. Vælger Farverne selv. Her ere røde og grønne og hvide og brogede." — „Rødt for Fides, Grønt for mig!" raabte Dorn rask, og beroligede Pigen, der vilde

gjøre Indvendiger mod den røde Farve, med et varmt, hemmeligt Haandtryk under Bordet.

„Men de To maae ikke løbe af Stabelen med hinanden, erindrede Ulrich: Sæt Du derfor det røde Skib i Vandet histovre, Martin; jeg sætter det grønne i her. Saa kan de søge hinanden, om de ville sammen." Og lystigt brændende svømmede Skibene et Stykke mod hinanden, derpaa seilede de tilbage til Randen og brændte eensomt videre. — „Herr Dorn er ogsaa altfor doven!" raabte Martin, og kastede en Nøddekierne efter det grønne Skib, for at drive det mod det Røde. Men det vaklede hid og did og rørte sig ikke af Stedet. — „Det er utaaleligt!" raabte Dorn. Da bævede Skaalen pludseligt, Vandet slog Bølger og begge Skibene forlode deres Station ved Bredden, for at styre ud i rum Søe.

„Fides har skudt til Bordet," raabte Hedevig, der havde sine Falkesine allevegne. „Jeg — nei — jeg vilde hindre dem i at samles," stammede Fides forvirret. — „Har I virkelig stødt til Bordet?" spurgte Dorn smt og sagte, og hans Haand søgte atter hendes. — „Ei, ei! min Datter! truede Moderen, og under Børnenes Jubelskrig stødte Skibene sammen midt paa Vandet, og et sagte Tryk af Fides's Haand bejaede Ynglingens kiække Spørgsmaal.

Nu blev Børnenes Glæde stedse dristigere og overmodigere. Uden Maal og Meed blev en Mængde Lys sat i det lille Ocean, og Æbleskrællinger og Brødkugler fløi som Bomber derimellem. „Basta!" raabte Huusfaderen, da Uvæsenet gik ham forvidt. Da taug den vilde Larm. Lydige stode Børnene op, fol-

dede Hænderne alvorligt, og Martin læste fra Bords med anstændig Høitidelighed, hvorpaa Huusmoderen opfordrede sine kiære Giæster til at begive sig til Hvile og henslumre Dagens Møie.

Nytaarsmorgen stod Dorn i den eensomme Stue med Fides i sin Favn, og de søde Ord: Din for evig! som hendes Rosenlæber udaandede, døde under hans Kys. — „I begynder det alvorsfulde Aar, hvori vi træde, meget verdsligt, Herr Dorn!" raabte en straffende Stemme bagved dem. Fides skreg høit af Skræk over, at dette salige Øieblik havde havt Vidner, og flygtede. Ærgerlig vendte Dorn sig om, og stod for Diakonen, der mønstrede ham med skarpe prøvende Blikke. „Sømmer det sig vel for Eder," spurgte vredt den strenge Prædikant, „at forføre Eders Husbondes Svigerinde til en uanstændig Elskovshandel?"

„I har Ret, svarte Dorn: det vilde kun sømme sig ilde; men med Kiærlighed at heile til den Møe, jeg engang tænker at ægte, det sømmer sig vel, findes ei heller forbudet nogensteds i den hellige Skrift." — „I vil ægte Pigen!" sagde den Geistlige: „det er noget Andet, og jeg tager min Dadel tilbage. Men saa paalægger mig mit Kald en anden hellig Pligt. Pigen staaer under min Varetægt, og jeg maa være Himlen Borgen for hendes Christendom. Thi spørger jeg Eder som Ordets indviede Tiener: Er I ogsaa en rettroende Lutheraner?" — „Neppe vilde I kunne

forsvare dette Spørgsmaal for Eders Reformations store Stifter, svarte Dorn mork: Veed J ei, hvor kraftigt han har forbudet sin Læres Bekiendere, at kalde sig efter ham?" — „J vil undvige mig," raabte Diakonen truffen. — „Det var aldrig min Skik!" sagde Dorn med Selvfølelse. „Jeg dølger ingenlunde, at jeg hylder den Lære, der fra Schweizerland har udbredt sig over Tydskland." — „Som jeg frygtede!" raabte Diakonen: „en Calvinus! Og J vil ægte en Pige af den augsburgske Confession?" — „Hvorfor ikke? spurgte Dorn: Den Gud, der har givet mig et Hierte for Pigen, vil heller ikke vredes over, at jeg vælger hende til Ledsagerinde paa min Livsvei." — „Veed J ikke Christi Ord: Den, som ikke troer, han skal fordømmes?" ivrede Diakonen. — „Kunde J overbevise mig om — sagde Dorn i Vrede: at Christus har meent disse Ord saaledes, som Intolerantsen tolker dem, da blev jeg en Hedning i dette Øieblik, og foer gladelig til Helved, hvori Sokrates og Aristides brænde!" — Forfærdet traadte Diakonen tilbage; Dorn fattede sig og sagde blidt: „Rædes ikke for det kiække Ord, ærværdige Herre! Min Tro er ikke saa slem, som J befrygter. Give Gud, alle Christne havde den, langt mindre Blod, langt færre Taarer vilde der da flyde paa Jorderig."

„Egentlig," tog Diakonen Ordet, ikke uden Mildhed: „Egentlig lader der sig ikke disputere om Troen. Lov mig blot, ei at berøve Eders Elskede den, hun har indsuget med Modermelken. J vilde røve hende en Vished, der kan opretholde hende i Trængselens Dage, og Intet kunne give hende derfor,

uden den trøstløse Tvivl, og det var et daarligt Bytte, uværdig Mandens Høimodighed."

„Deri giver jeg Eder Ret, ærværdige Herre," svarte Dorn: „og med dette ridderlige Haandslag lover jeg Eder ved Gud og min Ære at gjøre, som I begierer. Og hermed være en evig Fred sluttet imellem os. Naar vi engang gienfindes hiſtoppe for Alfaderens Throne, ſkulle vi ſikkert begge iſtemme de Saliges Chor: Vi troe, vi Alle troe paa Gud!"

„Amen!" raabte Diakonen, kraftigt trykkende Ynglingens Haand, og forlod ſynlig bevæget Gemakket.

Om Formiddagen den 20de Januar 1629 var der ret Liv i det fesſelſke Huus. Forſtue og Trapper vare velfeiede og beſtrøede med ſmukt guult Sand, ſamt pyntede med Grangviſte. I Køkkenet gniſtrede og bragede en dygtig Ild, hvorpaa ſtode boblende Potter og Gryder. Den flittige Huusfrue havde, ſkiøndt underſtøttet af ſin endnu ret rørige Moder, alle Hænder fulde. Med eet Ord at ſige: den ſkiønne Fides blev ſamme Dag trolovet med Herr Dorn, det fesſelſke Handelshuſes nye Compagnon.

Det ſmukke Par vendte juſt tilbage fra Kirken, hvor det, efter god gammel Skik, i from Bøn havde anbefalet ſin Pagt til Himlens Naade. I Døren mødte de Svogeren, der kom tilbage fra Raadhuſet, hvorhen han havde været kaldt. Men han var uſædvanlig bleg, hilſte de Elſkende gandſke kort, og ſteeg

taus og tungt op ad Trappen foran dem. „For Himlens Skyld, Svoger, hvad er hændet Jer?" raabte Dorn, der, efterat have sat sin Kiæreste af i Køkkenet, var kommen efter ham ind i Stuen.

„Vor Horizont formørkes," svarte Fessel bekymret. „Oberst van Goes er kommen ind i Staden og forlanger Giennemmarsch for syv Bannere Lichtensteinere." — „Goes?" skreg Dorn, og blev blegere end sin Svoger, og slog forfærdet Hænderne for Ansigtet.

„Hvad feiler Eder?" spurgte Fessel studsende: „Kiender I den Mand, jeg har nævnet Eder, fra saa slet en Side?" — „Jeg kiender ham fra mine Krigstog," svarte Dorn, voldsomt fattende sig: „Han er en god Soldat, vel ogsaa en Hædersmand, men han hænger med bister Halsstarrighed ved den gamle Tro."

„Vi ere ikke forpligtede til — vedblev Fessel — uden speciel keiserlig Befaling at indlade noget Troppekorps i Staden." — „Og I ville vel ei heller giøre det denneſinde?" raabte Dorn med frygtelig Heftighed: „I giøre Byen ulykkelig, hvis I aabne Portene for disse gruelige Saliggiørere."

„Hvad skal vi giøre?" sagde Fessel, trækkende paa Skuldrene: „Et ædelt Raad havde vel liden Lyst dertil, og sammenkaldte ihast Nogle af de første Borgere, for at høre deres Mening om hvad der skulde svares Obersten. Vi har ogsaa sagt denne vorærlige Hiertens Mtning, men han meente, vi vilde dog vel ikke giøre det keiserlige Krigsfolk den Tort, at lade det marschere saa langt om Byen i denne strenge Kulde. Derhos har han med dyre Eder forsikkret, de begierte

kun Gjennemmarsch og kort Forfriskning, da de ellers omkom af Kulde. — „Ja, han har sagt, han vilde ingen Deel have i Guds Rige, hvis Nogen skete mindste Overlast."

„For Guds Skyld, troe ei denne Eed!" raabte Dorn bedende. — „Naar Obersten er en Hædersmand, som I siger, hvorfor da ikke?" spurgte Fessel studsende. — „Kiender I da ikke den græsselige Grundsætning: Ei behøver man at holde Kjættere Tro og Love?" raabte Dorn: „Her er den største Hast nødvendig, hvis vi ville afvende Faren. Sikkert ere Herrerne endnu forsamlede paa Raadhuset. Jeg vil følge Eder did og bede om at vorde hørt. Schweidnitz maa ikke aabne sine Porte for disse Horder. Sikkert have de intet Mandat fra Keiseren at forevise, og i værste Fald have vi Grave og Mure og stærke Borgerhænder at forsvare vort bedste Klenodie, vor Troesfrihed med."

Mens han saa talte, drog han Svogeren heftigt mod Døren. Da lød langt borte en Krigermarsch, og paa Torvet stimlede Folket sammen i ængstelige Skarer. — „Vi komme for silde!" sukkede Fessel. „Musiken kommer fra Striegauerporten, Lichtensteinerne marschere allerede ind. — „Saa tilintetgjøre Himlen ved et Underværk min frygtelige Ahnelse!" raabte Dorn. Og Fessel aabnede Vinduet og lyttede til Marschen, der nærmede sig, indtil den sagtere og sagtere hendøde i det Fierne. „Hører I?" sagde han til sin trøstløse Svoger: „I kommer til at gjøre den ærlige Oberst Afbigt. Skarerne drage allerede ud af Nedre-Porten."

„Det give Himlen!" sukkede Dorn, læggende sig i Vinduet hos Fessel: „men jeg troer ikke derpaa." Og Begge lyttede til Marschens sidste, hensvindende Tone. — „Hvor dog Gehøret kan skuffe, sagde Fessel: „Nu kommer det mig fore, som om Musiken nærmer sig igien." — „Jeg frygter, Eders Øre skuffer Jer ingenlunde," svarte Dorn betænkeligt. Og samme Øieblik lød fra den lange Gade et jammerligt Angestskrig, og pustende løb Raadets ærbare Tiener forbi ad Raadstuen til.

„Hvorhen saa hastig?" raabte Fessel ned. — „Gud see i Naade til os! skreg Denne: Soldaterne have giort Holdt ved Nedre-Porten, ere marscherede venstre om, have afløst Borgervagten ved Porten og storme nu atter op ad Langgaden." — „Det er ingen Giennemmarsch!" sukkede Fessel og lukkede Vinduet: „Det gaaer ud paa en Indqvartering." — „Og paa Omvendelse!" skreg Dorn fortvivlende: „Da være Gud mig naadig. Thi forgribe de Skurke sig paa vore Qvinder, da dør jeg ingen naturlig Død!" — Han løb bort, og Fessel blev sørgmodig staaende ved Vinduet, ventende, hvad der vilde komme.

Og nærmere og nærmere lød atter Lichtensteinernes Marsch, og snart vaiede deres Faner, lynte deres Bøsser og Hellebarder op ad Langgaden, og i tætsluttede Geleder marscheerte de op paa Torvet. — „Holdt! Geværet ved Foden!" tonte nu Høvedsmændenes Commandoraab, og Bøsserne og Hellebarderne nedraslede mod Steenbroen, Feltmusiken taug, og uden Lyd og Bevægelse stode Soldaterne under Vaaben.

Kun et lumsk Smiil, der sløi over de skumle Ansigter, og Øinene, der klartskunklende, ligesom søgende, sløi omkring, viste, at der var Liv i de skrækkelige Billedstøtter.

Som to skionne Liig styrtede nu Catharina og Fisdes ind i Gemakket. Dem fulgte den ærværdige Moder med foldede Hænder. Børnene sværmede bag efter.

„Lichtensteinerne ere indmarscheerte?" spurgte de tre Fruentimmer, og udstødte et høit Skrig, da Fessel viste dem den lange mørke Menneskevæg paa Torvet. „Det bliver min Død!" stønnede Matronen, og sank om paa en Stol, men Fessel sagde fattet: „Her hielper Jammersklage intet, Børn! Jeg gaaer paa Contoiret, for at bringe i Sikkerhed, hvad jeg i Hast formaaer. Min Trine sammenpakker det Bedste, og lader det bringe i Bagkiælderen. Moder og Svigerinde besørge det Fornødne til Indqvarteringens Modtagelse. Som velhavende Kiøbmand og Forstander for en evangelisk Kirke kan jeg giøre Regning paa en god knuget og skudset Maade."

„En Lykke, at Maden just er færdig!" sukkede Catharina, idet hun i sit Nøgleknippe søgte Nøglen til Sølvskabet. — „Tillavet til vor gode Søsters Trolovelsesfest!" sagde Fessel klagende, og klappede Pigen paa den kolde Kind: „Stakkels Barn!"

Børnene havde imidlertid stillet sig i Vinduet. „See! raabte Hedevig: der træde jo Høvedsmændene sammen om en smuk, statelig Herre, og Raadsherre Neumann staaer hos med blottet Hoved og en Mængde Sedler i begge Hænder." — „Den store

Officeer er Oberſten," ſagde Feſſel ſukkende: „Nu uddele de Indqvarteringsbilletterne."

„Min Gud!" ſkreg pludſeligt Fides, der imidlertid ogſaa var traadt til Vinduet, og ſtøi til den anden Ende af Stuen. — „Hvad feiler Dig, Søſter?" ſpurgte Catharina, ilende til hende med om Deeltagelſe. — „Det er ſtrax forbi!" ſukkede hun, trykkende den lille Haand mod det ængſteligt bankende Hierte. „Den ene Høvedsmand ſaae paa eengang ſaa vildt herover til Huſet; vel ſaae jeg hans Anſigt kun et Øieblik, halvt beſkygget af Fiæderhatten, men alligevel forekom det mig ſaa frygtelig bekiendt, at jeg maatte ſkrige høit af Angeſt. Jeg var et Barn. Tilgiv, at jeg volder Jer en ugrundet Skræk. Hvorledes kunde vel denne Mand komme hid ſaa pludſeligt! Det var ret eenfoldigt af mig, ſtrax at tænke det Værſte." — „Hvem mener Du da egentlig?" ſpurgte Enken ſpændt, og juſt vilde Fides ſvare, da Dorn ſtyrtede ind i Stuen.

„Redder Eder!" ſkreg han med vilde Blikke: „Eders Forfølger, den kaſſerede Drabantcapitain, anforer nu et Compagnie Lichtenſteinere, og har udtrykkelig forlangt, at vorde indqvarteret hos min Svoger. Hans Helvedhenſigt ligger klart for Dagen. Hvert Øieblik kan vi vente ham." — „Og ſaa ere vi alle forlorne!" jamrede Moderen. — „Endnu ikke," ſagde Catharina med klog Beſindelſe: „Hører mit Forſlag. Evig kunne Soldaterne dog ikke blive her. Moder og Søſter ſkiule ſig ſaalænge i den lille tørre Hvælving bag den ſidſte Kiælder, hvis Lufthul

skiules i Haven af den tætte Taxushæk. Vi optaarne Kasser og Fade for Døren, og bringe Eder hver Nat Trøst og Levnetsmidler derned." — „Og Capitainen indbilde vi — faldt Dorn hende glad i Talen: at I igaarnat er flygtet fra Schweidnitz, da I hørte, Lichtensteinerne vare i Anmarsch."

„Men Du følger os dog til vort Fristed?" spurgte Fides den elskede Søster. — „Skal jeg da tage min Mand og mine Børn med?" spurgte hun smilende: „thi Du vil dog vel ikke, at jeg skulde forlade det Dyrebareste, jeg har paa Jorden? Ei heller veed jeg, hvi jeg skulde skiule mig. Jeg trues jo ei af nogen værre Lod end hele Staden, og det lader sig vel bære med Himlens Hielp."

Da skreg Hedevig ved Vinduet: „Der kommer en hæslig rødskiægget Officeer lige mod vort Huus og en heel Trop Soldater bagefter." — „Saa er der heller ingen Tid at spilde," raabte Dorn, hastigt dragende Moder og Datter med sig. — „Guds Engle med Eder!" sagde Fesfel, og gik ned i Huset, paa hvis lukte Dør Lichtensteinerne alt ringede Storm.

Ved Spisebordet thronede i skrækkelig Majestæt den rødskiæggede Høvedsmand. Endnu behagede det ham, at vise sig gandske naadig, derfor havde de fesfelske Ægtefolk og deres Børn paa hans udtrykkelige Begiering maattet tage Plads ved Bordet. Men den Giestmildhed, den Fremmede saa huldrigt udøvede mod dem i deres eget Huus, var dem ei synderlig fry-

delig. Børnene havde fattet den heroiske Beslutning, den afskyelige Rødskieg til Trods, ei at smage en Bid. Mørk skuede Fesfel hen for sig, medens den trofaste Catharina giorde Vold paa sig selv, for at vedligeholde den Samtale, hun havde bragt i Gang, at ikke Kiedsomheden skulde bringe Uhyret paa andre Tanker. Fire Soldater bevogtede Døren, og foroven og forneden lød Saliggiørernes brølende Sang, der drak sig fulde i Fesfels ædle Viin.

„Saa ere vi da mætte!" sagde Capitainen, slaaende sig paa Bugen, tømte Pokalen, tog Fiæderhatten af, mumlede sagte hen for sig, korsede sig, bedækkede sig igien og spurgte derpaa med lumsk Venlighed: „Altsaa er Eders Fru Svigermoder alt reist herfra igaar Nat, Herr Fesfel?" Og da Denne havde bekræftet det, spurgte han videre: „Ogsaa sin Datter, den lille Fides, har den gode Kone taget med?" — „Tilvisse!" stammede Fesfel, ikke altforvel tilmode ved dette Forhør.

„Besynderligt!" sagde Capitainen og holdt sin Pokal hen for Huusfruen, at hun skulde fylde den igien: „Hm, hm, hvor man dog kan feile! Da jeg for tre Timer siden stod paa Torvet med de andre Officerer, vilde jeg have svoret paa, at jeg saae den lille Fides ved Vinduet i dette Huus." — „Det har sandsynligviis været mig, Herr Capitain!" faldt Catharina ham rask i Talen: „I maa have bemærket, at jeg ligner min Søster meget." — „Muligt!" sagde Capitainen, og loe endnu hæsligere: „Vel bar I dengang et rosenfarvet Baand i det blonde Haar, og nu bølge brune Lokker frem under Eders Kappe; men

det finder jeg slet ikke besynderligt. Ved Qvindernes Pynteborde foregaae tidt gandske andre Forvandlinger."

Nu lød pludseligt et morderisk Skrig udenfor. Fessel iilte ud og kom snart tilbage med sin ældste Contoirbetient, som Blodet randt af en dyb Hovedwunde. — „Hvad er der?" tilfnøs Capitainen den Saarede: „Hvor tør I understaae Jer, at forstyrre mig ved Taffelet?" — „Med Tilladelse, Herr Capitain!" sagde den Saarede rolig: „Eders Sergeant har afpresset mig alle de Penge, jeg havde hos mig, og da jeg ikke havde meer at give ham, hugget mig med Klingen over Hovedet." — „Du har ikke vidst at skikke Dig ret, min Søn! sagde Capitainen: Naar man er høflig mod mine Folk, og giver dem hvad de forlange, ere de fromme som Børn. Gaae, lad Dig forbinde, og tag Dig bedre i Agt en anden Gang." — „Er det den hele Fyldestgiørelse for den lidte Fornærmelse?" spurgte Tieneren.

Da flammede Høvedsmandens Øine som to grædselige Meteorer: „Fyldestgiørelse? Fornærmelse? Hvor tør Du nævne mig slige Ord, fordømte Kiætter?" skreg han, springende op: „Tak Gud, at min Sergeant ikke har klovet Dit Hoved, og pak Dig strax herfra, hvis Du ikke vil, at jeg skal indhente, hvad han forsømte." — Han greb til Kaarden, Tieneren undveeg, Catharina bad i milde Smigertoner den Rasende, at vorde god igien, men Anstandens sidste Lænke var engang sønderbrudt, Dyret i Mennesket var løsladt, og raste nu, kun lystrende de raaeste Drifters Røst.

„Troer I Kram — brølede Uhyret: at vi ere indmarscheerte her, for at holde Mandstugt og roligt vente paa, hvad Eders Naade vil lade os tilflyde? Vi ere komne, at tugte Jer for Eders Kiætteri, der er Oprør saavel mod Gud som mod Keiseren. Vi ere her, for at omvende Eder til den sande Tro, og da I ere for halsstarrige til, at dette kan skee med det Gode, saa ere I givne os til Priis med Gods og Liv, med Krop og Siel, at vi kan pine Eder efter Hiertens Lyst, indtil I angrende gaae i Jer selv eller gaae tilgrunde i Fortvivlelse."

„Nei, Herr Capitain!" raabte Fessel med mandigt Mod: „det er ingenlunde vor durchlauchtigste Keisers Villie, og jeg vilde ansee det for en Majestætsforbrydelse, om jeg troede Eders formastelige Tale. Det var heller ikke Aftalen, da vi indlode Eder i vor Stad. Af Eders Oberstes Mund har jeg hørt en heel anden Tale, og jeg gaaer strax at spørge ham, om han vil giøre sine Ord til Løgn."

„For det første gaaer I paa Eders Værelse som Arrestant!" haanloe Capitainen: „indtil jeg har ladet Eder domme for Eders oprørske Tale. Fører ham bort!" bød han Soldaterne ved Døren: „sperrer ham inde, bevogter ham skarpt, og giør han Mine til at undvige, saa skyder ham ned!"

„Evige Retfærdighed, dom og hævn!" raabte Fessel mod Himlen, medens Soldaterne trak ham ud. — „Naade!" bad den trofaste Hustru, omslyngende Hyvedsmandens Knæ, men Denne rev sig los, kastede Børnene, der skrigende omringede Moderen, ud af Døren, drog Catharina hen i et Vindue og til-

talte hende sagte: „I seer, jeg kan være god og ond, som I vil have mig. Af Eder ene afhænger det, hvorledes jeg skal føre mig op herefter. Svar mig derfor ærligt: hvor er Eders Søster?" — „Reist iaftes!" svarte Catharina med rolig Fasthed: „for at undgaae de Rædsler, som truede os. Hvorhen? troer jeg mig ei forpligtet at sige Eder." — „Smukt!" sagde Høvedsmanden, grinende som Tigeren, naar dens Vogter bringer den til, at lee paa bengalsk: „Det er mig kiært, naar Folk udlade sig saaledes mod mig, at jeg strax veed, hvorledes jeg har det med dem. Nu gaaer jeg til min Oberst, og I skal snart høre videre fra mig."

Han gik, og atter styrtede Børnene ind, omfavnende Moderen med lydelig Jamren. Og Catharina sank ned paa sine Knæe, og Børnene med hende, og Alles Øine og Hænder hævede sig mod Himlen, og med blødende Hierte, men trøstig endda, bad den fromme Kone med den kongelige Sangers Ord: „Hvi nedbøies du, min Siel? hvi bruser du over mig? Bie efter Gud, thi jeg skal endnu takke ham; for han er mit Ansigts megen Frelse og min Gud." — Og Børnenes heftige Smerte hensmeltede i sagte Graad, og høit tonte fra Alles Læber det troende, freidige Amen.

Nogle Dage senere sad Catharina blandt sine Børn i Aftendæmringen, og søgte ved det sidste Dagskiær at læse et Trøstebrev fra sin fangne Mand, der

havde kastet det til Ulrich giennem Vinduet. Da gik Døren sagte op, og en lichtensteinsk Soldat sneg sig ind i Stuen. „Forfærdes ikke!" sagde han, da Alle fore sammen. „Jeg er Dorn, og har i denne Dragt listet mig ind i Huset, at bringe Eder Trøst. Eders Moder og Søster ere i Sikkerhed, befinde sig vel og lade Eder kiærligst hilse. For Eders Ægteherre kan I være ubekymret. Det er bedre, han er fangen end fri, thi han vilde ikke kunne tie til de Ugierninger, hver Time føder."

Men for Himlens Skyld, Herr Dorn! hvorledes skal da alt dette ende?" spurgte Catharina ængsteligt. — „Idag er Borggreven af Dohna kommen hid," svarte Dorn mørk: „Det er nok, for at vente det Værste. Af ham er ingen Skaansel at haabe." — „Saa hielpe os Gud!" hulkede Catharina hændervridende. — „Hidtil — vedblev Dorn — har jeg undgaaet, at mødes med Eders ædle Giest, fordi jeg veed, at Een af os da maa blive paa Pladsen, og det kunde kun hielpe Eder lidet. Men kan ei andet være, støder jeg den Diævel ned og skaffer Eder Luft." — „Nei, raabte ængsteligt bedende Catharina: intet Mord for vor Skyld!" Da bankede det først sagte, siden stærkere paa Døren. En Stemme spurgte: „Er I allene, Frue?" og ind i Gemakket skuede Diakonus Beers blege, blodige Ansigt.

„Jesus! hvorledes seer I ud og hvad er hændet Jer, ærværdige Herre?" raabte Catharina sammenfarende. — „Mit Ansigt bærer Sporene af de keiserlige Apostles Omvendelsesiver," svarte han med stille Forbittrelse. „Grueligen have Lichtensteinerne be-

handlet Ordets Tienere. Jeg er endnu sluppen bedst derfra. Mig har de dog kun mishandlet og ilde slaget med Geværkolber og Bajonetter, fordi jeg prædikede dem Sandheden med Aandens skarpe Ild, som var kommen over mig. Det ænder jeg ikke, men anseer mig hædret ved de erholdte Slag, hvoraf et, anbragt paa rette Sted, maaskee havde giort mig til Martyr. Men min værdige Confrater Bartsch har lidt langt grueligere Tort, og mit Blod koger og skummer, naar jeg blot tænker derpaa. At de have turberet og plyndret ham, det vilde jeg lade passere, men det Helvedes Pak har tvunget den Guds Mand til at dandse for dem; ham, hans Kone og Børn til at dandse, ligi de bedaarede Israeliter for Guldkalven!"

„Hvorledes gaaer det det arme Borgerskab?" spurgte Dorn. — „Som naturligt, meget ilde!" svarte Diakonen. „Siden den skrækkelige Dohnas Ankomst har Contrareformationen først ret egentlig taget sin Begyndelse. Soldaterne ere blot indqvarterede hos Protestanterne, til hvilke de sige: saasnart Du gaaer hen og skrifter hos Dominikanerne eller Franciskanerne og bringer os en Seddel fra dem, skal Du strax vorde os qvit. Og naar de nu have piint de Ulykkelige saalænge til de som i Vanvid løbe hen og hente Skrifteseddelen, saa forlade Plageaanderne dem og fordele sig hos Naboerne, der endnu hænge fast ved Troen, og pine disse paa samme Maade, indtil ogsaa de, som Petrus, gaae hen og fornægte deres Herre og Mester i Fiendernes Kirke. Paa denne Maade have vi Geistlige hver faaet 60 Mand i Qvarteer, Raadsherrerne ligesaa. Borgemester Junge

har allerede over 100 Mand at forsørge, og vedblive Borgerne saaledes at falde fra, saa vil den sidste retroende Christen i Schweidnitz faae samtlige syv Bannere i Indqvartering."

„Men hvi flye de da ikke, de Ulykkelige, og lade Alting i Stikken?" spurgte Dorn heftigt. — „De have villet flye, skarevilis," svarte Diakonen. „Men Saliggiørerne tilstæde det ikke. Hver Indvaaner er en Fange i sit Huus, og alle Portene ere sperrede. Vel have alt mange formuende Borgere fremstillet sig, tomhændede og nøgne, og bedt, man vilde lade dem drage bort, de vilde aldrig spørge efter Noget af hvad deres var; vel have Andre søgt Døden og budet deres Blod — men det agte Lichtensteinerne ikke. Du skal omvende Dig! sige de."

„Nok har jeg hørt!" raabte Dorn i vild Forfærdelse: „Erfoer jeg mere, da formaaede jeg ei længere at styre min Harme, men nedstødte et Par af de Hunde, at det kunde tage en hastig Ende med mig. Vi sees igien, Fru Catharina! Jeg vender tilbage til mit Giemmested, dog bliver jeg aldrig fiernt fra Eder, men vil gladelig, naar det behøves, vove mit Liv for Eders Frelse."

Han styrtede ud, og Diakonen traadte til Vinduet, indad hvilket Maanen just skinnede klart, og han saae op mod den og presséde de foldede Hænder krampagtigt sammen mod sit Bryst, og bad med græsselig Iver: „Din Haand skal finde alle Dine Fiender; Din høire Haand skal finde Dine Hadere. Du skal giøre dem som en gloende Ovn, i Din Vredes Tid,

og en Ild skal fortære dem. Du skal fordærve deres Frugt af Jorden og deres Sæd fra Menneskens Børn!"

„Gud bevare os, ærværdige Herre!" afbrød ham Catharina: „hvor kan I bede saa rædsomt! Skal da en Læg Qvinde minde Eder om Forløserens Bøn: Fader, tilgiv dem, thi de vide ikke, hvad de gjøre!" — „Fader, tilgiv dem, thi de vide ikke, hvad de gjøre!" stammede han rystet efter hende, og med forsonede Blikke saae han op mod Kiærligheds og Skaanfels evige Kilde.

Næste Morgen sad Catharina i sit Kammer med Glutten ved sit Bryst. Hendes Taarer trillede ned paa Barnets Rosenkinder. Lig Kyllingerne, som skiule sig under deres Moders beskiermende Vinger, havde de andre Børn omringet hende, og Alle lyttede, bævende og tause, til det Jammerskrig, der lød fra Husene hist og her, alt som Dagen vakte Bødlerne.

Da klirrede Sporer, Døren blev opreven, og Høvedsmanden styrtede ind, ledsaget af nogle Soldater. — „Nu har jeg Lys! skreg han: Jeg har holdt nøie Opsigt med Eders Kokken. I koger meer, end Huset behøver. Fulde Fade blive hemmeligt bortbaarne og komme tomme tilbage. Derfor ere Vedkommende ikke reiste, men endnu her i Byen, maaskee endogsaa skiulte i dette Huus, og min Tieneste-pligt byder mig gjøre Fordring paa, at de ligeledes fremstille sig, for at vorde deelagtige i den renere Lære, vi bringe den forblindede Stad."

„Jeg har herpaa intet videre at svare Eder," sagde Catharina fast. — „Ikke?" skiar Høvedsmanden Tænder: „og en Skrifteseddel vil I heller ikke hente?" — „Ei Enhver har Aandsstorhed nok til at skifte Tro saa rask som Øieblikkets Nød udfordrer!" sagde Catharina med en Bitterhed, som Fristerens Usselhed paansdte hendes milde Hierte. — „Ogsaa Haan?" brølede Høvedsmanden: „Nu flyder Bægeret over. I Kiælderen med den unge Kiætteryngel!" tilordnede han Hielpershielperne; disse greb de fire Børn og slæbte dem bort. — „Mine Børn!" skreg Catharina, og vilde styrte efter dem. Men Høvedsmanden rev den ulykkelige Qvinde tilbage.

„Naadens Tid er omme!" tilraabte han hende: „og Hævnen er nær. Nu er her ei Tale mere om den bortløbne Tøs. Jeg har revet den syndige Kiærlighed til Kiættersken ud af mit Hierte, og har nu blot med Eders Vantro at giøre. En Times Betænkning giver jeg Eder, om I ville vende tilbage i den hellige Moderkirkes Arme. Vedbliver I Eders Halsstarrighed, da vil jeg gribe endnu dybere i Eders Bryst, og jeg sværger Eder ved alle Helgene, jeg skal vide at finde Hierteroden!" — Han styrtede ud. — „Bevar mig fra Fortvivlelse, o Gud!" jamrede hun, og sank, fasttrykkende den grædende Patteglut mod sit Bryst, afmægtig til Jorden.

Da hun vaagnede, sad hun i Lænestolen med det slumrende Barn ved sit Bryst, og for hende stod med vaade Øine en gammel Franciskaner fra Byens Kloster. Vildt stirrede hun paa ham. „Berolige Eder! bad Oldingen mildt: Maa end den Kappe, jeg bæ-

rer, i dette Angestens Øieblik være Eder dobbelt forhadt, den skiuler dog et Hierte, der mener det ærligt med Jer. Jeg har hørt, hvor slet det gaaer Jer, og kommer at bringe Jer Hielp. Ei har jeg glemt den vennehulde Pleie, jeg fandt i Eders Huus, da jeg for sex Aar siden som terminerende Lægbroder kom hid fra Breslau og sognede afmægtig om for Eders Dør. Vel gaves der haarde Lutheranere, som meente, I skulde ikke bekymre Jer om den papistiske Tiggermunk; men I sagde, det var Eders Christenpligt, at hielpe den christne Broder. Det var et stort og smukt Ord, som jeg har giemt i mit Hierte indtil denne Dag, daglig bedende Gud velsigne Eder her og evindelig. Vel vilde nogle af mine Brødre regne mig saadan Bøn for en Kiætterske til Onde, men jeg svarte dem kort, Herren kunde vel i sin Barmhiertighed føie det saa, at denne gode Kone endnu før sin Død omvendtes til den ene saliggiørende Kirke." — „Gud lønne Eder Eders Kiærlighed, min gode Pater!" sagde Catharina med svag Røst: „Et kiærligt Menneskehierte bliver stedse Agtelse værd, om det end forfeiler den rette Vei." — „Ei er jeg kommen — svarte Munken, truende hende mildt med Fingeren — for at holde en Stridsprædiken her; jeg vil blot kiærligt minde Eder om, hvad her maa skee, hvis I ville redde Eders dødelige Legeme, ei at tale om den udødelige Siel. See, det er nu engang Keiserens faste Villie, at alle Ikke-Katholiker i Arvefyrstendømmerne skulle vende tilbage til den sande Tro, og derfor er ogsaa denne By hiemsøgt af hans Hærskarer. Vistnok husere de her paa diævelsk Vis, men det er nu engang ikke anderledes, og jeg, en stak-

kels svag Munk, kan hverken gjøre fra eller til. Uden en Skrifteseddel slippe Eders Bødler Eder ikke. Derfor bringer jeg Eder et saadant Fribrev. Øieblikkets Nød tilstæder intet formeligt Skriftemaal. I behøver derfor blot at underskrive disse Artikler. Saa sender I Skrifteseddlen til Herr Borggreven, og saaer for den en anden, der befrier Eders Huus fra Indqvarteringen."

„Forskaan mig!" raabte Catharina: „Jeg vil døe i den Tro, hvori jeg har levet. Jeg underskriver ikke." — „Ei, ei! saa god, og dog saa halsstarrig! sagde Pateren: Saa læs dog i det Mindste først, hvad I skulle underskrive. I kan jo dog siden gjøre hvad I vil."

Hastigt overfløi Catharina Artiklerne. Da hun kom til Slutningen, læste hun høit: „Jeg sværger, at jeg ved de Helliges Forbøn i dette Øieblik er bleven omvendt til den katholske Religion. — Haanden paa Hiertet, Herr Pater!" raabte hun heftigt: „Ved Eders hellige Præste-Eed: vilde jeg ikke begaae en Meeneed, om jeg tilskrev de Helliges Forbøn, hvad der var en Virkning af Frygt for jordisk Magt?" — Taus foldede Pateren sine Artikler sammen.

„I seer, jeg staaer ei til Redning," sagde Catharina blidt-hengiven: overlad mig derfor til min Skiebne, og modtag min hierteligste Tak for Eders gode Villie." — „I er ret en slem Kone med Eders Egensindighed!" sagde Munken, og stirrede længe paa hende. Og jo længere han betragtede det blege, fromme, lidende Ansigt, desto dybere rørtes han, og endelig raabte han med frembristende Taarer: „Jeg

veed, at jeg begaaer en Dødssynd, men Gud hielpe mig, jeg kan ikke andet! Tag Sedlen, at J kan vorde frelst af Eders Qval."

„Hvad? uden Skriftemaal og Underskrift?" spurgte Catharina studsende. — „Jeg har offret min Gud et langt Liv, raabte Oldingen syrig: fuldt af tunge Savn og haarde Kampe! Derfor vil han vel ogsaa dennegang være mig en naadig Dommer og tilgive mig, om jeg lyver i mit hellige Kald. Tag Sedlen!" — „Derfra bevare mig Gud!" sagde Catharina, sønderrivende Sedlen: „at jeg skulde berøve Eder Eders Sielefred. Min egen Samvittighed tillader mig ei heller, at benytte mig af Eders Tilbud. Enhver Brug, jeg kunde giøre af denne Seddel, vilde alt være Fornægtelse af min Tro. Gud lader sig ikke spotte!" — „Qvinde, Du er retfærdigere end vi!" raabte Pateren med qvalt Røst, og flyede med lydelig Hulken.

End slumrede Barnet ved Catharinas Hierte. Da blev Døren atter reven op, og Høvedsmanden traen ind, dennegang uden Ledsagere, og tillaasede Døren efter sig. „Timen er ude, sagde han med diævelsk Rolighed: Har J en Skrifteseddel?" — „Nei," svarte hun, og samme Øieblik vaagnede Barnet paa hendes Arm, og græd efter Brystet. „Stakkels Orm!" tiltalte hun det, og bar det hen til Alkoven. — „Hvor vil J hen?" spurgte Høvedsmanden, og greb hende i Armen, som om han vilde

knuse den. — „Give mit Barn Bryst, svarte Catharina: I vil dog ikke fordre, jeg skal gjøre det for en fremmed Krigsmands Øine?" — „I skal ikke give Eders Barn Bryst!" skreg Uhyret, voldsomt fravridende hende Drengen: „Det skal ikke indsuge Kjætteriet med Modermelken."

„Hvad vil I gjøre ved mit Barn, forfærdelige Mand?" skreg Catharina og styrtede imod ham. Han havde allerede lagt Barnet paa Gulvet i en Krog af Stuen, greb nu Moderens Hænder med sine Bjørnenæver og trykte hende voldsomt ned paa en Stol. — „Hist ligger Eders Barn, sagde han: og her sidder I, indtil I beslutter Jer til at skrifte." — Og uvant til den strenge Medfart og det haarde Leie, skreg Drengen jammerligt af Bedrøvelse og Tørst.

„For Himlens Skyld, lad mig komme til mit Barn! jamrede Catharina: det vansmægter jo." — „Destobedre, saa har jeg reddet Himlen en Siel," svarte Høvedsmanden. — „Nei, I er intet Menneske!" hviinte den ulykkelige Moder med vilde Blikke: „Satan har iført sig menneskelig Skikkelse, for at lokke mig fra den rette Vei. Viig bort fra mig!" — Heftige Krampetræk lukkede hendes Mund. Hendes Øine faldt til, hendes Læber blaanede, og med stille Lyst betragtede Høvedsmanden det døende Moderansigt, og lyttede smilende til Barnets Jammerskrig.

Da bankede det stærkt paa Døren. „Er I her, Fru Catharina?" spurgte en bekiendt Stemme, som Høvedsmanden skialv ved at høre. — „Tilbage!" tordnede en Soldat udenfor. „Capitainen er hos

Fruen." — „Capitainen? Og I svarer ikke, og Barnet skriger —?" spurgte atter den bekiendte Røst med vilden Angest, og kraftige Fodspark tornede mod Døren.

„Tilbage!" skreg Soldaten, og strax derpaa lød et Jesus Maria og et haardt Fald udenfor Døren, der nu sønderslagen styrtede ind i Gemakket. Og over Lichtensteineren, der saaret jamrede sig paa Gulvet, skred Dorn ind i Stuen med blottet Kaarde. Med dragen Klinge sprang Høvedsmanden ham imøde, og tumlede blegnende tilbage, da han kiendte ham igien. Med eet Blik overskuede Ynglingen den Ugierning, her blev øvet, og hans Øie sprudede Gnister mod Niddingen. — „River ham ned bagfra!" brølede Høvedsmanden til sine Soldater, der nu trængte ind i Gemakket.

„Far til Helved!" raabte Dorn, og ned lynte hans Klinge; og med et græsseligt Mordskrig styrtede Høvedsmanden til Jorden, og Dorn kastede den blodige Kaarde paa den Rettedes Liig. „Jeg er Eders Fange!" sagde han til Soldaterne med bydende Værdighed: „Tager Barnet hist op fra Gulvet og kalder Pigerne hid, at de kunne bringe deres afmægtige Frue tillive. Fører mig saa til Eders Oberst, som jeg har vigtige Ting at aabenbare."

Uden at vide, hvorledes det gik til, adløde de vilde Krigsknegte den kiække Yngling. Hylende styrtede Pigerne ind til den tilbedte Frue, og beroligede det skrigende Barn. Endnu engang kyssede Dorn den Afmægtiges Haand. Derpaa tilraabte han Soldaterne i Commandotone: „Nu afsted!" — Og som

om han førte sine Undergivne til Kamp og Seier, skred han ærestig og stolt med dem ud af Gemakket.

I Oberst von Goes's Qvarteer sad Saliggiørernes Generalissimus, Borggreve Karl Hannibal af Dohna, med Landshøvedsmanden, Friherre af Bibran, Jesuiten Lamormaine og nogle Capitainer ved Bordet, hvorpaa laae hele Bunker forud udfærdigede Indqvarteringslicenzer blandt Flasker og Bægere, Handsker og Kaarder. Ved Døren stod Oberst von Goes, for hvem en Deputation fra Forstadens Beboere med skiælvende Ydmyghed klagede over, at hans Fourerer af hver Husfader havde ladet sig Indqvarteringsfriheden betale med to Daler, og nu alligevel lagt to Bannere derud, der under skrækkelige Mishandlinger tillode sig nye Udsuelser.

„Have Fourererne bedraget Jer, svarte Obersten, skulle de ikke undgaae deres Straf. Men ved Indqvarteringen bliver det, indtil I vende tilbage til den sande Tro, og dermed pakker Eder hiem!" — Suk kende listede de arme Borgere sig afsted. „Undersøg det Spidsbuberie!" tilraabte Obersten en Capitain, „og faaer I fat paa en Skielm, saa lad ham slutte krum!"

Capitainen gik. Obersten satte sig hos de Andre, styrtede et Bæger ned, og raabte derpaa, slaaende i Bordet med knyttet Næve: „Forbandet er den hele Expedition!" — „Jesus Maria!" skrege Bibran og

Lamormaine korsende sig, og alvorlig spurgte Dohna ham, hvorledes han meente det. — „Her skeer altfor mange Nederdrægtigheder, Herr Borggreve!" svarte Goes trodsig: „Man seer strax, det er vore Folk mere at gjøre om Kiætternes Pengekasser, end om deres Siele, og enhver Tyv i Regimentet vil i Schweidnitz blive en riig Mand i en Ruf. Nu maa man vel tilsidst blues ved, at være en Lichtensteiner, og jeg har alt angret over hundrede Gange, at jeg i min fromme Iver har banet det Røverpak Vei til den arme By."

Da traadte Dohna's Adjutant ind i Gemakket. „Den rige Heinze — tilhviskede han sin Chef — vil forære Jer det kostelige Skrivebord, hvis I vil lade ham blive ved sin Tro. I kiender det Pragtstykke, som Hertugen af Liegnitz alt har budet ham 4000 Daler for. Han staaer nedenfor." — „Jeg kommer!" raabte Dohna, snappede en Friseddel og iilte ud.

Imidlertid havde en Tummel lokket Selskabet til Vinduerne. „Veed I ikke, hvad den Larm betyder?" spurgte Goes Adjutanten. — „En Bogholder har ihielslaget Capitain Hurka i hans Qvarteer, svarte denne: Vagten bringer just Morderen." — „Denne Hurka har ogsaa lært at pine Folk af selve Satan! sagde Oberstен vredt: og hvorfor?" — „Man siger, svarte Adjutanten, Capitainen har, for at tvinge sin Vertinde til at skrifte, revet Patteglutten fra hendes Bryst og kastet Barnet i en Krog, at det kunde vansmægte."

Da giss det i Mændenes Hierte, og Lamormaine raabte med Harme: „Det er just Veien til at gjøre Kiættere, ei til at omvende dem." — „Her maa vel

Raade gaae for Ret!" bemærkede den strengttroende Bibran. — „Lad Morderen føre herop! sagde Goes: jeg vil see ham."

Adjutanten gik, og vendte snart tilbage: ham fulgte Dorn i Lænker, omringet af Soldater. Goes kastede et Blik paa ham, foer tilbage og stammede forfærdet: „Gud, hvilken frygtelig Liighed!"

Rolig og fast stod Ynglingen der, seende skarpt paa Oberstен. Med Møie havde denne fattet sig, og spurgte nu: „Veed I, hvorledes Krigsretten dømmer Den, der snigmyrder en keiserlig Officeer?" — „Jeg har ikke snigmyrdet! sagde Dorn rask: Jeg har rettet en Nidding, der traadte Naturens helligste Love under Fødder, i hans Soldaters Paasyn."

„Og denne Røst!" sagde Oberstен sagte. Derpaa igien til Dorn: „Sligt Rødværge er Oprør. Denne Udflugt kan ikke redde Jer fra Kuglen." — „Vel, saa bryd Staven over Eders Søn!" raabte Dorn med frembrydende Smerte. — „Søn!" skrege de Tilstedeværende forfærdede, og rystet segnede Goes tilbage i Stolen, sukkende: „Jeg ahnede det!"

Inderlig rørt saae Sønnen paa sin Fader, og mildt fløde hans Taarer ved Synet af den nedbøiede Olding. Endelig bøiede han sine Knæe for ham, udstrakte Hænderne mod ham og sagde: „Efter Eders Ret er mit Liv forbrudt, det veed jeg. Giv mig derfor Eders Velsignelse, og fæld saa rask den Dødsdom, der bringer dette urolige Hierte til evig Ro."

„Oswald! Oswald!" jamrede Goes: „hvilket forfærdeligt Gienſyn efter ti Aars Skilsmisse! Siig mig, hvi flyede Du fra Fædrehiemmet?"

„De Meninger, der nu sønderslide Tydskland, svarte Ynglingen: aabnede en rædsom Kløft imellem mig og Eder. Den Tanke, med Sværd at kue Aanderne, oprørte mig, og gysende for Eders Troesiver, forlod jeg Eder, at der ei mellem Fader og Søn skulde opstaae en unaturlig Kamp."

„Og hvor var Du til nu?" spurgte Oberſten ængstelig. — „I dansk Krigstieneste, svarte Oswald: indtil jeg for to Aar siden fandt den Ro, jeg søgte, i det stille Borgerlivs Skiød."

„Dansk Tieneste?" raabte Oberſten vredt: „Altsaa kæmpende for Kiætteriet mod Moderkirken?" — Smerten overvældede ham. Endelig fattede han sig voldsomt og spurgte strengt: „Hvad kunde forlede Dig til det rasende Skridt, at myrde en Officeer, i en Stad, der er besat af hans Vaabenbrødre?"

„Evig Skiændsel over den Mand, raabte Oswald opspringende: der seer en ædel Qvinde, en trofast Moder, en Troessøster, pines af en Nidding, for Troens Skyld, og ikke slaaer til, uden at bekymres om Følgerne, ret som Petrus, da de vilde gribe Herren!" — „Troessøster! skreg Goes forfærdet: Saa er Du vorden en Kiætter?" — „Jeg dølger ingenlunde, sagde Ynglingen med beskeden Fasthed: at jeg bekiender mig til Calvins forbedrede Lære."

„Det Stød traf Hiertet!" stønnede Oberſten, og sagde derpaa med kunstlet Fatning: „Jeg vil haabe, Du er beredt til, at vende om fra Din Vildfarelse. Det var det eneste Middel til at frelse Dit Liv." — „Jeg skulde af feig Dødsfrygt fornægte, hvad jeg holder for Sandhed? spurgte Oswald: Ikke sandt,

saa smaaligt tænker I ikke om Eders Søn?" — Da brød den vilde Omvenderhøvdings med Møie bekæmpede Raserie giennem alle Dæmninger: fra Bordet rev han et Krucifix, af Skeden Kaarden, og holdende begge Dele for Sønnen, raabte han: „Hellere barnløs, end en Kiætter til Søn! Vælg paa Øieblikket. Afsværg Din Løgnetro, eller Du dør for min Haand!"

„I har givet mig Livet, min Fader, sagde Oswald: I kan tage det igien. Jeg hænger fast ved Sandheden. End derfor med mig i Herrens Navn!" — „Styrk mig, Du Abrahams Gud!" raabte Goes mod Himlen med rullende Øine, og løftede Kaarden. Men Vibran og Lamormaine faldt ham i Armen.

„Bringer ham i Fængsel!" bød Dohna, der imidlertid var vendt tilbage: „Der kan han til imorgen betænke sig, om han vil afsværge sin Tro eller ei. Vil han ikke, da lader jeg ham rette som min Høvedsmands Morder."

„Gud skiænke Dig Lys og Fred, arme Fader! Saa sees vi igien histoppe!" tilraabte Oswald Obersten i den ømmeste sønlige Tone, og uden at værdige Borggreven et Svar, styrtede han ud.

I smertelig Qval sad den arme Oswald i Forbryder-Stuen paa Hovedvagten, og skuede giennem det trange Gittervindue ud paa det sneedækkede Torv. Det var en stille, kold Nat, og med dobbelte Straaler funklede Stiernerne giennem den klare Æther.

Just slog Klokken tolv. Skildvagterne afløstes og det blev vaabenlydt i Hovedvagten. Men snart blev det atter stille, og Oswald lagde sit tunge Hoved paa Bordet, forsøgende at slumre ind. Da blev Døren aabnet gandske sagte. En Lichtensteiner-Korporal treen ind med en Blændlygte, ledsaget af to Gemene. Han løste Fangens Lænker og sagde saa: „Følg mig til Borgreven!" — „Saa er jeg allerede dømt?" spurgte Oswald bittert: „og om Natten vil I dræbe mig? Det er sørgeligt, at Eders Gierninger skulle skye Lyset!"

„Stille!" sagde Korporalen, og gav ham et Vink at følge. „Med Gud!" raabte Oswald, kastede sin Kappe om og fulgte. Hele Hovedvagten sov. „Wer da?" raabte Skildvagten udenfor. „Gut Freund!" svarte Korporalen trodsig og tilhviskede Soldaten: „Vi have Ordre, at bringe Arrestanten til Generalen. — „Passirt!" sagde Skildvagten rolig, og satte atter det løftede Spær ved Foden.

Hastigt vandrede de Fire afsted. En skarp Vind peeb over Torvet: Dødningkulde giennemiisnede Yngtingen, han indhyllede sig tættere i sin Kappe og skred bagefter Korporalen, uden at bekymre sig om de to Soldater, der snart bleve tilbage og derpaa rask forsvandt, i det de bøiede om et Hiørne.

„Holdt!" sagde Korporalen pludselig og vendte sig til Oswald. Denne foer op af sine Dødsdrømme og saae sig vildt omkring. Han stod paa Kirkegaarden, midt blandt Grave. „Saa skal jeg vel begraves med det samme? spurgte han, kastende Kappen: Saa viis mig blot, hvor jeg skal knæle, og sigt godt."

„Knæle skal J, min ædle Junker," raabte Korporalen gladelig rørt: „og takke Gud for Eders Redning; thi J er fri." — „Fri?" raabte Oswald, og savnede nu først Soldaterne med Geværet paa Armen. — „Kiender J da virkelig ikke Eders gamle Florian mere?" spurgte Korporalen bevæget, og lod Lygtens Skin falde paa sit Ansigt, blandt hvis Rynker Oswald snart gienfandt de bekiendte Træk.

„Du trofaste Gamle!" raabte Oswald, omfavnende Oldingen med taknemmelig Kiærlighed. „Men tør jeg ogsaa modtage den Frihed, Du byder mig? Efter Krigsretten har Du forbrudt Dit Liv, og før jeg udsætter Dig for den Fare, Du har frelst mig af, vender jeg hellere tilbage i mit Fængsel." — „Vær ubekymret, svarte Korporalen: De to Gemene, som ledsagede mig, ere hemmelige Lutheranere og desertere endnu i denne Nat. Mig troer Eders Herr Fader allerede langt borte. Jeg har alt min Afsked i Lommen. Saasnart Porten aabnes, forlader jeg den arme By og vender tilbage fra disse Rædselsoptrin til mit kiære Hiem. Vil J følge med, skal jeg skaffe Jer andre Klæder og udgive Jer for min Søn."

„Nei, min gamle Ven! sagde Oswald. Til disse Mure er jeg knyttet med stærke Baand. Jeg maa blive her, vaage og forsvare, til Frelsen lykkes mig eller jeg gaaer under i mit Kald." — „Mands Villie, Mands Himmerig! sagde Korporalen: I øvrigt vil man ikke forfølge Jer saa alvorligt, da Capitain Hurka ingenlunde er død."

„Hvad, Hurka lever?" spurgte Oswald, halv glad, halv ærgerlig. — „Ukrudt forgaaer ikke saa

let," spottede den Gamle: „Vel var Eders Hug ret godt meent. Det har kløvet det dobbelte Jernkors i Hatten, men er ikke trængt synderlig dybt ned i Skielmens Pandebrask, og den lange Afmagt, hvori man holdt ham for død, var blot en Følge af hans Bedøvelse." — „Ha, hvor vil den Diævel rase igien!" raabte Oswald i Vrede og Angest.

„Derfor kan I være ubekymret," trøstede den Gamle: „For det første maa han holde Sengen, og Eders Herr Fader har ladet ham give en Pille, han vist ikke forlanger bittrere. Ogsaa er Herr Fessel atter fri med sine Børn." — „Men hvorledes gaaer det med hans Hustru?" — „Ja, hun skal begraves overmorgen."

„Evige Gud!" skreg Oswald i den vildeste Smerte: „Lasten frelst og Dyden begraven, og man skal endnu tro paa Dit Forsyn!" — „Ja, min Søn, det skal man, advarede den Gamle: Denne Tro har været mig et mildt Lys paa min lange Livsvei, og skal ogsaa lyse mig ned i Graven. — Og nu farvel, min kiære Junker. Mindes mig i Kiærlighed. I Himlen skal vi samles under vor store Mesters Hyrdestav!" — Med disse Ord rystede han endnu engang ret trohiertig hans Haand, og skred rask bort over Gravene.

Begravelsesaftenen skumrede alt. Paa Kirkegaarden havde en Mængde Folk forsamlet sig. Ved den aabne Grav stode begge Graverne, støttende sig

paa deres Spader, og saae paa hinanden med deres grædende Taarer.

„Nu kommer Toget. Vær nu fattet, for Himlens Skyld!" sagde en ung Franciskanermunk til en gammel Bondekone og en ung, smuk Bondekvos, der henflode i Taarer, og trængte sig med dem frem til Graven. En Lichtensteiner, der ogsaa havde indfundet sig i Tumlen, maalte, forundret over dette Udraab, Kloverbladet med lumske Blikke og nærmede sig det, saameget han kunde.

Nu tonte Chordrengenes Klagesang. Bag dem vandrede de lutheriske Prædikanter i Ornat, med nedbøiede Hoveder. Nu frembares den sorte Kiste, og ved Synet af den brast hele Forsamlingen i lydelig Hulken, og Bondekonen og det unge Menneske vrede trøstesløse Hænderne, uden at agte Munkens Advarsler. Og bag Kisten gik Contoirbetientene og hele Huusgesindet, høitgrædende. Derpaa kom Enkemanden, bleg og uden Taarer. Ved hver Haand holdt han en Datter, hver Datter igien en Broder. En Pige vandrede bagefter med den lille Johannes paa Armen. En uoverskuelig Række af Mænd og Qvinder sluttede Toget.

Nu holdt Kisten ved Graven. Bærerne satte den ned og løftede Laaget af, og Alle opløftede et høit Jammerskrig ved Synet af Korsdragerfken. Dødsengelens Kys havde bortaandet den sidste Times Smerter fra hendes Aasyn. Med blidlukte Øine og venligt Smiil laae hun der, som om hun slumrede en yndig Morgen imøde, hvis Aurora alt skinnede i hendes Sjels Øine.

Med udvortes Rolighed skred Enkemanden hen mod Kisten, greb Ligets foldede Hænder og sagde sagte: „Lev vel, Du Trofaste! Jeg haaber, at see Dig snart igien!“ — og traadte derpaa stille tilbage. Skrigende styrtede Børnene hen til Kisten, men Diakonus Beer bød Tienerne tilbageholde dem, traadte til Kisten, tilvinkede Forsamlingen Taushed og talte derpaa med kraftig Røst:

„Fader, tilgiv dem, thi de vide ikke, hvad de gjøre! — Disse Ord, hvormed Christus bad for sine Forfølgere, vare de sidste, jeg hørte af Helgeninden, hvis Støv vi her stæde til Hvile. Min Vrede luede op ved Synet af de Rædselsgjerninger, her udøves under Religionens Kaabe, og jeg vilde nedbede Guds hævnende Ild over vore Martrere. Da kaldte den Forevigede denne Frelserens guddommelige Bøn tilbage i mit Hjerte, og jeg bad efter hende: Fader, tilgiv dem, thi de vide ikke, hvad de gjøre! — Og saaledes skal ogsaa Du herefter bede, fromme Menighed. De Mennesker, som nu med Guds Tilladelse pine os, gjøre det ingenlunde af indgroet Ondskab, men af Vildfarelse, fordi de mene, at gjøre Gud en Tieneste dermed. Vi vide, hvad vi have, og holde fast derved. Men de mene, vi fare vild, og ville blot føre os tilbage paa den Vei, de holde for den rigtige; og det er ingen ond Villie. Men at de ved blodige Pinsler ville tvinge os til at afsværge, hvad vi holde for Sandhed; at de ville binde Aanderne med jordiske Lænker, deri ligger deres Vildfarelse, og derfor sømmer det os, som Christne, at sige til deres Undskyldning: de vide ikke, hvad de gjøre. — Selv

den forfærdelige Mand, hvis Grusomhed gav vor Kirke denne Martyrinde, vidste, som vi broderlig haabe, ikke hvad han gjorde, og derfor ville vi ingenlunde forbande ham, men bede Gud, han vil rense og opklare hans Hjerte. — Taaler derfor de Lidelser, Herren endnu har besluttet over Eder, freidig og trøstig, lig den gamle Christendoms Blodvidner og denne Forklarede. Og skulde end vor jordiske Hersker fordre vort Liv for vor Tro, da ville vi uden Vrede og Modstand bøie vor Nakke under den dræbende Øxe, og dø med Christi sidste Ord: Det er fuldbragt! Amen."

Han traadte fra Kisten. Laaget fastnagledes og den blev sænket ned i dyben Grav. Faderen og de Moderløse kastede tre Haandfulde Jord derned, og derpaa trængte alle Tilskuere sig om Graven, ogsaa den unge Franciskaner. Men hastigt greb han igien Bondekonen og det unge Menneske ved Armen, og med det Udraab: „Nu afsted, Øieblikkene ere kostbare!" iilte han bort med dem.

„Hvi kunne Øieblikkene være Munken saa kostbare?" spurgte den lyttende Lichtensteiner, og da han havde grublet en Stund derpaa, raabte han pludseligt: „Det maa Capitainen udgrunde!" og iilte fra Kirkegaarden.

I en liden Stue i Staden Friedland laae otte Dage efter Matronen Rosine paa Sygeleiet, som det lange Kiælderfængsels Efterveer, Anstrengelsen paa

den raske Flugt, men især Smerten over den dyrebare Datters Tab havde kastet hende. Vertinden i Huset, en Væverenke, fordum Pige hos hende, stod, med Medicinflasken og Skeen i Haanden, ved Hovedgjerdet; Oswald og Fides sadde foran Sengen.

Da treen Jonas, Vertindens Søn, ind i Stuen med Hat og Vandringsstav, hilste stille og sørgmodig, og begyndte at udpakke sin Bylt. — „Alt tilbage fra Schweidnitz?" spurgte Oswald: „Hvorledes staaer Tingen der?" — „Slet, Herre! svarte den Spurgte: Soldaterne husere, saa en Steen maatte ynkes derover, og I kunne prise Eder lykkelig, at I er her." — „Har I talt med min Svoger, kiære Ven?" spurgte Fides ængstelig. — „Endnu iaftes, svarte han: og trolig har jeg røgtet mit Ærende. Han holder sig endnu tilnods paa Benene, for at ikke Vertskabet skal gaae reent tilgrunde. Dette Brev og denne Pose Penge har han givet mig med til Eder, og lader Eder Alle venligst hilse."

Oswald tog Brevet, brød det og læste: „Rædslerne her vare ved, og jeg takker Himlen, at jeg veed Eder i Behold for det første. Vore Herrer Geistlige have strax efter min Catharinas Begravelse maattet rømme Staden. Om Natten holdt Soldaterne streng Visitation hos mig, selve Baghvælvingen blev undersøgt. Capitainen er igien paa Benene: idag har han for første Gang forladt Sengen og med tilbundet Hoved ladet sig føre til Obersten. Som jeg har hørt, har denne taget meget haardt imod ham. Men derpaa have de talt fulde to Timer sammen inden lukte Døre. Hvad der igien er bleven opspundet, maa

Himlen vide. Da Capitainen kom tilbage, hilste han mig saa gruelig mildt, at det rislede mig koldt ned ad Ryggen. I dette Øieblik hører jeg, at et Banner Dragoner har faaet Ordre, at holde sig reise-færdige, saasnart Morgendagen gryer. Men hvor-hen det gielder, holdes hemmeligt. Gud naade de arme Folk, hvor de falde ind! Jeg sender Eder, hvad jeg for Øieblikket kan undvære, og beder Eder, ikke skrive mig til, før jeg melder Eder, at I kunne gisre det med Sikkerhed. Mine Giæster holde altfor skarpt Øie med mig, og jeg er endnu i stor Angest for Eders Brevs Skyld, som jeg har forlagt, da En af Indqvarteringen forstyrrede mig i dets Læsning. Dog haaber jeg at finde det igien. Gud beskierme Eder og mig!" — Det er et slemt Brev! sagde Oswald: og jeg begynder at frygte, vi ere heller ikke sikkre her. Vare vi blot flygtede til Breslau!"

Da opstod pludseligt en urolig Tummel i den stille By. Jonas gik ud, at see, hvad det var, og om faa Øieblikke kom han tilbage, skrigende: „Redder Eder! Saliggisrerne komme. En Borger herfra, der har været i Waldenburg, forsikkrer, at et Banner Lichtensteiner Dragoner er redet derind, just som han kiørte derfra, og han har det af en Rytters egen Mund, at Toget gaaer hid."

„Saa har vi dog noget Forspring," sagde Oswald og nærmede sig derpaa til den Syge: „Føler I Eder istand til at bryde op, vil jeg strax bestille en Vogn, der kan bringe os over til Bøhmen." — „Nei, min Søn," svarte Matronen, veemodigt smilende. „Jeg vilde blot hindre Eder paa Eders Flugt. Det er Dig

og Din Brudgom, Forfølgerne søge. Mig ændser Ingen. Jeg haaber, min Fides vil ei bedrøve sin Moder ved Ulydighed."

„Jeg adlyder!" sukkede Fides, og Matronen sammenlagde med muntre Blikke de Elskendes Hænder. „Værer Eet her og hisset!" raabte hun: „Det er min Velsignelse, og nu beder jeg Eder vandre rask herfra, uden noget Afskedsord, der ikkun vilde ryste mig og berøve Eder nogle Øieblikke af den ubetalelige Tid." — Endnu engang vilde Fides tale, men strengt viste Moderen mod Døren, og Oswald drog hende med sig.

Alt var det sorten Nat, da Oswald og Fides stege af Vognen udenfor et eensomt Herberg hinsides den bøhmiske Grændse. „Her ere I i Sikkerhed for det første," sagde Foermanden, der havde bragt dem hid fra Friedland, og bankede paa Døren. „Folkene her kunne vi lide paa, de ere af vor Tro."

„Hvem kommer her saa silde?" spurgte en gammel bruun Kone, idet hun aabnede Døren og holdt Haanden for den blussende Spaan. — „Et ungt Ægtepar, Mutter Thekla," svarte Foermanden: „som flyer, forfulgt af Saliggiørerne. Tag mildt imod dem, I vil vinde Himlens Løn derved." — „Det er vor Skyldighed!" svarte Konen: „Kom kun ind, I stakkels unge Folk!"

Oswald førte sin Fides ind i Skiænkestuen. Til deres Glæde var der ikke mange Giester inde. I en

Krog snorkede tre Mænd og fire store Hunde paa Straa og ved Bordet sad hos den graaskiæggede Vert en stor, stærkbygget Mand i bøhmisk Bondedragt, med Sabel ved Siden og en stor Kniv i Beltet. Hilsende satte Oswald sig ved Bordet og lod sig give en Flaske Viin, medens Fides talte med Vertinden om Natteleiet.

„I er, som jeg hører, paa Flugt for Troens Skyld?" spurgte den Fremmede Oswald i dyben Bas og giennemborede ham mistroisk med sine vilde, sorte Øine. — „Til en Lystreise var Tid og Veirlig ilde valgt," svarte Oswald fortrædelig. — „Sikkert fra Jauer, eller Løvenberg, eller Schweidnitz?" spurgte Manden videre. — „I er mig for spørgende!" raabte Oswald ærgerlig: „Det klæder Eder ilde som Fremmed for mig." — „At sporge er min Pligt, unge Herre!" tordnede Manden: „thi jeg er Høvedsmand ved den bøhmiske Landstorm, der streifer om paa Grændsen, at ikke de schlesiske Kiættere skulle tye herover til Bøhmen."

Og mens han sagde dette, sprang de fire Hunde op og stillede sig knurrende for Oswald, og de tre Mænd reiste sig paa Hug og saae med funklende Øine hen mod Bordet, og blanke Bøsser lynte i deres Hænder. Oswald sprang op og trak Kaarden. — „I Skeden med Klingen!" raabte Manden nu med forandret Tone og greb Vægeret: „det vilde jeg blot see, for at være vis i min Sag. Sæt Eder smukt hos os, og gior mig god Besked. Bøhmer-Gaasen og Sachse-Svanen."

„Huß og Luther!" raabte Oswald med lettet Hierte, klinkede med Bøhmeren og tømte Bægeret, og Skytterne og Hundene nedstrakte sig igien paa deres Straa. — „Tag mig det ikke ilde op, at jeg har prøvet Eder, sagde Bøhmeren: Men Papisternes Ræn-ker ere saa mangfoldige, at man ikke kan være vaer-som nok. Her er I endnu ikke sikker. Derfor vil jeg, om Eder saa synes, føre Jer med Eders Hustru til et Sted, hvor I rolig kan boe bag de evige Bølger, Herren selv har bygget til den forfulgte Uskylds Be-skiermelse."

„I dette Ansigt er ingen Falskhed!" svarte Os-wald: „med Tak modtager jeg Eders Tilbud." — „Altfor pynteligt vil I sagtens ikke finde det hos os," sagde Bøhmeren, „og den fine lille Kone er vel ikke saa lige vant til sligt Qvarteer, men Nøden lærer ei blot at bedre, ogsaa at undvære." — „Vær ubekym-ret," sagde Fides, der imidlertid havde sat sig hos Oswald: „Et sikkert Skiul er Alt, hvad vi ønske." — „Saa gaaer snart tilsengs, tog Bøhmeren Ordet: at I kan være muntre imorgentidlig. Jeg skal trolig bevogte Eders Søvn."

Endnu sov Oswald sødt og fast, hyllet i sin Kap-pe, udenfor den eneste Giesteseng i Huset, hvori hans Fides slumrede. Da bankede det alt paa Døren, og Bøhmerens Stemme raabte: „Stat op, Herre! Ha-nerne gale, vi maae afsted." Da sprang Ynglingen op, og vakte sin Pige med et Kys. Snart var hun

reiseferdig; med hiertelig Tak sagde de de ærlige Folk Farvel, og traadte ud af Huset.

De havde vandret en Stund, da viste sig et forunderligt og herligt Naturmalerie for deres studsende Blikke. For dem optaarnede sig gigantiske Klippemasser, som, liig talløse Palladser, Kirker og høie Taarne, opstigende i den klare Æther, dannede en Kæmpestads uhyre Amphitheater.

„Hvorfra kommer den store, sælsomme Stad?" spurgte Fides forundret: „Eller er det maaskee ingen Stad?" — „Vel er det en Stad," svarte Bøhmeren leende: „Vi kalde den Klippestaden, men dens egentlige Navn er Adersbach. Did stunder vor Gang. Gak foran, Cotek," bød han en af sine Ledsagere: „giør os lidt Plads, hvor Sneen ligger for høit, meld Hans Høiærværdighed, at jeg bringer Giester, og giør god Varme i vort Qvarteer." — Og Cotek skred foran med stærke Skridt og var snart forsvunden iblandt Stenene.

Muntert fulgte Toget efter. „Men de Stene ere da ogsaa gruelig høie!" klagede Fides, frygtsomt skottende op til de graae Klippetoppe. — „Det forekommer Jer blot saa, svarte Bøhmeren. Det er kun Smaating. Vi ere ogsaa først i Forstaden. Inde i Staden selv er der gandske andre Stene." — „Gud forbarme sig!" sukkede Fides, og vandrede stille videre, indtil de naaede en fri Plads. Her ragede eensom og rædsom en enkelt uhyre Klippekegle op mod Skyen, strækkende sin brede Basis iveiret og hvilende med Spidsen i en liden Sø.

„Lader os gaae tilside," bad Fides Oswald: „denne Klippe maa omstyrte næste Øieblik." — „Vær dog ubekymret, sagde Bohmeren: det er Sukkerhatten, der vel over tusind Aar har staaet saaledes paa Hovedet og vil blive staaende her længe efter vor Hedenfart."

Og stedse videre vandrede de; da hviskede Fides til Oswald: „Seer Du det hæslige graa Kæmpehoved, der rager herover hist fra Klippetaarnene? Jeg seer tydeligt et græsseligt Alvorsansigt, ombølget af mange Lokker."

„Det er Borgemesteren," sagde Bohmeren, der havde hørt den sagte Tale: „Saaledes kalde vi dette herlige Naturspil i Klipperne her; men I skulle slet ikke ræddes for ham, thi han er vel den eneste Borgemester paa Jorden, der endnu ikke har giort et Menneske Noget imod."

Og de ginge videre fort, til Toget omsider standsede ved en rislende Biergkilde. Paa hiin Side laae et bredt Klippestykke. Og med et stort Spring satte Bohmeren over Bækken, klattrede bag om Klippestykket, og et Hiulværk snurrede og den svære Masse bevægede sig langsomt tilside og viste en lav og trang Klippedør.

„Her skal vi altsaa ind?" spurgte Fides atter saa ynkeligt, at alle Bohmerne maatte lee hierteligt. Ogsaa Oswald loe, greb hende i Armene og sprang med hende over Bækken. Nu stode de Alle indenfor den snevre Dør, og Hiulværket snurrede atter, Klippedøren rullede for, og dybt Mørke omgav dem. — „Her er det ogsaa meget mørkt!" raabte Fides. —

„Snart komme vi igien til Lyset," trøstede Ledsagerne og skred foran. De Andre fulgte, og saaledes gik de frem ad en snever Sti, belagt med vaklende Bræder, mellem sortegraae, himmelhøie, lodret opstigende Klippevægge.

„Skal det vare længe," forsikkrede Fides: „saa dør jeg af Angest." — „Skam Dig, kiære Fides!" straffede Oswald hende: „Du talte saa modig for mig hos den bistre Wallenstein, og vil forsage her i den skiønne Natur, hvor vi dog gandske særdeles ere i Guds Haand!"

„Vi ere ved Maalet!" raabte Bøhmeren, og traadte ud i det klare Solskin. Ham fulgte Parret og befandt sig i en trang Klippedal, trindt omhvælvet af de høie, sneedækte Steentaarne, og saaledes afskiaaren fra den øvrige Verden. En Sølverbæk rislede derigiennem, og under Klipperne hang over ti Hytter, hvori Mænd og Qvinder og Børn dreve deres Væsen ret trygt og hyggeligt.

„Velkommen, I kiære Flygtninger!" sagde en gammel ærværdig Mand med langt, hvidt Skiæg, i sort Præstekiole, og med en sort Kalot paa det hvide Hoved, trædende ud af den anseeligste Hytte og rækkende Parret sine Hænder: „Velkomne i Huß's Hvile. I min Hytte er Plads for Eder. Ved Guds Naade har I fundet et Fristed her, thi hid naae ei de Storme, der giennemrase vor ulykkelige Verdensdeel."

„Hiertelig Tak for den giestmilde Hilsen, ærværdige Fader! sagde Oswald: I har vel alt længe boet blandt disse Klipper?" — „I fem Aar," svarte Oldingen: „Da Keiseren opbrændte sit eget hellige Ma-

jestætsbrev, var der for Huß's troe Disciple ingen Fred i Bøhmerlandet mere. 30,000 af de anseeteste Familier udvandrede; men Landfolket greb til Vaaben og styrtede over sine Martrere. Jeg selv har med Korset i Haanden ført min Menighed mod Fienden, og vi have fægtet tappert for vor Tro. Da udsendtes Hære imod os, Galger og Hiul fyldtes med vore Brødres Liig, og vi maatte vige. Men umuligt var det os, gandske at forlade vort kiære Fædreland. Derfor kastede vi os i denne Klippeborg, hvor vi leve stille og fredeligt af vort Jagtbytte og vort Træarbeide, som vi afsætte i Bøhmen og Schlesien."

„Saa lad nu alle Sorger fare!" sagde Oswald til sin Fides: „her ere vi indlsbne i sikker Havn." — Og med hende i Favn vandrede han ind i den giestfrie Hytte.

„Morgenen er saa smuk," sagde Fides til Oswald, da deres ærværdige Vert efter Frokosten havde sat sig til sin Bibel: „Her er saa trangt i Dalen. Lader os lystvandre lidt under den frie Himmel." — „Men vover Eder ikke altforlangt bort, mine Børn!" advarede Præsten, uden at vende Øinene fra sin Bog. „Mit gamle Legeme er en sanddru Veirprophet og siger mig, at vi endnu idag faae et rædsomt Uveir." — „Vi skal nok komme igien i god Tid," lovede Fides og hoppede afsted ved sin Oswalds Arm. Han lagde vel Mærke til den Plet, hvor Indgangen var, og en Hussit aabnede Klippedøren for de Vandrende.

„Jeg veed ikke, hvorledes det gaaer til," sagde Fides, farende med Tørklædet over det glødende Ansigt: „Her er endnu streng Vinter, og jeg er dog saa heed." — „Den Hede gaaer snart over, sagde Husfiten: Vi kan vente et dygtigt Stormveir." — „Det er umuligt, Himlen er saa klar!" raabte Fides. — „Saa kiender I ikke Biergaandernes Luner," sagde Bøhmeren: „Eet Øieblik Solskin, et andet Torden og Lynild. I gjorde vel i, snart at vende tilbage." Han gik.

„Vi maae følge ham," meente Oswald. — „Blot et Qvarteer! bad Fides: saa ville vi rask vende om igien." — „Hvem kan afslaae Dig Noget, min søde Pige! sagde Ynglingen: selv om Du forlangte Noget, som kan skade Dig!" Og de vandrede stedse videre fremad. „Ak, her er dog langt smukkere, end i den ængstelige Dal!" raabte Fides, slaaende Hænderne sammen med barnlig Glæde.

Da foer Oswald pludseligt sammen og lyttede. „Hørte Du Intet?" spurgte han Pigen. — „Mig kom det fore, som jeg hørte det blæse langt borte." Fides standsede med lyttende Øre og sagde: „Ja, mig klinger det som fierne Trompetskrald." — „Det kan være vore Forfølgere! raabte Oswald: derfor rask tilbage til vor sikkre Klippeborg!"

Og rask vendte han om med sin Fides, og mere bærende end ledende hende, ilte han med hende tilbage ad den Sti, hvorpaa de vare udvandrede. Endnu vare de ikke komne vidt, da blæste en kold, skarp Vind dem pludseligt imøde, og Sneen, som den kastede ned fra Klippetoppene, indhyllede dem i en

hvirvlende Sky. — „O vee, Oswald, jeg kan ikke see en Haand for mig!" klagede Fides. — „Det gaaer mig selv ikke bedre," sagde Oswald, og famlede frem. Men stedse skarpere blæste Vinden, og stedse vildere suste det i Luften og peeb og hylte i forunderlig-rædsomme Toner mellem Stenene, og derhos brummede det sagte som fierne Tordenbrag, og hist og her knittrede Lynet giennem de sorte Skyer. Paa Lykke og Fromme vandrede Parret frem. „Himlen være lovet, jeg hører Menneskestemmer!" jublede Fides: „Det er vist vore gode Husfiter, som lede efter os. Og op ad en Høi fløi hun saa rask, at Oswald neppe kunde følge hende.

Rigtignok kom dem en Hob Folk imøde fra den anden Side. Det var Oberst Goes, Uhyret Hurka, med Fiæderhatten paa det tilbundne Hoved, og en Trop Lichtensteiner-Dragoner, der strax sigtede paa Parret. — „Staae!" brølede Goes, kiendende sin Søn langtfra, til denne giennem Storm og Torden: „Staae, eller jeg lader fyre paa Jer!" — „Fader, I glemmer Eder selv!" raabte Ynglingen fortvivlende og traadte med dragen Klinge for Pigen, der var sunken paa Knæ: „Gud beskiermer Uskyldigheden og dømmer retfærdig. Hør, hvor han advarer Eder med sin Tordens Røst!"

Da opflog Høvedsmanden en skraldende Haanlatter. — „Griber Rebellen og hans Kiætterbrud!" skreg Obersten rasende, og, glad ved denne Befaling, gav Høvedsmanden Dragonerne et Vink at følge sig, og løb, trodsende paa sin Overmagt, foran med høitsvunget Sværd. Efter ham jog Vreden den rasende

Oberst, Dragonerne fulgte. — „Gud, bevar mig fra Fadermord!“ raabte Oswald mod Himlen og gik Hoben imode med draget Værge.

Da omlynte dem pludseligt et blændende-klart, blaahvidt Skin, som et græsseligt Solglimt. Et bedøvende Tordenslag bragede strax derpaa, og med det nedbragede fra Klippens høieste Top en uhyre Steenmasse og styrtede mod Jorden, saa den bævede; der hørtes et kort, skiærende Skrig, og uden Bevidsthed styrtede Forfølgere og Forfulgte ned paa deres Ansigt.

Da Oswald igien kom til sig selv, søgte hans første Blik den arme Fides. Hun laae nogle Skridt borte i dyb Afmagt. Han fløi til hende og gned hendes Tinding med Snee, og varmede hendes blege Læber med sine Kys. Endelig slog hun de skiønne Øine op.

„Du lever endnu, min Oswald?“ spurgte hun med from Begeistring, og foldede taknemmeligen sine Hænder: „Herren er vandret os forbi i Uveiret, men han var os naadig!“

„Fromme Pige!“ sagde Oberſten, som, støttende sig paa en Dragon, stod bag Parret, liig en Døende: „fromme Pige, saalunde tør Du tale af Dit rene Hierte, men Synderen maa slaae sig for sit Bryst og sige: Herren er retfærdig, og har dømt retfærdigt i sin stærke Vrede! Men ogsaa jeg tør prise hans Naade, thi han har blot straffet den uforbederlige Nidding og advaret den Forblindede med sin Tordens Stemme

og endnu ladet ham et Spand Tid tilbage til Bod og Anger. Jeg vil benytte denne Frist. Tilgiv mig, min Søn! Jeg havde ophørt at være Menneske, men jeg vil vorde det igien ved mine Dages Ende!"

„Eders Godhed henrykker mig, min Fader!" sagde Oswald og trykte den faderlige Haand mod sine Læber. Men nu mindedes han pludseligt Umenneskет, der havde lokket Faderen hid, og han tog sin Kaarde op fra Jorden, og dødsprudende søgte hans Blikke Høvedsmanden. — „Den, Du søger, er ikke langt borte," hviskede Goes til ham. „Stille blot, at Pigen ikke mærker det, det kunde ryste hende for stærkt." — Og med skiælvende Haand førte han Sønnen hen til den uhyre Klippemasse, som laae i Veien, endnu rygende af Himlens Ild. Og med Gysen saae Yngslingen et blottet Sværd fremrage under den, endnu fastholdt af en stivnet Haand. Høvedsmandens Fiæderhat laae derhos, og Blod fremvældede under Stenen og farvede Sneen rød.

„See, hvorledes Gud har dømt, og anraab hans Naade for Din Fader!" sagde Goes med bristende Røst og sank til Sønnens Bryst.

Tre Maaneder efter sad Matronen Rosine, med muntre Miner i det blege Aasyn, hos Væverenken i Friedland. Hos hende sadde Oswald og Fides, frydende sig ved hendes Helbredelse. Da lød Hestetramp udenfor, og Oberst Goes's Vogn holdt for Døren; ud af den steg Kiøbmand Fessel, endnu bleg og mager

efter den overstandne Nød, traadte ind i Stuen, og sank i sine Elskedes Arme.

„Hvorledes staaer det til i vort gode Schweidnitz?" spurgte Moderen, efterat mangen Taare var helliget Mindet om den fremfarne Tid. — „Bedre, end da I forlod os," svarte Fessel: „De fleste Troppper ere afmarscheerte, og jeg kan ikke nokſom rose Oberſten for den Varme, hvormed han har antaget sig vor Sag, selv med egen Fare." — „Det lønne Gud ham for, bad Matronen, og udslette derfor mangen syndig Time af hans Skyldbog!"

„Nu kommer jeg som hans Gesandt," blev Fessel ved: „Jeg skal afhente Eder Alle til Vertshuset i de Adersbacher Stene, hvor han vil feire en Familiefest. Jeg formoder Allehaande, men tør Intet røbe. Han selv er alt reist did iforgaars. Han vil, at I skulle smykke Eder festligt paa denne Dag, og jeg bringer Eder dertil Alt, hvad I behøve."

Fessel gik ud og kom tilbage med to Pakker, som han overrakte Parret. Fides hoppede med sin hen til Moderen, for med hende at betragte den nye Pynt. Imidlertid aabnede Oswald sin, og fandt deri en rød, rigt med Guld broderet, dansk Officeersuniform med alt Tilbehør.

„De Tider ere forlængst forbi, sagde han fortrædelig: og jeg finder det latterligt, at bære en Kiole, der tyder paa en Stand, jeg ikke meer beklæder." — „Denne Indvending har han forudseet, sagde Fessel: og lader Eder udtrykkelig bede, iføre Eder denne Dragt idag, af Kiærlighed til ham, hvad I end kan have at indvende derimod."

„Ak, Oswald, see!" raabte Fides glad, visende ham, hvad hun havde faaet: „hvilken deilig Silkekiole! Og seer Du her det kostbare Perlesmykke!" — „Meget smukt," sagde Oswald, flygtigt betragtende Herlighederne: „men ligger der ingen Myrthekrands ved Kiolen?"

„Jeg har ogsaa sogt den, men ingen fundet!" tilstod Fides rødmende. — „O, vee!" klagede Oswald: „Saa feiler det Bedste. Det knuser med eet Slag mit bedste Haab for denne Dag."

„Ei, saa slaae Dig dog tilfreds, min kiære Svoger! bad Fessel: At Eders Fader mener det ærligt med Eder og vor Fides, derfor er jeg Borgen."

„Alt godt!" sagde Oswald, og tog sin Pakke under Armen, idet han gik bort for at omklæde sig: „Men Myrthekrandsen havde han dog ikke skullet glemme!"

Vognen holdt udenfor Værtshuset i Adersbach, der var festligt smykket med grønt Løv. Med glad Ansigt stod den gamle Oberst i Døren og udbredte Armene mod de Kommende. Oswald løftede sin Fides, Fessel sin Svigermoder ned. Til denne traadte Goes og greb hendes Haand. „I har tabt meget ved mig, sagde han beklemt: Kan I tilgive?" — „Fortiente jeg ellers at hedde en Christinde?" svarte Matronen mildt. — „Gud lønne Eder det!" sagde Obersten og førte hende ind i Huset, i hvis store, med Blomster smykkede Skienkestue nogle protestantiske Stabsoffice-

rer af den keiserlige Armee vare samlede. Nu indtraadte ogsaa Oswald og Fides i al deres Skiønheds Glands.

„Ha, hvilken henrykkende Pige!" raabte Goes: „Ja, min Søn, jeg maa beundre Dit Valg." — „Oswald er meget smukkere end jeg!" raabte Pigen, betragtende Ynglingen med ømme Blikke. — „Da er det langtfra, at jeg behager mig selv," sagde Oswald med tvungen Lystighed: „thi en Kiole, som ikke tilkommer mig mere, er mig for snever overalt, og kan umuligt klæde mig." — „Vel tilkommer den Dig, sagde Obersten høitidelig, rækkende ham et Papir. Det var en dansk Oberstvagtmester-Bestalling. — „Det er gandske imod mine Ønsker!" raabte Oswald, da han havde læst den: „Jeg havde for stedse nedlagt Kaarden."

„Dertil er det ei Tid endnu, min gode Oswald, sagde Goes: I denne Jerntid maa Manden selv føre Sværdet, hvis han ei vil bøie Nakken derunder. Men gientagne Gange har Du viist, at Du aldrig vil kunne finde Dig i Borgerstandens Underdanighed. Ved hver Anledning var Du strax ude med Klingen, som Du dog ikke vilde vide mere af. Tiene maa Du paany, det fordrer Din og min Ære. At tiene Keiseren, tillader Din Samvittighed Dig ikke. Derfor har jeg udsøgt Dig den Tieneste, der, som nu Sagerne staae, er ønskeligst for os Begge. Fred er sluttet mellem Keiseren og Danmark. Dit nye Forhold fører Dig fra Schlesien til Dine Troesforvantes Land, hvor den Kirke herskер, som her forfølges. See,

alt dette har jeg overveiet, da jeg i Dit Navn ansøgte om det Hæderskald, Du nu sikkert ikke vil forsmaae."

„I har Ret! raabte Oswald: I saae videre end jeg, og med Tak modtager jeg denne Gave af Eders Faderhaand." — „At min Ansøgning blev mig saa rask bevilget, vedblev Goes: det skylder Du en Velynder, Du i Ordets egentlige Betydning har tilkæmpet Dig ved Dessau, Hertugen af Friedland. Han skrev selv til Kiøbenhavn for Din Skyld, og Kong Christian kunde naturligviis ei afslaae den Mand, som havde mæglet Lübeckerfreden, en saadan Bagatel." — „Ære være Løven!" sagde Fru Rosine spøgende: „De store Rovdyr ere dog altid lidt høimodige."

„Alt er beredt!" sagde den gamle Husfiter-Vært, idet han traadte ind og lod Døren staae aaben efter sig. „Giv Din Fides Armen, kiære Søn, og følg denne Mand," sagde Obersten. De Elskende giorde som han bød. Bag dem gik Matronen, ledsaget af Fessel og Obersten. Officererne fulgte.

Toget gik ind blandt Stenene, og endelig skimtede de det nedstyrtede Klippestykke, men i forandret og mildere Skikkelse. Paa begge Sider var det omgiven af Løvhækker, smykkede med Blomsterkrandse, og paa den glatte Forside var en Medaillon udhugget, hvorpaa man læste de Ord: Her straffede og advarede Guds Lyn. Foran Klippemassen stod et Alter og foran dette den gamle Præst fra Husses Hvile, i Embedsdragt, med opslagen Bog.

„Hvad er det?" spurgte Fides sødtbedøvet sin Oswald, medens Oberſten trykte den ſavnede Myrthekrands paa hendes blonde Lokker.

„Vie dette Par, ærværdige Fader!" raabte Oldingen med frembrydende Taarer, og ledte de Elſkende til Alteret.

(C. F. van der Welde.)

De tre Haarlokker.

— Min Vei førte mig forbi Valpladſen ved ****. Endnu ſeer man i ſelve Byen Spor nok af den grnelige Ødelæggelſe; dog have de fleſte Huſe reiſt ſig af Aſken. Ogſaa Gieſtgivergaarden. Jeg beſluttede at ſpiſe Frokoſt der. Vel ſaae jeg, at Bygningen endnu langtfra ikke var fuldendt. Kammeret, man anviſte mig, var et Slags Dagligſtue, ſparſomt meubleret, men meget reenligt. Paa den hvide Kalkvæg hang Noget, jeg i Begyndelſen antog for et Skilderie; men da jeg traadte nærmere, fandt jeg tre Haarlokker, lagte under Glas: en blond, omgiven af to kaſtanjebrune.

Verten, en borgerligklædt meget bleg Mand, bragte mig ſelv det Forlangte. Han var mørk og ordknap, men undſkyldte dog med venlig Mine, at Alting endnu var i ſaadan Uorden her. Hans hele

Væsen havde et lidende Præg, og just dette tiltrak mig. Efter nogle Spørgsmaal erfoer jeg, at han allerede før Branden havde boet her, og tillige var Saarlæge.

Da han forekom mig yderst nedtrykt, søgte jeg at opmuntre ham. Jeg ønskede ham til Lykke med, at Bygningen alt var kommen saa vidt, og søgte at vække det Haab i ham, at Alt med Tiden vilde komme i en endnu mere blomstrende Stand end før.

„Aldrig!" sagde han mørk. Hans Blik hang ved Lokkerne, han stod uden Bevægelse, med nedsænkede Arme. „Aldrig? gientog jeg mildt: Maa Mennesket fortvivle? Og bør jordiske Goders Tab nedbøie en Mand saa gandske? Har De Ingen, De elsker? Ingen, der elsker Dem igien? Er De ikke gift?"

„Jeg havde en god, trofast Hustru — svarte han: Hun døde før vor grændseløse Jammer. Vel hende og mig! Moderhiertet havde ikke baaret den." — „Har De ingen Børn?" — „Jeg havde vel!" — At tale videre formaaede han ikke; han satte sig ned hos mig, og fik først efter nogle Øieblikkes Pause Kraft og Fatning til at fortælle mig Følgende:

„Kort efter min Kones Død rykkede den fiendtlige Hær frem i Jilmarscher. Tænk Dem selv et Sted som dette, i den nærmeste Berørelse med en talrig, Mangel paa Alt lidende Armee — kort før et afgiørende Slag! Husene deels nedrevne, deels opbrændte, gientagen Plyndring, Indvaanerne syge eller flygtede, alt Qvæg bortdrevet, ingensteds Brød! — Mit Huus var en Askehob. Min næstældste Datter, et Barn paa otte Aar, døde af Nervefeber i mine

Arme. Flere Dage i Rad maatte jeg opholde mit og mine to andre Døttres Liv med en Potte Meelsuppe, saa stor! — Slaget blev leveret; Fienderne flyede. Jeg var gandske bedøvet: jeg saae, jeg hørte Intet — Intet uden det Ene, at mine to endnu levende Børn — ak, de saae ud som Skygger! — snart skrege høit om Brød, snart snege sig til Søsterens Liig og hulkede sagte. Fortvivlende vred jeg mine Hænder. Jeg kunde ikke længere udholde dette Syn. Jeg lod dem blive i Skuret, hvori vi havde skjult os, og løb, for at søge Næring, ud paa Liv og Død — paa Valpladsen!"

Den Fortællendes Stemme blev stedse svagere. Han saae mit Øie fuldt af Taarer, men selv kunde han ikke græde. Næsten uden Accent blev han ved: „Har De seet en rygende Valplads?" — Ja! — „Nu, saa veed De det — Døde, Lemlæstede, Døende, Bedende, Bandende laae trindtomkring. Nogle kiendte mig; man rakte mig Noget at vederqvæge mig paa — man tvang mig til, at hielpe til at forbinde — jeg segnede om af Mathed — det var bleven Nat — — Han taug, mørkt henstirrende for sig. „Og Deres Børn?" spurgte jeg med Angest.

„De — svarte han med bristende Røst — de vare imidlertid døde af Sult — de ere nu alle Tre hos den gode Moder. De tre Lokker hist ere Alt, hvad jeg har tilbage!"

(Fr. Kind.)

Brudstykke af en Studenterreise.

Schiller.

Jeg længtes inderligt efter, at skue Schiller Ansigt til Ansigt. Hans Digterværker havde indgydet mig usigelig Ærefrygt for ham. I min Siel svævede en Forestilling om hans ydre Skikkelse, dannet efter Aanden i hans Poesie. Høi Værdighed i en ædelskion mandig Skikkelse, det var Kiærnen af min Forestilling.

Det første, som paafaldt mig, var hans Bopæl, eller snarere Veien dertil. Den befandt sig nemlig i et Baghuus, hvortil jeg vistes over en uryddelig Gaardsplads, langshen ad en gammel forfalden Corridor; den sidste Dør skulde jeg banke paa. Disse udvortes Ting i Schillers nærmeste Nærhed forstemte mig. Min Ledsagerinde — at see til, en Huusholderske — ærgrede mig ogsaa; hun udtalte Schillers Navn og viste mig hans Bopæl med den største Ligegyldighed, som om her blot havde været Tale om de simpleste Hverdagsting.

Sagte bankede jeg paa Døren. En svag, umandig, næsten qvækkende Stemme siger: „Kom ind!" — Kan det være Schillers Røst? Med dette Spørgsmaal stod jeg tvivlsom et Par Øieblikke. Jeg banker nok engang paa; den samme Stemme. Sagte aabner jeg Døren og seer tre Herrer sidde ved et Bord, med Hænderne fulde af Kort. „Undskyld! — sagde jeg — boer Hofraad Schiller her?" — Ja, svarte

en af Herrerne, pegede paa sin Medspiller og gik ind i Sideværelset med den anden Herre.

Der stod Schiller for mig! Mit Blik overfløi ham fra Hoved til Fod. Neppe kunde jeg frembringe de Ord: „Jeg vilde tage mig den Frihed, at bevidne Dem den høie Ærefrygt, jeg længe har næret for Dem."

Alt ved Schiller modsagde det Begreb, jeg havde giort mig om hans Udvortes. En lang Mand, af svagt Udseende, med indbøiede Knæe, matte, ustadige Øine, et blegt, langagtigt Ansigt uden synderligt Udtryk, og dertil rødligt Haar og langfingrede Hænder, der dreiede og vendte et Lommetørklæde paa alle Kanter! — Ære være Schillers herlige Aand! Kun denne er Schiller, ei hans Legeme, som jeg saae det. Maaskee var han just paa den Tid sygelig og forstemt. Mit Komme var ham i ethvert Tilfælde ubehageligt. Han maatte see den Forundring, Synet af ham indgiød mig. „Hvem er De?" spurgte han. Jeg besvarte dette Spørgsmaal med den Tilsætning, at jeg giorde en Fodreise giennem Thüringen. Schiller taug en Stund, knugede Tørklædet ret dygtigt, og sagde derpaa høst og sagte: „De giør altsaa en Reise?" — Længere kunde jeg ikke holde det ud. Jeg bad om Forladelse, fordi jeg var kommen til Ulejlighed, og ilte bort.

Schiller var den første store Digter jeg havde seet. I Fremtiden vil jeg bære mig klogere ad, og aldrig

tænke mig store Konstneres Legeme i Forhold til deres Aand. Denne vil jeg søge, og tage et smukt Udvortes med ham som en behagelig Tilgift.

Det ældste af alle menneskelige Mindesmærker.

Da Maupertuis med nogle andre Medlemmer af det franske Academie paa Kongen af Frankrigs Bekostning sendtes paa en videnskabelig Reise til Nordpolsegnene, fandt han her i den af Kulde næsten uddøde Natur et gandske overordentligt Steenmonument, der bar umiskiendelige Spor af Menneskehænder og maa være reist til Minde om en vis Begivenhed. Maupertuis har eftertegnet og offentlig meddeelt de Skrifttræk, som fandtes derpaa. Men de erfarneste Sprogforskere have med al deres Møie ikke kunnet opdage mindste Spor til, at Indskriftens Sprog og de hertil brugte Charakterer have mindste Liighed med noget af de Sprog, der finde eller have fundet Sted i den bekiendte Verden.

Nu kan Ingen antage, at dette Monument er bleven reist af de nærværende Nordboers Fædre. De usle og uvidende Lapper have vel til alle Tider været langt fra, at tænke paa Udarbeidelsen af sligt et Mindesmærke. Og havde det end været anderledes, kunde dets Indskrift vel ikke være nogen uopløselig Gaade

for vore største Sproglærde. Ustridigen maatte den have nogen Liighed med de runiske, gothiske og andre gamle nordiske Charakterer, eller med noget af Nordens nugængse Sprog.

Men Sagen taler ligesom for sig selv. Vi maae nødvendigen gaae tilbage til en Tid, da den nuværende Nordpolsegn endnu ikke udgiorde denne Pol, men befandt sig i et gandske andet, langt varmere og behageligere Himmelstrøg; kort, til en Tid, der rækker langt ud over vor nærværende Chronologie, et Old, hvis Mennesker have betient sig af heel andre Toner og Charakterer til at udtrykke deres Tanker, end vor Klodes Beboere, saalangt vor Krønike gaaer.

(S. C. Wagener.)

Ridderen med to Koner.

Aar 1227 giorde Frederik den Anden et Korstog til Asien mod Saracenerne. Ham fulgte blandt Andre Ludvig den Fierde, Landgreve af Thüringen, med Tilnavn den Fromme. Hans Hær bestod af en udsøgt Skare tappre tydske Herrer, Grever og Adelsmænd, og blandt disse var ogsaa Ernst, Greve af Gleichen. Han var en ulignelig vakker Herre, smuk og klog og hiertegod. Som en Helt fægtede han for

Guds og Retfærdighedens Sag. Engang blev han i Kampens Hede skilt fra Sine. En Sværm Saracenere omringede ham, og han faldt, tilligemed en af sine Svende, i deres Hænder. Da de brugte alle deres Fanger til Slavearbeid, havde Greven samme Lod, saameget mere, som han skiulte sin Byrd. Hvor dybt sukkede han ei i sine Lænker, hvor længselfuld udstrakte han ei sine Arme mod Vesten, hvor hans elskte Hustru boede og ventede hans Hiemkomst. Men forgiæves. Et Aar randt hen efter et andet, og stedse blev hans Haab om Frelse uopfyldt.

Imidlertid havde Prindsessen, Sultanens Datter, i hvis Have han arbeidede, ofte seet ham, og værdiget ham meer end sædvanlig Opmærksomhed. I Begyndelsen gik hun ham ofte, men taus, forbi. Dog indtog hans hele Væsen hende stedse mere for ham, og lod hende snart forglemme alle Forhold. Hun hilste ham mildt, beklagede derpaa, at han skulde forrette saa haardt et Arbeid, og gav ham omsider endogsaa Penge, til Tegn paa sin Deeltagelse.

Grev Ernst tog, hvad den hulde Sultandatter bød ham, og en Ahnelse om Redning opsteg i hans Siel. Melechsala, saa hed Prindsessen, nærmede sig ham meer og meer, og dvælede stedse længere ved den Mand, der havde vakt en ubetvingelig Tilbøielighed i hendes Siel, saa han vel tilsidst maatte mærke, hvad hendes milde Blik vilde sige. Dog ihukom han sine Pligter og blev den Samme: han flyede hende saa tidt han kunde, og lod hende ikke læse et Glimt af Haab i hans Øine. Men — var det Taknemmelighed eller Kiærlighed — nok, han kunde

omsider ikke dølge for sig selv, at den elskende Pige ikke var ham ligegyldig mere.

Saaledes hengik nogle Aar, da Grevens Svend aabenbarede Prindsessen hans Stand. Da løstes pludseligt de hidtilværende Forholds Baand, og Melechsala tilbød ham Frelse og Frihed, hvis han vilde tage hende til Kone. Da opstod i Grevens Inderste en alvorlig Kamp mellem Kiærlighed, Pligt, Frihed og Slaverie, men ihukommende Sproget: „Ærlighed varer længst" fortalte han Prindsessen gandske aabenhiertig, han havde alt en Hustru og to Børn; han maatte, ifølge sin Kirkes Grundsætninger, ikke have meer end een Kone, og torde ei heller, som rettroende Christen, ægte en af de Vantroendes Døttre. Men hvad mægter ikke Kiærlighed! Melechsala opbød Alt, for at naae sine Ønskers Maal. Hun bestormede Greven med de ømmeste Bønner; hun var jo beredt til, for hans Skyld at fralige sig Alt, ja endog at afsværge sin Tro, og vorde en Christeninde. Da vaklede han, vaklede stedse mere, og omsider sagde han Ja, i Haab om, at vorde fri, at kunne vende tilbage til sit Land og sin Hustru, af Paven at erholde Tilladelse til at have to Koner, og saaledes endnu vorde lykkelig. Nu lavede man sig til lønlig Flugt, et Skib blev leiet til Venedig, og det lykkedes Parret at undvige.

Halv glad, halv bekymret forlod Grev Ernst det Lands Kyster, hvori han hensukkede ti samfulde Aar. Hvorledes vil det ende? Lever Din Kone, Dine Børn endnu? Tusinde saadanne Tanker gjennemkrydsede hans Siel, og kun den skiønne Østerlænder-

indes Kiærlighed formaaede at opretholde hans faldefærdige Mod.

Vinden var gunstig. Efter faa Dages Fart laae den skionne Bestad Venedig for deres Øine. Herfra droge de til Rom. Gregor den Niende stødsede ikke lidet, da Sagen blev ham forelagt. Han giorde mange Indvendinger, men Grev Ernst lod ikke af, at bestorme den hellige Gubbe med Bønner og Taarer, indtil han omsider vaklede og udtalte sit Fiat.

Nu traadte Melechsala ved en høitidelig Daab over til den christelige Kirke, og viedes derpaa til Greven. Paven lod de behørige Vidnesbyrd udfærdige, og med dem ilte den Lykkelige tilbage til Venedig. Her gienfandt Greven det Sendebud, hvorved han, saasnart han var landet, havde ladet Sine underrette om sit Komme, dog uden at omtale sit andet Ægteskab.

Fra Venedig reiste de giennem Italien, Bayern og videre at Thüringen. Men jo nærmere de kom Landet, desto uroligere blev Ernst. Uvisheden om, hvorledes hans første Kone vilde modtage ham, piinte ham indtil Sielen. Da de derfor endnu vare to Dagreiser fra Borgen Gleichen, ilte han forud og lod Melechsala følge langsomt efter.

Med høithankende Hierte saae han Tinden af sin Borg, og med blandet Følelse af Frygt og Glæde galopperede han op ad Bierget. Da fløi hans Hustru, da ilte hans Børn ham imøde. Alt, hvad der i Borgen havde Liv, forsamlede sig om Herren, hilste ham med Jubelraab og vædede hans Hænder med Glædestaarer. Men i hans Hierte var det heelt uroligt. Tilstaaelsen om hans dobbelte Ægteskab

hviilte tungt derpaa. Han vilde vide, hvad Lod der ventede ham. Neppe var derfor en Time forløben, før han begyndte at fortælle sin Kone, hvad ham var hændet i hans Fangenskab. Levende skildrede han sin rædsomme Skiebne som Slave, berørte efterhaanden sit Bekiendtskab med Melechsala, hendes Godhed for ham, og løftede omsider — med bankende Hierte — sin hele Hemmelighedsslør. Engsteligt hang nu hans Blik ved hendes Læbe, men — hvo maler hans Henrykkelse, da hun med disse Ord sank i hans Arme: „Hun skal være mig hiertelig velkommen, Din anden Hustru, min første Veninde!"

Grev Ernst fœvede i Himlen. Nu først aandede han frit og nød Gienfynets hele Fryd. Glad trykte han sin Kone til sit Bryst og udraabte: „Hvor er den Lykkelige, der kan maale sig med mig!"

Da forkyndte Taarnvægteren, at en Trop Ryttere droge op ad Høien. Med sin Hustru iilte Grev Ernst Melechsala imøde, thi hende var det. Begge Qvinderne favnedes omt, og under Mængdens Fryderaab drog det lykkelige Kløverblad tilbage til Borgen, hvor der de næste Uger var Gilde paa Gilde.

I sielden Enighed henrandt Aar paa Aar. Grevens første Gemalinde skienkede ham endnu tre Børn, Melechsala derimod forøgede ikke Familien. Hun døde først, hende fulgte hiin, og sidst hensov Grev Ernst, i sit 60de Aar, 1264. I Petersklosteret i Erfurt hvile de alle Tre ved hverandre. Gravstenen seer man endnu, og paa den dem Alle udhugne i Legemsstørrelse.

(F. Gottschalck.)

De ulykkelige Indianerinder.

Der tælles i Hindostan 75 Millioner Qvinder, der hverken kunne læse eller skrive, og af dem ere de 30 Millioner brittiske Undersaatter. I dette Land, som Christendommens Lys endnu ikke har naaet, er det Qvinderne udtrykkeligt forbudet, at vide eller forstaae Noget. De ere foragtede, saasnart de fødes. Med Harme betragte Forældrene deres nyfødte Barn, hvis det er en Pige. Enhver Moder af Stammen Raiputs dræber sin lille Datter, saasnart hun er født. Mens jeg var i Bengalen, hørte jeg, at en Raiput havde efterladt at myrde sin Datter, og at denne opnaaede den mandbare Alder. Men en Pige i en Raiputs Huus var en saa usædvanlig Omstændighed, at ingen Fader vilde tillade sin Søn, at ægte hende. Dette gjorde hendes Fader bekymret for hendes Kydskhed, og, blot tænkende paa sin Families Ære, ihielslog han hende med en Øxe.

Pigerne af de øvrige Stammer nyde ikke mindste Opdragelse. Der er ikke een eneste Pigeskole i hele Indien. Endnu i sine Barneaar bliver Pigen gift med en Mand, hun aldrig har seet, uden at vide det mindste derom, og naar Begge siden mødes førstegang, ere de for hele Livet bundne til hinanden. Tusinder, som paa denne Maade ere giftede bort i deres Barndom, miste deres Mænd, uden at have seet dem, og ere saa forbundne til, at ende deres Liv som Enker, da Loven forbyder dem, at gifte sig andengang. Stundom bortgifte Forældre 50 til 60 Døttre til

Bramhun, at Familiens Ære kan voxe ved Forbindelsen med denne Mand. Disse Qvinder leve da aldrig sammen med deres Ægtemænd; enten blive de hos deres Forældre, eller de forlade det Huus, hvori de bleve offrede for en indbildt Ære, og flye til Skiændselens Boliger.

Hvilken ynkelig Moder vorder ikke Indianerinden! Hun kiender ikke et Bogstav, kan ikke sye, ikke vaske. Hun sætter sig aldrig tilbords med sin Mand; men tillaver hans Mad, opvarter ham ved Bordet og spiser hvad han levner. Besøger en Ven hendes Mand, gaaer hun sin Vei. Hun er altid tilsløret, kommer aldrig i Selskab, er i sin Mands Huus kun et Lastdyr eller et Slagtoffer. For ikke længe siden blev en ung Pige i Calkutta opbrændt med Liget af en Yngling, hun skulde giftes med samme Dag.

Skiælve maae Europæerinderne ved Fortællingen om saadan Grusomhed. Men deres Blod vil stivnes i Aarerne, naar jeg siger dem, at Millioner Mødre jublende kaste deres spæde Børn i Havet, og at en Afdeling Soldater maa patrouillere ved Stranden, for at hindre Mødrene i, at kaste deres Børn levende i Alligatorens Svælg! — Lykkes det dem endda, see de med glade Miner, hvorledes det graadige Dyr knuser det uskyldige Barns Ledemod! Saalunde qvæler Overtroen hver moderlig Følelse i deres Bryst. Det er ogsaa Overtroen, der bringer mange Qvinder til, at opoffre sig i Indiens hellige Floder. En Dag saae jeg 16 styrte sig i Bølgerne; de havde Alle bundet Stene ved deres Fødder, og sank øieblikkelig. Det engelske Præsidentskab i Bengalen har i sin aarlige

Indberetning for 1819 meldt, at 706 Enker deels ere blevne opbrændte, deels begravne med deres Mænds Liig i denne Deel af det brittiske Indien. Altsaa næsten to hver Dag! Om Middagen bliver Enken under en utallig Mængdes Tilløb trukken til Dødspillen; her binder man hende til hendes Mands Liig, løfter hende op paa Baalet, bedækker hende med Riis og Oviste. Disse antændes, Musik og Frydeskrig gientoner overalt, saa man ei kan høre den Dødendes Jamren, og — o, Rædsel! — det er hendes egen Søn, hendes Førstefødte, der tænder Baalet, hvis Flammer skulle forvandle hans endnu levende Moder til Aske! — Andre Enker vorde levende begravne, og dette gaaer saaledes til: Hun nedstiger i en dyb Grav og tager Mandens Liig paa sine Knæe; hendes Børn og Frænder, som have kastet Graven, fylde denne op trindtomkring hende. Derpaa stige andre To derned, og træde Jorden fast trindtom Enkens Legeme. Som en stille Tilskuerinde sidder hun der. Jorden stiger stedse høiere omkring hende, til den endelig naaer hendes Hoved. Saa kastes hende det øvrige Muld i Ansigtet og paa Hovedet, og de umenneskelige Børn stampe det fast med deres Fødder!

(W. Ward,
Missionair i Indien.)

Hvor gamle ere de jydske Heder?

Da Kongen af Danmark Aar 1757 lod Muligheden af de jydske Heders Opdyrkning undersøge, og grave ti til tolv Fod dybt i Jorden, for at finde Mergel og andre Jordarter, at forbedre Overfladen med, fandt man paa nogle Steder to Fod, paa andre tre til fire Fod dybt under den nærværende Overflade en sort, frugtbar Jord, der fremviste alle Spor af en fordum beboet Overflade. Man fandt i den endnu alle Rødder af Græsarter, Buskvæxter og andre Planter uforstenede og saa hyppige, at denne sorte Jord derved blev gandske sammenhængende. Det er af Historien ikke bekiendt, at Jylland og de tilgrændsende Provindser have lidt nogen stor Oversvømmelse i de sidste 2000 Aar. Følgelig maa denne sorte, fordum beboede Jordoverflade høre til et langt ældre Old.

(S. C. Wagener.)

Digte efter Frederike Brunn.

(Meddeelte.)

Chorsang for Hellas Venner.

Hvor straaler i den blodige Krands
Hellas Din Søn!
I den dærve pyrrhoniske Vaabendands
Frygtelig skiøn!

O! Hellas, Hellas, Du Dødens Brud,
Rørende blid!
Dig hielpe ei Christne! saa hielpe Dig Gud!
Nu i Din Strid!

Det hellige Kors midt i Blod og Mord
Du folde ud!
Hist vinker Dig Heltenes salige Chor!
Dit Skiold er Gud!

I Døttre af Havets hellige Flod
Slutter hiin Krands,
Begynder med dærvt udødeligt Mod
Salomis Dands.

Du Hydra, dyp du i Saarets Mund
Tørstende Piil!
Dybt naae den til Bøddelens Hiertegrund
Drukken med Jil!

(*) Maria! unddrag Du Athenes Grav
Hendes Spær og Skiold!
Svæv vældig, svæv over Land og Hav
Jomfru saa bold!

Grækernes Seierhæven.

Til Dands under blanke Koresværdes Blink
Vi følge, pyrrhoniske Dod, dit Vink!
Dig offre vi, Fædreland! vort Blod,
Med Blikket den lønnende Himmel imod,
Der, hvor Palmen groer.

En blodig Kreds Mødre og Børn hist stager,
Høi-Fædre med rødstænkte Sølverhaar,
De vinke til Kamp, til Seierens Lyst.
Nævn den, hvis Hierte taug i det Bryst
Der, hvor Palmen groer!

Forladt af Mennesker, Gud vort Skiold,
Flyer Han os ei Fiendens Spot i Vold!
Os viser den hellige Jomfru Vei
Og Fredsfyrstinden os svigter ei
Der, hvor Palmen groer!

(*) Maria, som hele Grækenlands Skytsaand, dyrket under Navn af Ponagia, unddrager det gamle Grækenlands Skytsgudinde, og tillige Athenens, hendes Landse og Skioldet Ægis.

Halvmaanens blodige Horn synker ned,
Farvet af Dødskampens røde Sved.
Vi døe for Hellas, for Ret og Skiæl!
Ei være Barbarens, ei Tyrkens Træl
Nu Grækeren meer!

Hist over med Ham, Hellespont! vær snar,
Det Græker-Enighed mægtet har!
Udmarvede Asien! ham modtag!
Beundre, Europa! den Seiersdag,
Hvor os Palmen groer!

Germanien og Hellas.

O! mit Germanien! mørk Alvor ruger, —
Jeg seer det, om din mandigskionne Bryn!
Nu da en dyb, utidig Gras opsluger
Vor Hellas Ungdom, Stridens Lyn!

Dem, som med Moderomhue du opklækked
For Videnskabs, for Konsters Atterkomst,
Oprørets falske Bølgegang bedækked;
Afmeiet er nu Hellas Blomst!

Afmeiet! thi Barbarer-Overdrevet,
Hiint Moldau, og det skionne Wallachie,
Er af den Aand end ei besielet blevet,
Der blot gior ædel, stolt, og fri!

Lær dem den Kamp, som dine Sønner floge,
Germanien! i Folkeslagets Spil!
Da Franker-Aaget de sig kiækt unddroge,
Høi Selvbevidsthed vakte til!

Herhid, Europas vakkre Ungdoms-Skare!
Herhid, fra Øe og Fastland! fiern og nær!
Udødelighed, Ros og Heltefare
Her vinker og forener Jer!

Tilbagegiver nu, hvad Hellas skiænkte
Jer i udødelige Sanges Chor!
Giv Daad nu for de Ord, som Eder sænkte
I Sielen høi Begeistrings Ord!

Thi Alt, alt Stort og Skiønt som Aanden hæver,
Som giennemklinger stærkt vort bedre Jeg!
Som fuld af Vellyst giennem Sielen bæver!
Modtog I det af Hellas ei?

Ja, Hellas Sønner! bryder Laurens Spire,
Germanen bringer med sin Egekrands!
Germanien og Hellas! begge zire
I tro Forening, evig Hæders Krands.

De Faldne ved Stinka og Seierherrerne ved Mytilene.

To Chore af Hellas Venner.

Første Chor.

Strøer nu messeniske Roser rundtom og Sørge-Cypresser!
Hæver Martyrernes Løn, Seierens Palme nu høit!
Flyder Taarer! nu ned paa den dunkle Blomst Hyakinthos,
Thi de Kiække, ak! sank i den helligste Kamp!
Den hellige Skare, o Vee! den er omhugget, omhugget!
Sukker fra Himlen det ned, skriger til Himlen det op.
Dig begræder Mennesker, Engle! indviede Offer!
Som i Martyrers Blod ved Frihedens Alter sank ned!

Andet Chor.

Bryder neptuniske Graner og Laurbærqviste i Tempe!
Fletter zirlig deri Myrternes blomstrende Grønt!
Priis! de Seirende, Priis! thi for Perservold fordum beskytted
Themistokles's Træmure da, og for Tyrkevold nu!
Tenedos's skiærfulde Kyst, og Mytilenes blomstrende Enge
Skued hvad Salomis før, hvad før Eleusis har seet,
Mængde vige for Aand; thi Barbarer flyede for Græker
Og med Tyranners Blod Hellas Bølger bestænkt!

Begge Chor.

Strøer nu Violer omkring, ogsaa Graadpilens dryppende Taarer!
Hæver jublende Røst, fletter nu Seierens Krands!
Hellas i Seir eller Fald, Din er udødelig Hæder,
Thi til Dødskampen gik eene Heltinde! Du hen!

Bon for Grækerne.

Har Du vendt Dit Blik, o Gud! fra Jorden?
Taaler Du, at Grumhed hærger den?
Almagts Gud, anvend Din Retfærds Torden,
Sønderknuus de frække Muselmænd!

Lad dem skue Dig udi Din Vrede;
Din Langmodighed de spotte kun:
Derom ydmyg alle Christne bede —
Tøv ei længer med Din Hævnestund!

See, de fordum lykkelige Stæder,
Hvor Din Elskelige Du hengav,
Nu vanhellig Morderflok betræder —
Ak! den skaante ei engang hans Grav!

Tusinder af Dine Børn sig vaande
I en navnløs qvalfuld Martyrdød,
Og fortvivlende det Liv udaande,
Du som Skaber dem at elske bød.

Naar mordtrætte Bødlerne da hvile
For at grunde nye Piinsler ud,
Sees en hellig Olding venlig smile,
End i Døden trofast mod sin Gud.

Underskionne, englefromme Qvinder
Man til Slagterbænken slæber frem,
Dog den ønskte Død de strax ei finder,
Først de vilde Horder skiænde dem.

O, forgiæves klynger sig den Spæde
Tæt op til den huldе Moderbarm —
Ak, Uhyrerne med Diævleglæde
Just paa Uskyld øve deres Harm!

Grækerne den sidste Kraft opbyde
For den store Livs- og Frihedskamp;
Strømme af uskyldigt Blod maae flyde,
Skiønne Stæder svinde hen i Damp.

Arme Hellas, skal Du staae allene,
Mørknet nu, skiøndt fordum Lysets Vældl
Kan man rolig see den Sørgescene,
At Du atter vorder Tyrkens Træl?

Tanke, o du fylder mig med Smerte —
Hvi er jeg en Qvinde, svag min Haand!
O, hvor gierne brast i Kamp mit Hierte,
Kunde det kun løse Dine Baand!

Herre! væk de Mægtige paa Jorden,
At de føre de Betrængtes Sag!
Den er alle sande Christnes vorden —
Lad den straale, Frelsens store Dag!

Vend, o Naadens Gud, Dit Blik mod Jorden!
Taal ei længer Vantroes grumme Spil!
Straf dem med Din Retfærds strenge Torden,
Som Dit store Navn forhaane vil!

(Sara Marie Fønss.)